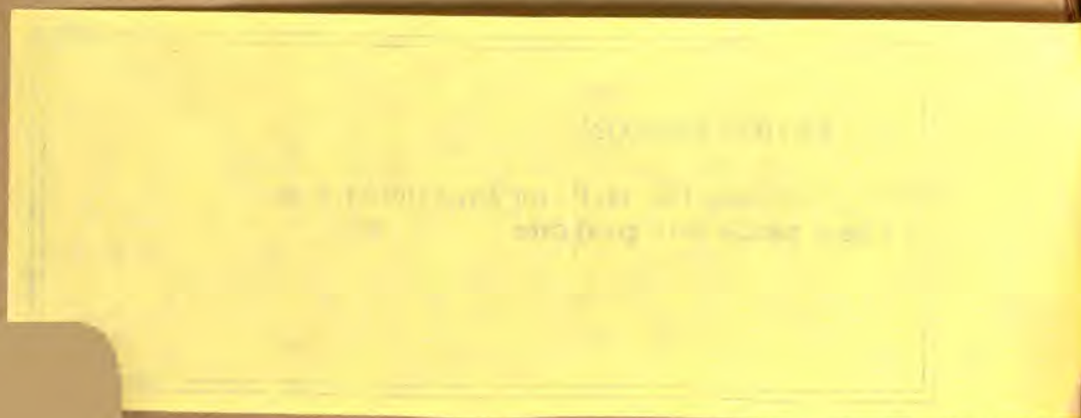

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
·LIBRARIES·
THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
ARTES SCIENTIA VERITAS
1817

Hommage à M. Paul Sébillot
A. Gorovei

CIMILITURILE ROMANILOR

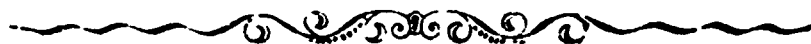
CIMILITURILE

ROMÂNILOR

DE

ARTUR GOROVEI

EDIȚIUNEA ACADEMIEI ROMÂNE

BUCURESCI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE **CAROL GÖBL**
Furnisor al Curții Regale
16, STRADA DOAMNEI, 16
1898.

PREFAȚĂ

Cimiliturĭ? saŭ *Ghicitorĭ?*

Deosebirea între *ghicitóre* şi *cimilitură* e aceeaşĭ ca între *gen* şi *specie:* fie-care cimilitură e o ghicitóre, nu însă orĭ-ce ghicitóre e cimilitură, după cum orĭ-ce om e o ființă, fără ca orĭ-ce ființă să fie om.

Când în lungile nopțĭ de iarnă, bătrînĭ şi tinerĭ se adună la şeḑĕtóre, şi un moşnég sfătos, purtat prin lume şi învechit în ḑile rele, întrébă cu viclenie: «Cine, după mórtea luĭ, a intrat în pântecele maică-siĭ?» (1), acésta e o *ghicitóre,* la care se rĕspunde că după mórtea luĭ, Adam a intrat în pântecele maică-sa, adecă în pămîntul din care a fost alcătuit.

Aceste ghicitorĭ sunt cunoscute şi sub numele de *Intrebărĭ şi rĕspunsurĭ.*

Când, din un alt ungher al şeḑĕtóreĭ, un flăcăŭ sprinten şi voios va strigà:

Cimel, cimel:
la trup pepene,
la cap pieptene,
la picióre
râşchitóre,
cocoş, boule,
pricepe-te, nătângule,

acésta e o *cimilitură,* care se tălmăcesce prin «Cocoşul.»

Acéstă specie de ghicitorĭ, *cimiliturile,* sunt cunoscute în tóte părțile, locuite de românĭ, afară de Macedonia, cu aceeaşĭ numire:

(1) Anton Pann, *O şeḑĕtóre la țéra saŭ Povestea luĭ Moş Albu,* partea I, p. 28, Bucurescĭ, 1880.

cimilitură, cu micĭ diferinţe de rostire. In Moldova se numesc *cinilitură* saŭ *cinghilitură*, în Bucovina *şimilitură* (2), în Ardél *ciumelitură* (3); iar acţiunea de a spune o cimilitură se exprimă prin verbul *a cinilì* saŭ *a cinghilì* în Moldova, *a şimilì* în Bucovina şi *a ciumelì* în Ardél, de unde şi formula iniţială obişnuită a cimiliturilor: *cinel-cinel, şimel-şimel, ciumel-ciumel* saŭ *ciumeleĭ ce-ĭ*.

La *armânĭ* saŭ *aromânĭ*, adecă românii din Macedonia, se numesce *anguţitorĭ*, de unde verbul *a anguţi*, (1) saŭ *ñgălţitorĭ*, *ñnguţitorĭ, kuţitorĭ?* (2).

Cimiliturile se încep saŭ cu formula *cinel-cinel* orĭ *ghicĭ ghicitórea mea*, saŭ se intră de a dreptul în descrierea parafrastică a obiectuluĭ de ghicit, saŭ se încep cu o vorbă derivată direct din expresiunea *cimilitură*. Aceste vorbe sunt variate, ceea ce constitue o dovadă despre generalitatea expresiuniĭ *cimilitură*.

Aşa putem cità următórele exemple:

Scânteia se cimilesce:

> *Cimilică*
> mititică
> nicĭ de Vodă n'are frică,

saŭ, precum rostesce ţĕranul din Moldova:

> *Cinghilică*
> *mititică*
> . . . . . .

Iepurele:

> *Cimiliga* prin tufiş......

vorbă care o găsim şi în cimilitura *şóreceluĭ*:

> *Cimiligă* laură
> ţuştĭ în gaură,

şi însoţită de o altă formă a aceleeaşĭ vorbe în cimilitura *scaunuluĭ*.

---

(2) Ioan al luĭ G. Sbiera, *Poveştĭ poporale românescĭ*, Cernăuţĭ, 1886.

(3) *Siedietórea*, fóia poporuluĭ român (Budapesta), an. III, 1877, p. 67 şi an. VI, p. 112. In an. III, p. 67, stă titlul: *Cimiliturĭ şi ghicitorĭ noĭ* ca douĕ lucrurĭ deosebite.

(1) Pericle Papahagi, *Sammlung aromunischer Sprichwörter und Rätsel, in Zweiter Iahresbericht des Instituts für rumänische Sprache [rumänisches Seminar] zu Leipzig.* — Leipzig, 1895, p. 181.

(2) Gustav Weigand, *Die Aromunen, Ethnographisch-philologisch-historische Untersuchungen über das Volk der sogenannten Makedo-Romanen oder Zinzaren*, vol. II, p. 268. — Leipzig, 1894.

Cimiliga, cimilea
se légă de om belea.

Piperul, pe lângă forma:

Cimiliga liga
de ţi se légă limba,

ne maĭ dă şi variantele:

Cimilinga linga
de ţi se légă limba,

saŭ:

Cimilégă légă.....

orĭ:

Cimiliga liga......

Altă formă găsim în cimilitura *untureĭ*:

— *Cimilaş* laş
de unde foc te luaşĭ,
din ceĭ munţĭ
cruntĭ?
— Dar cum n'oiŭ fi crunt
dacă eŭ îs maĭ de-afund!

*

In volumul de faţă se cuprind numaĭ cimiliturĭ, neamestecate cu «Intrebărĭ şi rĕspunsurĭ»; de aceea şi pórtă titlul: *Cimiliturile* românilor.

*

Care e originea cimiliturilor?

Cum se explică faptul că aceeaşĭ cimilitură se găsesce, une-orĭ, exprimată maĭ prin aceleaşĭ cuvinte la popóre aşa de îndepărtate unele de altele şi în spaţiŭ şi prin origine?

S'aŭ încercat maĭ multe explicărĭ. — Cred, însă, că în starea actuală a folkloristiceĭ, este a umbla pe dibuitele cercând să daĭ soluţiunĭ unor probleme aşa de grele. De o cam dată ceea ce trebue de făcut maĭ cu folos, este de a aduna cu sârguinţă tot materialul folkloric, a-l coordona, a-l studia în comparaţiune cu folklorul popórelor străine, şi numaĭ când nu va maĭ fi nimic ascuns, şi când unele enigme istorice vor fi resolvate, numaĭ atuncĭ va fi sosit timpul pentru descâlcirea acestor cestiunĭ.

Cele maĭ vechĭ cimiliturĭ românescĭ sunt adunate şi date la lumină de *T. Stamati* în *Foiletonul Zimbruluĭ* din Iaşĭ, la 1851, publicate separat în o broşurică de 45 pagine, intitulată: *Pepelea saŭ tradiciunĭ năciunare românescĭ, culese, înorînduite şi adăugite de Dok. T. Stamati* (Iaşĭ, 1851, Tipografia Buciumuluĭ Român). In acéstă broşurică sunt două formule de eliminare, patru frânturĭ de limbă, o urătură (pluguşor), iar la pag. 6—12 sunt 35 cimiliturĭ nealterate, adecă date întocmaĭ cum aŭ fost culese din gura poporuluĭ.

Cam tot pe atuncĭ tipăresce şi *Anton Pann*, în Bucurescĭ, două broşurĭ intitulate: *O şeḑĕtóre la ţéră saŭ călătoria luĭ Moş Albu*. Ediţiunea tipărită la Bucurescĭ în 1880 cu titlul *O şeḑĕtóre la ţéră saŭ Povestea luĭ Moş Albu* (Noua tipografie naţională C. N. Rădulescu) cuprinde, la pag. 16—21, un numĕr de 21 cimiliturĭ, apoĭ după câte-va pagine de «Intrebărĭ şi rĕspunsurĭ», sunt alte 4 cimiliturĭ la pag. 30 şi 31, în fine alte treĭ la pag. 53, ceea ce face un total de 28 cimiliturĭ.

Colecţiunea luĭ Anton Pann nu e atât de importantă precum e acea a luĭ Stamati, din pricină că şi cimiliturile, ca şi cântecele adunate de Pann sunt alterate, nu sunt date în forma cum aŭ fost culese din popor. Ca dovadă ne póte servì cimilitura *Brósca uşeĭ* (p. 18), unde găsim:

Ḑiua în *voiaje*
mereŭ mĕ pornesc,
nóptea mĕ pun stréje
casa să păzesc.

Dacă astăḑĭ cuvîntul *voiaj* e necunoscut în popor, era cu atât maĭ puţin pe la 1851, şi întrebuinţat în o cimilitură culésă de la un ţĕran pe acele timpurĭ, e o dovadă vădită că Pann a schimbat, în unele cimiliturĭ, adevĕrata formă populară.

Maĭ târziŭ, *V. Alecsandri*, în *Poesiĭ populare* (Bucurescĭ, 1866), dă la pag. 393 câte-va cimiliturĭ adunate din Moldova.

La 1867 apare un volum de *Basme* adunate de d-l. *I. C. Fundescu*, în care se găsesc şi 17 ghicitorĭ, iar în ediţiunea a treia *Basme oraţiĭ, păcăliturĭ şi ghicitorĭ* (Buc. 1875), sunt 48 de cimiliturĭ (p. 171—178).

La 1872 apare cea maĭ mare colecţiune de cimiliturĭ de până atuncĭ: *P. Ispirescu* publică, în vol. I din *Legendele saŭ Basmele Românilor*, un numĕr de 110 cimiliturĭ (p. 154—163) pe carĭ apoĭ, la 1880, le adună într'o broşurică de 48 pagine intitulată *Pilde şi ghicitorĭ*, adăugind încă un numĕr de cimiliturĭ pe lângă cele publicate în «Legende», aşa că numĕrul lor se urcă la 174.

In aranjarea acestor cimiliturĭ, Ispirescu nu a urmat nicĭ o regulă. Incepe cu *Oglinda*, sare la *Scoica*, vine la *Ochĭ*, ajunge la *Gândul* şi aşa maĭ departe. Cu tóte acestea, dintre colecţiunile de până atuncĭ, acésta se apropie maĭ mult de cerinţele folkloristiceĭ, de óre-ce într'o notă pusă la începutul broşureĭ se indică originea cimiliturilor, spunêndu-se că sunt audite de la un craiovén şi de la un soldat din Oltenia, iar că şése din ele sunt culese din Transilvania.

Tot la 1872 apare în Galaţĭ: *Limba română şi tradiţiunile eĭ*, de *George Baronzi*, un volum de 280 pagine, în care se găsesc multe de tóte, între carĭ şi 59 cimiliturĭ] (p. 213—221), unele inedite.

Câte-va cimiliturĭ aŭ maĭ fost publicate la 1874 de *Teodor M. Arsenie* în *Noua colecţiune de basme saŭ istoriĭ populare* (Partea 1, ediţiaune II, Bucurescĭ, 1874; partea II, ediţia II, Turnu-Măgurele, 1874).

Tóte colecţiunile pomenite până aicĭ aŭ fost reunite în o broşură de 112 pagine tipărită în Bucurescĭ la 1874 sub titlul: *Românul glumeţ. Basme, legende, tradiţiunĭ populare, oraţiunĭ de anul noŭ şi de nuntă, cântece populare vechĭ, ghicitorĭ, povestea vorbeĭ saŭ proverburĭ, etc.*, de * *. *Partea I, Proverburĭ şi ghicitorĭ.* In acéstă colecţiune de 347 ghicitorĭ sunt amestecate, fără nicĭ o socotélă, o sumă de «Intrebărĭ şi rĕspunsurĭ», adevĕrate cimiliturĭ, precum şi enigme pur literare, după cum este una de 32 versurĭ (No. 346), care se spune că e ghicitórea litereĭ A, iar alta (No. 347) e un fel de «şaradă» din care trebue să ghicescĭ că e vorba despre cuvintele *rece, cere, cer* şi despre vocala *e*.

In anul 1885, d-l *Gr. Sima al luĭ Ioan* publică în ziarul *Tribuna* din Sibiiŭ o importantă colecţiune de cimiliturĭ din Transilvania, extrase apoĭ în o broşurică de 30 pagine, formând No. 16 din «Biblioteca poporală a Tribuneĭ» şi intitulată: *Din bĕtrânĭ. Ghîciturĭ, întrebărĭ şi rĕspunsurĭ, frămêntărĭ de limbă.* — In ediţia II, (1886) sunt 175 ghicitorĭ, din carĭ cea maĭ mare parte cimiliturĭ.

Tot în acel an d-l *G. Dem. Teodorescu* dă la ivélă cea maĭ de sémă colecţiune de cimiliturĭ românescĭ. In importantul sĕŭ volum *Poesiĭ poporale române* (Bucurescĭ 1885), un volum mare de 700 pagine, sunt aşezate în ordine alfabetică a însemnăriĭ fie-căreea un numĕr de 347 cimiliturĭ (p. 216—249), din carĭ 114 culese personal de d-sa, de la Constantina Stăneasca, bĕtrână de 90 anĭ din tîrgul Potlogĭ, judeţul Vlaşca, iar restul sunt luate din colecţiunile anterióre. La unele din cimiliturĭ d-l Teodorescu a alăturat şi cimiliturile asemĕnate şi corespundĕtóre din limbele străine, ser-

vindu-se de colecţiunea d-luĭ Eug. Rolland: *Devinettes ou énigmes populaires de la France* (Paris, 1877).

D-l *Dr. Ioan al luĭ G. Sbiera*, în volumul sĕŭ: *Poveştĭ poporale românescĭ* (Cernăuţĭ, 1886), ne dă (p. 319—322) un numĕr de 160 cimiliturĭ din Bucovina saŭ *şimiliturĭ*, precum rostesce poporul prin acele părţĭ.

Ceea ce a făcut autorul broşureĭ *Românul glumeţ*, cu colecţiunile de cimiliturĭ din 'nainte de 1874, a făcut d-l *George T. Bulgărescu*, absolvent al şcóleĭ normale, cu tóte colecţiunile din nainte de 1887, reunindu-le pe tóte în o broşură de 40 pagine intitulată: *Din jurul vetreĭ. Ghicitorĭ* (Bucurescĭ, 1887), în care a grămădit, fără nicĭ un sistem, 775 cimiliturĭ.

D-l *I. G. Bibicescu* a publicat 32 cimiliturĭ în volumul sĕŭ: *Poesiĭ poporale din Transilvania* (Bucurescĭ, 1893), tóte culese din Vălcele (p. 431—439).

Acestea sunt, după cunoscinţa mea, tóte colecţiunile de cimiliturĭ din România, Transilvania şi Bucovina (1).

Cimiliturĭ, în mic numĕr, se maĭ găsesc în unele broşurele ca *Voinic înflorit*, basm popular întocmit de Leon Wolff (Bucurescĭ 1887); *Colecţiune de basme şi ghicitorĭ* (Craiova, 1884); în *Calendar pentru basme*, pe aniĭ 1874, 1875, 1877, precum şi în diferite ḑiare şi publicaţiunĭ periodice, fórte anevoios, dacă nu imposibil de găsit.

Dintre revistele în carĭ s'aŭ publicat cimiliturĭ, merită a fi citate *Ţara nouă*, care apăreà în Bucurescĭ redactată de d-l Ioan Neniţescu şi *Revista critică literară*„ care apare în Iaşĭ sub direcţiunea d-luĭ Ar. Densuşianu.

In *Ţara nouă* a publicat *Pr. A. Popescu* (an. IV, No. 3, Iunie 1887) o colecţiune de 63 cimiliturĭ adunate din comuna Cernica (judeţul Ilfov), iar în *Revista critică literară* a publicat şi continuă a publica d-l *S. Crainic* o importantă colecţiune de cimiliturĭ adunate din diferite localităţĭ din România.

In fine nu trebue trecută cu vederea revista *Siedietórea*, care a apărut în Budapesta sub redacţiunea d-luĭ Iosif Vulcan un şir de anĭ începênd de la 1875, şi în care s'aŭ publicat maĭ multe cimiliturĭ din Transilvania şi Bucovina.

Acéstă colecţiune chiar am început a o publică maĭ întâiŭ în *Revista populară* (an. I. 1884) şi în *Şeḑĕtórea*, revistă pentru lite-

(1) D-l L. Şăineanu în *Istoria Filologieĭ române* (p, 352, nota 1) maĭ citézá încă *Noua colecţiune de basme şi ghicitorĭ ale românilor şi explicarea viselor*, Pitescĭ, 1871, lucrare pe care n'am putut să mĭ-o procur, şi nu sciŭ dacă cuprinde saŭ nu cimiliturĭ.

ratură şi tradiţiunĭ poporale (An. I şi IV), care apare în Fălticenĭ sub direcţiunea mea.

Armâniĭ saŭ Româniĭ din Macedonia aŭ fost maĭ puţin exploraţĭ în acéstă privinţă.

In *Carte de lectură* (Partea I, Bucurescĭ, 1885), d-l *Iliescu* a publicat 11 *anguciturĭ;* d-l *Andreul al Bagav* în *Carte de alégere, scrisă în dialectul macedo-român* (Bucurescĭ, 1887), prelucréză în limba armânéscă 19 cimiliturĭ din colecţiunea d-luĭ G. Dem. Teodorescu, aşa că nicĭ nu merită a fi considerate ca anguciturĭ armânescĭ; în *Macedonia, revista Românilor din peninsula balcanică* (1888—89, No. 1—8) se găsesc cincĭ cimiliturĭ, în *Etymologicum Magnum,* d-l Hasdeŭ citéză unele anguciturĭ de pe la Cruşova, iar în *Ţara nouă,* an IV (1887) No. 1, p. 50—55, d-l *Iaşcu Iliescu Cruşovénul* a publicat 60 anguciturĭ.

Afară de aceste cimiliturĭ rĕsleţite, sunt douĕ colecţiunĭ importante şi serióse. D-l *Gustav Weigand* în volumul II din cartea sa *Die Aromunen* (Leipzig, 1894) ne dă la p. 268—274 un numĕr de 32 cimiliturĭ, adunate în diverse localităţĭ, precum: Monastir, Neveska, Muskopolie, Pliasa, Gopeş, Veria, şi d-l *Pericle Papahagi* a publicat 101 anguciturĭ în *Zweiter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache (rumänisches Seminar) zu Leipzig.* (Leipzig, 1895, p. 181—192), editat de d-l Weigand, directorul aceluĭ seminar.

*

Tóte colecţiunile citate până aicĭ sunt cuprinse în volumul de faţă, la alcătuirea căruia am fost ajutat şi de alte persóne carĭ aŭ binevoit a-mĭ comunicà un însemnat numĕr de cimiliturĭ inedite, culese în diferitele părţĭ locuite de Românĭ.

D-l *S. Fl. Marian,* cunoscutul folklorist, a binevoit a-mĭ pune la disposiţiune o întrégă colecţiune adunată de d-sa în Bucovina; d-l *Vasile Sala,* dascăl român din Vaşcăŭ în Transilvania, mi-a trimis un numĕr de cimiliturĭ din partea loculuĭ, şi d-l *Pericle Papahagi,* directorul liceuluĭ român din Monastir (Bitolia), mi-a comunicat o colecţiune de anguciturĭ armânescĭ.

Din România, un mare numĕr de cimiliturĭ mĭ-aŭ fost comunicate de următórele persóne:

D-l *I. A. Zanne,* autorul mareĭ lucrărĭ «Proverbele Românilor», mi-a comunicat o însemnată colecţiune adunată în diferitele părţĭ din ţéră de d-sa personal, cum şi de alţiĭ.

D-l *G. Popescu,* din Fişcălia, jud. Vâlcea;

D-l *M. Popescu,* din Moţăţeĭ, jud. Dolj;

D-l *Mih. T. Adameşteanu*, din com. Adamescĭ, jud. Teleorman;
D-l *N. Mateescu*, din Moviliţa, jud. Putna;
D-l *G. Popescu*, din Perienĭ, jud. Tutova, şi
D-l *I. T. Popovicĭ*, din Stânca, jud Iaşĭ;
iar din judeţul Suceveĭ, afară de cimiliturile adunate de mine personal, mi-aŭ maĭ fost comunicate de către:
D-l *M Lupescu*, din com. Brosceni, cimiliturĭ adunate în Broscenĭ şi Dorna;
D-l *N Vasiliu*, din com. Broscenĭ, cotuna Crucea;
D-l *S. Teodorescu-Kirileanu*, din com. Broscenĭ;
D-l *C. Pavelescu*, din com. Mădeiŭ;
D-l *T. Danielescu*, din com. Farcaşa;
D-l *P. Herescu*, din Găinescĭ, com. Mălinĭ, şi
D-l *S. Mihăilescu*, din Giulescĭ, com. Drăgănescĭ.
Multe din cimiliturile comunicate de aceste persóne eraŭ dejà publicate în colecţiunile editate, de aceea le-am trecut în volum numaĭ cu indicaţiunea isvoruluĭ publicat, fără a maĭ cità şi numele culegĕtorilor carĭ mi le-aŭ comunicat.
Óre-care dificultate presintă ortografia cimiliturilor armânescĭ. Toţĭ câţĭ aŭ publicat până acuma câte ceva la noĭ în ţéră, în limba armânéscă, aŭ căutat să se apropie de ortografia întrebuinţată de eĭ la scrierea limbiĭ române, de aceea se póte spune că nu aŭ urmat nicĭ un sistem.
D-l Weigand întrebuinţéză sistemul fonetic, dar pentru transcrierea sunetelor şi-a alcătuit anume caractere tipografice, de carĭ s'ar fi putut lipsi. Nu vĕd nicĭ o raţiune pentru ce d-l Weigand a lepădat pe *ă* pentru a-l înlocui cu $\overset{o}{_{o}}$, pentru ce în loc de *â* saŭ *î* pune $\overset{u}{_{o}}$, pentru ce nu întrebuinţéză pe *j* şi alérgă la ž, etc.
Sistemul ce am adoptat este tot acel fonetic, servindu-mĕ numaĭ de caracterele obicĭnuite în scrierea limbeĭ nóstre, cu unele adaose. Ast-fel pentru a arătà diftongarea a douĕ vocale alăturate, s'a pus pe cea dintâiŭ semnul scurtăriĭ: *ĕa, ĭa, ĭe, ŏa, ŭa;* pentru *n* şi *l* îndulcite, însemnate de obiceiŭ cu ñ, *ñĭ* şi *ll* (d-l Weigand pune ń şi *l'*) am întrebuinţat pe *n* şi *l* urmat de doĭ *i*, din care cel întâiŭ cu semnul scurtăriĭ: *nĭi, lĭi*; pentru sunetul transcris prin *dz* (la d-l Weigand *dž*), am pus *ḑ* (1).

*

(1) Strecurându-se unele greşelĭ în tipărirea cimiliturilor armânescĭ, se va consultà tot-deauna *Erata* de la finele volumuluĭ.

Volumul de faţă cuprinde 491 capitole, adecă 491 lucruri cimilite, cu 1960 cimiliturĭ tip şi 756 variante, saŭ un total de 2716 cimiliturĭ. Dintre aceste, aprópe jumĕtate, adică 1253, acele însemnate cu un * sunt inedite, saŭ carĭ prin forma orĭ prin explicarea lor diferă de cele date până acuma la ivélă (1).

Lângă unele cimiliturĭ am adăogit pe acele analóge saŭ asemĕnătóre din limbile străine, utilisând isvórele citate în text. Aş fi putut să pun maĭ multe din aceste cimiliturĭ, dar m'am mulţumit a intercalà numaĭ pe cele maĭ caracteristice, pentru a nu mărì din cale afară acest volum cu un material care, servind la studiĭ comparative, este necomptet prin faptul că nu cuprinde şi cimiliturile asemĕnătóre ale popórelor slave.

Sfîrşind aduc mulţumirile mele *Academieĭ Române* care a binevoit a edità acest volum, şi persónelor carĭ mi-aŭ comunicat un numĕr aşà însemnat de cimiliturĭ, şi fără ajutorul cărora nu aş fi putut alcătuì acéstă carte.

ARTUR GOROVEI.

Fălticenĭ, Decembre 1897.

---

(1) Cimiliturile românescĭ, traduse de mine în franţuzesce, sunt publicate în *Revue des traditions populaires* din Paris, tom VII, (1892), şi tom. XII, (1897).

CIMILITURILE ROMÂNILOR.

I. Acoperemîntul caseĭ.

1. * Am o manta largă, mare,
şéde pe patru picióre,
şi rabdă şi la plóie şi la sóre. (1)

II. Acul.

2. * Am un om mititel,
face gardul frumuşel. (2)

a) * Omul mititel
face gardul frumuşel. (3)

b) * Este un om mititel,
face gardul frumuşel. (4)

c) Omuţul mititel
face gardul frumuşel. (5)

d) * Omul micuţel
face gardul frumuşel. (6)

---

(1) Din Bucovina, comunicată de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din judeţul Suceveĭ, România, culésă personal.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) *Siedietórea* din Budapesta, an. II, p. 83.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

3. Moşneguţul mititel
face gardul frumuşel. (1)

a) * Am un moşneguţ mititel,
face gardul frumuşel. (2)

b) * Am un moşnég mititel
şi 'ngrădesce frumuşel. (3)

4. Am un moş tare mic, mititel,
face gardul mărunţel şi frumuşel. (4)

5. Am un moş tăricel,
dar iĭ mic, mititel,
face gardul frumuşel. (5)

6. Am un moşuţ mititel,
face gardul frumuşel. (6)

7. * Am un voinic mititel,
face gardul frumuşel. (7)

8. * Am un băet mititel,
face gardul frumuşel. (8)

a) * Am un băeţel,
face gardul frumuşel. (9)

9. * Todirel
mititel
face gardul frumuşel. (10)

---

(1) Ion al luĭ G. Sbiera, *Poveştĭ poporale românescĭ*, Cernăuţĭ 1886, «şimilitura» No. 22.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) *Românul glumeţ*, partea I, *Proverburĭ şi ghicitorĭ*, Bucurescĭ 1874, cimilitura No. 226.
(5) George T. Bulgărescu, *Ghicitorĭ*, Bucurescĭ 1887, cimilitura No. 61.
(6) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 72.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Idem.
(9) Idem.
(10) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

a) * Toderel,
şi mititel,
şi 'ngrădesce frumuşel. (1)

10. * Vasilică mititel
face gardul frumuşel. (2)

11. Ce e mic mititel,
îngrădesce frumuşel? (3)

a) * Este un lucru mititel
şi 'ngrădesce frumuşel. (4)

b) Mic, mititel,
face gardul frumuşel. (5)

12. Ce e mic şi mititel,
îngrădesce lelea cu el? (6)

13. Mic, mititel,
înfrumuseţesc lumea cu el. (7)

Cf. cimilitura valonă în traducere francesă:

Diriez-vous bien. . .
ce qui est plus petit
que la queue d'une souris
et qui fait le roi joli?
— L'aiguille. (8)

14. Am un par şi o nuea
şi îngrădesc cât oiŭ vrea. (9)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian. — In alte variante, comunicate tot de d-l Marian, stă: Toderică, Gavriluţă.

(3) P. Ispirescu, *Pilde şi ghicitorĭ*, Bucurescĭ 1887, No. 61; Bulgărescu, *op. cit.*, No. 185; A. Popescu în *Ţéra Nouă*, an. IV, Bucurescĭ 1887.

(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(5) *Românul glumeţ*, No. 251; Bulgărescu, No. 575.

(6) *Colecţiune de basme şi ghicitorĭ*, partea I, ed. II, Craiova 1884, p. 39.

(7) *Românul glumeţ*, No. 180; Bulgărescu, No. 577.

(8) O. Colson, în *Revue des traditions populaires*, Paris 1892, t. VII, p. 125.

(9) Leon Wolff, *Voinic înflorit*, basm popular, Bucurescĭ 1884.

a) * Cu un par şi o nuea
îngrădesce cât o vrea. (1)

15. Luciu, lucior,
îĭ pun códă de fuior. (2)

Cf. cimilitura bretonă în traducere francesă:

J'ai une haquenée blanche dont la queue se raccourcit à chaque pas qu'elle fait.
— Une aiguille. (3)

Cf. cimilitura lituană în traducere francesă:

Jument de fer, queue de chanvre. (4)

16. Am un cocoş:
cu ciocul urzesce,
cu códa împletesce. (5)

17. Ce sparge cu capul
şi drege cu c....? (6)

18. Ce sapă cu capul
şi duce cu códa? (7)

19. * Am un viţel
mititel,
sparge cu capul
şi drege cu c.... (8)

20. Am un boŭ:
cu códa sparge,
cu capul drege. (9)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(2) *Romånul glumeţ*, No. 257.

(3) L.-F. Sauvé, *Devinettes bretonnes*, în *Revue celtique*, IV, 1879, cimilitura No. 94.

(4) Schleicher, *Indogermanische Chrestomatie*, p. 299, citat de Sauvé.

(5) A. Popescu în *Ţéra nouă*, 1887.

(6) *Romånul glumeţ*, No. 268.

(7) Gr. Sima al luĭ Ion, *Din bĕtrânĭ, Ghîciturĭ, întrebărĭ şi rĕspunsurĭ, frĕmĕntărĭ de limbă*, ed. II, Sibiiŭ 1886, cimilitura No. 116.

(8) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

(9) Bulgărescu, No. 124.

21. * Am un boŭ:
cu córnele sparge
şi cu botul drege. (1)

22. Iliuţă trece 'n cale
şi-şĭ lasă maţele 'n vale. (2)

23. Ce fuge mereŭ la vale
şi-şi lasă maţele 'n cale? (3)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qu'est-ce qui traîne ses boyaux derrière soi?
— L'aiguille. (4)

b) Devinez ce qui va au marché et laisse ses boyaux à la maison?
— L'aiguille. (5)

c) Qu'est-ce que c'est qui à chaque pas laisse un peu de sa queue?
— L'aiguille, qui à chaque point laisse un peu de fil. (6)

d) Qu'est-ce qui passe et repasse, en laissant chaque fois un petit bout de sa queue?
— Le fil d'une reprise. (7)

e) Dis, Jeannette, qu'est-ce que c'est qui, en marchant, laisse un peu de sa queue?
— Le fil de l'aiguille. (8)

f) Qui lex, a cade passet u cagalet?
— L'agulhe. (9)

---

(1) Din judeţul Suceveĭ, com. de. d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(2) Bulgărescu, No. 490.
(3) G. Dem. Teodorescu, *Poesiĭ populare române*, Bucurescĭ 1885, cimilitura No. 2.
(4) Ibidem.
(5) Sauvé, *loc. cit*, No. 95.
(6) Eugène Rolland, *Devinettes ou énigmes populaires de la France*, Paris 1877, No. 189.
(7) *Ibidem*.
(8) *Ibidem*.
(9) V. Lespy, *Proverbes du pays de Béarn*, Montpellier 1876, p. 92.

Cf. cimilitura italiană:

Ci ho un cosi tritì, tritì,
s'astragina 'l budelli.
— L'ago da cucire. (1)

Cf. cimilitura catalană:

Quina es aquella bestioleta
que á cada pas
deixa un tros de cueta?
— L'agulla. (2)

Cf. cimilitura gallega:

De burato en burato
vai co'as tripas arrastro.
— A agulla enfiada. (3)

Cf. cimilitura ribagorzana:

Una coseta
de Dios devineta
que á cada paset
deixa un cagallonet. (4)

Cf. cimilitura flamandă:

Juteko peerdeken
met ze vlassche steerdeken
hoe zeerder dat ze peerdeken liep,
hoe korter dat ze steerdeken wierd.
— Nadel und Faden, wenn genähet wierd. (5)

Cf. cimilitura englesă:

Old mother Twitchett had but one eye,
and a long tail which she let fly;
and every time she went over a gap,
she left a bit of her tail in a trap. (6)

---

(1) A. Giannandrea, *Canti popolari marchighiani*, Torino 1875 p. 303.

(2) Francesch Pelay Briz, *Endevinallas populars catalanas*, Barcelona 1882, No. LXXIII.

(3) Demófilo, *Coleccion d'enigmas y adivinanzas en forma de diccionario*, Sevilla 1880, p. 344.

(4) *Ibidem*, p. 390.

(5) *Mon'se Anzeiger*, 1838, p. 372, ap. Rolland.

(6) Haliwell, *Nursery Rhymes and Nursery Tales of England*, p. 50, ap. Rolland.

Cf. cimilitura Buriaţilor din Siberia, tradusă în nemţesce:

Es lief eine graue Geis ein Seil nach sich scleppend.
— Nadel. (1)

24. Alecuţă mititel
cu buricul după el. (2)

a) * Dumitrică mititel
cu buricul după el. (3)

25. * *Nĭic i él*
traḑi grenda după el. (4)

26. * *Un pulĭŭ cu maţîle azvarna.* (5)

27. *Nĭic nĭi-escu,*
drac nĭi-escu,
ma tută lumea eŭ u'nvescu. (6)

a) *Nĭic nĭi escu*
drac nĭi escu
tută eta nĭi u amvescu. (7)

28. * *Nĭic, tşuflic escu,*
tută oastea u'nvescu. (8)

(1) Galsang Gombojew, *Sechzig burjätische Räthsel*, în *Bulletin de la classe des sciences historiques, philologiques et politiques de l'Académie impériale des sciences de Saint-Pétersbourg*, t. XIV, 1856, p. 172.

(2) Bulgărescu, *op. cit.*, No. 125. —Tot la Bulgărescu maĭ sunt încă două variante, unde în loc de *Alecuţă*, stă: *Dumitrică* (No. 361) şi *Sferendache* (No. 718).

(3) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

(4) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l Pericle Papahagi.

(5) Idem.

(6) Hasdeŭ, *Etymologicum Magnum Romaniae*, I, 108.

(7) Gustav Weigand, *Die Aromunen*, ethnographisch-philologisch-historische Untersuchungen über das Volk der sogenannten Makedo-Romanen oder Zinzaren, Zweiter Band, *Volkslitteratur der Aromunen*, Leipzig 1894, p. 268.

(8) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

Cf. cimilitura francesă :

Petite suis, ne suis pas forte,
ne puis aller s'on ne me porte;
maintes gens sont en mon dangier,
duc, comte, prince et chevalier;
et, se n'estoit par mon exploit,
bien croy qu'ilz moroient de froid. (1)

29. *Drac tu chisă, 'n cer tut drac,*
s'iaste văr'nă coadă nii trag,
pri-iu-cido cu coada mi bag
din dao-treĭ maşi una fac
pănă-ci-şĭ di coadă ascap. (2)

30. *Pulĭu cu caada lungă,*
lungă şi minută. (3)

III. Aerul.

31. * De n'aş fi eŭ,
nime n'ar trăì pe lume. (4)

IV. Albina.

32. Găinuşă, gălbinuşă,
trece marea 'n picioruşe. (5)

33. * Măciuchiţa glava
încunjură dumbrava. (6)

34. * Harnica draga
încunjură dumbrava. (7)

---

(1) Rolland, *Devinettes*, No. 188.
(2) Hasdeŭ, *op. cit.*, I, p. 109.
(3) P. Papahagi, *Sammlung aromunischer Sprichwörter und Rätsel*, în *Zweiter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache* (rumänisches Seminar) *zu Leipzig*, herausgegeben von dem Leiter des Instituts Dr. Gustav Weigand, Leipzig 1894, cimilitura No. 2.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) *Românul glumeţ*, No. 112.
(6) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

35. * Ulcicuţa grava
încunjură dumbrava. (1)

36. Cimiléga grava
încunjură dumbrava
şi face ciuştĭ în nas la Sava. (2)

37. * Mucinica graba
încunjură dumbrava,
ciuştĭ în fund la Sava. (3)

38. * Maricuţa graba
încunjură dumbrava,
prăpădesce cheile,
încunjură ţĕrile. (4)

39. * Albinuţa gava
încunjură dumbrava;
de are unde, se bagă;
de nu, ,şéde, şi rabdă. (5)

40. * Măciucuţa grabnică
încunjură dumbravnică. (6)

41. * Mititéua umple argéua. (7)

42. * Din mine ese miere,
din mine ese venin,
eŭ sunt de mângâiere,
eŭ sunt şi de suspin. (8)

43. * Butucaş de teiŭ,
limbă de coteiŭ,
pe la Blagoveştenie
pornesc ómeniĭ în bejenie. (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 123.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.—Aceeaşĭ cimilitură la Bulgărescu (No. 578) şi în *Românul glumeţ* se explică prin *lumînarea.*
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.

44. N'are córne, şi tot împunge;
n'are pene, şi tot sbóră;
maĭ mică decât boul,
şi maĭ mare decât purecele. (1)

45. * *Ună nĭilĭi di cĭlugri*
tu un cufal adunaţ. (2)

46. *Divarligaluĭ di cuţur,*
ambitaţlĭi cuscri cĭntă. (3)

47. * Merică, perică,
merge la biserică,
şi se 'nchină; vine-acasă,
cântă, se fréċă,
şi pléċă. (4)

48. Heligă, meligă,
se duce la biserică,
se 'nchină şi se rógă,
se 'ntórce şi se baligă. (5)

49. * Eligă, meligă,
merge la biserică;
închină-se,
miră-se,
vine-acasă vaetă-se,
de cap trage-se. (6)

V. Aluna.

50. * Şéde 'ntr'un vîrf de nuea
şi nu se teme c'a cădé. (7)

(1) *Siedietórea* (Budapesta), V, p. 95.
(2) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(3) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht,* No. 3.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) S. Crainic, în *Revista critică literară,* IV, p. 301.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.

51. Cucuiata, vaĭ de ea,
stă într'un vîrf de nuea. (1)

a) Sîcîita, vaĭ de ea,
şéde într'un vîrf de nuea. (2)

52. * Ticăita, vaĭ de ea,
şéde într'un vîrf de nuea,
nu se teme c'a cădé. (3)

53. Aulè, aulè,
într'un vîrf de nuiè,
vină bade şi mă iè,
că rĕŭ mĕ tem că-oiŭ cădè. (4)

54. * Şéde puica pe-o nuea
şi tot strigă, vaĭ de ea,
că se teme c'a cădé,
şi-a cădé şi s'a muià. (5)

55. * Mititica, vaĭ de ea,
şéde într'un vîrf de nuea
şi se vaită că n'are cine s'o ieà. (6)

56. * Am o păserea
într'un vîrf de nuea,
tot se caină ca vaĭ de ea,
că nu mere nime să o ieà. (7)

57. * Lumină, luminărea,
şéde pe un vîrf de nuea
şi tot strigă, vaĭ de ea,
rĕŭ se teme c'a cădé. (8)

---

(1) G. Baronzi, *Limba română şi tradiţiunile eĭ*, Galaţĭ-Brăila 1872, p. 214.

(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 8; *Românul glumeţ*, No. 127; Bulgărescu, No. 662; I. C. Fundescu, *Basme, oraţiĭ, păcăliturĭ şi ghicitorĭ*, ed. III, Bucurescĭ 1875.

(3) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

(4) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 50.

(5) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(8) Idem.

58. * Sărmănica, vaì de ea,
șéde 'ntr'un vîrf de nuea
și nime că n'o vedeà. (1)

59. Intr'un vîrf de rîurea
șéde biața, vaĭ de ea. (2)

Cf. cimilitura lituană:

a) In einem kleinem Töpfchen, eine leckere Grütze. Was ist das? — Die Nusz (Haselnusz; Walnüsze kennt der Litauer nicht). (2)

b) Ein kleines Töpfchen, ein leckeres Breichen. Was ist das? — Die Nusz (4).

VI. Anul.

60. Am un copaciŭ cu douĕ-spre-ḑece ramurĭ:
în fie-care ramură câte patru cuiburĭ,
și în fie-care cuib câte șepte ouĕ. (5)

a) Am un copaciŭ
cu 12 cracĭ,
și 'n tot cracul câte 4 cuiburĭ,
și în tot cuibul câte 7 ouĕ. (6)

61. * *Easti un arburi cu 12 alumăkĭ,*
cathi alumaki cu patru cuĭburĭ,
cathi cuĭb cu șapti ŏaŭă. (7)

62. * Am un copaciŭ
cu doĭ-spre-ḑece cracĭ,
în tot cracul
douĕ-spre-ḑece cuiburĭ. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(2) I. G. Bibicescu, *Poesiĭ populare din Transilvania*, Bucurescĭ 1893, cimilitura No. XIV.

(3) Schleicher, *Litauische Maerchen, Sprüchworte, Raestel und Lieder*, p. 205, ap. Rolland

(4) Idem.

(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 51; Bulgărescu, No. 7.

(6) T. Stamati, *Pepelea saŭ tradiciunĭ năciunare românescĭ culese, inorînduite și adăogite*, Iașĭ 1851.

(7) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.

(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

63. * Am un pom
cu doĭ-spre-ḑece cracĭ,
în fie-care crac
câte șépte cuiburĭ,
în fie-care cuib
câte două-ḑecĭ și patru ouțe. (1)

64. Am un copaciŭ cu 12 stâlparĭ:
în tótă stâlparea 4 crengĭ,
în tótă crénga un cuib,
în tot cuibul 7 ouĕ,
în tot oul 24 gâlgănușurĭ. (2)

65. Am un pom mare, mare,
cu douĕ-spre-ḑece crenge;
în tótă crénga sunt 4 cuiburĭ,
în tot cuibul sunt 30 ouĕ,
în tot oul 7 puĭ. (3)

66. * Am un pom înaurit,
cu florĭ dalbe-acoperit;
când e vreme cam frumósă,
crengile lumină varsă;
când e timp posomorît,
crengile-arată urît;
cu doĭ-spre-ḑece crăcușorĭ,
ca doĭ-spre-ḑece bujorĭ;
în tot cracul cu treĭ-ḑecĭ
rămurele
mititele,
și maĭ mîndre,
și maĭ hîde;
în tot cracul, câte șépte
cuiburele
frumușele;
în tot cuibul,
câte 24 de puĭ golășeĭ.
Gîcĭ, fârtate, asta ce-ĭ? (4)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 22.
(3) *Ibidem*, IV, p. 120.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimilitura catalană:

Un arbre que te dotze brancas,
cada branca quatre branquillons,
cada branquillo set brotets
y cada brotet
es batejadet.
— L'any. (3)

Cf. cimilitura venețiană:

Mi gó un piter de rovere,
che buta rame dodese:
ogni rama ch'el butava,
quatro pomi el me donava.
— L'ano, i mesi e le setimane. (2)

Cf. cimiliturile castelane:

a) Un árbol con doce ramas,
cada una tiene un nido,
cada nido siete pájaros
y cada cual su apellido.
— L'año. (3)

¿ Cual es el árbol que tiene doce ramas,
y cada rama tiene su nombre?
como no me lo aciertes
no eres hombre. (4)

67. Am un copaciŭ:
cu doĭ-spre-ḑece cracĭ:
în fie-care crac sunt patru cuiburĭ,
în fie care cuib sunt șépte ouĕ,
și fie-care oŭ are o parte albă și alta négră.
Ce să fie acésta? (5)

(1) Briz, *Endevinallas,* No. CCIII.
(2) Dom. Giuseppe Bernoni, *Indovinelli popolari veneziane,* Venezia 1874, p. 2.
(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 34.
(4) *Ibidem,* p. 35.
(5) Sbiera, *op. cit.*, cimilitura No. 146.

68. Am un copaciŭ cu 12 ramurĭ:
în fie-care ramură câte 4 cuiburĭ,
în fie-care cuib câte 7 ouĕ
jumătate albe, jumătate negre. (1)

69. *Arbure mare,*
frunzele-şĭ le-are
albe di'nă parte,
lăĭ de-alantă parte. (2)

a) *Un arbure mare,*
frîndile ş are
albe di nă parte,
lăĭ de alantă parte. (3)

70. *Un arbure lungu*
cu multe frîndă,
disli albe, disli laie. (4)

Cf. cimilitura francesă:

Un père a douze fils, chacun d'eux en a trente, moitié blancs, moitié noirs.
— L'an, les mois, les jours, les nuits. (5)

71. * *Pri un pom sînt patru cuĭburĭ,*
cathi cuĭb cu treĭ ŏaŭă. (6)

VII. Apa.

72. Dumbră,
sumbră,
fără umbră. (7)

(1) Bulgărescu, No. 19 şi 154.
(2) Taşcu Iliescu, *Documente de limba şi literatura macedo-română: anguciturĭ*, publicate în *Ţéra nouă*, an IV, Bucurescĭ 1887, p. 50—54.
(3) Weigand, *Die Aromunen*, II, No. 32.
(4) Ibidem, No. 23.
(5) Rolland, *Devinettes*, No. 1.
(6) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.
(7) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 43; Bulgărescu, No. 353.

Cf. cimilitura latină rustică:

De umbre
exumbre. (1)

73. * Dacă n'ar fi,
lumea ar perì;
iar dacă multă este,
lumea prăpădesce. (2)

74. * Cine nu arde în foc? (3)

75. * Nicĭ nu mişcă, nicĭ nu urnesce,
numaĭ cât mi blorcotesce,
pe pescariŭ mi-l zăbăvesce. (4)

76. Ruda se duce, boiĭ staŭ. (5)

77. Lungă şi lată,
nu stă nicĭ odată. (6)

VIII. Apa şi ghéţa

78. Mama nasce fata
şi fata pe mamă. (7)

IX. Apa şi vîntul.

79. * Rag gioielele
în génunĭ,
pădurenele
în pădurĭ. (8)

---

(1) Hasdeu, *op. cit.*, II, p.1263.
(2) Din com. Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 66.
(6) *Ibidem*, p. 90.
(7) Sbiera, *op. cit.*, cimilitura No. 147.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

X. Aria.

80. Intr'o tavă spoită
şéde o nucă curăţită. (1)

XI. Ariciul.

81. * Merge paşa pe uliţă
cu treĭ miĭ de suliţe. (2)

82. Hanţul,
zbanţul,
cu o mie de suliţĭ. (3)

a) * Hanţur,
banţur,
trece pe uliţĭ
cu o mie de suliţĭ. (4)

83. * Merge moşu pe cărare
cu o mie de ace în spinare. (5)

84. * Am un moş bĕtrân,
sue cu araciĭ în spinare. (6)

a) Am un moş: de bĕtrân ce e,
duce o mie de aracĭ la spinare. (7)

b) Am un unchéş mare
c'o sută d'aracĭ la spinare. (8)

c) Un unchéş, ce e bĕtrân tare,
pórtă araciĭ pe spinare. (9)

---

(1) Bulgărescu, No. 469.
(2) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(3) Sbiera, *op. cit.*, cimilitura No. 114.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne
(6) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(7) *Românul glumeţ*, No. 69.
(8) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, cimilitura No. 7; Bulgărescu, No. 4.
(9) *Românul glumeţ*, No. 330; Baronzi, *op. cit.*, p. 217.

d) Am un moş bĕtrân
şi urcă araciĭ la dél. (1)

85. * *Un auş mîrat*
cu suli ncârcat. (2)

86. * *Un auş ncârcat cu aţi.* (3)

87. *Un auş cu sarça turnată.* (4)

XII. Aţa de la opincĭ.

88. * Am o nuea lungă, lungă,
şi îngrădesc o poétă
şi o zahată,
şi maĭ rĕmâne o bucată. (5)

89. * M'am dus într'o poeniţă
şi am tăiat 12 nueluţe,
şi am îngrădit o bucată,
şi a maĭ rĕmas o bucată. (6)

a) * S'a dus tata în pădure
şi-a adus o nueluţă,
şi-a îngrădit o poétă,
şi-a maĭ rĕmas o bucată. (7)

90. * Am doĭ puĭ cu maţele pe spate. (8)

XIII. Baniţa.

(Vedĭ şi *Dimerlia.*)

91. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă m'aduse,
curva satuluĭ mĕ puse. (9)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 136; Bulgărescu, No. 5.
(2) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.
(3) Idem.
(4) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 6.
(5) Din Găinescĭ, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Idem.
(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 83; *Românul glumeţ*, No. 215; Bulgărescu, No. 450.

XIV. Banul.

92. * Ochiĭ draculuĭ
mórtea omuluĭ. (1)

93. La minte cald,
la mână rece,
îmĭ schimb stăpâniĭ
ca vaĭ de eĭ,
şi n'am odihnă
nicĭ în mormînt. (2)

XV. Barabulele.

94. * Ce puĭ una,
găsescĭ douĕ;
ce puĭ douĕ,
găsescĭ nouĕ? (4)

95. * Mĕ duseiŭ în pădure,
săpaiŭ ouĕ de vovice;
săpaiŭ nouĕ,
lăsaiŭ douĕ,
că voviciĭ iar să ouĕ. (5)

a) Mĕ duseiŭ în pădurice,
aflaiŭ ouĕ de bobice;
luaiŭ nouĕ,
lasaiŭ douĕ,
că bobicea să maĭ ouĕ. (6)

---

(1) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.

(2) Bulgărescu, No. 556.

(3) *Barabulele* se maĭ numesc la Românĭ: *cartofe, crumpene, baraboiŭ, bandraburce, brandaburce, picioicĭ, picheuce, bulughene, gogóşe, ouĕ de pămînt, napĭ de pămînt, alune de pămînt, mere, pere, bóbe, barabusce, perusce, grube, ghistine, hiribe,* etc.

(4) Din Găinescĭ, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

(5) Din Broscenĭ, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

(6) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 65.

b) * Am o pădurice
cu nouĕ ouĕ de bobice;
ieaŭ douĕ,
maĭ rĕmân nouĕ,
şi bobicea să maĭ ouĕ. (1)

c) Mĕ duceam în pădurice,
găsiam ouĕ de ciobice;
lăsam douĕ,
luam nouĕ;
las ciobica să se ouĕ. (2)

96. * M'am dus la pădurice
şi am găsit un cuib de bice;
găsesc unul, găsesc douĕ,
lasă bicea să se ouĕ. (3)

97. * Mergăiŭ printr'o pădurice,
găsiiŭ nouĕ ouĕ de vovice;
luaiŭ nouĕ,
lăsaiŭ douĕ,
ca vovicea să maĭ ouĕ. (4)

98. * Mĕ duceam în pădurice
după óuĕ de vovice,
puneam douĕ,
scoteam nouĕ,
vovicea când să óuĕ. (5)

99. * M'am dus la pădurea mare,
să taiŭ cuie şi resteie,
şi n'am găsit cuie şi resteie,
ci am găsit pe Hogea pe óuĕ,
şi am luat douĕ,
să nu se maĭ óuĕ. (6)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Siedietórea* (Budapesta), VI, p. 104.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Idem. — In altă variantă, comunicată tot de d-l Marian, sfîrşitul e ast-fel:

şi cam maĭ ba
să se maĭ óuĕ.

100. * Am o cloşcă cu douĕ ouĕ:
luaiŭ nouĕ,
rĕmân douĕ,
ca cloşca să se maĭ ouĕ. (1)

101. Sunt păminte de pe sub el sunt pline de ouĕ. (2)

102. De desubt prescure,
de-asupra pădure. (3)

XVI. **Barba.**

103. Fetele şi femeile n'aŭ
şi nicĭ doresc să aibă;
bărbaţiĭ o ţin de o podóbă,
iar când o aŭ
cércă să se curĕţéscă de ea. (4)

XVII. **Barda.**

104. * Pe tăiuş se taie lemne,
peste Nistor sar surcele. (5)

XVIII. **Berbeciĭ** (când se bat).

105. Opt opintele
şi patru isbele. (6)

106. * Patru bat, opt opintesc,
miĭ şi sute se clătesc. (7)

107. * Patru bat laturile,
opt se opintesc,
miile clătesc. (8)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(2) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 58.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 96.
(4) *Ibidem*, No. 73.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) *Românul glumeţ*, No. 218.
(7) Din Farcaşa, jud. Sucéva, com. de d-l T. Daniilescu, şi din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

108. * Opt se duc,
patru se'ntîlnesc,
multe miĭ se clătesc. (1)

109. Opt alérgă,
patru se pălesc,
miĭ de miĭ se clătesc. (2)

a) * Opt se pornesc,
patru se 'ntîlnesc,
miĭ şi miĭ se clatină. (3)

XIX. **Bertiţa** (mununiţa) **fetelor.**

110. Ce stă 'n cuiŭ şi n'are fund? (4)

XX. **Beţia.**

111. * Fumul draculuĭ
în capul omuluĭ. (5)

XXI. **Bĕţul.**

112. * In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine 'n sat şi bate. (6)

113. In pădure m'am născut,
în pădure am crescut,
şi în oraş cum m'aŭ adus
judecător am fost pus. (7)

(1) Din Bucovina com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Idem.
(4) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 117.
(5) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(6) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.
(7) Anton Pann, *O şeḑĕtóre la ţară saŭ Povestea luĭ moş Albu*, Bucurescĭ 1880.

114. *In pădure fuptu fuĭ,*
tot în pădure crescuĭ,
ş'acas'anda mĕ-aduseră,
măĭ mar s'hiŭ îm ḑiseră. (1)

115. *M-pîduri criscuĭ,*
m-pîduri mi bîlîrsiĭ,
şi'n hŏară cum mĕ-adusiră
purtoiur îm mi pusîră. (2)

116. Nu mi-e frică
nu mi-e témă,
că am capul de aramă
şi piciorul plumbuit. (3)

XXII. Biciuşca.

117. * Am o gâscă ciónță,
bóntă,
cu grumajiĭ ciobârlan. (4)

XXIII. Birul.

118. * Ce e greŭ peste bordeiŭ? (5)

a) Ce e greŭ pe casă? (6)

XXIV. Biserica.

119. * Am o ulcea pistricea,
cântă cocoşiĭ în ea. (7)

---

(1) Taşcu Iliescu, în *Țéra nouă,* an. IV, 1887.
(2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht,* No. 94.
(3) *Românul glumeț,* No. 216.
(4) Din Brosceni, jud. Sucéva, com de d-l M. Lupescu.
(5) Din Moțățeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(6) Bulgărescu, No. 308.
(7) Din Găinescĭ, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

a) Am o ulcea pestricea,
cântă un cocoşel în ea. (1)

b) Am o ulcea pestriţă,
cântă cocoşĭ în ea. (2)

120. Am o ulcea petricea,
şi cântă doĭ cocoşeĭ în ea. (3)

121. * Găinuşă vînĕtă,
cucuetă cumĕtră. (4)

122. Tărtăcuţă vînĕtă,
gurguétă cumĕtră. (5)

123. Tună văgăună,
ciorile s'adună. (6)

124. * Sus tună,
jos rĕsună,
ómeniĭ s'adună. (7)

125. Sus tună,
jos rĕsună,
ciorile la cuib s'adună. (8)

126. * Sus tună,
jos rĕsună,
erbile s'adună. (8)

127. Sus tună,
jos rĕsună,
negrele s'adună. (10)

(1) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 99; Bulgărescu, No. 89.
(2) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 99; Bulgărescu, No. 89.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 148.
(4) Din jud. Sucéva, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 11; Bulgărescu, No. 733.
(6) *Românul glumeţ*, No. 246.
(7) Baronzi, *op. cit.*, p. 213; Bulgărescu, No. 663.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.
(10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 11; Bulgărescu, No. 667.

128. * Căciula purtatuluĭ
în mijlocul satuluĭ. (1)

129. Palticul tatuluĭ
în mijlocul satuluĭ. (2)

130. Am un tufar scorburos,
urlă un lup bătăios. (3)

131. Dragostea 'mpĕratuluĭ
şéde în dricul satuluĭ. (4)

132. * In mijlocul crânguluĭ
e cuibul ciontâculuĭ. (5)

133. * Pe şesul cel cu plopiĭ
staŭ grauriĭ ca snopiĭ,
iar pe un stâlp de aur
şéde un puiŭ de graur. (6)

134. Am o casă pestriţă
în mijloc de uliţe. (7)

135. * Am o vacă
porumbacă,
pe la córne
cu icóne,
pe la nărĭ
cu lumînărĭ,
pe la buze
buburuze,
la bărbiĭ
cu fácliĭ,
pe la şoldurĭ
cu boldurĭ,
pe la pântice
cu descântice. (8)

(1) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(2) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 8.
(3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, Iaşĭ, an. IV, p. 299.
(4) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 100.
(5) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) *Siedietórea* (Budapesta), IV, p. 47.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

136\. * La fântâna bună
mulţĭ ómenĭ s'adună. (1)

XXV. **Bolovanul** (în apă).

137\. Bumbuleul rostogol
n'are stare pe ogor. (2)

138\. * Am un cal sur,
se vĕd dinţiĭ ca prin ciur. (3)

139\. * Am un cal sur,
se vĕd dinţiĭ prin dînsul. (4)

XXVI. **Borcanul.**

140\. Din pămînt, ca Adam, sunt zidit;
pe rótă, ca sfîntul Gheorghe, tras;
în cuptor, ca ceĭ treĭ luconĭ, ars;
când trăiam, de toţĭ eram cinstit,
mĕ luà 'n mânĭ şi mĕ pupà;
iar când, ca toţĭ, şi eŭ am murit,
nu s'a găsit cine-a mĕ îngropà. (5)

XXVII. **Bostanul.**

141\. * Şéde tată-tĕŭ umflat
pe un dél mare şi rotat. (6)

142\. * Pe délu rotat
şéde moşu bosumflat. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 126; Bulgărescu, No. 178.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Anton Pann, *O şeḑetóre la ţéră; Românul glumeţ*, No. 95; Bulgărescu, No. 322.
(6) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(7) Idem.

143. Pe valea luĭ Baibarac
şéde Vlad mort şi umflat. (1)

144. * Pe ogor
de-a rostogol,
la pórtă cu c... gol. (2)

145. * Am o casă făcută pe un par,
şi 'n lăuntru sunt o mulţime de ómenĭ. (3)

146. * Hop, hop,
surcele îngrop;
ghemurĭ strînse,
funiĭ întinse. (4)

147. * Teie 'ntinse,
gheme strînse. (5)

148. * Funie 'ntinsă,
gheme strînse. (6)

a) Gheme strînse,
funiĭ întinse. (7)

149. * *Tindu funi*
ş-adun gĭami. (8)

150. * Aţe 'ntinse,
gheme strînse. (9)

151. * Am un putineiŭ
plin cu leĭ. (10)

---

(1) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(5) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 90.
(8) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

152. * Am un bordeiŭ
plin cu viţeĭ. (1)

153. Am un bordeiŭ,
plin de viţeĭ;
până nu sparg bordeiul,
nu se vĕd viţeiĭ. (2)

a) Am un bordeiŭ
cu viţeĭ;
până nu sparg bordeiul,
nu pot scóte viţelul. (3)

b) *Am o călivă 'nplină cu mĭelĭ;*
pîn's'nu o frîngĭ, nu daĭ di elĭ. (4)

154. Hurduz
burduz,
din Ţarigrad adus,
sub laiţă pus. (5)

155. * Hurduz
burduz,
din ţarină-adus,
şi sub laiţă pus. (6)

156. * Hurdujĭ
burdujĭ,
de la munte aduşĭ,
sub laiţă puşĭ. (7)

a) Hurduz
burduz,
de afară adus
sub laiţă pus. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 141.
(3) Bulgărescu, No. 8.
(4) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouă,* 1887.
(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 89.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.

157. * Trece moşu peste pîrlaz,
şi-ĭ rĕmâne o parte în gard. (1)

158. * Tată-tĕŭ pe gard,
maţele sub gard. (2)

159. * S'a băgat moşu 'n cămară,
şi-a uitat jăchila-afară. (3)

160. Am un cioban cu cârpa în c.... (4)

XXVIII. Bota.

161. * Hurduc
burduc,
de mustăţĭ te duc. (5)

XXIX. Boul.

162. * Cât a fost mic,
în patru trâmbiţĭ trâmbiţà;
după ce-a crescut maĭ mare,
délurile rĕsturnà;
iar când a 'mbĕtrânit,
în crâşmă cu el jucà. (6)

163. Mic cât fuseiŭ,
din patru fluere ḑiseiŭ;
dacă muriiŭ,
în hóre jucaiŭ. (7)

(1) Din Giulescĭ, jud. Sucéva, com de d-l S. Michăilescu şi explicată prin «bostanul care cresce pe gard».
(2) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(3) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.
(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, 301.
(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Bulgărescu, No. 566.

a) Mic cât fuseiŭ,
din patru fluere ḑiseiŭ;
dacă mare mĕ făcuiŭ,
pămîntul rĕsturnaiŭ;
dacă muriiŭ,
în hore jucaiŭ. (1)

164. Când nasce,
patru cunósce;
dacă móre,
jócă 'n hóre;
cât trăesce,
pămîntul înegresce. (2)

165. Până-ĭ mic,
ţĕrĭ cuprinde;
dacă cresce,
pămîntul risipesce;
dacă móre,
în joc sare. (3)

166. * Când suge, când ară,
când fac din el ciobote. (4)

XXX. Bradul.

167. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă de m'aduse
să joc în horă mĕ puse. (5)

XXXI. Braga.

168. Dobra subţirica
umple putinica. (6)

---

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 14.
(2) Bulgărescu, No. 289.
(3) *Siedietórea* (Budapesta), II, p. 66, explicată prin «viţelul».
(4) Din Bucovina, com de d-l S. Fl. Marian.
(5) Bulgărescu, No. 475.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 100; *Românul glumeţ*, No. 272; Bulgărescu, No. 317.

XXXII. **Briciul.**

169. * Am un boŭ bălan,
pasce pe munte de ciolan. (1)

170. Am un cal de fer,
pasce pe un munte de os. (2)

171. * *Ună virviriță,*
tuti pădli l-imnă,
pri munti nu sĕ-alină. (3)

XXXIII. **Brişca.**

172. Am o vacă
năzdrăvancă,
şi prin şoldurĭ
îĭ tot boldurĭ. (4)

XXXIV. **Brósca.**

173. * Am o épă drépĕnă,
şéde jos şi dépĕnă,
şi se rógă robuluĭ,
şi se 'nchină cuculuĭ. (5)

174. * Lângă un pîrăuţ,
bate un căţeluş. (6)

XXXV. **Brósca uşeĭ.**

(Vedĭ şi *Veirga.)*

175. Ḑiua în primblare
mereŭ mĕ pornesc,
nóptea mĕ pun iară
casa să păzesc. (7)

---

(1) Din Farcaşa, jud. Sucéva, com. de d-l T. Daniilescu.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 33; Bulgărescu, No. 15.
(3) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.
(4) Stamati, *Pepelea; Românul glumeț*, No. 32.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Baronzi, *op. cit.*, p. 221; Fundescu, *op. cit.*

176. *Lalăl cărtĕasce*
ş'teta ghilĕasce. (1)

XXXVI. Bruma.

177. * Vine moşul pe portiţă
şi îşĭ scapă o cheiţă;
vine luna şi n'o iea,
vin stelele şi n'o iea,
vine sórele şi-o iea. (2)

178. Mĕ suiiŭ pe-un scaun,
cuţitul îmĭ scăpă,
luna-l vĕḑù şi nu-l luă,
şi sórele-l vĕḑù şi-l luă. (3)

179. * Mĕ duseiŭ la caĭ,
mĕ suiiŭ pe un scaiŭ,
cuţitul scăpaiŭ;
luna l'a vĕḑut,
sórele l'a luat. (4)

a) * Mĕ suiiŭ pe un scaiŭ,
cuţitaşul mi-l scăpaiŭ;
luna mi l'a dat,
sórele mi l'a luat. (5)

180. * Ce se nasce cu luna
şi pere cu sórele? (6)

181. *Nu ntunică, apirì;*
apirì, nu ntunică. (7)

---

(1) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouă,* 1887.
(2) Din Găinescĭ, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.
(3) *Românul glumeţ,* No. 211.
(4) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht,* No. 15.

XXXVII. **Buha.**

182. * Nóptea răcnesce,
ḑiua s'odihnesce. (1)

XXXVIII. **Bujorul.**

183. Stejar verde,
vîrfu-ĭ arde. (2)

XXXIX. **Buratecul.**

184. Sub o fóie de leuştén
ţipă un puiŭ de moldovén. (3)

185. Nu-ĭ pasĕre, dar pe copacĭ şéde;
nu-ĭ vacă, dar pasce érbă verde;
nu-ĭ pesce, dar în baltă înnótă:
nu-ĭ lăutar, dar cântă noptea tótă. (4)

XL. **Buretele.**

(Veḑĭ şi *Ciuperca.*)

186. Curte albă într'un picior. (5)

a) Cetate albă stă într'un picior. (6)

187. Domnişor
într'un picior. (7)

188. * Hotrocol
într'un ocol,
babă albă 'ntr'un picior. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Românul glumeţ*, No. 287.
(3) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(4) N. A. Bogdan, în *Gazeta Săteanuluĭ*, Rîmnicul-Sărat 1889.
(5) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 32.
(6) *Ibidem*, IV, p. 23.
(7) *Ibidem*, V, p. 95.
(8) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.

XLI. **Buricul.**

189. * In mijlocul Prutuluĭ
cuibul cocostîrculuĭ. (1)

190. Cuibul ciocârlanuluĭ
în mijlocul Bărăganuluĭ. (2)

191. Cuibul berzeĭ
în mijlocul bălţiĭ. (3)

192. In mijlocul laculuĭ
e cuibul draculuĭ. (4)

193. *Cuĭb di ţuţulĭaĭ
tu mesĕa di plaĭŭ.* (5)

XLII. **Butea** (polobocul).

194. Am o vacă cu buricul în spate. (6)

195. * Am un frate
cu un cuiŭ în spate. (7)

196. * Am o vacă ’n şură
cu untul baltă ’n gură. (8)

197. * Şéde moşu ’n dos,
cu ţurloiul scos. (9)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) Bulgărescu, No. 291.
(3) T. M. Arsenie, *Noua colecţiune de basme saŭ istoriĭ populare*, Bucurescĭ 1874, p. 126.
(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 156.
(5) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 17.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 18.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

198. * Am o vacă numaĭ cu o ţîţă,
şi-mĭ dă lapte cât îmĭ trebuesce. (1)

a) Amo vacă mare
c'o ţîţă 'n spinare,
şi-mĭ dă lapte cât voesc. (2)

199. Lina
Magdalina,
cu smicele pe spinare,
la buric
calabalîc,
la inimă veselie;
ghicițĭ, boerĭ, ce să fie? (3)

200. * Alunul
ţine gorunul,
gorunul ţine glóta,
şi glóta ţine balta. (4)

a) * Alunul
ţine goronul,
şi goronul ţine balta. (5)

b) * Alunul
ţine gruiul,
gruiul ţine balta,
balta ţine glóta. (6)

c) * Alunul
ţine galunul,
şi ga'unul
ţine balta. (7)

---

(1) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 29.
(2) Bulgărescu, No. 97.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 33; *Românul glumeț*, No. 337; Bulgărescu, No. 496.
(4) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Idem.

201. * Alunul
ţine runul,
şi runul ţine balta,
şi balta ţine casa. (1)

202. * Goronul ţinə nebunul;
nebunul nebunesce ómeniĭ. (2)

203. Intr'un câmp înrotat
şéde vlădica umflat. (3)

204. Am o găină cucuiată,
o ţin în pimniţă încuiată,
şi cum întru s'o descuiŭ
îĭ pun mâna pe cucuiŭ. (4)

205. Ilie, Ilie,
vin să-ţĭ spun o bucurie:
la nunta ta cine jócă?
Sfînta pómă busuiócă. (5)

206. * *Ţe că-ĭ grĕaŭă,*
brîni pŏartă nŏaŭă. (6)

207. *Un puţu cu capite tăĭate.* (7)

208. * Şi la cap ca la c....
o aş suduì, nu mĕ 'ndur. (8)

XLIII. Buzunarul.

209. * Căţĕluşă,
nu maĭ clămpăni la uşă,
că n'am trébă cu tine,
ci am trébă cu giupinésa,
să-mĭ împrumute covata cea spurcată,
să moiŭ pelea cea uscată. (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Vaşcaŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(3) S. Crainic, în *Revista critică literară,* IV, p. :00.
(4) Bulgărescu, No. 97.
(5) S. Crainic, în *Revista critică literară,* IV, p. 156.
(6) Din Bitolia (Macedonia), com. de d-l P. Papahagi.
(7) Weigand, *Die Aromunen,* II, No. 10.
(8) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(9) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.

210. * *Cofa cu mini u trag,*
mînĭli tu nîsă di-nĭ bag. (1)

XLIV. Cacadîrul.

211. * Ce are ţîţă
şi nu-ĭ mîţă,
şi-ĭ verde
şi nu-ĭ şopârlă? (2)

XLV. Caféua.

212. *Vidută ghighiftĕască*
namĕa amirèască. (3)

XLVI. Cahliţa.

213. * Pe cotîrnéţă
şéde o mămuéţă. (4)

214. * Cióră ciociolită
în fund vîrîtă. (5)

XLVII. Calul.

215. In pădure cioca-boca,
în tîrg hi-ho-ho,
şi acasă trépa-lépa. (6)

XLVIII. Calul şi căruţa.

216. * Dupa, dupa pe podele,
tata ursu
după dînsu. (7)

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(2) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.
(3) Weigand, *op. cit.*, II, No. 20.
(4) Din Găinescĭ, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.
(5) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.
(6) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 483.
(7) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.

XLIX. Cana.

217. Am o fetiţă, de aţĭ veni toţĭ
la guriţă-o sărutaţĭ. (1)

218. Gălgăuţ
în pîrăuţ. (2)

219. Am o vacă cu ţîţa în spate. (3)

L. Candela.

220. Dobra subţirica
îmĭ umple ulcica. (4)

221. *Ună fintîniţi*
cu ună liliţi. (5)

222. *Ună stĕaŭă namisa di amare.* (6)

LI. Capacul, plăcinta, tigaia.

233. *Arap dĕ-asupra,*
arap digĭos,
nvĕastă tu mesi. (7)

LII. Capra.

224. Cine se nasce cu barbă? (8)

225. * Terică
merică,
merge la biserică,
vine-acasă
şi se vaeră. (9)

---

(1) Bulgărescu, No. 135.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 61.
(3) *Ibidem*, No. 62.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 9; Bulgărescu, No. 356.
(5) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 43.
(6) Weigand, *op. cit.*, No. 6.
(7) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 26.
(8) Bulgărescu, No. 306.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

226 * *Ună mŏaşi zurlă*
tu giugurĭ sĕ-aurlă. (1)

227. *Ari barbă ş preftu nu-ĭ,*
ari cŏarni ş boŭ nu-ĭ,
mĭa-ca-ca cu cŏada nsus; ţe-ĭ? (2)

LIII. Capul.

(Vedĭ şi *Sprincenele.*)

228. La o margine de crâng,
douĕ blănĭ de blid;
lângă douĕ blănĭ de blid,
doĭ luceferĭ;
lângă doĭ luceferĭ,
o móră ferecată. (3)

229. Sub douĕ muchĭ de crâng,
doĭ lucefereĭ;
sub doĭ luceferĭ,
o móră ferecată. (4)

Cf. cimiliturile francese:

a) Là bas, un taillis,
(la chevelure)
dessous ce taillis il y a deux lumières
(les yeux),
sous ces lumières il y a un conduit,
(la bouche),
sous ce conduit il y a un moulin
(la mâchoire).
— La tête. (5)

b) Au milieu d'un pré il y a deux piquets
(les jambes).
dessus ces deux piquets il y a un bourbier
(le ventre),

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht,* No. 35[2].
(3) V. Alecsandri, *Poesiĭ poporale ale Românilor,* Bucurescĭ 1866.
(4) G. Dem. Teodorescu, *op cit.*, No. 308; Bulgărescu, No. 708.
(5) *Mélusine,* I, col. 264, No. 95.

sur ce bourbier il y a un four
(la bouche),
sur ce four il y a deux conduits
(les narines),
sur ces deux conduits il y a deux lumières
(les yeux),
sur les deux lumières il y a deux tertres
(les arcades sourcilières),
sur les deux tertres un taillis garni de voleurs
(la chevelure, les poux).
— L'homme. (1)

230. Móră ferecată,
cióră spârcăitóre,
doĭ lucefereĭ,
douĕ brazde trase pe o poeniţă
şi o claie dărâmată. (2)

231. Am o claie:
sub o claie, o poeniţă;
sub o poeniţă, douĕ arăturĭ;
sub douĕ arăturĭ, o mocirlă;
sub o morcirlă, o móră,
sub móră, o bardă. (3)

232. Am o dumbrăviţă:
sub cea drumbrăviţă,
este o poeniţă;
la cea poeniţă,
sînt douĕ brăzdiţe;
sub cele brăzdiţe,
sînt doĭ şoimuşorĭ;
sub ceĭ şoimuşorĭ,
e o gaie spurcăciósă;
sub cea gaie spurcăciósă,
e o móră
rotunjóră. (4)

(1) *Mélusine*, I, col. 265, No. 96.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 10; *Românul glumeţ*, No. 275; Bulgărescu, No. 568.
(3) *Românul glumeţ*, No. 276.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 72.

233. * Am o pădurice:
sub pădurice,
două brăzdiţe;
sub două brăzdiţe
doĭ şoimuşorĭ;
sub şoimuşorĭ,
sucală cufurită;
sub sucală cufurită,
móră gorgăită;
sub móră gorgăită,
gabgaliţă. (1)

234. Am o pădurice:
din jos de pădurice,
am o poeniţă;
din jos de poeniţă,
am doĭ luceferei;
din jos de doĭ luceferei,
am o ţarcă spurcată;
din jos de ţarca spurcată,
am o móră ferecată;
din jos de móra ferecată,
am un bălătuşel. (2)

235. * Am o pădurice:
lângă pădurice,
două poenice;
lângă poenice,
două luminice;
lângă luminice,
ţarcă spurcăciósă:
lângă ţarca spurcăciósă;
móră petrósă;
lângă móra petrósă,
ţap ţaparig. (3)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 76.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

236. *Ună cutşubă girmînŏasă;*
sum cutşubă, nă livadi;
sum livadi, dŏaŭă arveli;
sum arveli, doĭ purungĭ;
sum purungĭ, un şoput cu doĭ şulinare;
sum şoput, ună mŏară;
sum mŏară, un tşoc. (1)

Cf. cimiliturile castelane:

a) Sobre un pozo, dos ventanas;
sobre ellas, dos miradores;
sobre los miradores, dos arcos;
sobre los arcos, un plaza;
sobre la plaza, una montana;
y en la montana, ermitanos.
— Cara. (2)

b) Hay en una plaza nueva
un monte, y en el dos cuevas,
más abajo su hondo pozo
que tiene su brocal rojo,
altas ventanas iguales,
en ellas dos niñas cucas,
que por entre sus cristales,
todo lo ven, y todo lo cucan.
— Cara. (3)

c) Un convento chiquitito,
las monjas son de marfil,
más arriba dos ventanas,
más arriba dos espejos,
y más arriba la plaza del pensamiento.
— Boca. (4)

---

(1) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 34[2].
(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 71.
(3) *Ibidem.*
(4) *Ibidem*, p. 52.

d) Al revolver de una esquina
me encontré con un convento;
las monjas vestidas de blanco,
la madre priora en medio;
más arriba dos ventanas,
más arriba dos espejos,
y más arriba la plaza
donde se passean los caballeros.
— Cara. (1)

Cf. cimilitura catalană:

¿ Qué es aixó?
Un convent de monjas blancas?
(los dents)
Al mig hi ha un frare vermell?
(la llenga)
Mes amunt hi ha duas fossas?
(los forats del nas)
Mes amunt dos mirallets?
(los ulls)
Mes amunt hi ha una plassa
hont s'hi passejan los senyors cavalers?
(los polls) (2)

237. Sub o claie de fîn,
două cosişóre;
sub două cosişóre,
doĭ luceferеĭ;
sub doĭ luceferеĭ,
o cióră spârcâitóre;
sub o cióră spârcâitóre,
o móră ferecată;
sub o móră ferecată,
o movilă-aridicată. (3)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 71.
(2) Briz, *op. cit.*, No. XXXIX.
(3) Bulgărescu, No. 721.

238. Am un ţăcăraş;
lângă ţăcăraş,
este o poeniţă;
lângă poeniţă,
două păduri dese;
lângă două păduri dese,
două gogoşi;
lângă două gogoşi,
o cióră mucósă;
lângă o cióră mucósă,
o curte 'ngrădită cu gard. (1)

239. *Nă cutşubă cu şapti guvi.* (2)

LIV. Cartea.

240. * Rădĕcină pătrăcină,
rar voinic care-o dijghină. (3)

a) Rădĕcină 'mpleticină,
ales voinic o desbină. (4)

b) * Rădĕcină plitucină,
rar voinic care-o desbină. (5)

c) * Rădĕcină pătăcină,
rar voinic o desbină. (6)

d) * Rădĕcină 'mpletucină,
rar voinic ce te desnină. (7)

e) * Rădĕcină plitocină,
rarĭ voinicĭ cari-o desghină. (8)

(1) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 299.
(2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 34[1].
(3) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 36.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Din Găinescĭ, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.

f) Rădĕcină despletecină,
se alege cine-o desbină. (1)

g) Rădĕcină ne 'mpletită,
rar voinicel o despică. (2)

241. Găină pestriţă,
la popa pe poliţă. (3)

a) Am o găină pestriţă,
şéde numaĭ pe poliţă. (4)

242. Am o găină pestricióră,
şéde la popa pe lăicióră. (5)

243. Am o găină pestricuţă
o puĭ în horn pe policuţă. (6)

244. Câmpul alb, oile negre,
cine le pasce,
le cunósce. (7)

245. Sunt făcute de mărgele
şi de mânĭ sunt înşirate. (8)

246. Mĕ compun din mărgele
înşirate de mânile tele;
din mic, mare eŭ te fac;
de eştĭ cusut, te desfac. (9)

247. *Bŏaţi nu ari ş multi grĕaşti.* (10)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 163.
(2) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(3) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 401.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 164.
(5) *Românul glumeţ*, No. 283.
(6) Sima, *op. cit.*, No. 164.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 125; *Românul glumeţ*, No. 52; Fundescu, *op. cit.*
(8) Bulgărescu, No. 401.
(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 36; Bulgărescu, No. 563.
(10) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 36.

248. Am douĕ gheme de mătasă:
le trimet la 'mpĕrătésă,
ca să încépă 'ncepĕtură
fără léc de tivitură. (1)

249. * A trimis Vodă la Vodésă,
să-ĭ încépă o cusutură
fără léc de tivitură. (2)

LV. Carul cu nuiele.

250. * Vin oile de la munte
cu steluţe albe 'n frunte. (3)

a) Vin oile de la munte
tot cu stele 'n frunte. (4)

b) * Vin oile de la munte
tóte cu steluţe 'n frunte. (5)

251. * Vin oile de la munte
tóte breze 'n frunte. (6)

LVI. Carul, sania şi jugul.

252. * Sunt treĭ fraţĭ:
unul rógă érna,
unul rógă vara,
şi unul: fie cum va fi. (7)

a) * Sunt treĭ fraţĭ:
unul ḑice că-ĭ maĭ bine vara,
unul ḑice că-ĭ maĭ bine érna,
şi unul ḑice că la dînsu-ĭ tot atâta. (8)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 80.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(4) Stamati, *Pepelea; Românul glumeţ*, No. 21.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian
(6) Comunicată de d-l Ĭ. A. Zanne.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl Marian.
(8) Idem.

253. * Am patru fraţĭ:
unul ḑice: vină vară;
altul ḑice: vină érnă;
doĭ ḑic: orĭ viĭ
orĭ nu viĭ,
nouĕ tot atâta ni-ĭ. (1)

(Carul, sania, boiĭ şi jugul).

LVII. Casa.

254. * Intr'un dovlecel
vorbesc maţele în el. (2)

255. Am o vacă: vorbesc maţele din ea. (3)

a) Am o vacă năsdrăvancă
şi-ĭ vorbesc maţele din ea. (4)

256. Am o vacă mare
cu ţîţa 'n spinare. (5)

257. Cloşca de lemn
şi puiĭ de pele. (6)

258. Am o cloşcă:
nóptea strînge puiĭ
şi ḑiua-ĭ risipesce. (7)

259. Sub pădure grămădită
şéde lumea învelită,
ḑiua de sóre fugită,
nóptea de lună pitită. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(3) Sima, *op. cit*, No. 172.
(4) Bulgărescu, No. 83.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 31; Bulgărescu, No. 22.
(6) *Românul glumeţ*, No. 100.
(7) *Ibidem*, No 314; Bulgărescu, No. 75.
(8) A. Pann; *Românul glumeţ*, No. 66; Bulgărescu, No. 720; Fundescu *op. cit.*

260. * Am o grădină din patru pereţĭ,
împărţită 'nuntru în maĭ multe părţĭ,
şi de-asupra pusă o pălărie. (1)

261. *Priţa ĕasti mŏartă,*
ma vinili-lĭi tut bat. (2)

LVIII. Castana.

262. *Stranĭlu nĭ-ĕasti laĭŭ*
cîmĕaşa nĭ-ĕasti aroşi,
truplu nĭ-ĕasti albu. (3)

LIX. Castravetele.

263. * Vîr mâna prin frunze
şi-apuc pe moşu de buze. (4)

a) * Bag mâna prin frunze
şi prind pe moşu de buze. (5)

LX. Căciula.

264. * Reteveiŭ rotund
bagă flóce în fund. (6)

265. Reteveiŭ rotund
bagă lâna 'n fund. (7)

266. * Am un butucaş rotund
şi-l bag în pĕr afund. (8)

a) * Am un butucel rotund,
care vîră perĭ afund. (9)

(1) Din Bucovina, com de d-l S. Fl. Marian.
(2) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht,* No. 37.
(3) *Ibidem,* No. 46.
(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(5) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(7) *Românul glumeţ,* No. 193.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.

267. Rotogol rotund,
bagă capu 'n fund. (1)

a) Rotogol rotund,
strînge pĕru 'n fund. (2)

268. Bucium rotund,
strînge pĕru 'n fund. (3)

a) Bucium rotund,
bate pĕrul în fund. (4)

LXI. Călărețul.

269. * Trépa
lépa
pe cărare,
hingher
mingher
pe spinare. (5)

270. * Pe drum merge și grăbesce,
unde încet, unde maĭ iute;
urechĭ patru și ochĭ patru,
iară unghiĭ douĕ-ḑecĭ și patru. (6)

271. Cine are șése picióre,
dar numaĭ pe patru umblă? (7)

Cf. cimilitura francesă:

Six pieds, quatre oreilles,
deux bouches, deux fronts,
quelle bête est-ce donc?
— Un homme à cheval. (8)

---

(1) *Românul glumeț*, No. 321.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 43; *Românul glumeț*, No. 294; Bulgărescu, No. 649.
(3) Bulgărescu, No. 171.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 146.
(5) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(6) Din Vașcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 47.
(8) Rolland, *Devinettes*, No. 35.

Cf. cimilitura catalană:

Duas sobre duas,
quatre caps ab duas caps,
vuyt orellas y dotze peus.
— Una dona embrassada,
colcant una bura prenyada. (1)

Cf. cimiliturile germane:

Wann hat man sechs Beine,
und geht doch nur auf vieren?
— Wenn man zu Pferde sitzt. (2)

Zwei Köpfe, zwei Arme,
vier Augen, sechs Füsse.
— Der Reiter. (3)

Cf. cimilitura unguréscă tradusă în nemțesce;

Es schreitet einher: tipp, tapp!
es trägt auf dem Rücken: wipp, wapp!
Ohren hat es vier, Augen vier,
Nägel aber zwanzig und vier.
— Das Pferd mit dem Reiter darauf. (4)

Cf. cimiliturile valone în traducere francesă:

a) Six pattes, quatre yeux,
quatre oreilles et deux têtes,
ah! Nôtre-Dame, quelle drôle de bête. (5)

b) Devinez, devinez:
six pieds, quatre oreilles,
le derrière sur le dos;
devinez quelle est ma merveille? (6)

272. * *Patru niișcă,*
patru imnă. (7)

---

(1) Briz, *op. cit.*, No. CCCXVII.
(2) Roland, *op. cit*, p. 16.
(3) *Ibidem.*
(4) *Ibidem.*
(5) Eugène Monseur, *Le Folklore wallon.* Bruxelles 1892, p. 106.
(6) Alfred Harou, *Folklore de Gadarville,* p. 120.
(7) Din Macedonia, com. de d-l. P. Papahagi.

273. De-asupra suflet,
de desupt suflet,
şi 'n mijloc lemne uscate. (1)

LXII. Călcâile.

274. * Am două vacĭ roşiĭ:
când le duc la apă,
se uită acasă;
când le duc acasă,
se uită la apă. (2)

a) * Am doĭ caĭ:
când mĕ duc la puţ,
se uită acasă;
iar când mĕ duc acasă,
se uită la puţ. (3)

b) * Am douĕ epe:
când le duc la apă,
ele se uită spre casă;
şi când viŭ acasă,
ele se uită la fântână. (4)

Cf. cimilitura catalană:

Quan va al camp,
mira á casa;
quan va á casa,
mira al camp.
— Lo cávech. (5)

Cf. cimilitura castelană:

¿ Cuál es aquella que cuando va para el monte, mira para casa, y cuando va para casa, mira para el monte?
— La cabra. (6)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No 46.
(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(3) Bulgărescu, No. 132.
(4) Din jud. Teleorman, com. de d-l Michail T. Adamesceanu din com. Adamescĭ.
(5) Briz. *op. cit.*, p. 70.
(6) Demófilo, *op. cit.*, p. 61.

Cf. cimilitura gallega:

Cara a casa van pra o monte
e cara o monte veñen pra a casa.
— Os cornos d'a cabra. (1)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta
de Dios devineta,
que cuan va á ta casa
mira ta fuera,
y cuan va ta 'l monte
mira ta casa.
— Cueros de la cabra. (2)

Cf. cimilitura bearnesă:

Quand s'en ba tan bosc, qu'espie ta case?
— Lou bros. (3)

Cf. cimilitura portughesă:

Vae p'ra o monte,
olha p'ra casa;
rem p'ra casa,
olha p'ra monte.
— Espingarda (ao hombro). (4)

LXIII. Căldarea.

(Vedĭ şi *Céunul.*)

275. * Hurduz
burduz,
din munte-adus,
sub laiță pus
cu dosu 'n sus. (5)

a) Hurduz
burduz,
de la munte-adus,
sub laiță pus. (6)

---

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 340.
(2) Ibidem, p. 382.
(3) Lespy, *op. cit.*, p. 92.
(4) *Archivio delle trad. pop.*, I.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 50.

b) * Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus,
sub laiță pus. (1)

276. Punte strîmbă,
vale adîncă. (2)

277. * *Nă mulĭari cu mînĭli la gură.* (3)

LXIV. Căldarea și donița.

(Saŭ *Céunul și cofa.*)

278. * — Scurtă, grósă, und'te ducĭ?
— Arsă 'n fund, nu mĕ întrebà,
că mĕ duc în tréba ta. (4)

279. — Scurto, gróso, und'te ducĭ?
— Arsă 'n fund, de ce mĕ 'ntrebĭ?
Unde eŭ mĕ duc
tot ție ți-aduc. (5)

280. * — Scurtă, grósă, unde mergĭ?
— Arsă 'n fund, ce-aĭ să mĕ întrebĭ? (6)

a) * — Tu, scurteică, unde te ducĭ?
— Da tu, scurtă de códă,
ce aĭ să mĕ întrebĭ? (7)

b) * — Unde te ducĭ, tu scurtă, grósă?
— Ce aĭ să mĕ întrebĭ, în c... arsă? (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 51.
(3) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 113; Bulgărescu, No. 713.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din județul Suceveĭ, culésă personal.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimiliturile francese:

a) — Où vas-tu, bossue, bancale?
— Tois-toi, toi, qui es tous les ans tondu.
— Dialogue du pré et de la rivière. (1)

b) — D'où viens-tu, ma grande courante?
— Je viens de plus loin que toi, mon grand tondu.
— Dialogue du pré et de la rivière. (2)

c) — Où cours-tu, chiffon sans fin?
— Que t'importe, rat tondu?
— Dialogue du pré et du ruisseau. (3)

d) — Clopin-clopant, où vas-tu?
— Que t'importe, c... tondu?
— Dialogue du ruisseau et de la prairie. (4)

e) — Clopin-clopant, où vas-tu?
— Ecraser choses pour te faire à manger.
— Dialogue entre un laboureur et un ruisseau. (5)

Cf. cimiliturile lituane, traduse în nemţesce:

a) — Wohin läufst du, krummer?
— Was kümmerts dich, geschorne?
— Der Flusz, die Wiese. (6)

b) — Krummer, gebogener wohin wirst du laufen?
— Geschorne, kahle, was kümmerts dich?
— Das Flüszchen, die Wiese. (7)

Cf. cimiliturile germane, citate de Rolland:

a) — Langschmal, wo wott de hen?
— Nacktgeschoren, wat leet der dran? (8)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 25.
(2) *Ibidem.*
(3) *Mélusine*, 1877, col. 263, No. 73.
(4) Sauvé, *Devinettes bretonnes*, No. 16.
(5) *Ibidem*, No. 17.
(6) Schleicher, *op. cit.*, p. 199, ap. Rolalnd.
(7) *Ibidem.*
(8) Solinger Mundart, *Weimarisches Jahrbuch*, 1856. p. 342.

b) — Krum-herüm, bat wostu hyr?
— Kâl-geschuăren, bat froagstu darnă?
— Bach und gemöhte Wiese. (1)

— Du (s) lange, du swange,
bă büstu so lange,
'rümme dan goan?
—Du schriaewe, du schroae,
bat froagstu darnă?
— Bach und gemähte Wiese. (2)

—Du Krumme, du Lange,
wu beist heint Nocht reimgange?
— Ai, du geschoenes Schôf,
wos fregstu dernôch?
— Die ausgetretene Oder und die Wiese. (3)

LXV. Căldarea și fierosteile.

281. * — Scurtă, grósă, und'te ducĭ?
— Mĕ 'ntrébă ciorbul,
negru ca corbul! (4)

LXVI. Căldarea și securea.

282. — *Iu te duțĭ, lĕa, gușă lungă?*
— *Ți me 'ntreghĭ, lĕa fundu-apres?* (5)

LXVII. Cărămiḑile.

283. *Țe-s nă nĭilĭ di cîlugrĕale*
carĭ pri dinț, carĭ pri pîltare? (6)

---

(1) Grafschaft Mark, Woeste, *Zeitschrift f. d. Myth.*, III, p. 179.
(2) *Ibidem.*
(3) Kuhlaendchen, Koohler, *Weimar. Jahrb.*, 1856, p. 342.
(4) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.
(5) Tașcu Iliescu, în *Téra nouă*, 1887.
(6) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.

LXVIII. Cărările.

284. * Ştefan lungul
ţine drumul,
Ştefănésa
întră 'n casă. (1)

285. De la noĭ
până la voĭ,
tot făşiĭ de teiŭ. (2)

286. * De la noĭ
până la voĭ,
tot şfăruţă trasă. (3)

287. * De la casă
la casă,
viţe de bostan trase. (4)

LXIX. Cărbunele.

288. * Pe apă înnótă
şi 'n pămînt nu putredesce. (5)

LXX. Căruţa şi sania.

289. Am două fete: una aştéptă vara, alta érna. (6)

LXXI. Căţéua.

290. * Are tata o óie laie
şi-a fătat doĭ mieĭ în pae;
eŭ dic bîrrr!
ea face hîrrr!
eŭ zic bîrrr! óie la stână,
şi ea face hap! de mână. (7)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 74; Bulgărescu, No. 323.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Bulgărescu, No. 111.
(7) Din Găinescĭ, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herĕscu.

a) * Avem noĭ o óie,
şéde culcată în paie,
şi-a fătat 12 mieĭ,
toţĭ marĭ şi frumuşeĭ;
şi strîg la dînsa bîr!
ea face hîr!
eŭ o prind de lână,
ea m'apucă de mână. (1)

LXXII. Cânele.

291. * Prin văĭ către stâncĭ
şéde moşu 'n brâncĭ. (2)

292. * Fugĭ în grabă până 'n tindă,
vivura să nu te prindă. (3)

293. * In cămăruţa 'ncuiată
am o puică cucuiată. (4)

LXXIII. Cânepa.

294. * Pe o vale dungată
mergĭ, o bagĭ uscată,
o scoţĭ udă bine,
te uiţĭ după tine,
din vîrf curge apă,
pămîntul de-adapă. (5)

295. Ce înflóre şi nu se cóce,
şi înflóre şi se cóce. (6)

296. * O puĭ vie şi-o scoţĭ mórtă,
şi din vîrf îĭ curge apă. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl Marian.
(2) Idem.
(3) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 80.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

a) * O bag ţépĕnă,
şi-o scot mórtă,
şi picură din vîrf. (1)

297. * Peste cap aducu-ţi-o,
ţugu, ţugu-ţi-o. (2)

LXXIV. **Cântarul**.

298. * Tata şéde 'n pod,
mama-l apucă de nod. (3)

a) * Tata se sue 'n pod
şi mama-l apucă de nod. (4)

299. * Titirez, rez,
calcă pe retez. (5)

300. * M'am suit pe Iordan,
şi vedeam maţe de ţigan,
nicĭ de mîţă,
nicĭ de cârtiţă,
numaĭ de bivoliţă. (6)

301. * Mĕ duseiŭ pe icĭ, colea,
după ciubuc de lulea;
nu găsiiŭ ciubuc de lulea,
dar găsiiŭ un cuib
cu douĕ-spre-ḑece ouĕ.
Luaiŭ douĕ
şi lăsaiŭ nouĕ.
Helgea mĕ vĕḑură,
pe fugă mĕ luară,
peste un corn de casă mĕ petrecură.
— Bună calea, născălărĭ.
— Mulţumim d-tale, ciotcă, botcă. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal
(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 27.
(5) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.

a) Mĕ duseiŭ în pădure
să taiŭ ciubuc de lulea;
ciubuc de lulea nu găsiiŭ,
ci găsiiŭ helgea cu nouĕ ouĕ.
Nouĕ luară,
nouĕ lăsară,
pe fugă mĕ luară. (1)

302. * Mĕ luaiŭ pe ist cornişor de casă;
întîlniiŭ patru lărĭ călărĭ.
— Buna ḑiua, patru lărĭ călărĭ.
— Mulţămim d-tale, ciotcă, botcă,
adevĕrat măciucă. (2)

303. * Mĕ duseiŭ icĭ colea,
luaiŭ ciubuc de lulea;
luaiŭ nouĕ,
lasăiŭ douĕ
dóră helgea să maĭ ouĕ. (3)

304. Mĕ suiiŭ în pod
să caut iţe cotroiţe;
nu găsiiŭ iţe cotroiţe,
ci găsiiŭ o măgăriţă,
la códă
cu iscódă,
la pântece
cu descântece. (4)

305. * Şede un turc pe esta dél
şi unul pe cela dél,
cu maţele 'ntr'un stejar,
cu sângele 'ntr'un pahar. (5)

306. Nicĭ mórtă, nicĭ vie,
numaĭ din códă adie. (6)

---

(1) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.
(2) Din Găinescĭ, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.
(3) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l N. Vasiliu.
(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 157.
(5) Din Bucovina com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 30; *Românul glumeţ*, No. 304; Bulgărescu, No. 611.

307. * Sus botă,
jos botă,
şi la mijloc haţa aşà ;
ḑiceţĭ toţĭ că nu-ĭ aşà. (1)

308. * Ce-ĭ maĭ mic decât oul
şi ţine cât şi boul? (2)

a) Ce e mic ca oul
şi póte ca boul? (3)

b) Am un titirez creţ,
mititel ca un oŭ,
dar trage cât un boŭ. (4)

309. *Ţe-ĭ nĭic cît oŭlu*
ş-poati cît boŭlu? (5)

310. *Ună cîţiluşi cu maţili azvarna.* (6)

311. Am o găinuşă gălbenuşă,
cu minciuniţe 'n guşă,
cu dreptatea pe spinare. (7)

a) Am o găinuşă gălbenuşă,
cu minciunele 'n guşă,
şi cu dreptatea în spinare. (8)

312. Am o găinuşă,
ţine dreptatea în spinare. (9)

a) Am o găinuşă
cu dreptatea în spinăruşă. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 68; *Românul glumeţ*, No. 220; Bulgărescu, No. 245.
(4) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(5) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 12.
(6) *Ibidem*, No. 100.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 135.
(8) Bulgărescu, No. 33.
(9) *Românul glumeţ*, No. 279
(10) Bulgărescu, No. 73.

313. * Găinuşă ciuşă,
cu minciunele 'n guşă,
şi cu dreptatea în spinare. (1)

314. * Trónca fedeleş,
bolohanii Turcului. (2)

315. Unghie de gaie,
códă de tigaie,
créstă de ridichi. (3)

a) Laie, bălaie,
unghie de gaie,
créstă de ridichi. (4)

316. Unghie de gaie,
códă de tigaie,
créstă de cocoş. (5)

317. Sus cârlig,
jos cârlig,
şi la mijloc basalic. (6)

318. * Se lasă şi se ridică,
şi tot te înşélă. (7)

319. Hurduz
burduz,
din Ţarigrad adus. (8)

320. De la noi
şi până la voi
tot în zele
şi 'n măsele,
şi 'n parale mărunţele. (9)

---

(1) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 25; Bulgărescu, No. 763.
(4) *Românul glumeţ*, No. 110; Bulgărescu, No. 651.
(5) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(6) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.
(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(8) Crainic, *loc. cit.*, p. 300.
(9) Din Brosceni, jud. Sucéva, com de d-l M. Lupescu.

LXXV. Cârligele de împletit.

321. * *Ținți fraț adară un puț.* (1)

322. * *Ținți fraț un puț adară,*
da s s-agiungă ș nu pot iară. (2)

LXXVI. Cârligul de smuls paie.

323.* Am un boŭ: mânâncă o șiră de paie și nu se satură.(3)

324. Am un boŭ, dar tare,
érna tot cu nasul în paie șéde,
și de gras e ca un par,
și burtă n'are nicĭ un dram. (4)

a) Un boŭ slab am fórte,
érna tot cu nasul în paie șéde,
și de gros e ca un par,
și burtă n'are nicĭ un pic. (5)

325. *Pîdurĕa-nĭ mĕ-avù,*
pîdurea-nĭ mi chirù:
ș-cu tini, ș-fîră tini. (6)

LXXVII. Câșlegele de érnă, Postul și Pascele.

326. * Am șepte răclițĭ descuete,
șepte încuete,
și o mână de bucurie;
gîcițĭ, boerĭ, ce să fie? (7)

LXXVIII. Cerbul.

327. * Tătănita snop,
pană busuioc. (8)

---

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(2) Tașcu Iliescu, în *Țéra nouă*, 1887.
(3) Din Moțățeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(4) Bulgărescu, No. 113.
(5) *Ibidem*, No. 750.
(6) P. Papahagi, în *Zweiter Jahresbericht*, No. 45.
(7) Din Broscenĭ, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

LXXIX. Cercelul.

328. * Incârligată, îmbârligată,
în gaură băgată. (1)

a) * Cârligată, bârligată,
în gaură de fată mare băgată. (2)

b) * Invârligat, îmbârligat,
în gaură de fată mare băgat. (3)

c) Cârligat, îmbărligat
în fată mare băgat. (4)

329. * Incârligată, îmvârligată
în ureche de carne aninată. (5)

330. * Cârligată, bârligată,
la fete 'n urechĭ băgată. (6)

331. * Drot încârligat,
în carne băgat. (7)

332. * Ustură şi mĕ dóre;
dacă întră, bine-mĭ pare. (8)

a) * Ustură-mĕ, rĕŭ mĕ dóre;
dacă-l bagă, bine-mĭ pare. (9)

b) * Aleo! valeo! rĕŭ mĕ dóre;
când mi-l bagă, bine-mĭ pare. (10)

---

(1) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(2) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) S. Crainic, în *Revista critică literară,* IV, p. 156.
(5) *Românul glumeț,* No. 229.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(9) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

333. Usturime cu durime,
când o puĭ, îmĭ pare bine. (1)

334. *Usturime cu durime,*
cîndu-l bagĭ, înĭ pari ghine. (2)

LXXX. Cercul.

335. * Ce-ĭ rotund
şi fără fund? (3)

LXXXI. Cernutul.

(Vedĭ şi *Sita.*)

336. In casă ninge şi afară nu. (4)

337. Sus bat laturile,
jos pică negurele. (5)

LXXXIII. Cerul.

338. * Am un crin:
lá rădĕcină veşted,
şi la vîrf înflorit. (6)

339. In vîrf înflorit,
la mijloc uscat,
şi la rădĕcină verde. (7)

340. * Am un céun umflat,
peste lume rĕsturnat. (8)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 132; Bulgărescu. No. 758.
(2) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(3) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l M. Lupescu.
(4) Bulgărescu, No. 463.
(5) *Siedietórea* (Budapesta), I, p. 8.
(6) Din Brosceni, jud. Sucéva, com. de d-l N. Vasiliu.
(7) *Românul glumeţ*, No. 133; Bulgărescu, No. 456.
(8) Din jud. Suceveĭ, com de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.

341. * Am un om mare, mare,
nóptea îmfloresce
şi ḑiua pălesce. (1)

342. Am o sucnă mirie,
plină de posderie. (2)
(Veḑĭ şi *Stelele*).

343. * Am o rochie mirie,
plină de posderie. (3)

a) * Am o rochióră
plină de posdeióră. (4)

344. * Am o prostire
plină de posdire. (5)

345. * Am un ciur de alune,
şéde cu gura în par
şi nicĭ una nu pică. (6)

346. Ce-ĭ maĭ lung decât drumurile
şi maĭ lat decât mările,
maĭ frumos decât florile
şi maĭ urîcios decât babele,
maĭ drag decât icónele
şi maĭ rĕŭ decât tunurile,
maĭ luminos decât lumînările
şi maĭ întunecos decât pivniţele? (7)

347. Nalt e tata,
grósă-ĭ mama,
nebun e frate-meŭ. (8)
— Cerul, pămîntul, vîntul.

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 133.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) *Gazeta Sătênuluĭ*, 1889.
(8) Bulgărescu, No. 614.

LXXXIII. Cetina braduluĭ.

348. * Ce-ĭ maĭ mic decât acul
şi maĭ înalt decât bradul? (1)

349. * Ce năpârlesce vara
şi 'nverḑesce érna? (2)

LXXXIV. Cépa.

350. Roş e, mĕr nu e;
păturĭ sunt, plăcintă nu-ĭ. (3)

351. * Păturĭ sunt, plăcintă n'are. (4)

352. * Rătund e, mĕr nu-ĭ;
păturĭ sunt, plăcintă nu-ĭ. (5)

a) * Rotund este, mĕr nu este;
păturĭ sunt, plăcinte nu-s. (6)

b) Am un mĕr roş şi mĕr nu e,
foĭ are şi plăcintă nu e. (7)

353. * Caşu-ĭ, albu-ĭ,
păturĭ sunt,
plăcintă nu-ĭ. (8)

354. * Îĭ un mĕr ca mĕrul,
şi nu-ĭ mĕr;
îĭ cu pĕr ca omul,
şi nu-ĭ om;
îĭ cu păturĭ ca plăcinta,
şi nu-ĭ plăcintă. (9)

---

(1) Din Farcaşa, jud. Suceveĭ, com. de d-l T. Daniilescu.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) V. Alecsandri, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 655; *Siedietórea*, II, p. 42.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din jud. Suceveĭ, com de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Bulgărescu, No. 112.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.

355. * Am un moşnég
cu 12 pieĭ îmbrăcat
şi bun pentru mâncat. (1)

356. Cine-ĭ îmbrăcată în şépte haine? (2)

357. Ce stă în cuiŭ acăţat,
în 12 pieĭ îmbrăcat. (3)

358. Sus pădure,
jos prescure. (4)

359. Am un oŭ roşu, de cresce în pămînt. (5)

360. * Şéde dómna în cămară
cu pletele afară. (6)

361. Ghicĭ, micĭ: cépa ce e? (7)

362. *Nă fĕată adunată stog,*
ş-cu cusiţele tru loc. (8)

363. *Nă mŏaşi cu grunĭlu n-loc.* (9)

364. * Am o copiliţă
cu o roşie rochiţă. (10)

365. Am o domnişóră
cu rochiţa roşióră,
când începe-a desbrăcà
toţĭ apucă a lăcrimà. (11)

(1) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 128.
(3) *Ibidem*, No. 129.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 116; *Românul glumeţ*, No. 137; Bulgărescu, No. 461.
(5) *Siedietórea*, III, p. 6.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) *Calendar pentru basme* pe anul 1875
(8) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 89.
(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(11) *Siedietórea*, VI, p. 112.

366. * Am o coconiţă
cu două-spre-ḑece rochiţe;
când se 'ncepe-a desbrăcà,
toţĭ încep a lăcrimà. (1)

a) * Este o copiliţă
cu nouĕ rochiţe;
când o desbrăcăm,
din ochĭ lăcrămăm. (2)

LXXXV. Céra.

367. * Am o rochiţă: o spĕl în foc
şi-o usuc în apă. (3)

368. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
să-ĭ spĕl iia în apă caldă,
şi s'o usuc în apă rece. (4)

a) A trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-ĭ dea batista spĕlată în apă caldă
şi uscată în apă rece. (5)

b) M'a trimes dómna de jos
la cea de sus,
să-mĭ spele un zăbranic
în apă rece. (6).

LXXXVI. Césornicul.

369. Gânganie fără suflare,
umblă făr'astâmpĕrare;
n'are duh, nicĭ nu viéză,
tótă lumea îndreptéză. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 78; Bulgărescu, No. 584.
(5) *Românul glumeţ*, No. 310.
(6) Bulgărescu, No. 77.
(7) Stamati, *op. cit.; Românul glumeţ*, No. 26; Bulgărescu, No. 390; *Revista critică literară*, IV, p. 303.

370. Am o pasĕre duşmană
şi fórte tirană,
n'are suflet, n'are minte,
ci e plină de cuvinte,
ce o 'ntrebĭ ea spune. (1)

371. Am o lighiónă tare
fără nicĭ o stâmpĕrare;
n'are suflet, şi-are minte,
ea te 'nvaţă om cu minte;
dacă nu sciĭ, ea te 'nvaţă;
de-ĭ ghîcì, să-ţĭ frig o raţă. (2)

372. Am o pară nu prea mare,
ea grăesce, dar graiŭ n'are,
ce nu sciĭ ea te învaţă;
de-ĭ ghîcì, ţi-oiŭ da o raţă. (3)

373. Fată mare
minte n'are,
tot umblă şi nu se 'nvaţă;
de-ĭ ghîcì, ţi-oiŭ da o raţă. (4).

a) Minte are,
suflet nu are,
ce nu sciĭ te învaţă;
de veĭ ghîcì, ţi-oiŭ frige o raţă. (5)

374. Ce e mic şi fără minte
şi ne 'nvaţă la cuvinte? (6)

375. *Suflit nu am ş-ca giĭ adilĭŭ.* (7)

376. * Am un om:
şéde şi bate,
şi arată şi spune,
dar nu mănâncă. (8)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 152.
(2) S. Crainic, în *Revista critică literară*, II, p. 47.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 51; Bulgărescu, No. 387.
(4) Bulgărescu, No. 387.
(5) *Siedietórea,* IV, p. 40.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 64; Bulgărescu, No. 188
(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 68.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

377. Am o casă mică,
de tot mititică,
cu piticĭ,
cu firfiricĭ;
ḑiua cântă
nóptea cântă,
n'are nicĭ de cum astâmpĕr. (1)

378. * Am un băiat mîţiţel;
câte maĭ face,
şi gura nu-ĭ maĭ tace. (2)

379. * Sunt tot una călĕtor
de cu séră până 'n zorĭ;
nu flămânḑesc,
nu însetez,
dar tot una mĕ oftez. (3)

LXXXVII. Céţa.

380. * Ce nu rĕsună în pădure? (4)

a) Ce merge prin pădure şi nu sună? (5)

381. * Ce întră mereŭ în sat
şi câniĭ la ea nu bat? (6)

382. * Ce trece des prin vamă
şi câniĭ n'o bagă 'n samă. (7)

383. Pe o vale cotită
vine mierla 'nsovonită. (8)

(1) Bulgărescu, No. 121.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) *Românul glumeţ*, No. 297.
(6) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(7) Idem.
(8) *Românul glumeţ*, No. 227.

384. Am un moş bětrân:
cu capul icĭ
şi cu piciórele peste Prut. (1)

LXXXVIII. Céunul.

385. * Hurduz
burduz,
de la munte adus,
sub laiţă pus,
cu mămăligă uns. (2)

386. * Am o haită négră,
toţĭ munţiĭ alérgă. (3)

387. * Am o haită négră,
toţĭ munţiĭ alérgă,
şi numaĭ urdă fată. (4)

388. * Am o vacă négră,
şi când fată,
toţĭ copiiĭ alérgă. (5)

389. * Am o vacă négră,
în tóte ḑilele fată,
şi băeţiĭ staŭ împrejur grămadă. (6)

390 * Am o vacă négră,
când se baligă, toţĭ alérgă. (7)

391. * Am o vale adîncă
şi cu puntea strâmbă. (8)

(1) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(2) Idem.
(3) Din jud. Suceveĭ, culésă persomal.
(3) Idem.
(5) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(6) Din Perienĭ, jud. Tutova, com. de d-l G. Popescu.
(7) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

392. * Cióra besă
goga esă. (1)

LXXXIX. Cheia.

393. Am o purcicuţă vijnéţă,
când o prindĭ de urechĭ
face fîştĭ în coştiréţă. (2)

XC. Chiotul.

394. Ce trece peste apă
şi nu face valurĭ? (3)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qu'est-ce qui passe au-dessûs de l'eau sans faire d'ombre?
— Le son de la cloche. (4)

b) Qui est-ce qui passe la rivière sans faire d'ombre?
— Le son. (5)

c) Qu'est-ce qui passe sous le soleil sans faire d'ombre?
— Le son de la cloche. (6)

d) Qui est-ce qui passe l'eau sans se mouiller?
— Le son. (7)

e) Dé qué passo sou lou sourél sans qué dingu ou vézio?
— Lou soun dé lo compono. (3)

---

(1) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 16.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 42; *Românul glumeţ*, No. 338; Bulgărescu, No. 223.

(4) Rolland, *op. cit.*, No. 21.

(5) *Ibidem.*

(6) *Ibidem.*

(7) *Ibidem.*

(8) *Ibidem.*

f) Duvun a dreux ann dour hep shent?
— Ar zonn. (1)

g) Qu'es acó que passo l'aigo sans oumbro?
— Va sabi, lou soun de la campano. (2)

h) Devinez qui traverse l'eau sans faire ombre?
— Le son de la cloche. (3)

XCI. Chiştele.

395. * Mĕ duseiŭ la vorbotésă,
să-mĭ 'ncépă o 'ncepĕtură
fără lécă tivitură. (4)

XCII. Cimbrul.

396. * Am o sită
rotosită,
umblă vara prin grădină. (5)

XCIII. Cimpoiul.

397. * Am două raţe
cudulaţe,
cine-a ghicì
şépte maţe s'or zgîrcì. (6)

398. Belit şi mâncat,
şi sbéră prin sat. (7)

399. * Am o gânscă şóită
bóită,
cu grumazul şoiŭ
bîrloiŭ. (8)

(1) Sauvé, *op. cit.*, p. 63.
(2) Roland, *op. cit*, p. 10.
(3) *Mélusine*, I, colóna 254.
(4) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(7) Ispirescu, în *Revista literară*, 1887.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

a) Am o gânscă şóică
bóică,
de grumaz şoiŭ
bîrloiŭ. (1)

400. Umflă-mi-se,
îngânfă-mi-se.
brebenéua dăĭ, dăĭ,
şi n'aĭ ce-ĭ face. (2)

a) * Umflă-mi-se,
gânflă-mi-se,
dăĭ, dăĭ, dăĭ,
şi n'aí ce-ĭ face. (3)

401. * Umflă-mi-se,
gânflă-mi-se,
berbedéua scólă-mi-se;
móie capul,
află lécul. (4)

402. * Am douĕ mere,
douĕ pere,
douĕ fuse de aur.
Vaĭ de puiul cel de graur
care se sue în nuc
şi strigă la cuc,
din ciubuc trăgênd,
din aripĭ dând,
din gură şovîrlégă, légă,
nimica să nu s'alégă. (5)

XCIV. Ciobanul şi oile.

403. * Ciugurele
mărunţele
tot pe drum înşireţele,

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 59.
(2) Bulgărescu, No. 764.
(3) Din Moviliţa, jud. Putna, com de d-l N. Mateescu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.

Ciugur
mugur
cel bĕtrân
ṣéde jos ṣi bea tutun. (1)

a) * Ciugurele
mugurele,
merg pe drum înṣirĕṭele,
Ciugur
mugur
cel bĕtrân
ṣéde jos ṣi bea tutun. (2)

b) Ciucurele
măgurele
merg pe drum înṣirĕṭele,
Ciucur
măgur
ṣéde în drum,
trage din lulea la scrum. (3)

c) * Ciugurele
mărunṭele
merg pe drum înṣirĕṭele,
Ṭoṭul
moṭul
cel bĕtrân
merge pe drum bênd tutun. (4)

d) * Ciuturele
buturele
merg pe drum înṣirĕṭele,
iar Ciuturul cel bĕtrân
ṣéde jos ṣi bea tutun. (5)

e) * Ciuhurele
mânânṭele
merg pe drum înṣirĕṭele,

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 116.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din Moviliṭa jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.

Ciuhu
buhu
cel bĕtrân
şéde 'n drum şi bea tutun. (1)

404. Ciugurele
mugurele
merg pe drum înşirĕţele,
şi ciuguru
muguru
după ele. (2)

405. Ţoţul
moţul
şéde 'n drum,
ţóţele
móţele
trec pe drum. (3)

406. * Ciugurele
mugurele
merg pe drum înşirĕţele,
Ciugur
mugur
cel bĕtrân
şéde jos şi bea tutun,
Halea
palea
ţine calea. (4)
— Oile, ciobanul şi cânele.

407. * Ciugurele
mânânţele
merg pe drum înşirĕţele,
Ciugur
mugur
după ele;
Ciugur
mugur
bea tutun,

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Siedietórea*, II, p. 22.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 166; Bulgărescu, No. 741.
(4) Din Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l M. Lupescu

Ciugurele
mânânţele
staŭ şi dorm,
Halea
palea
ţine calea. (1)

a) * Ciugurele
mititele
merg pe drum înşirĕţele,
Ciugur
mugur
şéde 'n drum
şi se uită pe 'mprejur,
Halea
palea
ţine calea. (2)

408. * Ciugurele
mugurele
merg pe drum înşirĕţele,
Ciucur
mugur
şéde jos,
Ciobea bate laturile. (3)

409. * Ciugur
mugur
mugurele
merg pe drum înşirĕţele,
Ciugur
mugur
muguresce,
şéde jos şi le păzesce
şi grăesce
păsĕresce,
şéde jos şi bea tition
şi grăesce cu Anton. (4)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu,
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.

410. * Cele multe mânânțele
merg pe drum înșirĕțele
Șogul
mogul
șéde jos și bea tutun,
Halea
malea
ține calea. (1)

411. Picurușul
picură,
trepădușul
trépădă,
Alea
malea
ține calea. (2)

XCV. Ciobota.
(Vedĭ și *Opinca*).

412. * Pac, pac,
până o bag,
coț, coț,
până o scoțĭ. (3)

413. * Intinde-te mîndră,
întinde-te dragă,
până ți-o bagă. (4)

414. * Am douĕ ciocănele,
șed în douĕ tocurele. (5)

415. * Am douĕ știubeieșe;
ḑiua-s pline,
nóptea-s góle. (6)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 115.
(3) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Idem.

XCVI. Ciocălăul.

416. De-asupra hârtie,
în mijloc praf,
şi de desubt pîrhaiţă. (1)

XCVII. Ciocănitórea.

417. Suie pura pe răchită,
burduhanu nechită. (2)

XCVIII. Ciomagul.

(Vedĭ şi *Bastonul*).

418. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă m'aduseră
vătav mare mĕ puseră. (3)

a) In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă m'a adus,
vătav de curte am fost pus. (4)

419. In pădure născuiŭ.
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă m'aduse,
judecătorul satuluĭ mĕ puse. (5)

420. Am un lucru mare în cap, subţire în trup. (6)

421. Nu mi-e frică,
nu mi-e témă,
că am capul ferecat
şi piciorul plumbat. (7)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 86.
(2) *Siedietórea*, II, p. 42
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 111.
(4) Bulgărescu, No. 428.
(5) *Ibidem*, No. 479.
(6) *Ibidem*, No. 136.
(7) *Ibidem*, No. 617.

XCIX. Ciorapul.

422. Óla de boŭ, varza de carne și carnea de român. (1)

423. *Lînoslu pŏartă cîrnoslu.* (2)

424. *Cască perŏasă, intra bilitlu.* (3)

Cf. cimiliturile francese:

a) Poil de çà et poil de là,
hausse la jambe, mects de là.
— La chausse. (4)

b) Poil dehors, poil dedans,
lève la jambe, fourre-la dedans.
— Le bas de laine. (5)

Cf. cimilitura bearnesă:

Peu dehore, peu dehens;
lhèbe la came, hique l'y dehens.
— Lou baix. (6)

Cf. cimilitura languedociană:

De qu'es acó? de qu'es acó?
Bourrut defora,
bourrut dedins,
aussa la camba, mets la dedins.
— Un debas. (7)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 16; *Românul glumeț*, No. 301; Bulgărescu, No. 620.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 58.
(3) Tașcu Iliescu, în *Țéra nouă*, 1887.
(4) Rolland, *op. cit.*, p. 64.
(5) *Ibidem*, p. 65.
(6) Giannandrea, *op. cit.*, p. 299.
(7) *Ibidem*.

Cf. cimilitura italiană:

Pelòsa de fora, pelosa de drento,
alza la gamba e mettela drento.
— La calza di lana. (1)

Cf. cimiliturile catalane:

a) Peluda de fora,
peluda de dins,
alsa la cama y ficala dins.
— La mitja de llana. (2)

b) Pelut defora, pelut dedins,
alsa la cama y fica la dins.
— La mitja. (3)

Cf. cimilitura istriană:

Pil de fora,
e pil de drento,
alxa la gamba,
metela drento.
— La calza di lana. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Peludo per de fora,
peludo per dintro,
viene la garra
y se hi fica dentro.
— Media de lana. (5)

Cf. cimilitura gallegă:

Pelo por fora,
pelo por dentro,
érgom 'a perna,
méto-a n'o medio.
— O pantalon, ou a media. (6)

(1) Giannandrea, *op. cit.*, p. 299.
(2) Briz, *op. cit.*, p. 24.
(3) Rolland, *op. cit.*, p. 65.
(4) A. Ive, *op. cit.*, p. 298.
(5) Demófilo, *op. cit.*, p. 396.
(6) *Ibidem*, p. 344.

C. Ciorchinele de strugurĭ.

425. *Am un arap laĭŭ ca cătranĕa,*
ma-l bagĭ în gură-ĭ dulţe ca mĭerĕa. (1)

CI. Cióra şi porcul.

426. Ţoţoiŭ
moţoiŭ
duce pe ţóţa móţa,
dar ţóţa moţa
nu duce pe ţoţoiŭ
moţoiŭ. (2)

427. Arţira
pîrţira
încălică pe arţoiŭ
pîrţoiŭ,
dar arţoiŭ
pîrţoiŭ
nu póte să 'ncalice
pe arţira
pîrţira. (3)

428. Danţa
manţa
şéde pe dănţoiŭ
mănţoiŭ,
dar dănţoiŭ
mănţoiŭ
nu şéde pe danţa
manţa. (4)

a) Gîrza
bîrza
şéde pe gîrzoiŭ
bîrzoiŭ,

---

(1) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 72.
(3) Bulgărescu, No. 155.
(4) *Ibidem,* No. 372.

dar gîrzoiŭ
bîrzoiŭ
nu șéde pe gîrza
bîrza. (1)

429. * Mic mundur
se sue pe picitarcă,
și picitarca
pe mic mundur
nu se sue. (2)

CII. Cirésă.

430. Ce este întâiŭ iubit
și în urmă e neprivit? (3)

CIII. Ciuperca.

431. * Mânăstire 'ntr'un picior. (4)

a) Mânăstire 'ntr'un picior,
ghicĭ ciuperca ce e? (5)

432. * Curte albă 'ntr'un picior,
ghicĭ ciuperca ce-ĭ? (6)

a) Curte albă 'ntr'un picior. (7)

433. * Intr'o ogradă ocolată,
curte albă într'un picior. (8)

434. * Tatarita 'ntr'un ocol,
curte albă 'ntr'un picior. (9)

---

(1) Bulgărescu, No. 393.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl Marian.
(3) A. Pann, *Povestea vorbeĭ.*
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 53; Bulgărescu, No. 572.
(6) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.

435. Foişor
într'un picior. (1)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qué qu'ç'a qu'a en mointieu dou pré
qu'eu cune pètte et i chépé?
— S'a in'obson. (2)

b) Uno vea que n'o qu'uno chombo et un chopet
et se ten dreit coumo un codet?
— Un tchampognou. (3)

436. *Unǎ casǎ pri-un piţior*
cu umbrela ĕaste sor. (4)

437. *Nǎ bisĕarcǎ gurgulĕatǎ*
pri un stur adratǎ. (5)

438. **Meţi cǎ suflit nu ari*
nţapǎ loc ş nafŏarǎ arsari. (6)

439. *Un om cu nǎ tingere n cap.* (7)

CIV. Cintura.

440. * Ce merge 'n jos deşartǎ
şi vine 'n sus umflatǎ? (8)

a) * In jos merge deşartǎ,
în sus vine umflatǎ. (9)

---

(1) Baronzi, *op. cit.*
(2) Rolland, *op. cit.*, p. 47.
(3) *Mélusine*, I, colóna 20.
(4) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouǎ*, 1887.
(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 30.
(6) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(7) Weigand, *op. cit.*, No. 11.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.

CV. Claia.

441. * Intr'un dél rotat
şéde moşu umflat. (1)

CVI. Clopotul.

442. * Şéde domnul Buzdugan,
şéde sus într'un divan,
şi când poruncesce,
peste tot vestesce. (2)

443. * Tulumbum
tulumbum,
din Ţarigrad adus
şi sus pus. (3)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qui est-ce qui est haut monté
qui appelle le monde de tout côté? (4)

b) Qui est-ce qui est haut monté,
court habillé,
qui appelle le monde de tout côté?
— La cloche. (5)

444. Sunaiŭ frîul în curte
şi audì murgul din munte. (6)

Cf. cimilitura ruséscă în traducere francesă:

Un cheval hennit au loin,
son mors résonne tout près.
— Le tonnerre. (7)

---

(1) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(2) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(3) Din Dorna, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(4) Rolland, *op. cit.*, No. 274.
(5) *Ibidem.*
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 19; *Românul glumeţ*, No. 286; Bulgărescu, No. 664.
(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.

445. * Cercelul cucóneĭ
urlă 'n fundul óleĭ. (1)

a) Cercelul dómneĭ
în fundul óleĭ. (2)

b) Cerceluşul dómneĭ
în jurul căldăriĭ. (3)

446. Inelul dómneĭ
în fundul óleĭ. (4)

447. Intr'o movilă adîncă
umblă voica cântând. (5)

a) Pe o vale rotundă
vine Stanca cântând. (6)

448. * Pana cocostîrculuĭ
bate faţa tîrguluĭ. (7)

a) * Pana cocostîrculuĭ
bate fruntea tîrguluĭ. (8)

b) Pana cocostîrculuĭ
bate 'n pórta tîrguluĭ. (9)

449. * Limba cocostîrculuĭ
bate fruntea tîrguluĭ. (10)

450. * Ce sună în sat
şi câniĭ nu bat? (11)

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) *Românul glumeţ*, No. 77.
(3) *Ibidem*, No. 206.
(4) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 154.
(5) Bulgărescu, No. 481.
(6) *Ibidem*, No. 634.
(7) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Stamati, *op. cit.*; Arsenie, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 23; Bulgărescu, No. 644.
(10) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

451. * In mijlocul satuluĭ
rage un viţel de aur. (1)

452. * In mijlocul satuluĭ
rage buhaiul Împĕratuluĭ. (2)

453. * Rage murga în cetate,
n'aŭ venit vacile tóte
şi viţeiĭ jumătate. (3)

a) * Rage buga din cetate,
că nu i-s vacile tóte
şi viţeiĭ jumătate. (4)

454. * Rage buha în cetate
şi s'aude 'n nouĕ sate
şi Cordunu jumătate:
n'aŭ venit vacile tóte
şi viţeiĭ jumătate. (5)

455. * Rage hogea din cetate,
că nu-s vacile tóte
şi viţeiĭ jumătate. (6)

a) Strigă hogea din cetate,
să vie vacele tóte
şi viţeiĭ pe jumătate. (7)

456. * Rage buha între hotare
şi s'aude peste ţéră. (8)

a) Rage buha 'ntre hotarĕ,
s'aude 'ntr'a şéptea ţéră. (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(3) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com de d-l M. Lupescu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l N. Vasiliu.
(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(7) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian
(9) *Calendar pentru basme*, Bucurescĭ 1887.

b) * Rage biga 'ntre hotarĕ,
şi s'aude-a şéptea ţéră. (1)

c) Rage buha 'ntre hotarĕ,
de s'aude-a noua ţéră. (2)

d) * Cântă buha 'ntre hotarĕ,
şi s'aude-a noua ţéră. (3)

Cf. cimilitura ruséscă în traducere francesă:

Un poulain gris hennit dans un champ,
mais on l'entend partout. (4)

457. * Rage murga din cetate,
şi s'aude 'n nouĕ sate. (5)

458. Bate toba 'ntre hotarĕ,
şi s'aude 'ntr'altă ţéră. (6)

459. * Ce tună 'n văgăună
şi ciutele s'adună? (7)

460. Sus tună,
jos rĕsună,
tóte ciutele s'adună. (8)

461. Cerbiĭ sbéră, ciutele s'adună. (9)

462. Sus tună,
jos rĕsună,
toţĭ copiiĭ se adună. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 42.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.
(5) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(6) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(7) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(8) *Siedietórea*, II, p. 50.
(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 22; *Românul glumeţ*, No. 302; Bulgărescu, No. 222.
(10) Stamati, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 668.

Cf. cimilitura francesă:

Qu'est-ce qui n'a qu'une dent
et qui appelle tous ses enfants?
— La cloche. (1)

Cf. cimilitura catalană în traducere francesă:

Qu'est-ce que cela: une vieille avec une (seule) dent, qui fait courir tout le monde?
— La cloche. (2)

463. * Sus cântă, jos plânge. (3)

464. * Hurduz
burduz,
din Ţarigrad adus,
aice, mare Vodă, domn l'a pus. (4)

465. * Sus pe munte
se rĕspunde,
jos la ţéră
se resbéră. (5)

466. * Am două ulcele,
cântă doĭ cocoşĭ în ele. (6)

467. * Am un juncan frumos şi gras,
de cóđă când îl smâncesce,
tot satul clocotesce. (7)

468. Pe ceĭ viĭ îĭ chem,
pe ceĭ morţĭ îĭ plâng,
fulgerele le frâng. (8)

(1) Rolland, *op. cit*, p. 118.
(2) *Ibidem.*
(3) Din Bucovina, com. de d-l S Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Idem.
(8) *Siedietórea,* IV, p. 104.

469. * Mama strigă din grădină,
tata strigă din pârlóge
c'un fluer mare de dóge. (1)

470. Strigă Cheşa din copacĭ,
să s'adune boĭ şi vacĭ. (2)

471. Lângă-o tufă de moşdrén
ţipă un puiŭ de ungurén. (3)

CVII. **Clopotul şi tóca.**

472. La noĭ tae lemnele,
la voĭ cad surcelele (4)

473. Badea rage
prin pârlóge,
lelea 'ngână
din grădină. (5)

a) * Murgul rage
în pârlóge,
lelea 'ngână
din grădină. (6)

Cf. cimilitura ruséscă în traducere francesă:

La jument hennit sur la montagne turque,
le poulain lui répond sur la montagne de Sion. (7)

474. * Buha rage
între prilóge,
dómna 'ngână
din grădină
cu busuioc verde 'n mână. (8)
— Slujba bisericiĭ.

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 110.
(3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 302.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 43.
(5) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CVIII. Cloşca şi motanul.

475. * Tandalica are mere,
tandalic vine şi cere,
tandalica nu se 'ndură,
tandalic vine şi fură. (1)

a) Tătăriţa ferbe pere,
Tătăroiŭ vine şi cere,
Tătăriţa nu se 'ndură,
Tătăroiŭ vine şi fură. (2)

CIX Cobiliţa.

476. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ;
acasă dacă m'aduse,
cerceĭ greĭ îmĭ puse. (3)

CX. Cobza.

477. * Doĭ purceĭ negoţeĭ,
bate gâsca la tĭuleĭ. (4)

478. * Am o vacă
drâmbovacă,
pe la córne
cu chiróne,
pe la pântece
cu descântece. (5)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.—In alte variante nu se deosibesce decât numele: la Ispirescu (86) este *Nataliţa*, la G. Dem. Teodorescu *Gungulica*, la Bulgărescu (607) *Măriuţa*. Aceeaşĭ cimilitură se explică şi prin *Cloşca şi uliul* la Marian (Ornitologia), unde o întîlnim sub două nume: *Singhilica* şi *Angheluşa*.

(2) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 155.

(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 62; Bulgărescu, No. 480.

(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

479. * Ce-ĭ la pântece
cu descântece,
şi la capĕt
cu piróne? (1)

480. * La cap hototo,
pe la pântece
cu descântece. (2)

481. * Ciupercă uscată
în cuiŭ spânzurată. (3)

CXI. Cociorva.

482. * In huciŭ sunt născută,
în huciŭ sunt crescută;
acasă sunt adusă,
ţigancă sunt pusă. (4)

CXII. Cocostîrcul.

483. * Moşul Niculae
dórme pe casă 'n pae. (5)

CXIII. Cocoşul.

484. * La trup pepene,
la cap peptene,
la picióre
râşchitóre,
cucoş, boule,
pricepe-te, nătângule. (6)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.

a) La cap peptene,
la mijloc pepene,
la códă secere
şi la picióre
râşchitóre. (1)

b) * La cap peptene,
la spate secere,
cocoşule, boule,
pricepe-te, nătărăule. (2)

c) * La trup pepene,
la cap peptene,
cucoş, măgarule,
cunósce, boule. (3)

d) La trup pepene,
la cap peptene,
la picióre,
râşchitóre. (4)

485. *La ţiţŏari*
arişclĭitoari,
dinîpoĭ pŏartă cusŏari,
şi pri cap un chĭaptini ş-ari. (5)

486. La cap peptene,
la spate secere,
la mijloc pepene. (6)

a) * La cap peptene,
la trup pepene,
la códă secere. (7)

487. La cap ca peptenele,
la códă ca secerea. (8)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, 87; Bulgărescu, No. 559.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian,
(3) Idem.
(4) *Siedietórea*, VI, p. 16.
(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 39.
(6) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 49.
(7) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.
(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 121.

a) La códă ca şi secerea,
la cap ca şi peptenele. (1)

b) Trupu-ĭ ca şi pepenele,
códa ca şi secerele. (2)

488 * La cap ca toporul
şi la códă secere. (3)

489. La cap pajură,
la spate secere,
cucoş e, nătărăule,
aĭ priceput, măĭ boule? (4)

490. La cap peptene,
la grumaz coş cu grăunţe,
şi la códă secere. (5)

491. * De la noĭ
şi pân'la voĭ
zede şi cimpoiŭ. (6)

492. * Sunt bărbat, port haine,
dar nu-s cusute de mână de om;
când cânt eŭ, tótă lumea o vestesc. (7)

493. Voinic sunt, haine port
nefăcute de mânĭ de om;
strig nóptea pe la meḑul nopţiĭ
şi 'nviez morţiĭ,
iar la mórtea mea în sângele meŭ mor. (8)

---

(1) *Siedietórea*, II, p. 66.
(2) *Ibidem*, I, p. 40.
(3) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.
(4) *Românul glumeț*, No. 61; Bulgărescu, No. 493; Fundescu, *op. cit.*
(5) *Siedietórea*, II, p. 50.
(6) Din Mădeiŭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l C. Pavelescu.
(7) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(8) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 65; Bulgărescu, No. 769.

494. * Din pétră albă
filosof s'a născut;
când cântă, te 'nviază,
când móre, se botéză. (1)

495. Dintr'o pétră albă
proroc se nasce,
nicĭ creştin, nicĭ păgân,
şi la mórtea luĭ
se botéză în apă rece. (2)

496. Din lespeḑĭ pétră albă
proroc se nasce;
când cântă, înviază morţiĭ,
şi când móre, îl mâncăm. (3)

497. * Am un om
cu cunună de aur în cap,
şi scólă morţiĭ
cu glasul luĭ. (4)

Cf. cimilitura francesă:

Il y a présentement ici un prophète vêtu d'une robe de toutes couleurs, laquelle n'a point de coutures, quoiqu'elle soit de plusieurs pièces. Elle n'est ni de fil, ni de coton, ni de soie, ni de laine et elle n'est point faite de main d'homme. Il porte une couronne sur sa tête et il n'est pas marié, quoiqu'il ait plusieurs femmes. Elles vivent toutes avec lui sans jalousie; il méprise l'or et l'argent, il va toujours pieds nus, aussi bien en hiver qu'en été, et il marche fort gravement; il est courageux et fier. Ceux qui se connaissent en physionomie prétendent qu'il court risque de ne mourir point de sa mort naturelle, mais d'une mort violente.

— Le coq. (5)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Ispirescu, în *Revista literară*, an. VI, 1885.
(3) Bulgărescu, No. 247.
(4) Din Găinescĭ, jud. Sucéva, com. de d-l P. Herescu.
(5) Rolland, *op. cit.*, No. 402.

498. * Am o pară frumósă,
la un capĕt înfocată,
la un capĕt secerată,
jumătate de mâncat
jumătate de-aruncat. (1)

499. Domnişor cu haine scurte
face judecată 'n curte. (2)

500. * Tupiluş pe sub părete,
beliţuş prin cele fete. (3)

501. Am un popă burduhos,
mână porciĭ în jos. (4)

CXIV. Cofa.

502. Am o vacă şi o duc
de códă la apă. (5)

a) * Am o vacă slabă
şi o duc de códă la apă. (6)

b) Am o vacă pe care
o duc de códă la apă. (7)

c) * Am o vacă albă,
o duc de códă la apă. (8)

503. Am o épă,
de o duc de códă la apă. (9)

504. * Am o căţea albă,
şi o duc de códă la apă. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.
(2) *Siedietórea*, IV, p. 24.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(5) Sima, *op. cit.* No. 45.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 48; Bulgărescu, No. 85.
(8) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(9) *Siedietórea*, II, p. 59.
(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

505. Am douĕ epe:
până nu le ieaŭ de códă,
nu se duc la apă. (1)

506. * Am o vacă cu ţîţa în spate. (2)

CXV. Cofa şi cârligul.

507. * Moşu sue şi cobóră
cu mătuşa subsuóră. (3)

CXVI. Cojocul.

508. Taur bălţat
la spatele mă-tiĭ învĕţat (4)

CXVII. Comănacul la caldarea de fert vinars.

509. Bute pe bute,
sus códă de vulpe. (5)

CXVIII. Condeiul.

510. * De iute ce sunt, treĭ mĕ ţin,
din nas îmĭ curge otravă,
glas nu am, dar când vorbesc
s'aude la marginea lumiĭ. (6)

a) * De iute ce sunt, treĭ mĕ ţin,
din peptul meŭ curge miere şi venin,
când rĕsună, ajunge la marginea lumiĭ. (7)

(1) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 300.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(4) Bulgărescu, No. 737.
(5) *Siedietórea*, II, p. 66.
(6) Din Farcaşa, jud. Suceveĭ, com. de d-l T. Daniilescu.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

b) * De iute ce sunt, treĭ abià mĕ ţin,
din nasul meŭ curge miere şi venin,
glas nu am, dară să strig când voiŭ fi pus
m'aude rĕsărit şi apus;
eŭ lumea o împăciuesc şi o învrăjbez,
eŭ pe toţĭ îĭ bucur şi îĭ întristez. (1)

511. * Treĭ mĕ ţin, treĭ mĕ pórtă, treĭ m'adapă,
din gura mea curge miere şi otravă,
încet vorbesc, glasul meŭ s'aude
până la marginile lumiĭ,
prin mine staŭ craiĭ şi împĕraţiĭ. (2)

512. * Am un boŭ: de iute ce-ĭ, treĭ îl ţin,
glas însă n'are, dar grăesce,
s'aude până la marginea lumiĭ. (3)

513. Când eŭ strig
se aude la marginea măriĭ. (4)

514. * Treĭ mĕ prind, treĭ mĕ ţin,
treĭ mĕ légă şi mĕ deslégă,
iar eŭ vĕrs din limbă foc şi venin. (5)

a) Treĭ mĕ ţin, treĭ mĕ pórtă,
cincĭ mĕ duc de mĕ adapă,
din nasul meŭ curge miere şi otravă. (6)

515. * Eŭ îs vrajba şi dragostea ;
de tare ce-s, treĭ mĕ ţin ;
cu capul tăiat
şi 'n douĕ crăpat. (7)

(1) A. Pann, *Povestea vorbeĭ*; *Revista critică literară*, IV, p. 157; Fundescu, *op. cit.*
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(5) Leon Wolf, în *Voinic înflorit.*
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 128.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

516. Tae-mi capul,
scóte-mì limba,
dă-mĭ să béŭ
şi să-ţi vorbesc. (1)

a) Tae-mĭ capul,
dă-mì să béŭ şi să vorbesc. (2)

Cf. cimilitura francesă:

L'on me tire, on me taille, on me retaille,
je fais la paix et la guerre,
toutes les plaies il me faut boire
et je contente tous les amoureux. (3)

517. *Nĭic escu,*
drac escu,
tută lumĕa u zburăscu. (4)

518. *Mut escu,*
nu grescu,
cu tută lumĕa zburăscu. (5)

519. *Cînd fet ĭo,*
treĭ mi ţîn
ş-pulĭi amelĭi
nîpoĭ nĭ-armîn. (6)

CXIX. Copilul în faşă.

520. Suflet nevinovat
stă legat. (7)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 68; Bulgărescu, No. 726.
(2) *Siedietórea,* VI, p. 112.
(3) *Mélusine,* I, colóna 254.
(4) P. Papahagi, *loc. cit*, No. 40[1].
(5) *Ibidem*, No. 40[2].
(6) *Ibidem*, No. 41.
(7) S. Crainic, în *Revista critică literară,* IV, p. 302.

CXX. Corabia.

(Vedĭ şi *Móra.)*

521. * Pană 'mpănată,
pe apă lăsată,
cu mână de om,
cu voe de domn. (1)

522. * *Meţi că suflit nu ari,*
pŏartă sufliti pĕ-amari. (2)

523. Am o gâscă pe apă
şi cu fulgiĭ în pădure. (3)

524. Am un lucru:
suflet n'are, suflet duce,
de pămînt nu se atinge. (4)

a) Suflet n'am, suflet duc,
de pămînt nu mĕ ating. (5)

525. Pe cea vale nourată
vine-o féră 'ncornorată,
de meşterĭ străinì lucrată;
suflet n'are, suflet duce,
de pămînt nu se atinge. (6)

Cf. cimilitura ruséscă în traducere francesă:

Au milieu des montagnes (rivage)
court un cheval noir,
couvert de tapis,
orné de clous. (7)

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(3) Bulgărescu, No. 68.
(4) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 24; Bulgărescu, No. 34.
(5) Bulgărescu, No. 707.
(6) V. Alecsandri, *op. cit.;* Bulgărescu, No. 647.
(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.

526. Când eram în viéță
umbriam cu multă dulcéță
pe tot omul ostenit;
acum însă după mórte
de altă sórtă am eŭ parte:
ca să țin necontenit
viĭ pe mine,
viĭ sub mine;
să vedem: ghicì-veĭ bine? (1)

Cf. cimilitura francesă:

a) Devine une chose morte et qui a vécu,
qui a été baptisée après sa mort pour porter les vivants.
— Un navire. (2)

b) Quand j'étais vif, les vifs passaient sans prendre ni or, ni monnaie, et étant mort, les vifs et morts je porte et souvent fois garde la porte et les hommes m'envoient souvent sur l'onde.

— C'est un chêne, car il nourrit les pourceaux de son fruit et après qu'il est mort on en fait des planches pour faire des planchers, portes, des navires, des bateaux pour aller sur l'eau. (3)

Cf. cimilitura în limba asalciană veche:

Was ist das: do es lebt do speysst es die lebendigen; do es todt do beschirmpt es die lebendigen; es trug die lebendigen und ging uff den lebendigen.

— Ein Eichbäum der gibt sein frucht den seuwen wan er abgehauwen und zu den heüsern gemacht wirt, beschirmt er die menschen oder so man schiff daraus macht, tregt er die menschen, und geet uff den fischen. (4)

---

(1) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 25; Bulgărescu, No. 193.
(2) Sauvé, *op. cit.*, No. 93.
(3) Rolland, *op. cit*, p. 44 – 45.
(4) *Ibidem.*

Cf. cimilitura lituană:

Als ich lebendig war, nährte ich lebende; als ich todt war trug ich lebendige. Was ist das?
— Die Eiche. (1)

CXXI. Corlata și coșul.

527. * Am patru frațĭ:
p'o mânecă de cojoc băgațĭ,
și toțĭ béŭ tutun cu lulelele. (2)

CXXII. Cortul țigănesc.

528. Ce casă e agățată pe lemne? (3)

a) Ce casă-ĭ spânzurată,
pe lemne agățață? (4)

529. Ce casă-i, pe care
într'o clipă o făceà,
într'o clipă o strîngeà,
și pe cal o puneà? (5)

CXXIII. Cosciugul.

530. Cine-l face nu-i trebue,
cine-l cumpĕră nu-ĭ pentru el,
și cuĭ îĭ trebue nu-l scie și nu-l vede. (6)

a) Il face cuĭ nu-ĭ trebue,
îl cumpĕră cine nu doresce,
și trebue cui nicĭ nu-l vede. (7).

(1) Rolland, *op. cit*, p. 44—45.
(2) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(3) Bulgărescu, No 303.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 151.
(5) *Ibidem*, No. 152.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 124; Bulgărescu, No. 231.
(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit*, No. 77.

531. *Carĭ lu adară nu-lĭ lipsĕaşti,*
îl dimîndă carĭ nu va,
ş-carĭ îl pŏartă necă-l vĕadi. (1)

Cf. cimiliturile francese:

a) Celui qui le fait ne s'en sert pas,
celui qui s'en sert ne le voit pas.
— Un cercueil. (2)

b) Celuy qui la faict n'en a besoing,
celuy qui la fait faire ne la veut pour soy'
et celuy pour qui est faicte ne s'en soucie.
— Une bière pour un trépassé. (3)

c) Adevinez que c'est: cellui qui le vent en est [joyeux;
et cellui qui l'achate en est courrouchiez,
et cellui qui en besoingne le met n'en scet riens·
— C'est un luysel. (4)

d) Celui qui le fait, c'est pour le vendre;
celui qui l'achète, ne s'en sert pas;
celui qui s'en sert, ne le voit pas. (5)

Cf. cimilitura catalană:

Qui la fa, no la vol;
qui la veu, no la desitja;
y qui la fa servir,
ni la veu, ni la compra.
— La caixa de mort. (6)

(1) P. Papahagi, *loc. cit.,* No. 71.
(2) *Mélusine,* I, colóna 257.
(3) Rolland, *op. cit.* p. 119 — 120.
(4) *Ibidem.*
(5) *Ibidem.*
(6) Briz, *op. cit.*, p. 56.

Cf. cimiliturile italiene:

a) Chi la fa, la fa per vende';
chi la compra, non l'adopra;
chi l'adopra, non la vede'.
— La cassa da morto. (1)

b) Chi la fa, no l'adopera,
e chi l'adopera, no la vede.
— La cassa da morto. (2)

c) Qual'è quella cosa, che colui
che la fa, non ha bisogno alcun,
e colui che la fa fare manco la vuol per lui,
e colui per chi è fata non ne ha bisogno.
— La cassa dei morti. (3).

Cf. cimiliturile castelane:

a) El que lo hace, lo hace cantando;
el que lo compra, lo compra llorando;
el que lo utiliza, no lo ha de ver.
Decidme ¿ que' puede ser?
— La caja de muerto. (4)

b) El que la hace, la hace cantando;
el que la busca, la busca llorando;
el que la disfruta, no la ve.
¿ Què es?
— La caja de muerto. (5)

Cf. cimilitura istriană:

Qui la fa, la fa per vendi;
qui la compra, nu' l'aduopra,
qui l'aduopra, nu' la vido. (6)

---

(1) Giannandrea, *op. cit.*, p. 301.
(2) Rolland, *op. cit.*, p. 120.
(3) *Ibidem*, p. 161.
(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 62.
(5) *Ibidem.*
(6) Ive, *op. cit.*, p. 297.

Cf. cimiliturile alsaciene:

a) Der es macht, der darfs nit;
der es kaufft, der wils nit;
der es brücht, der weiss nit,
— Ein dotten lad. (1)

b) Wer's macht brückt's nit,
wer's kauft b'halt's nit,
wer's brückt weisz's nit. (2)

CXXIV. Coșul.

532. * Am un sac cu mac,
la amîndouĕ capetele deslegat. (3)

533. * Am un sac cu mac,
îl rĕstorn cu gura în jos și nu se varsă. (4)

a) Am un sac cu mac,
și șéde cu gura 'n jos și nu se varsă. (5)

534. * Am un sac
plin de mac,
șéde 'n jos cu gura,
nu-șĭ varsă strînsura. (6)

a) Am un sac
plin cu mac,
gura 'n jos e pusă
și de loc nu se varsă. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 120.
(2) *Ibidem.*
(3) Din Mădeiŭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l C. Pavilescu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 37; Sbiera, *op. cit.*, No. 6.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) *Românul glumeț*, No. 40.

535. * Am un sac
plin de mac,
şéde cu gura 'nturnat. (1)

536. * Este un sac cu mac încărcat,
atîrnat cu gura 'n jos în casă,
şi nu se maĭ varsă. (2).

a) * Am un sac
plin cu mac,
deslegat,
rĕsturnat,
nu s'a vĕrsat. (3)

537. * Am un ştiubeiŭ cu mac,
şéde cu gura 'n jos
şi nu se varsă. (4)

538. * Am un poloboc cu perje,
şéde cu gura în jos şi nu se varsă. (5)

539. * Am un sac rotund,
fără nicĭ un fund. (6)

540. * *Un auş cu nărli lăĭ.* (7)

541. Am o vacă mare,
cu ţîţa 'n spinare. (8)

542. Ghicĭ ghicitórea mea:
moş Drăgan cu 'n dinte? (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Idem.
(4) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(8) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 78; Bulgărescu, No. 411.

543. * Mama lată şi tata gros,
cântă 'n flueraş frumos. (1)
— Coşul și fumul.

544. Tata lungul
și mama fluerătură. (2)
— Coşul şi fumul.

545. Mama lata,
tata grosul,
nenea lungul. (3)
— Vatra, coşul, fumul.

a) Tata lungul,
mama lata,
nenea fluerătorul. (4)

546. Sora mea înflăcărată,
mama grósă,
tata lung,
și nenea fluerătorul. (5)

a) Mama lata,
tata grosul,
frate-meŭ fluericiŭ. (6)

b) Mama lata,
tata lungul,
nenea năbădăiosul. (7)

547. Tata lung,
mama lată,
și cumnată
fîlfîiată. (8)
— Coș, vatră, foc.

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Românul glumeț*, No. 356.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 130; Bulgărescu, No. 574.
(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 80; Bulgărescu, No. 739.
(5) Arsenie, *op. cit.*
(6) *Românul glumeț*.
(7) Bulgărescu, No. 593.
(8) S. Crainic, în *Revista critică literară*, II, p. 48.

548. Tata înalt,
ginerele turbat,
maica milostivă,
surióră albă. (1)
— Coşul, focul, pânea, cuptorul.

549. * Am un sas
cu sacu 'n nas. (2)
— Coşul cu astupătórea.

550. *Un auş discîcîrat*
pristi foc şadi bîgat. (3)

CXXV. Coţofana (ţarca).

551. * Ce e lungă
cât o drugă,
şi de grósă
cât o cépă,
şi nechéză
ca o épă? (4)

552. E lungă, nu-ĭ furcă;
e négră, nu-ĭ ţigancă;
e albă, şi nu-ĭ dómnă. (5)

553. Să fiŭ albă, nu-s cucónă;
să fiŭ négră, nu-s ţigancă;
să fiŭ verde, nu-s mătasă. (6)

a) De sunt albă, nu sunt dómnă;
de sunt négră, nu-s ţigană;
de sunt verde, nu-s mătasă. (7)

(1) Bulgărescu, No. 735.
(2) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 95.
(4) Din Găinescí, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(5) *Siedietórea,* II, p. 50.
(6) Ispirescu, *op. cit.*
(7) *Siedietórea,* IV. p. 141.

554. * Ce e albă şi nu-ĭ dómnă,
şi e négră şi nu-ĭ ţigancă,
şi-are códă lungă şi nu e tigae? (1)

555. * Dacă-s albă, nu-s dómnă;
dacă-s négră, nu-s ţigancă,
dacă-s lungă, nu-s prăjină. (2)

a) E albă, da nu-ĭ jupânésă;
e négră, şi nu-ĭ ţigancă. (3)

556. * Am o raţă
dulubaţă,
códa singură-şĭ negóţă;
pas, bădiţă, de-o gîcesce. (4)

557. Unde-ĭ alb, nu-ĭ omĕt;
unde-ĭ negru, nu-ĭ pămînt. (5)

558. Fata de pandur
cu vîrghea 'n spate. (6)

559. Ce merge pe drum
cu ţandura 'n fund? (7)

560. Ce-ĭ la cap ca o dómnă
iar la códă ca o daltă? (8)

561. Ce-ĭ frumósă ca fetele
şi nechéză ca epele? (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Bulgărescu, No. 380.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 105.
(6) *Românul glumeţ*, No. 231; la Bulgărescu, No. 385, e: «pîrghia».
(7) *Românul glumeţ*, No. 195.
(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 106.
(9) *Ibidem*, No. 107.

CXXVI. Coţofana pe porc.

562\. * Titirişca-frişca
sare pe ţînţoiŭ-bînţoiŭ,
dar ţînţoiŭ-bînţoiŭ
nu póte sărì
pe titirişca-frişca. (1)

a) Titirişca-prişca
se póte suì pe titirişcoiŭ priscoiŭ,
dar titirişcoiŭ-priscoiŭ
nu se póte suì
pi titirişca-prişca. (2)

b) Titirişcă-frişcă
se pune pe titirişc-frişc,
dar titirişc-frişc
nu se póte pune
pe titirişcă-frişcă. (3)

563\. Mic-pestric
se suie pe moc-mondoc,
dar moc-mondoc
nu se suie pe mic-pestric. (4)

564\. Angheluşca-mengheluşca
şéde călare pe angheloiŭ-mengheloiŭ,
dar angheloiŭ-mengheloiŭ
nu póte şedé călare
pe angheluşca-mengheluşca. (5)

CXXVII. Códa pasĕreĭ.

565\. * Am o lacră:
o încheie vîntul,
o descheie vîntul. (6)

(1) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(2) *Siedietórea*, IV, p. 144.
(3) Bulgărescu, No. 233.
(4) *Românul glumeţ*, No. 195.
(5) *Ibidem*, No. 123.
(6) Localitatea de unde e culésă, nesigură.

566. Am o carte:
vîntul o închide,
vîntul o deschide. (1)

567. * Am o ușă:
vîntul o închide,
vîntul o deschide. (2)

568. * Am o portiță:
vîntul o închide,
vîntul o déschide. (3)

569. * Vîntul încheie,
vîntul descheie. (4)

570. * Două gheme de mătasă
le-am trimis la Vodulésă,
ca să-mĭ facă cusătură
fără léc de tivitură.
— Códa păunuluĭ. (5)

CXXVIII. Cósa.

571. * Cățelușă sargă,
tot câmpul alérgă. (6)

a) * Am o cățelușă albă,
și tot câmpul alérgă. (7)

b) * Am o cățelușă albă,
toțĭ munțiĭ alérgă. (8)

c) * Am o cățea albă,
tótă țarna o alérgă. (9)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 66; Sima, *op. cit.*, No. 166.
(2) Din Găinescĭ jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem,
(5) Din Stânca, jud. Iașĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(6) Din județul Suceveĭ, culésă personal.
(7) Idem.
(8) Idem.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

d) * Am o haită albă,
prin érbă alérgă. (1)

572. * Am o căţeluşă négră,
şi tot câmpul îl alérgă,
şi urdă varsă. (2)

a) * Am o căţea albă,
tot délul alérgă,
şi tot urdă scapă. (3)

b) * Am o căţea albă,
tot câmpul alérgă,
şi numaì urdă fată. (4)

c) * Am o căţea albă,
tótă ḑiua alérgă,
şi tot urdă varsă. (5)

d) * Am o căţea albă,
tot câmpul alérgă,
şi numaĭ urdă se balegă. (6)

573. * Am o haită négră,
şi toţĭ munţiĭ alérgă. (7)

574. Am o coteicuţă négră,
tot câmpul alérgă,
şi tot urdă face. (8)

575. * Am o căţea négră tărcată,
tot câmpul alérgă şi-l calcă. (9)

576. * Am o haită négră,
toţĭ munţiĭ alérgă,
şi nu-ĭ om s'o întrécă. (10)

(1) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 28.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.

577. * Am o vacă albă,
toţĭ munţiĭ alérgă. (1)

a) * Am o vacă négră,
şi tot câmpul alérgă. (2)

578. Am o viţeluşă pagă,
care tot câmpul alérgă,
numa 'n tufiş nu se bagă. (3)

579. * Am o épă şargă,
tot câmpul alérgă (4)

a) * Am o épă négră,
tot câmpul alérgă. (5)

b) * Am o épă négră sirépă,
tóte câmpiile alérgă. (6)

580. Căţeluşa livera,
pasce câmpul otova. (7)

a) Căţeluşă limbravă
şterge-a câmpuluĭ otavă. (8)

581. * Căţeluşa lipovenceĭ
linge câmpul otovenceĭ. (9)

582. Am o ţarcă bulércă,
tot câmpul alérgă. (10)

583. Ştiuca din baltă s'aruncă,
dumbrava o culcă. (11)

---

(1) Din Farcaşa, jud. Suceveĭ, com. de d-l T. Daniilescu.
(2) *Siedietórea,* II, p. 59.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Din judeţul Suceveĭ, com. de d-l P. G. Văsescu.
(8) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(9) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(10) Bulgărescu, No. 90; Sima, *op. cit.*, No. 4.
(11) Sbiera, *op. cit.*, No. 29.

584. * Vîj, vîj
prin păiuş,
ţanc, ţanc
prin copacĭ. (1)

a) Fîş, fîş
prin păiş,
pacĭ, pacĭ
prin copacĭ. (2)

b) * Fîş, fîş
prin păiş,
cotcodac
prin copac. (3)

c) Ţac, ţac
prin copac,
fîş, fîş
prin păiş. (4)

d) Mişş, mişş
prin păiş,
hacĭ, hacĭ
prin copacĭ. (5)

e) * Iţa, iţa
prin păiş,
fîţa, fîţa
prin costiş. (6)

585. * Am o cureluşă unsă,
pe lângă pămînt dusă. (7)

586. Mĕ suiiŭ în scaiŭ
să vĕd de caĭ,
şi vĕḑuiŭ ştiucile
păscênd luncile. (8)

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) S. Crainic, în *Revista critică literară,* IV, p. 156.
(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(4) Crainic, *loc. cit,* IV, p. 157.
(5) *Românul glumeț,* No. 249.
(6) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(7) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(8) Crainic, *loc. cit.,* I, p. 517.

CXXIX. Crângul.

587. Se vaită ciocoiŭ Radu,
că i-a fugit satu. (1)

a) Se vaită coconatu,
că i-a perit satu. (2)

CXXX. Crâşma.

588. * Aşchia bradului,
ţiitórea satului. (3)

589. Casa dracului
în mijlocul satului. (4)

CXXXI. Crĕpătura.

590. Ce nu e făcut de om? (5)

591. Ce e făcut la casă fără mână de om? (6)

a) Ce e în casă nefăcut de mână de om? (7)

b) Ce e în casă şi nu e făcut de mână de om? (8)

CXXXII. Crucea,

592. * Ce este maĭ sfînt decât toţĭ sfinţiĭ şi suflet n'are? (9)

---

(1) *Românul glumeţ,* No. 209.
(2) S. Crainic, în *Revista critică literară,* I, p. 518.
(3) Din Crucea, com. Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l N. Vasiliu.
(4) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(5) Ispirescu, *op. cit.,* No. 92; *Românul glumeţ,* No. 312.
(6) *Siedietórea,* IV, p. 24.
(7) Sima, *op. cit.,* No. 159.
(8) *Siedietórea,* II, p. 91.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CXXXIII. Crucea bisericeĭ.

(Vedĭ şi *Clopotul.*)

593. * Pana cocostîreuluĭ
bate faţa tîrguluĭ. (1)

CXXXIV. Cucórele.

594. * Singurele,
mititele,
merg pe drum înşirăţele. (2)

CXXXV. Cucuvaia.

595. * Titiană, iană,
strigă nóptea în poénă. (3)

CXXXVII. Cugetarea.

596. Ager, sprinten şi uşor,
fără aripĭ pot să sbor
printre plóie, printre nor. (4)

597. *Truplu mi l-am mult lişor,*
şi fără dĕ-arpete-nĭ asbor,
nu escu niţi nĕor. (5)

CXXXVII. Cuiul.

598. Hoţul intră 'n casă
şi capul afară-şĭ lasă. (6)

---

(1) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(4) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 332.
(5) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 115; Bulgărescu, No. 416.

599. * Trupul îl bagă în casă,
iară capul afară îl lasă. (1)

a) Trupul îmĭ bagă în casă,
iară capul afară îl lasă. (2)

b) * Trupu-mĭ stă în casă,
iară capu-afară. (3)

600. Trupu-mĭ vĕréză,
şi capu-mĭ ernéză. (4)

601. * *Tut truplu nauntru bîgat,*
şi caplu nafŏară alîsat. (5)

602. * Trupul bagă 'n casă,
córnele afară le lasă. (6)

603. Am un moş într'un picior. (7).

CXXXVIII. Cuiul din potcóvă.

604. * Ce intră în casă cu capul în jos? (8)

605. Ce se proptesce în cap,
ca să-ţĭ intre în tălpĭ? (9)

CXXXIX. Culbecul (melcul).

606. * Răsbuc pe cărare,
cu doba 'n spinare. (10)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Pann, *op. cit.*; *Romănul glumeţ*, No. 94; Bulgărescu, No. 728.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(5) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Arsenie, *op. cit.*
(8) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 242; Bulgărescu, No. 259.
(10) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.

607. * Am o arătare,
cu casa 'n spinare. (1)

608. * Şéḑe moşu în brâncĭ,
de desuptul luĭ mănâncĭ. (2)

609. * Pe cărare la fântână
merge o cotobatură bĕtrână. (3)

610. * Are córne şi nu-ĭ boŭ,
are şea şi nu-ĭ cal. (4)

611. Cu córne ca boul,
cu şea ca un cal,
se urcă pe copacĭ ca un şérpe. (5)

a) * Cu córne ca boul,
cu şea ca un cal,
se acaţără pe pomĭ. (6)

612. * Arătarea merge pe cărare,
nu-ĭ boŭ că are şea,
nu-ĭ cal că are córne. (7)

a) Córne are şi boŭ nu e. (8)

613. Mĕ întîlniĭ cu'n dobitoc, dobitoc nu erà;
córne aveà, boŭ nu erà;
samar aveà, măgar nu erà;
picióre n'aveà, dar în copacĭ mi se suià. (6)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 13; *Românul glumeţ*, No. 278; Bulgărescu, No. 181 şi 221.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(8) *Românul glumeţ*, No. 91; Bulgărescu, No. 220.
(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 122; Bulgărescu, No. 576.

a) * Are córne şi boŭ nu e;
samar are, măgar nu e;
picióre n'are, şi 'n copacĭ se suie. (1)

614. *Cŏarni am şi boŭ nu-nĭ hiŭ;*
am sumar, nu hiŭ gumar;
imnu şi scriu şi dascal nu-nĭ hiŭ. (2)

615. Am un boŭ cu trupul în grajd,
cu córnele-afară. (3)

616. * Am un oŭ şi nu-ĭ oŭ,
şi-ĭ cu córne şi nu-ĭ boŭ. (4)

617. In căsuţa pestriţată
şéde o vită 'ncornorată,
ce căsuţa 'n spate pórtă;
de-atingĭ vita la corniţă,
trage capul în căsuţă.
Spuneţi-mĭ, copiĭ, îndată,
ce e casa pestriţată,
ce e vita 'ncornorată. (5)

618. * Cunoscĭ o vietate
cu córne micĭ şi moĭ,
ce-şĭ pórtă casa 'n spate
prin érbă şi prin foĭ? (6)

a) Ghicĭ ghicitórea mea:
ce umblă cu casa 'n spinare? (7)

619. Imĭ port casa în spinare,
şi din gură-mĭ pică bale. (8)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 101.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 9.
(4) Din Crucea, com. Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l N. Vasiliu.
(5) A. Popescu, în *Ţéra nouă,* 1887.
(6) Din com. Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit*, No. 188; Bulgărescu, No. 407.
(8) A. Popescu, în *Ţéra nouă,* 1887.

Cf. cimiliturile francese:

a) Qui est-ce qui peut se promener
sans quitter sa maison?
—L'escargot. (1)

b) U houmiot
qui s'emporte sa maison darrè deu cot?
— Lou careolh. (2)

Cf. cimitura catalană:

Puja paret amunt
ab la caldereta al cul.
— Lo caragol. (3)

Cf. cimilitura castelană:

¿ Qué es, qué es
del tamano de una nuez,
sube la cuesta
y no tiene piés?
— Carcol. (4)

620. * *Un auş cu casa după nîs.* (5)

CXL. Culmea (grinda cu straie).

621. In pădure născuiŭ,
în pădure cresecuiŭ,
acasă dacă m'aduse,
cretinţă vĕrgată îmĭ puse. (6)

622. * Peste ḑi şed deşartă,
séra mĕ încarcă.
diminéţa mĕ descarcă. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 75.
(2) *Ibidem.*
(3) Briz, *op. cit.*, p. 51.
(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 73.
(5) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(6) Bulgărescu, No. 482.
(7) Din Broscenĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.

CXLI. Culmea, ușa, ferēstra.

623. * Am treĭ fete într'o casă:
una ḑice că de-ar venì dumineca
să se gătéscă,
alta ḑice că de-ar venì nóptea
să se odihnéscă,
şi alta ḑice: orĭ vie, orĭ nu vie,
că mie tot una-mĭ face. (1)

CXLII. Cumpĕna fântânei.

624. * Tata se sue 'n pod
şi mama-l apucă de nod. (2)

625. Când e ḑiuă, hoha 'n sus şi hoha 'n jos;
când e séra, hohostîre hoha. (3)

626. Ciocârlan moțat
strigă nóptea în sat. (4)

CXLIII. Cununia.

627. Ce nod cu gura se înódă
şi cu mânĭ nu se desnódă? (5)

628. *Țe nod cu gura s-nŏadă*
ş-cu mînili nu z-disnŏadă? (6)

a) Nodlu cu gura ți s-nŏadă
cu mîna nu se disnŏadă. (7)

---

(1) *Românul glumeț.*
(2) Din județul Suceveĭ, culésă personal.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 18.
(4) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(5) Anton Pann. *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 65; Bulgărescu, No. 701.
(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 21.
(7) Tașcu Iliescu, în *Țéra nouă*, 1887.

629. * Ce se légă cu gura
şi nu se póte deslegà nicĭ cu mâna? (1)

CXLIV. Cuptorul.

630. * Pe sub rîpile rîpite,
ciute negre, mohorîte. (2)

631. * Am un porc în brâncĭ,
şi din c.. îĭ mănâncĭ. (3)

632. Am un sac plin,
şi ce-ĭ în el nu se varsă. (4)

633. Venì titirigile,
luă pipirigile,
rĕmase doftorul gol. (5)

a) Venì pipirigul,
luă titirigul,
rĕmase gol cucurigul. (6)

634. Am un moş bĕtrân:
tot mănâncă şi nu se satură. (7)

635. Am o vacă:
când se balegă, toţĭ alérgă. (8)

636. Din afară întuneric,
din lăuntru luminos. (9)

637. Am o cămaşă numaĭ din petice făcută,
şi nu-ĭ împunsă nicĭ odată cu acul. (10)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(4) *Siedietórea*, IV, p. 144.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 79; Bulgărescu, No. 767.
(6) G. D. Teodorescu, *op. cit.*, No. 69; Bulgărescu, No. 770
(7) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 36; Bulgărescu, No. 87.
(8) Bulgărescu, No. 129.
(9) Sima, *op. cit.*, No. 38; Bulgărescu, No. 352.
(10) Sima, *op. cit.*, No. 37.

638. Urşiĭ în sat
câniĭ nu bat. (1)

639. Sărîntocul îmbrăcat
în cojoc de brad,
stă în mijloc de sat,
şi câniĭ nu-l bat. (2)

640. *Un laĭŭ buval butşunĭ arucutĕaşti.* (3)

CXLV. Curcubeul.

641. * Bolbuc în genune,
trosc peste pădure. (4)

642. * Lung încârligat
peste mare aruncat. (5)

643. * Năframă vĕrgată
peste mare aruncată. (6)

a) Şerveţel vĕrgat
peste mare aruncat. (7)

b) Un peşchir învĕrgat
peste mare aruncat. (8)

c) Am un ştergar vĕrgat,
peste mare aruncat. (9)

644. Ştergărel vĕrgat
pe culme aruncat. (10)

---

(1) *Siedietórea,* I, p. 8.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 39.
(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 93.
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(7) *Românul glumeţ,* No. 47; Bulgărescu, No. 675.
(8) *Românul glumeţ,* No. 266.
(9) Bulgărescu, No. 2 şi 671.
(10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 53; *Românul glumeţ,* No. 340; Bulgărescu, No. 673.

645. Ştergar vĕrgat
pe Dunăre-aruncat. (1)

a) * Un ştergar învĕrgat
peste Dunăre-aruncat. (2)

646. * Ştergar vĕrgat
peste norĭ aruncat. (3)

647. Ştergar vĕrgat
peste délurí aruncat. (4)

648. * Brîŭ vĕrgat
peste mare aruncat. (5)

649. Panglicuţă învĕrgată
peste mare aruncată. (6)

650. *Distimele chindisită*
stri nĕorĭ arucutită. (7)

651. *Muşat ş-mîrat*
pristi ḑenurĭ şadĕ-arcat. (8)

652. Şérpe vĕrgat
peste Prut aruncat. (9)

CXLVI. Curechiul (varza).

653. Trupul, capul mi-e tot una,
pe un picior staŭ tot-deauna,
am cămăşĭ nenumĕrate,
şi le port tóte 'mbrăcate. (10)

---

(1) Bulgărescu, No. 676.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(4) Idem.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) *Românul glumeţ*, No. 324.
(7) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(8) P. Papahagi, în *loc. cit.*, No. 42.
(9) Din com. Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(10) A. Pann; *Românul glumeţ*, No. 86; Bulgărescu, No. 21.

a) Capul, trupul mi-s tot una,
pe-un picior staŭ tot-deauna,
şi cămăşĭ nenumĕrate. (1)

654. * Am cămăşĭ nenumĕrate,
şi le port pe tóte 'n spate. (2)

655. *Un auş cu patruḑăţ di cîmeş învĭscut.* (3)

656. * Hotrocol
prin ocol,
gâscă albă 'ntr'un picior. (4)

a) * Rostogol
după ocol,
gâscă albă într'un picior. (5)

657. Rostogol
într'un ocol,
curte verde într'un picior. (6)

658. * Ulgior
bulgior,
şéde într'un picior. (7)

a) * Ulcioruş
bulcioruş,
şéde într'un vîrf de picioruş. (8)

659. * Titirigior
într'un picior. (9)

---

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 98.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) *Siedietórea*, II, p. 82.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

660. Am un ţuţuruş
pe un picioruş. (1)

a) Ciumelciu, ciumelciu
turturaş,
într'un picioraş. (2)

661. * Am un nemţişor,
şéde într'un picior. (3)

662. Am un moş într'un picior. (4)

663. * Am un omuşor,
şéde într'un picior. (5)

664. * Am un moşneguţ
cu un picioruţ. (6)

665. Todoruţ
în picioruţ. (7)

666. Ciuturuş
buturuş,
şéde într'un picioruş. (8)

a) * Ciuturel
buturel,
şéde într'un piciorel. (9)

667. * In pîrăul rotunjor
şéde o ţarcă într'un picior. (10)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 94.
(2) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. d-l V. Sala.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Bulgărescu, No. 6.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 23.
(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Din com. Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ

668. Căldăruţă
burducuţă,
şede'n sus în picioruţĕ. (1)

a) * Căldăruşă
bulgăruşă
şede'n c.. şi'n picioruşĕ. (2)

b) * Căldăruşă
băldăruşă,
şede'n picioruşĕ. (3)

669. * Cucuruză
buburuză,
şede'n c.. saŭ în picioruţĕ. (4)

670. Angheluş
cu'n picioruş,
haine verḑĭ până'n pămînt. (5)

a) Hengherésă 'ntr'un picior,
cu haine verḑĭ până'n pămînt. (6)

671. * Am o babă fărfălogósă,
şéde cu boerii la masă. (7)

672. * Am o babă flendurósă,
toţĭ boeriĭ o trag la masă. (8)

673. * Şéde la masă
o babă flendurósă. (9)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 95.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Idem.
(5) A. Pann, *op. cit.*
(6) Bulgărescu, No. 415.
(7) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.

a) Am o babă rufósă,
şéde cu Vodă la masă. (1)

674. * Am o fată sdrenţurósă,
şi stă cu dada la masă. (2)

a) Am o fată trenţărósă,
şéde cu Vodă la masă. (3)

675. * Am o găină ferfeniţósă,
şéde cu boerii la masă. (4)

676. * Am o gâscă flendurósă,
şéde cu Domnul la masă. (5)

677. * Rufă rufósă,
şéde cu boerĭ la masă. (6)

678. * Am un cojoc plin de petice. (7)

679. * Am un moş de tot cârpit
şi de ac de loc clintit. (8)

680. * Petec peste petec,
cârpit peste cârpit,
cu acu nu-ĭ pipăit. (9)

681. * Am un moşneguţ
tot din petecuţĭ. (10)

682. * Şéde afară un timp de vreme,
şi după ce o vîrîm în casă,
afară nu maĭ ese. (11)

(1) *Românul glumeţ*, No. 14; Bulgărescu, No. 28.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Stamati, *op. cit.*; Ispirescu, *op. cit.*, No. 18; Bulgărescu, No. 18.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.
(6) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Idem
(9) Idem.
(10) Idem.
(11) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.

CXLVII. **Curechiul, omul și capra.**

683. Strigă cel cu'n picior pe cel cu douĕ
să vină, că-l mănâncă cel cu patru. (1)

CXLVIII. **Curéua.**

684. Nóptea șopîrlă și ḑiua cerc. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Qui est-ce qui est échelle le jour et serpent la nuit? (3)

CXLIX. **Curéua la móră.**

685. * Gînj îngînjuluit,
șérpe potcovit,
sudóre de om,
poruncă de domn. (4)

CL. **Degetarul**

686. Am o căsuță
micuță,
și are maĭ multe fereștĭ
decât casele împĕratuluĭ. (5)

CLI. **Degetul.**

687. Am o frigare de os și carnea de fer. (6)

a) Frigarea de carne și carnea de fer. (7)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 24.
(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.
(3) Rolland, *op. cit.*, No. 140.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) *Siedietórea*, IV, p. 32.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 118.
(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 91.

b) Am o frigare de carne
şi bucăţile de fer. (1)

c) * Mâncarea de carne şi carnea de fer. (2)

688. *Ţinţi nveste cu tasurile n cap.* (3)

689. *Yingiţ fraţ cu ploştele n cap.* (4)

a) Yingiţ fraţ cu plotşli n-cap. (5)

CLII. **Desagiĭ.**

690. Pe drumul luĭ Turturuş,
un curcan cu douĕ guşĭ. (6)

a) * Pe valea luĭ Ivănuş,
o curcă cu douĕ guşĭ. (7)

CLIII. **Dimerlia.**

691. Aşchia braduluĭ,
curva satuluĭ. (8)

a) * Ţandura braduluĭ,
curva satuluĭ. (9)

b) * Trupina braduluĭ,
curva satuluĭ. (10)

---

(1) *Românul glumeţ*, No. 190.
(2) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(3) Weigand, *op. cit.*, No 25.
(4) *Ibidem*, No. 30.
(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 19.
(6) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 518.
(7) Din Moţăţeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(8) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Idem.

c) * Hastia braduluĭ,
curva satuluĭ. (1)

692. Aşchia braduluĭ,
frumósa satuluĭ. (2)

a) * Aşchiuţa braduluĭ,
mîndruliţa satuluĭ. (3)

693. Aşchia braduluĭ,
dreptatea satuluĭ. (4)

CLIV. **Dinţiĭ.**

(Vedĭ şi *Gura.*)

694. Sus masă,
jos masă,
la mijloc fasole-alésă. (5)

695. * Pe sub streşină de casă,
şed înşiraţĭ sacĭ de óse. (6)

696. * Am o poeţică
cu oile nenumérate. (7)

697. * Am o căsuţă
plină cu osuţĕ. (8)

698. Săcşorĭ albĭ sub stréşnă roşie. (9)

699. Am o poétă plină cu vacĭ albe. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Idem.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 52.
(5) Bulgărescu, No. 712.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(8) Sima, *op. cit.*, No. 149; Bulgărescu, No. 92.
(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 68.
(10) Sima, *op. cit.*, No 148.

700. Am un cuptĭoraş
plin cu iepuraşĭ. (1)

a) * Am un ocolaş
plin de iepuraşĭ. (2)

701. * Am un ocolaş
plin de mieĭ albĭ. (3)

702. * Am un ocolaş
plin de viţeĭ albĭ. (4)

703. * Am un sălaş
plin cu mieĭ albĭ. (5)

a) Am un grajd
cu mieĭ albĭ. (6)

b) Am un coşăraş
plin cu mieluţĭ albĭ. (7)

c) * Am un ţărcuşor
plin de mieluşorĭ. (8)

d) * Am o poeţică
plină de cârlanĭ albĭ. (9)

e) Am o poeţică
plină de mieĭ albĭ. (10)

704. * Am o poeţică
plină cu găinĭ albe. (11)

---

(1) *Siedietórea*, II, p. 58, şi V, p. 95; comunicată din Bucovina de d-l S. Fl. Marian şi culésă şi de noĭ personal din jud. Suceveĭ.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Bulgărescu, No. 201.
(7) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(8) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 69.
(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

705. *Nă bisĕarcă cu caĭ algĭ.* (1)

706. * Douĕ cârdurĭ de albĭ meişorĭ
șed rótă'n ţărcuşor. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Deux rangées de petites juments blanches;
il y en a une rouge, qui les bat toutes.
— Les dents et la langue. (3)

Cf. cimilitura veneţiană:

Mi gó un convento
pien de frati drento,
tuti vestiti d'un color,
eto del padre prior.
— Boca, denti e lengua. (4)

Cf. cimilitura istriană:

Mi gó un prà de carigheîni
doûti bianchi et doûti feîni;
doûti doûti d'un culur,
fora ch'el padre magiur.
— La boca, i denti, la lingua. (5)

Cf. cimilitura castelană:

Al revolver una esquina
me encontré con un convento,
las monjas vestidas de blanco
y el sacristan en el medio.
— Boca. (6)

---

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 31.
(2) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(3) Rolland, *op. cit.*, No. 60.
(4) *Ibidem*, p. 61.
(5) Ive, *op. cit.*, p. 298.
(6) Demófilo, *op. cit.*, p. 51.

Cf. cimiliturile catalane:

a) Un convent de monjas blancas
y la mare abadesa al mig.
— Boca, dents y llenga. (1)

b) Un convent de monjas blancas,
dintre hi ha un frare vermell
que 'ls hi repica los ancas.
— La boca. (2)

Cf. cimilitura alsaciană:

Es isch e ställele;
mit wisse wellele;
es räjt nit drîn,
un schneit nit drîn
un isch doch allewil nasz.
— 'S mül mit de zähne. (3)

Cf. cimilitura argoviană:

I weisz chlîfes ställeli
mit viele wîsse welleli,
es schneit nit drî, es isch keis fass
und doch isch 's alle wîle nass.
— Mund. (4)

Cf. cimilitura germană:

Es ist ein schöner Garten
mit weiszen Palissaden,
es regnet und schneit nicht hinein
und ist doch immer feucht.
— Der Mund. (5)

---

(1) Briz, *op. cit.*, p. 138.
(2) *Ibidem*, p. 26.
(3) Rolland, *op. cit.*, p. 61.
(4) *Ibidem*.
(5) *Ibidem*, p. 62.

Cf. cimiliturile lituane:

a) Ein kleines Speicherchen,
voll von waschbläuelchen.
— Der Mund mit den Zähnen. (1)

b) Ein Stänglein voll weiszer Hühnchen.
Was ist das?
— Die Zähne im Munde. (2)

707. Albişorii trieră,
socolaiul mătură.
— Dinţii şi limba. (3)

CLV. **Dopul.**

708. Intr'o vale adîncă,
se vaetă un popă de brâncă. (4)

CLVI. **Drumul.**

709. Nenea Stan gârbovul! (5)

710. Ce n'are căpětâiŭ? (6)

711. Ce nu poţĭ legà de gard? (7)

712. * Funie rĕsucită,
tótă ḑiua nimerită. (8)

713. Am un pom mare, mare,
dar umbră tot nu are. (9)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 62.
(2) *Ibidem.*
(3) Bulgărescu, No. 127.
(4) Bulgărescu, No. 478.
(5) *Românul glumeţ,* No. 118; Bulgărescu, No. 615.
(6) Bulgărescu, No. 302.
(7) *Ibidem*, No. 305.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) *Siedietórea,* IV, p. 120.

714. * Am un om lung,
și n'are umbră. (1)

715. Petricele
mănunțele,
cianga
langa
după ele. (2)

716. * De la casă până la casă
tot funiĭ și ațe trase. (3)

717. * Am un șérpe tîrîitor
pe lume-ĭ stăpânitor. (4)

718. * Am un ciung,
cât a fi lumea de lung. (5)

a) Este un ciung,
cât lumea de lung. (6)

719. * Este un boŭ murg,
cât lumea de lung. (7)

a) Am un junc,
cât lumea de lung. (8)

720. Am ciungĭ,
cât lumea de lungĭ. (9)

721. * Ce e cât lumea de mare
și umbră nu maĭ are? (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Siedietórea*, II, p. 91.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Din județul Suceveĭ, culésă personal.
(6) *Siedietórea*, II, p. 58.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Idem.
(9) Idem.
(10) Idem.

722. * S'a făcut de când e lumea
și va fi cât va fi lumea. (1)

723. *Lînĭgà, lînĭgă, strîmbă,*
strîmbă ș-tuț mi caftă. (2)

724. * Ștefan lungul
cât pămîntul,
Ștefănésă
pe la casă. (3)

a) * Ștefan lungul
cât pămîntul,
Ștefănésa
vine-acasă. (4)

725. * De la noĭ și pân'la voĭ
sunt tot cățeĭ de usturoiŭ.
— Drumul prunduit. (5)

CLVII. Dumnedeŭ.

726. Este o ființă ce nu póte suferì pe alta aseme-
[nea eĭ. (6)

727. Cine nu s'a născut și încă n'a murit? (7)

CLVIII. Diua și nóptea.

728. Sunt două surorĭ în lume
neasemenea la nume:
una albă, luminată,
și alta négră 'ntunecată,
se gonesc prin lumea lungă
și nu pot să se ajungă. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 33.
(3) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 45; Bulgărescu, No. 304.
(7) Bulgărescu, No. 108.
(8) Anton Pann, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 9; Bulgărescu, No. 665.

a) Am douĕ fete:
una pórtă salbă négră,
alta pórtă salbă albă;
neîncetat se gonesc
şi în vecĭ nu se 'ntîlnesc. (1)

b) Douĕ fete ce port salbă,
una négră şi-alta albă,
ne 'ncetat se tot gonesc
şi în vecĭ nu se sosesc. (2)

c) Am douĕ fete:
una albă şi-altă négră,
alérgă una după alta
şi nu pot să se ajungă. (3)

729. Am douĕ găinĭ: una albă, alta négră,
cea négră adună, cea albă împrăştie. (4)

a) * Am douĕ găinĭ: una-ĭ albă, una-ĭ négră;
cea albă împrăştie, cea négră strînge. (5)

b) Am o găină négră şi una albă,
cea négră strînge, iar cea albă împrăştie. (6)

c) Am o găină c'o aripă albă şi una négră:
cu cea albă împrăştie, cu cea négră adună. (7)

730. * Am o puică:
amuş îĭ albă,
amuş îĭ négră. (8)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 112.
(2) Baronzi, *op. cit.*; Fundescu, *op. cit.*, *Românul glumeţ*, No. 306; Bulgărescu, No. 152 şi 330.
(3) Bulgărescu, No. 47.
(4) *Siedietórea*, V, p. 95.
(5) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 139.
(7) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 20; Bulgărescu, No. 29.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

731. *Klotşa albă cîndu yîni puliili tuţ lí-arîs pîn-*
[deaşti
klotşa laĭe-lĭ lĭa sine ş cu vrĕari lî-anvîlĕaşti. (1)

732. *Ţe-s dŏaŭă surărĭ ţe nu pot să z-vĕadă?* (2)

733. *Sum dŏaŭă surărĭ ḑeamini:*
una-ĭ tut jilită,
alantă-ĭ hîrsită. (3)

CLIX. **Fasolea.**

(Veḑĭ şi *Hameiul*).

734. * Umflă-mi-se
gânfă-mi-se,
gîmbîeta scólă-mi-se. (4)

735. Chirchiriţa
mirchiriţa,
cârceĭ toboriţa. (5)

a) Endelită
mendelită,
de cârceĭ tăvălită. (6)

b) Tendeliţă
mendeliţă,
pe cârcea toboliţă. (7)

c) * Tendeliţă
venveliţă,
de cârceĭ tăbolniţă. (8)

---

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 20[1].
(2) *Ibidem*, No. 20[2].
(3) *Ibidem*, No. 20[3].
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 127; Bulgărescu, No. 230.
(6) *Românul glumeţ*, No. 228; Bulgărescu, No. 378
(7) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 517.
(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

736. Albă păsĕrică
pe arac se urcă,
n'are aripióre,
n'are nicĭ picióre. (1)

a) Păsĕrică nu e,
pe aracĭ se sue,
albă e, picióre n'are. (2)

737. * Păsĕrică şue,
pe vînă se sue. (3)

738. Am o pasĕre şue,
pe harag se sue. (4)

739. * Păsĕrică pistrue,
pe copacĭ în sus se sue. (5)

740. * Păsĕrică şue pe vine,
se sue pân'la vizunie. (6)

741. * Din copăcel în copăcel
se sue pe hărăgel. (7)

742. * In fundul óleĭ
cercelul dómneĭ. (8)

743. In buzunarul Stoicheĭ
staŭ cerceiĭ Voichiĭ. (9)

744. * Lucie, policie,
frunză varzalicie. (10)

---

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 99.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 96; Bulgărescu, No. 627
(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(4) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 299.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(7) Idem.
(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(9) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(10) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

745. Până să se cócă miedul
de ce-ĭ mănâncĭ cója? (1)

746. * Lelea Palaghia,
dacă ar avé scărĭ,
s'ar suì la cer. (2)

747. Sasca
Parasca
s'ar suì în cer,
dar n'are picióre. (3)

a) Sasca
Parasca
ar suì în cer,
dar n'are scară. (4)

b) Rascărĭ
crascărĭ,
să aibă scară,
s'ar suì la cer. (5)

CLX. **Fața caseĭ.**

(Cu vatra, focul, pirosteile, céunul, apa din el, mălaiul și făcălețul).

748. Lată peste lată,
peste lată îmbujorată,
peste îmbujorată crăcănată,
peste crăcănată măciulie,
peste măciulie limpedélă,
peste limpedélă gălbinélă. (1)

a) * Lată peste lată,
peste lată
îmbujorată,
peste îmbujorată
încrăcănată,
peste încrăcănată

(1) *Românul glumeț*, No. 270.
(2) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(3) Bulgărescu, No. 698.
(4) *Siedietórea*, II, p. 82.
(5) Bulgărescu, No. 652.

bubuşlie,
peste bubuşlie
limpeḑie,
peste limpeḑie
gălbinie,
peste gălbinie
stropleţĭ. (1)

b) * Lată peste lată,
peste lată
îmbojorată,
peste îmbojorată
crăcănată,
peste crăcănată
spartă,
peste spartă
udată,
peste udată
rotunḑată,
peste rotunḑată
ciuciuleţ. (2)

c) Lată patelată,
peste lată
îmbojorată,
peste îmbojorată
crăcănată,
peste crăcănată
măciucă,
peste măciucă
limpeḑélă,
peste limpeḑélă
gălbinélă,
peste gălbinélă
hurduleţ. (3)

CLXI. **Făina prin sită.**

749. * Ce intră prin grădină
şi nu face urmă? (4)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 171; Bulgărescu, No. 562
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

CLXII. **Fântâna.**

750. * Ionésa
băgănésa,
luĭ Ion lungul
îĭ pică mucul. (1)

751. Luĭ Stan lungul
îĭ pică mucul. (2)

a) Tata lungul
îĭ pică mucul. (3)

752. * Gheorghe lungul
spânzură bumbul. (4)

a) Alisandru lungu
spânzură bumbu. (5)

753. * Tănase lungu
scârţie bumbu. (6)

754. * Am o vacă mórtă 'n şură,
îĭ şéde untul baltă 'n gură. (7)

755. * Am o vacă:
o mulg cu scara,
şi o împart cu ţéra. (8)

756. Ciocârlan moţat
strigă nóptea 'n sat. (9)

757. * Hoha 'n sus şi hoha 'n jos,
códa hoheĭ cât hoha. (10)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Bulgărescu, No. 134.
(3) *Ibidem*, No. 729.
(4) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 299.
(6) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(7) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(8) Din Moţăţeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 264; Bulgărescu, No. 743.
(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

758. * Am o gâscă şóită
bóită,
cu gâtul şovîrluiŭ,
cu pliscul
plesnesce paharul. (1)

a) * Am o gâscă şóită
bóită,
cu grumajiĭ şuĭ
burluĭ,
cu clonţul povîrnicescc. (2)

b) * Am o gânscă şaică
baică,
cu gâtul şuburluiŭ. (3)

c) * Am o gânscă cióică
bóică,
din grumaz cioiŭ
bîrloiŭ,
din clobanţ pahar isbesce. (4)

759. * Am o gânscă şóită
boită,
cu grumazu şoibîrloiŭ,
şi cu clonţul acnite harşti;
N. de gîcĭ. (5)

760. * Am o gânscă potcovită,
cu grumajiĭ şoibîrloibĭ,
cu gura pahar clătesce,
multe bóle curăţesce. (6)

761. * Am o raţă cióică
bóică,
cu grumazul cioiŭ
bîrloiŭ,
şi bea apă tulburesce,
rar voinic care-o gîcesce. (7)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Idem.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Idem.

762. *Nă nvĕastă adărată*
di tuţ i buşată. (1)

763. *Urătă, mşată, tuţ mi başi,* (2)

CLXIII. **Fedeleşul.**

(Vedĭ şi *Olul.*)

764. Urduc
burduc,
de barbă-l duc,
de barbă-l aduc. (3)

a) Ciutuc
butuc
de barbă-l apuc,
de barbă-l duc,
de barbă-l aduc. (4)

b) Hîltîc
bîltîc,
de barbă-l duc. (5)

c) Am un moş bĕtrân
bĕtrân,
de barbă-l duc,
de barbă-l aduc, (6)

(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 25.
(6) *Ibidem.*
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 85; *Românul glumeţ*, No. 105; Bulgărescu No. 752.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 115.
(4) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(5) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 9.

765. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă de m'a adus,
plin cu apă m'a pus. (1)

CLXIV. **Fedeul.** (2)

766. Am un frate
cu buricul în spate. (3)

CLXV. **Femeia.**

767. Am o flóre frumósă,
bărbaţiĭ o mirósă,
numaĭ lor li-ĭ drăgostósă. (4)

a) Ce flóre e maĭ frumósă
din câte florĭ mirósă,
bărbaţiĭ o iubesc,
femeile o urĕsc? (5)

CLXVI. **Femeia măritată.**

768. Când n'aveam,
îţĭ dădeam;
acum am,
şi nu-ţĭ daŭ. (6)

CLXVII. **Femeia însărcinată.**

769. Merge dada pe cărare,
patru mânĭ, patru picióre,
patru-ḑecĭ de unghióre. (7)

---

(1) Bulgărescu, No. 468.

(2) *Capacul de la ólă* se ḑice în Bucovina *fideŭ* şi în România, prin judeţul Roman, *fidiŭ*.

(3) *Siedietórea*, II, p. 23; din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

(4) A Pann, *op. cit.*; Ispirescu, *op. cit.*, No. 173.

(5) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 334.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 158; Bulgărescu, No. 236.

(7) Bulgărescu, No. 590.

a) * Merge duda pe cărare,
patru ochĭ, patru picióre,
patru-ḑecĭ de unghişóre. (1)

b) * Merge doda pe cărare,
patru mânĭ, patru picióre,
patru-ḑecĭ de unghişóre. (2)

770. * Pe cea vale vălată,
trece-o matahală înaltă,
cu patru mânĭ, cu patru picióre,
cu patru-ḑecĭ de unghişóre. (3)

CLXVIII. **Ferestrĕul.**

771. * Pe pîrăul luĭ Ciótcă
bótcă,
hîr
popîr,
vulpe-albastră în c... (4)

a) * Pe pîrăul luĭ Ciótcă
bótcă
este o vulpe hîrcă mórtă,
dă din códă hîr pocăr,
vulpe albastră în pĕr. (5)

772. * Gînj gînjuit,
şérpe potcovit. (6)

CLXIX. **Feréstra.**

773. * Am douĕ găinĭ boghete,
şed la moşu sub părete. (7)
(Veḑĭ şi *Óla*).

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Farcaşa, jud. Suceveĭ, com. de d-l T. Daniilescu, şi din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) Din Farcaşa, jud. Suceveĭ, com. de d-l T. Daniilescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.

a) * Am treĭ găinĭ bodiete,
şed la móşa sub părete. (1)

b) * Treĭ găinĭ boghete,
şed la mama în părete. (2)

c) * La vecinul sub părete,
sunt treĭ puice cucuete. (3)

d) La mătuşa sub părete,
sunt treĭ gânsce cucuete. (4)

e) * Treĭ puicuţe cucuete,
staŭ la lelea sub părete. (5)

f) * Treĭ găinĭ buhuete,
şed la baba sub părete. (6)

g) * La cumĕtra sub părete,
sunt treĭ puice cucuete. (7)

h) * Am nişte găinĭ boghete,
şi staŭ rînd pe părete. (8)

774. * Sunt treĭ ouĕ boghete,
şed la lelea sub părete. (9)

775. Pogace rasă
sub streşină de casă. (10)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 2.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Idem.
(8) Idem.
(9) Idem.
(10) Sima, *op. cit.*, No. 28.

776. Nicĭ în casă,
nicĭ afară,
nicĭ în cer,
nicĭ pe pămînt. (1)

777. Ce nu e nicĭ în casă, nicĭ afară? (2

a) * Nicĭ în casă, nicĭ afară. (3)

b) Ce-ĭ nicĭ în casă, nicĭ afară? (4)

778. Nicí jos,
nicĭ sus,
numa 'n vreme pus. (5)

a) * Nicĭ sus,
nicĭ jos.
nicĭ afară,
nicĭ în casă. (6)

779. * Cât afară, cât în casă, (7)

a) * Cum este afară,
aşà-ĭ şi 'n casă. (8)

780. Ce-ĭ în rîpă
şi nu se surupă ? (9)

CLXX. Feréstra, patul şi uşa.

781. Am treĭ surorĭ:
una ḑice să se facă ḑiuă,
alta ba, iar a treia
că-ĭ e tot una. (10)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 25; *Românul glumeț*, No. 292; Bulgărescu, No. 608.
(2) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 106; Bulgărescu, No. 246.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) *Siedietórea*, II, p. 58.
(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 1.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din Giulescĭ, jud. Succveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian
(9) *Siedietórea*, IV, p. 40.
(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 5.

CLXXI. Férele pe coș.

782. * Am un moș numaĭ cu un maț. (4)

CLXXII. Fluerul.

783. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
la sat dacă m'aduseră,
să le tot cânt mĕ puseră. (1)

a) In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine-acasă și horesce. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Qui est-ce qui au bois croît
et à la ville chante?
— C'est une flûte. (3)

Cf. cimilitura provensală:

De qu'es acò ?
Al bos nai,
al prat pai,
à la belo vilo canto?
— Un tabour. (4)

Cf. cimilitura catalană:

Per lo garrich neix,
ab l'aiga creix,
y per la vila canta
la gran berganta.
— La guitarra. (5)

---

(4) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 108 ; Bulgărescu, No. 466.
(2) *Siedietórea*, II, p. 59.
(3) Rolland, *op. cit.*, No. 200.
(4) Briz, *op. cit.*, No. CXLI.
(5) *Ibidem*.

784. Ciută
mută,
pe câmp se cântă. (1)

785. * Am un plug cu șése boĭ;
dacă-ĭ luà doĭ, nu merge. (2)

786. * Frumușel
și mititel,
și ţipă de-ţi ieà auḑul. (3)

CLXXIII. **Fluturele.**

787. * Aripĭ are,
cióră nu-ĭ;
trup subţire,
vierme nu-ĭ. (4)

CLXXIV. **Focul.**

788. Am un boŭ roșu:
când ajunge'n drum, stă. (5)

789. Am o ţarcă gulerată,
alérgă-o câmpie tótă,
și drumul nu-l póte trece. (6)

790. Am un boŭ: unde se culcă,
nu maĭ cresce érbă. (7)

a) * Am un boŭ roșu:
unde se culcă,
érba nu cresce. (8)

b) Am un boŭ roșu:
unde zace,
érbă nu se face. (9)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 35; Bulgărescu, No. 250.
(2) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(4) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 38;
(6) Bulgărescu, No. 58.
(7) *Românul glumeţ*, No. 191.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 8.

c) Unde Florean se hodinesce,
érbă bună nu maĭ cresce. (1)

791. Unde se culcă Boian,
se cunósce şi 'ntr'un an. (2)

a) Am un boŭ roşu:
unde se culcă,
se cunósce într'un an. (3)

b) * Un boŭ roşu:
unde se culcă,
un an se cunósce. (4)

c) Am un boŭ roşu:
unde se pune de se culcă odată,
într'un an i se cunósce locul. (5)

792. * Unde dórme boul roşu,
nu maĭ cresce érbă verde. (6).

a) * Am un boŭ rujan:
unde se culcă,
nu maĭ cresce érbă un an. (7)

793. Am un boŭ roşu:
unde pasce
se cunósce,
şi 'n drum când sosesce,
pe loc se opresce. (8)

794. * Am un boŭ roşu:
unde se tăvălesce,
érbă nu maĭ cresce. (9)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 8.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 118.
(3) *Siedietórea*, II, p. 59.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) *Siedietórea*, I, p. 96.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Bulgărescu, No. 42.
(9) Din Perienĭ, jud. Tutova, com. de d-l G. Popescu.

795. Am un boŭ roşu:
unde pasce
înegresce. (1)

796. * Cât pasce Bujor într'o sară,
nu cresce într'o vară. (2)

797. * Am un viţel roşu:
unde se culcă,
şépte anĭ nu cresce érbă. (3)

798. Am un boŭ roşu:
când îl udĭ, móre. (4)

799. Am un boŭ roşu,
şi mânâncă orĭ şi ce. (5)

800. * Am un boŭ bujor,
şi nu-l pot scóte
cu funia din ocol. (6)

801. * Am un cal:
unde pasce,
greŭ înapoĭ cresce. (7)

802. Ce e mic şi 'ndată mare? (8)

CLXXV. **Focul şi căldarea.**

803. Bate roşu în fund pe negru. (9)

CLXXVI. **Fóia** (frunza).

804. Ce trăesce după mórte
şi-altul va ca s'o tot pórte? (10)

---

(1) Bulgărescu, No. 38.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Bulgărescu, No. 151.
(5) *Ibidem*, No. 134.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Gr. Sima, *op. cit.*, No. 120.
(9) *Ibidem*, No. 119.
(10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 110.

Cf. cimiliturile francese:

a) L'ai vegu viou, l'ai vegu mô,
l'ai vegu courre après sa mô.
— Uno folio d'abre. (1)

b) Je l'ai vu vivre, je l'ai vu mort,
je l'ai vu courir après sa mort.
— La feuille de l'arbre. (2)

Cf. cimilitura walonă în traducere francesă:

Qu'est-ce qui est mort
et qui danse encore? (3)

805. Ce pică în apă, nu sare stropĭ? (4)

CLXXVII. Fórfecele.

806. Douĕ răţişóre
călugăriciόre,
pe unde mergeà,
malul se surpà. (5)

a) Douĕ recişóre
călugăriciόre,
pe unde mergeaŭ,
malul surupaŭ. (6)

(1) *Mélusine*, 1877.
(2) Rolland, *op. cit.*, No. 88.
(3) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 148.
(4) *Siedietórea*, II, p. 65.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 49; *Românul glumeţ*, No. 295; Bulgărescu, No. 320.
(6) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.

b) * Douĕ răţişóre,
pe nume surióre,
pe unde merg,
malul se surpă. (1)

c) * Am douĕ răţişóre:
pe unde merg,
malurile se risipesc. (2)

807. Merg pe mal,
malul se dărîmă. (3)

808. Am douĕ călugăriţe:
ele merg, malul se surpă. (4)

809. Douĕ late
alăturate
şi la capĕt cârligate. (5)

a) * Sunt douĕ late
alăturate,
şi la vîrf îs cârligate (6)

b) Douĕ late
alăturate,
douĕ 'nguste
încârligate. (7)

c) * Douĕ late
păturate,
douĕ scurte
cârligate. (8)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(3) *Românul glumeţ*, No. 116.
(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 111.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 60; Sbiera, *op. cit.*, No. 23.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) *Siedietórea*, II, p. 66; Bulgărescu, No. 363.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

d) * Douĕ lungĭ alăturate,
douĕ scurte 'ncârligate. (2)

e) * Douĕ late
cotolate,
douĕ 'nguste
cârligate. (3)

f) * Douĕ laturĭ lăturate,
douĕ cârjĭ încorjobate. (4)

810. *Dŏaŭă surorĭ cu un buric,*
năse asparg, năse adară,
năse nă'nvescu ĕarnă, vĕară. (5)

811. *Ţe-s doĭ fraţ ţe tutu z-başi?* (6)

CLXXVIII. Frica.

812. * Ce-ĭ pe lume să n'o scie
Dumnedeŭ,
ce să fie,
şi noĭ o scim? (7)

CLXXIX. Fulgerul.

813. * Săgéta 'mpĕratuluĭ
sparge casa draculuĭ. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Idem.
(5) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 22.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.

CLXXX. Fulgul.

814. La trup sunt uşor,
fără aripĭ sbor,
dar nu sunt nicĭ nor. (1)

815. Ce trece prin apă
şi talazurĭ nu face? (2)

CLXXXI. Fumul.

816. Ciută mohorîtă
umblă şovăită. (3)

817. * Hod
în pod. (4)

818. * Ce e 'n pod şi n'are óse? (5)

819. Ce ese nóptea 'n sat
şi nu-l latră câniĭ? (6)

820. Funie trasă preste casă. (7)

821. * Am un mâţ fără ochĭ,
fără picióre,
ese pe cahla mare. (8)

822. Ce se sue în pod fără picióre? (9)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 49; Arsenie, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 92; Bulgărescu, No. 499.
(2) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 91; Bulgărescu, No. 227.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian; *Siedietórea*, II, p. 58.
(5) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 128; Bulgărescu, No. 234.
(7) Sima, *op. cit.*, No. 123.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Bulgărescu, No. 301.

a) Ce se sue în pod fară scară? (1)

b) * Ce se sue în pod
fără mânĭ, fără picióre? (2)

c) Se sue moşul în pod
fără scară, fără mânĭ
şi fără picióre. (3)

d) * Fără mânĭ, fără picióre
şi făr' de scară,
şi se sue în pod. (4)

Cf. cimiliturile francese:

a) Une chose gravit la montagne,
et n'a ni corps ni âme.

b) Qui n'a ni pied ni jambe,
mais qui monte bien dans sa chambre? (5)

c) Une chose, qui n'a ni pied ni talon,
monte comme un diablotin. (6)

823. * Fiul s'a născut, tata încă nu. (7)

824. * Tata nu s'a născut
şi ficiorul âmblă pe lume. (8)

825. * Tata încă nu-ĭ pe lume
şi feciorul a eşit. (9)

826. * Tat' sĕŭ dă din mă-sa să ésă,
şi fiul se sue pe casă. (10)

(1) *Siedietórea,* IV, p. 144.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 9.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Sauvé, *loc. cit.*, No. 2.
(6) *Mélusine,* 1877.
(7) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.
(8) Idem.
(9) Idem.
(10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 116; Bulgărescu, No. 730.

a) Părinţiĭ nu-s născuţĭ bine
şi copiiĭ îs pe vîrful caseĭ. (1)

b) * Până tata încă nu s'a născut,
fiul âmblă pe vîrful caseĭ. (2)

827. *Tatăl nica nifaptu,*
hilĭlu la Dumneḑău-ĭ traptu. (3)

828. *Tatăl ninga nifaptu,*
hilĭlu m-Poli traptu. (4)

Cf. cimiliturile francese:

a) Adevinez que c'est:
avant que le père soit nez,
sa fille est dessus la maison?
— C'est le feu, avant qu'il soit alumez,
la fumière, qui est sa fille, est au-dessus
de la cheminée. (5)

b) L'enfant est par les champs et le père n'est
pas né.
— La fumée. (6)

Cf. cimiliturile italiene:

a) El padre non è nato,
el fijo sta sul tetto.
— Il fuoco e il fumo. (7)

b) Avanti ch'el pare nassa
el fio xe sui copi.
— El fumo. (8)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 121.
(2) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(3) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 23.
(5) Rolland, *op. cit*, No. 155.
(6) *Mélusine*. 1877.
(7) Rolland, *op. cit.*, No. 155.
(8) *Ibidem.*

c) Avanti ch'el pare nasso,
i fiuoi xi su i copi.
— Il fuoco, il fumo. (1)

Cf. cimilitura catalană:

Lo pare encara no es nat,
que 'l fill salta pel terrat.
— Lo fum. (2)

Cf. cimilitura castelană:

Antes que nazca la madre,
anda el hijo por la calle.
— Humo. (3)

Cf. cimilitura moravă:

Otec se rodí, syn už po streše skáče. (4)

Cimiliturile lituane:

a) Der Vater ist noch nicht geboren, der Sohn stemmt sich an den Himmel. Was ist das?
— Das Feuer und der Rauch. (5)

b) Der Sohn ritt in den Krieg, und der Vater war noch nicht geboren. Was ist das?
— Der Rauch. (6)

829. *Un călugru fără ŏasi.* (7)

830. *Costa lungu fără ŏasi.* (8)

---

(1) Briz. *op. cit.*, p. 17.
(2) *Ibidem.*
(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 156.
(4) Rolland, *op. cit.*
(5) *Ibidem.*
(6) *Ibidem.*
(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 23.
8) *Ibidem.*

CLXXXII. **Fumul şi coşul.**

831. — Unde te ducĭ, strâmbule?
— Ce mĕ 'ntrebĭ, găunosule? (1)

832. * — Unde mergĭ, tu, răsucitule?
— La ce mĕ 'ntrebĭ, găuritule?
că la códă 's aurit,
nu ca ține tot cănit. (2)

833. — *Iu te duț, fune lungă?*
— *Ți m'ințreghĭ, pre fund apres?* (3)

CLXXXIII. **Furca** (degetele când torc).

834. Am douĕ surorĭ: una şéde în casă şi o plouă,
iar alta umblă pe afară şi nu o plouă. (4)

835. Am ḑece frațĭ,
cincĭ sub stréşină şi cincĭ afară:
pe ceĭ de sub stréşină-ĭ plouă,
pe ceĭ din afară, nu. (5)

a) * Am ḑece frațĭ:
cincĭ merg pe drum
şi nu-ĭ plouă,
cincĭ staŭ sub părete
şi-ĭ plouă. (6)

b) Am ḑece călugăricióre:
cincĭ staŭ sub stréşină
şi le plouă,
iar cincĭ staŭ afară
şi nu le plouă. (7)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 145; Bulgărescu, No. 762.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 122.
(3) Weigand, *op. cit.*, No. 18.
(4) *Românul glumeț*, No. 318.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 28.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Arsenie, *op. cit.*

c) Am ḑece viţeĭ,
cincĭ şed afară şi cincĭ în coşar:
pe cincĭ îĭ plouă,
iar pe cincĭ nu-ĭ plouă. (1)

d) Cincĭ staŭ sub stréşină şi-ĭ plouă,
iar cincĭ alérgă pe câmp şi nu-ĭ plouă. (2)

836. *Ţinţi djonĭ odară un puţ.*
— Fusile cu părpodĕa (3)

837. * Cincĭ merg pe drum cântând,
cincĭ şed sub stréşină şi plâng. (4)

a) * Am cincĭ voinicĭ,
şed sub straşină şi plâng,
şi cincĭ alérgă 'n vale şuerând. (5)

CLXXXIV. **Furnica.**

838. * La cap nod,
dinapoĭ nod,
la mijloc şft! (6)

a) * La cap dîc,
la dos dîc,
la mijloc fiŭ, fiŭ, fiŭ! (7)

839. * La cap măciucă,
la códă măciucă,
la mijloc nemică. (8)

---

(1) *Românul glumeţ*, No. 71.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No 21.
(3) Weigand, *op. cit.*, No. 5.
(4) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.

a) * La cap dîc,
dinapoĭ madîc,
la mijloc nemic. (1)

b) La cap hop,
la códă ţop,
la mijloc nu-ĭ nemică. (2)

840. * La cap nod,
la dos nod,
la mijloc
sobîrnob. (3)

841. La cap hup,
la códă tiup,
le mijloc nu-ĭ. (4)

a) * La cap dup,
la c.. hup,
la mijloc hus. (5)

b) La cap ţap,
la códă hap,
la mijloc nimic. (6)

842. La cap hurtutu,
la dos hurtutu,
la mijloc ferfeniţă. (7)

843. * La cap ţap,
la mijloc pepene,
de 'napoĭ secere. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 53.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) *Siedietórea*, II, p. 83.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Bulgărescu, No. 554.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 101.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

844. * La cap modîlcă,
la şedut modîlcă,
la mijloc nemică. (1)

a) * La cap botică,
la dos botică,
iar la mijloc nu-ĭ nemică. (2)

845. * La cap grósă,
de 'napoĭ grósă,
iar la mijloc subţire. (3)

CLXXXV. Furnicarul.

846. Pe drumul luĭ Scarlat
tot meiŭ vĕrsat. (4)

847. D'acì până la voĭ
tot bóbe de meiŭ. (5)

848. D'aicĭ pân'la munte
tot zale mărunte. (6)

a) De la munte
pân' la munte
tot zale mărunte. (7)

b) De la baltă până la munte
tot zale mărunte. (8)

c) * Câtu-ĭ de-aicĭ pân' la munte,
tot zale mărunte. (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Idem.
(4) Bulgărescu. No. 633.
(5) *Ibidem,* No. 371.
(6) Ispirescu, *op. cit.,* No. 65; Bibicescu, *op. cit.,* No. 8; *Siedietórea,* I, p. 72.
(7) *Românul glumeţ,* No. 103.
(8) A. Popescu, în *Ţéra nouă,* 1887.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

849. De la mine
pân'l la tine
tot zale
şi parale. (1)

850. De aicĭ până la mare
tot fundurĭ de căldare. (2)

a) De la munte pân'la mare
parcă-s fundurĭ de căldare. (3)

b) De aicĭ până la Bihare
tot fundurĭ de căldare. (4)

c) De la noĭ
până la voĭ
tot fundurĭ de căldărĭ. (5)

d) De aicĭ până la munte
tot căldărĭ cu fundu 'n sus. (6)

e) * De aice până la Rus
tot căldărĭ cu fundu 'n sus. (7)

851. * De la noĭ
până la voĭ,
tot mărgele
mărunţele,
de fuge mâţa de ele. (8)

852. * De aicĭ şi până la Beciŭ
sunt tot capurĭ de berbecĭ. (9)

---

(1) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 358.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 59; *Românul glumeţ*, No. 59.
(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 197; Bulgărescu, No. 367.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 54.
(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 130.
(6) *Siedietórea*, I, p. 24; Bibicescu. *op. cit.*, No 9.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

853. * De la noĭ şi pân' la munte
sunt tot căciule rotunde. (1)

854. Pe la noĭ pe sub părete
îs plin de puice pupuete. (2)

855. * De aicĭ şi pân'la munte
tot fete şi mătuşe. (3)

856. * Intr'un vîrf de munte nalt
ferbe o ólă cu păsat. (4)

a) * Pe un dél mare şi rotat
ferbe o ólă cu păsat. (5)

b) * Pe délul măturat
ferbe o ólă cu pâsat. (6)

c) * Pe délul cel gurguţat
ferbe o ólă cu pâsat. (7)

d) Intr'un munte 'nflăcărat
ferbe o ólă cu pâsat. (8)

e) * In délul gurguioţat
ferbe-o ólă cu păsat. (9)

f) In cel vîrf încoronat
ferbe-o ólă cu păsat. (10)

g) * După délul rostopat
ferbe-o ólă cu păsat. (11)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Siedietórea,* II, p. 50.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) S. Crainic, *loc. cit.,* IV, p. 301.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Sbiera, *op. cit.,* No. 103.
(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

857. Intr'un vîrf de munte
ferbe-o ólă cu linte. (1)

858. Intr'un vîrf de moviliţă
ferbe-o ólă cu chisăliţă. (2)

859. * Intr'o vălcicuţă
ferbe-o ólă cu chisăliţă. (3)

860. * După un dél
este o copită de cal. (4)

861. * Ciotoruga mică
rĕstórnă carul mare. (5)

CLXXXVI. Fusul.

862. * Sub un păltinel
jócă un iepurel. (6)

a) Sub un păltinaş
jócă un iepuraş. (7)

b) * Sub un brădănaş
jócă un iepuraş. (8)

c) Am un iepuraş,
jócă sub un alunaş. (9)

863. * Dur în sus, dur în jos,
vine séra burduhos. (10)

(1) *Românul glumeţ*, No. 219.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 102.
(3) Comunicată de d-l I. A Zanne.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 20.
(8) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.
(9) *Românul glumeţ*, No. 214 ; Bulgărescu, No. 59.
(10) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.

a) * Sfîr în sus şi sfîr în jos,
vine séra burduhos. (1)

b) * Tiulea 'n sus, tiulea 'n jos,
vine séra burduhos. (2)

c) * Huha 'n sus, huha 'n jos,
vine séra burduhos. (3)

d) * Tetea 'n sus, tetea 'n jos,
vine séra burduhos. (4)

e) Foltea 'n sus, foltea 'n jos,
foltea vine bordios. (5)

f) * Foltea 'n sus, foltea 'n jos,
vine séra mânios. (6)

g) * Burtă 'n sus, burtă 'n jos,
vine séra burduhos. (7)

864. * Am nn moşnég burduhos
şi o babă strenţărósă;
pe moşnég îl ciucesc
şi pe babă o smuncesc. (8)

865. Invîrte casa
cu mătasa
până'la lelea prèutésa. (9)

866. *Cari-ĭ hililu, ţe hărsit,*
murmură ca un cărtit? (10)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(4) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 70; Bulgărescu, No. 384.
(6) Comunicată d. d-l I. A. Zanne.
(7) Din jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Teodorescu-Kirileanu.
(8) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(9) Bulgărescu, No. 487.
(10) P. Papahagi, *loc. cit*, No. 24.

CLXXXVII. Gardul.

867. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă de m'aduse,
păzitorul curţeĭ mĕ puse. (1)

868. * De la noĭ
până la voĭ
tot un rînd de muşinoĭ. (2)

869. De aicea până la noĭ
tot macre de unguroĭ. (3)

CLXXXVIII. Găina.

870. *Ună mularită*
ncîrcată cu scîndurite. (4)

a) Ună mulliți
ncîrcată cu scîndurițî. (5)

CLXXXIX. Găină şi oul.
(Vedĭ şi *Oul*.)

871. Ce nasce neînsufleţit
din însufleţit,
şi însufleţit
din neînsufleţit? (6)

872. *Giŭlu fați mortŭl;*
ş-mortul fați giŭlu. (7)

---

(1) Bulgărescu, No. 473.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) *Siedietórea*, II, p. 66.
(4) Weigand; *op. cit.*, No. 24.
(5) P. Papahagi, *op. cit.*, No. 28.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 126; Bulgărescu, No. 233; *Revistă crit. lit.*, IV, p. 158.
(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 29.

CXC. Găléta.

873. Cap de vultur
zvîc la popa 'n fund. (1)

874. Căciula mutuluĭ
în fundul pămîntuluĭ. (2)

CXCI. Găluscele.

875. * Inelul dómneĭ
în fundul óleĭ. (3)

CXCII. Gândul.

876. Nuia
vîjià,
ocoliiŭ ţéra cu ea;
maĭ rĕmase un crâmpeiŭ,
de-l făcuiŭ obor la mieĭ. (4)

a) Am o nuia,
încunjuraiŭ lumea cu ea,
şi maĭ rĕmase un vîrfuleţ,
şi făcuiŭ şi un coteţ. (5)

877. Am o nuia
vîjià,
ocolesc lumea cu ea. (6)

a) Nuia încovoiată,
ocoliiŭ lumea tótă. (7)

---

(1) *Românul glumeţ*, No. 188; Bulgărescu, No. 296.
(2) *Românul glumeţ*, No. 309.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 5; *Românul glumeţ*, No. 267; Bulgărescu, No. 609.
(5) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.
(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 124.
(7) L. Wolf, *op. cit.*

b) Nuia încovoià,
ocoliiŭ ţéra cu ea. (1)

c) Nueluşă fermenea,
colindaiŭ lumea cu ea,
şi-o puseiŭ tot acolea. (2)

878. * Ce ar fi,
şi tot este,
şi-ar trăì,
şi tot trăesce? (3)

879. * Am un junc
cât drumul de lung. (4)

880. * Cine trece valea
şi nu se udă? (5)

CXCIII. Gàrla.

881. Ghicĭ ghicitórea mea:
ḑi, nópte, călătoresce
şi nu se maĭ obosesce. (6)

Cf. cimiliturile francese:

a) Dis-moi de grâce qui est la chose
qui nuit et jour ne se repose?
— La rivière. (7)

b) Devinez une chose, qui toujours va et vient,
ne se repose jamais, et cependant n'a pas de
pieds?
— La mer. (8)

(1) Bulgărescu, No. 610.
(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 126.
(7) Rolland, *op. cit.*, No. 24.
(8) Sauvé, *op. cit.*, No. 9.

CXCIV. Gâsca.

882. Tivgă albă titiană,
strigă nóptea în poiană. (1)

a) Tivgă titiană
strigă la poiană. (2)

b) Guşiu, guşiu guguiană,
strigă nóptea prin poiană. (3)

CXCV. Gerul.

883. * Sus stele,
jos stele,
vaĭ de piciórele mele;
iar steloiul cel maĭ mare
rĕŭ mĕ frige la picióre. (4)

884. * Sus stele,
jos stele,
vaĭ de ḑilele mele! (5)

a) * Sus stele,
jos stele
vaĭ de tălpile mele! (6)

CXCVI. Gĕlăul (rîndéua).

885. * Am un purcel
cu trupul de lemn,
cu limba de oţel;
înainte curăţesce
şi în urmă netezesce. (7)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 40; *Românul glumeţ*, No. 182; Bulgărescu, No. 738.
(2) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1837.
(3) Bulgărescu, No. 346.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Din Stânca, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovicĭ.

CXCVII. Gémul.

886. M'a trimes dómna de sus
la dómna cea de jos,
să țese, pânză fără de rost. (1)

a) M'a trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-ĭ dea o pânză
fără ném de tivitură. (2)

CXCVIII. Ghemul.

887. Bete peste bete,
o mie 'ncheiete. (3)

a) * Bete peste bete,
treĭ miĭ încheiete. (4)

888. Pente pe pente,
miĭ și sute încuiate. (5)

889. O mie înnodate,
o mie desnodate,
o mie să ḑicĭ,
o mie nu ghicescĭ. (6)

890. * Am un puiŭ de urs
cu miĭ de bete încins. (7)

891. Ingrop,
desgrop,
ațe 'ntinse,
ațe strînse. (8)

(1) *Românul glumeț*, No. 50; Bulgărescu, No. 581.
(2) *Românul glumeț*, No. 136.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 77; *Românul glumeț*, No. 73.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) *Siedietórea*, II, p. 82.
(6) Bulgărescu, No. 623.
(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(8) Bulgărescu, No. 472.

CXCIX. Ghéța.

892. * Am un ghem de mătasă,
şi 'l trimet la 'mpĕrătésă,
să-mĭ țese o țesătură
făr'o léc de bătătură. (1)

893. * *Divarlígaluĭ di casă*
sta țerĭ aspinḑurati. (2)

CC. Ghinda.

894. * M'am dus în pădure
şi-am tăiat un copac,
şi-am făcut:
un păhăruț de bĕut apă,
douĕ covĕțele
şi o față de masă. (3)

895. Am un lemn
nicĭ de-o schiópă,
nicĭ de-o palmă,
şi face:
douĕ mese mesuite,
şi douĕ albiĭ scobite,
şi-un potcap călugăresc. (4)

896. Este un lemn, nicĭ de-o palmă,
nici de-un schiop,
şi poțĭ face douĕ covețĭ,
douĕ lopețĭ,
şi o tîtîe popască. (5)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(3) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 132; Bulgărescu, No. 410.
(5) *Siedietórea,* II, p. 59.

CCI. Ghinda, porcul şi lupul.

(Vedĭ şi *Porcul, jirul şi lupul.*)

897. * Picuruşul picură,
trepăduşul trépădă,
Mongea şéde 'n dosul tufeĭ. (1)

a) Picuruş picură,
trepăduş trépădă,
Mogoşóea şéde în cale. (2)

Cf. cimiliturile francese:

a) Pendillu pendillava,
Barbillu le veillava;
Pendillu toumbeit,
Barbillu le masseit. (3)

b) Pendil pendillavo,
Roudil roudillavo
Pendil toumbè,
Roudil lou lèvè.
— Le porc et le gland. (4)

c) Penderilhabe que penderilhabe,
Gnicou-gnacou que l'espiabe;
Penderilhete que cadou,
Gnicou-gnacou que l'habou.
— L'aglan et lou porc. (5)

d) Qu'es acò? qu'ès acò:
Penjourlin que penjourlavo,
Pepelut le regardavo,
Penjourlin toumbec,
Pepelut le ramassec?
— Le porc que manja d'àglans. (6)

---

(1) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(2) Bulgărescu, No. 639.
(3) Rolland, *op. cit.*, p. 26.
(4) *Ibidem.*
(5) *Ibidem.*
(6) *Ibidem.*

e) Pendant pendait,
guetteur guettait,
pendant tomba,
guetteur l'amassa. (1)

f) Branlant branlait,
barbotier le regardait,
branlant a tombé,
barbotier l'a ramassé. (2)

Cf. cimiliturile italiene :

a) Pendolì, che pendolava,
Rosichì, che rosicava;
sci non era 'l pendolì
se morìa rosichì.
— La ghianda e il porco. (3)

b) Dormicolo dormia,
pendicolo pendia,
cascò pendicolo,
svegliò dormicolo. (4)

Cf. cimiliturile catalane :

a) En Penjim Penjoy penjava,
lo Pelut se la mirava,
en Penjim Penjoy caiguè
y'l Pelut se la enduguè.
— Lo porch y l'aglá. (5)

b) Penjim Penjoy penjava,
lo Pelut se la mirava,
Penjim Penjoy ha caygut
y'l Pelut ja l'ha tingut.
— La llangonissa y'l gat. (6)

(1) *Mélusine*, 1887.
(2) *Ibidem*.
(3) Giannadrea, *op. cit*, p. 297.
(4) *Ibidem*.
(5) Briz, *op. cit.*, p. 33.
(6) *Ibidem*, p. 148.

Cf. cimilitura castelană:

Pingo-pingo està colgando,
y Mango-mango mirando,
si el Pingo-pingo cayera
Mango-mango se lo comiera.
— Jamon. (1)

Cf. cimilitura asturiană:

Estaba Pinguin pingando,
y estaba Focin fozando,
y vino Rapin rapando
y llevose el Focin fozando. (2)

Cf. cimilitura ribagorzană:

El penchut, penchut, penchabe,
el pelut, pelut, mirabe,
el penchut, penchut, penchabe,
y el pelut se la minchabe.
— Cerdo, comiendo bellotas debajo de una encina. (3)

Cf. cimilitura germană:

Hucke-pucke henk,
Hucke-pucke fel,
Kwaemen fäir riufaüte,
Wollen Hucke-pucke häimsäuken.
— Eichel. (4)

Cf. cimilitura frisonă:

Kalert hung,
Rugert gung,
Kalert full up de Rugert sien Pad,
Rugert kalert upfratt.
— Apfel und Schwein. (5)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 161.
(2) *Ibidem*, p. 377.
(3) *Ibidem*, p. 383.
(4) Rolland, *op. cit.*, p. 27.
(5) *Ibidem*.

Cf. cimilitura moravă:

Visì visì visatec,
pod nim leži chlupatec;
když visatec upadne,
chlupatec ho popadne. (1)

CCII. Ghiocul.

898. Imĭ schimb locul,
sar focul,
şi ghicesc norocul. (2)

CCIII. Ghionóia.

899. Suliţă
pestriţă,
caragea de os. (3)

CCIV. Glonţul.

900. Ce fuge
şi muge,
şi 'napoĭ nu se maĭ uită? (4)

901. * Vine-o capră de la munte,
şi nimenĭ nu póte să-ĭ aţie calea (5)

902. Sus sbóră, şi nu-ĭ pasere;
fer duce, şi nu-ĭ faur. (6)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 28.
(2) G. Dem. Tedorescu, *op. cit.*, No. 130.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 161; Bulgărescu, No. 679.
(4) *Românul glumeţ*, No. 285.
(5) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(6) *Siedietórea*, II, p. 50.

CCV. **Grapa.**

(Vedĭ şi *Scara.*)

903. Opincă tătărască,
de tat'-to să se tîrască. (1)

904. * Am o vacă cu 12 córne. (2)

905. * Şépte lemne hodrobele
şi maĭ multe măruntele. (3)

CCVI. **Grânele.**

906. D'acì până la munte
tot paturĭ aşternute. (4)

CCVII. **Grebla.**

907. * La o casă cu treĭ răchiţĭ
este o fată cu treĭ ghimţĭ. (5)

CCVIII. **Gresia** (cutea).

908. Ghicĭ ghicitórea mea:
cine dă la altul
ce n'are el? (6)

Cf. cimilitura francesă:

Qui est la chose qui donne ce qu'elle n'a mie?
— C'est une queux qui donne taillant au coutel
qu'elle n'a pas. (7)

(1) A. Popescu, în *Ţéra nouă,* 1887.
(2) Din Vaşcău, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 55; Bulgărescu, No. 329.
(5) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.
(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 135; Bulgărescu, No. 402.
(7) Rolland, *op. cit.*, No. 210.

CCIX. Grinda (grindariĭ).

909. Am un boŭ:
cu córnele ernéză,
şi cu trupul vĕréză. (1)

a) * Am o vacă mare:
cu trupul vĕréză,
cu córnele ernéză. (2)

910. * Trupele ernéză,
córnele vĕréză. (3)

911. * Am un brad plecat:
la mijloc iĭ tot vară,
la capĕt iĭ tot érnă. (4)

912. * Am treĭ fete:
una se împodobesce,
una se încăldesce,
una se pornesce.
— Grinda, hornul, uşa. (5)

CCX. Grînl.

913. * Ce-ĭ mîndru la sat
şi bun de mâncat? (6)

CCXI. Grînl şi pléva.

914. Am doĭ boĭ,
unul gras şi altul slab:
cel slab sare peste gard,
iar cel gras cade jos. (7)

(1) Stamati, *op. cit.*; Ispirescu, *op. cit.*, No. 155; ***Românul glumeţ***, No 14; Sbiera, No. 14.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Sîma, *op. cit.*, No. 112.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 134; Bulgărescu, No. 141.

a) Am o cirédă de boĭ:
ceĭ slabĭ sar gardul,
iar ceĭ grașĭ cad jos. (1)

b) Am nisce frațĭ,
uniĭ grașĭ și alțiĭ slabĭ:
ceĭ grașĭ cad jos,
iar ceĭ slabĭ sbóră. (2)

c) Am doĭ boĭ,
unul e roșu, altul e alb:
cel roșu nŭ póte sărì peste gardurĭ,
dar cel alb póte. (3)

d) Am doĭ boĭ,
unul roșu și altul alb:
cel roșu sare peste gard,
iar cel alb nu. (4)

e) Am un boŭ roșu și altul alb:
cel roșu trece gardul, cel alb ba. (5)

915. Bălan sare peste gard,
dar galben rĕmâne. (6)

CCXII. Grópa.

916. Ce nu poțĭ să puĭ în cuiŭ? (7)

a) Ce nu șéde în cuiŭ? (8)

917. Ce nu poțĭ să suĭ în pod? (9)

---

(1) Bulgărescu, No. 143.
(2) *Românul glumeț*, No. 273
(3) *Siedietórea*, I, p. 96.
(4) *Ibidem*, II, p. 50.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 111.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 35.
(7) Ispirescu, *op. cit*, No. 80; Bulgărescu, No. 248.
(8) A. Popescu, în *Țéra nouă*, 1887; Bulgărescu, No. 404.
(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit*, No. 137; A. Popescu, *loc. cit.*

a) Ce nu suĭ în pod? (1)

918. * Ce nu poţĭ să facĭ în pod? (2)

a) Ce nu poţĭ face în podul caseĭ? (3)

919. * Ce-ĭ în lumea asta şi n'are umbră? (4)

920. Ce este aceea din care să tot ieĭ
se face şi maĭ mare? (5)

a) Ce este aceea din care
să tot ieĭ se face mare,
să tot puĭ se face mică ? (6)

b) Dacĭ ieĭ din ea, se măresce;
dacă puĭ, se micesce. (7)

c) Când ieĭ, cresce;
când puĭ, scade. (8)

d) Dacă eĭ, cresce;
dacă puĭ, scade. (9)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qu'est-ce qui devient plus grand
à mesure qu'on en ôte?
— C'est une fosse. (10)

b) Quelle est la chose qui augmente
à mesure qu'on en retire?
— La fosse. (11)

---

(1) A. Popescu, *loc. cit.*
(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne
(3) L. Wolf, *op. cit.*
(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 125; Bulgărescu, No. 232.
(6) Bulgărescu, No. 251.
(7) Sima, *op. cit.*, No. 158.
(8) Bulgărescu, No. 258.
(9) *Siedietórea*, II, p. 58.
(10) Rolland, *op. cit.*, p. 13.
(11) *Ibidem.*

Cf. cimilitura alsaciană:

Wie meh m'r d'rvon nimmt, wie gresser's wurd.
— E loch, e grueb. (1)

Cf. cimilitura argoviană:

Je meh me devô nimmt,
deste grösser wird's;
je meh me dezne thuet,
deste chlîner wird's.
— Loch. (2)

CCXIII. **Gura.**

(Vedĭ şi *Dinţiĭ*)

921. * Am o ladă plină de cuie,
şi orĭ-cuĭ îĭ trebue. (3)

a) * Am o lădiţă
plină de cuiuţe. (4)

922. * Am o plăcintă,
şi-aşà de frumos cântă. (5)

923. * Am o fântâniţă largă,
plină de petricele albe. (6)

924. * Am o rîşnicióră,
tótà diua rîşnesce,
şi nóptea s'opresce. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 13.
(2) *Ibidem.*
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Idem.

CCXIV. **Hameiul.**

(Vedĭ şi Fasolea.)

925. Am un ţurţar:
de-ar avé un par,
s'ar suì pe el
până la cer. (1)

926. * Ce-ĭ maĭ mult verde prin ţĕrĭ;
dacă ar avé scărĭ,
s'ar suì până la cer? (2)

CCXV. **Harbuzul** (pepenele verde).

927. * Străchinuţă verde,
untul nu se vede. (3)

928. * Este o apă verde,
la mijloc roşie,
şi pesciĭ negri. (4)

a) Este o baltă cu malurile verḑĭ,
cu apa roşie,
şi cu pesciĭ negri. (5)

b) * Am o fântână cu cheile verḑĭ
şi cu apa roşie. (6)

c) Am un puţ cu apă roşie,
închis cu ghizdurĭ verḑĭ. (7)

d) * Am un iaz cu malurile verḑĭ,
cu apa roşie,
şi cu pesciĭ negri. (8)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 97.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.
(6) Din Moţăţeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 133; Bulgărescu, No. 128.
(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

929. Am o mănăstire verde
cu călugări negri 'n ea. (1)

930. Am un munte
cu petrele negre
şi cu apa roşie. (2)

931. Am o casă gogonéţă,
învelită cu verdéţă,
şi 'năuntru puĭ de ţiganĭ. (3)

932. Ciumel, ciumel,
mĕ duseiŭ la tîrg
şi de un crucer
cumpĕraiŭ,
mâncaiŭ şi bĕuiŭ,
şi 'n cap comanac. (4)

933. * Am o ulcicuţă cu miere
la cumetriţa în buruene. (5)

934. Ochĭ în plochĭ,
scândurĭ în grochĭ,
funiĭ întinse,
gheme strînse. (6)

CCXVI. Hârtia.

935. Daĭ de pétră,
nu se strică;
daĭ de apă,
se despică. (7)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 91.
(2) *Românul glumeţ*, No. 247 ; Bulgărescu, No. 67.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 15.
(4) *Siedietórea*, I, p. 88.
(5) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.
(7) Alecsandri, *op. cit.*

a) Ce daĭ de pétră
şi nu se strică,
dar daĭ în apă
şi se strică? (1)

b) * Ce se dă de pétră
şi nu se strică,
şi în apă se strică? (2)

936. Când l'arunci pe petre,
nu se sparge:
când l'arunci în apă,
se sparge. (3)

a) * Ce pică pe pétră
şi nu se sparge,
şi pică în apă
şi se sparge? (4)

937. Am o pătură:
când o trântesc de pămînt,
nu se rupe,
şi când o trântesc în apă,
se rupe. (5)

938. Am un cevà: când îl bat cu ciocanul,
nu se strică,
când îl daŭ în apă,
se strică. (6)

Cf. cimilitura galegă:

¿ Qu'es això?
No's trenca si can á terra,
y si can á l'ayga 's trenca.
— Lo paper. (7)

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 127.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) *Românul glumeț*, No. 97.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) *Românul glumeț*, No. 243.
(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.
(7) Briz, *op. cit.*, p. 203.

CCXVII. **Horbota** (dantela).

939. * Ce-ĭ făcut fără nividélă? (1)

CCXVIII. **Hoţul de pepenĭ.**

940. De turcĭ fug (de pîndar),
de ruşĭ mĕ 'ncurc (de vrejurĭ),
de gogoşĭ m'apuc (de pepenĭ). (2)

CCXIX. **Hrénul.**

941. Parul alb,
gaura négră. (3)

942. Tata albul,
gaura négră. (4)

CCXX. **Ibricul.**

943. *Un feţior cu puţa 'n bîrnu*
ş-pare ca un cal cu frînu. (5)

CCXXI. **Icóna.**

944. Fără suflet s'a născut,
fără suflet a crescut,
fără graiŭ, fără cuvînt,
şi totuşĭ este sfînt. (6)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 88; Bulgărescu, No. 336.
(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 141.
(4) Bulgărescu. No. 736.
(5) T. Iliescu, *loc. cit.*
(6) Sima, *op. cit.*, No. 103; Bulgărescu, No. 388.

945. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă m'aduse,
dómna caseĭ mĕ puse. (1)

946. *M-pîdurĭ mĕ-amintaĭ,*
m-pîdurĭ mi tîlĭaĭ,
m-bîşĕarcă cum ni-ntraĭ,
mari gros mĕ-adraĭ. (2)

CCXXII. Iedera.

947. Colăcel
bolăcel
într'un vîrf de muncel. (3)

CCXXIII. Iepurele.

948. Ulceluşă unsă
în érbă ascunsă. (4)

a) * Ulcicuţă unsă
în rogoz ascunsă. (5)

b) Ulceluşă unsă
în buruenĭ ascunsă. (6)

c) * Am o ulcuţă unsă,
după spinĭ ascunsă. (7)

d) * Am o ulcuţă fórte unsă,
şi 'n câmp ascunsă. (8)

(1) Bulgărescu, No. 471.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 32
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 98.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 63; Bulgărescu, No. 759.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) *Românul glumeţ*, No. 130; Bulgărescu, No. 748; A. Popescu, *loc. cit.*
(7) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(8) Idem.

949. Tărtăcuță unsă
în frunziș ascunsă. (1)

950. *Un miel nitumtu*
tru ĭerghi-ĭ ascumtu. (2)

951. Cimel, cimel,
ciciluț câmpel. (3)

952. * Cimiliga prin tufiș,
țuștĭ din érbă 'n aluniș. (4)

953. * Șéde ghibos
în rogoz,
strig odată
și se îndréptă. (5)

954. Patru 'nfipte,
două ciulite,
și o fîsîită. (6)

a) Doĭ ciulețĭ,
două zgăițele,
și patru opintinele. (7)

CCXXIV. Iepurele și cânele.

955. * Fuge moșul pe pîrăŭ
cu țiganul, fĕtul meŭ. (8)

---

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 142; Bulgărescu, No. 725.
(2) T. Iliescu, *loc. cit.*
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 122.
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 643.
(7) Bulgărescu, No. 369.
(8) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu,

CCXXV. Iepuróica cu puiĭ.

956. * Am o scrófă sură
pură,
cu purceiĭ surĭ
purĭ,
sug,
fug,
ciuştĭ în huciŭ. (1)

a) Am o scrófă sură
pură,
cu purceiĭ surĭ
purĭ,
pe sub tufă sug,
pe sub tufă fug,
sug şi fug,
fug şi sug. (2)

CCXXVI. Inelul.

(Vedĭ şi *Degetul.*)

957. * Turtel
burtel,
zvîc in c.. de viţel. (3)

958. Ce gaură este fără fund,
şi pe care avênd-o fetele,
nu le şéde rĕŭ? (4)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qui est-ce qui est rond
et qui n'a pas de fond?
— La bague (5)

(1) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 14.
(3) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 120; Bulgărescu, No. 229.
(5) Rolland, *op. cit.*, p. 92.

b) Trou sans fond,
meuble rond,
prêt au mariage.
— L'anneau nuptial. (1)

Cf. cimilitura walonă în traducere francesă:

Un trou tout rond,
qui n'a pas de fond
et pour le mariage est bon.
— L'anneau nuptial. (2)

CCXXVII. **Inima.**

959. * Am o puică cucuiată
şéde 'n cămară 'ncuiată,
nu-ş' ce-aş face s'o descuiŭ,
să-ĭ puĭ mâna pe cucuiŭ. (3)

CCXXVIII. **Iţele.**

(Vedĭ şi *Mănuşa.*)

960. Aţe te cresce puse 'n beţe. (4)

961. * Lână către lână,
şi 'n mijloc o vînă. (5)

962. * Baie (?) creţe
pe coteţe,
eŭ le 'ndes
şi ele es. (6)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 92.
(2) *Revue des traditions populaires,* VII, p. 153.
(3) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.
(4) Bulgărescu, No. 106.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.

CCXIX. Îmblăciul.

963. * Am douĕ lemne
odolemne,
cu gâtul de piele. (1)

a) * Douĕ lemne
odolemne,
cu grumazul de piele. (2)

b) Douĕ lemne
hodolemne,
cu grumazii tot de piele. (3)

c) * Douĕ lemne
hodolemne
şi la mijloc brîŭ de piele. (4)

d) Douĕ lemne
hodolemne,
cu grămeḑĭ de pieĭ pe ele. (5)

764. * Am un moşnég,
şéde în pod
cu barba de-un cot. (6)

CCXXX. Îmblătitoriĭ.

965. Unul stă
şi altul dă,
unu 'n cumpĕnă se dă. (7)

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 47.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian
(5) Bulgărescu, No. 349.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Sima, *op. cit.*, No. 48.

966. Doĭ staŭ,
doĭ daŭ,
doĭ se miră,
doĭ se 'nchină. (1)

a) * Doĭ daŭ,
doĭ staŭ,
doĭ se miră
cum se 'nchină. (2)

967. * Doĭ daŭ,
doĭ staŭ,
doĭ bat în persecĭ. (3)

968. Doĭ staŭ,
doĭ daŭ,
doĭ moşnegĭ se prind de barbă. (4)

CCXXXI. **Jidanul.**

969. * Cine-ĭ pogan şi chistruiŭ,
parcă-ĭ puiu draculuĭ? (5)

CCXXXII. **Lacătul.**

970. Sunt cercel cu tórtă,
dar om nu mĕ pórtă,
decât mĕ agaţă
la case în faţă. (6)

a) * Am un cercel
cu tórta de fer,
se anină la casă în faţă. (7)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 35.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) *Siedietórea*, IV, p. 47.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(6) A. Pann, *op. cit.; Românul glumeţ*, No. 79; Bulgărescu, No. 709; *Siedietórea*, VI, p. 16.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

971. Am o cutie cu un cârlig,
şi de-acasă când plecaţĭ,
la uşă afară-o atârnaţĭ. (1)

972. * Am o căţea rĕsfăţată,
stă la uşe acăţată. (2)

973. Am o căţeluşă tare,
ţine uşa în spinare. (3)

974. * Am o fată de fer.
cu buricu de oţel:
când vine Vlădicul,
îĭ sucesce buricul. (4)

975. Am un purceluş cu maţele de oţel. (5)

976. Am o cătănuţă tare, legea ţine. (6)

977. Ce trosnesce în inimă? (7)

a) * Cuĭ în inimă trăsnesce
şi nu simţesce? (8)

978. * Am o găină buhuiată,
în cămară încuiată,
când o descuiŭ,
haţ cu mâna de cucuiŭ. (9)

979. Ţiganul cu haine scurte
rĕmâne singur în curte. (10)

---

(1) Bulgărescu, No. 139.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Bulgărescu, No. 76.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 64 ; Bulgărescu, No. 86.
(6) Sima, *op. cit.*, No. 63.
(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.
(8) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Bulgărescu, No. 742.

CCXXXIII. Lacrima.

980. Ce apă este 'n lume fără nisip? (1)

CCXXXIV. Lada.

981. * Am o vacă cu maţele de petică. (2)

a) Am un boŭ cu maţele de peticĭ. (3)

b) * Am un boŭ cu maţele de pânzătură. (4)

982. * Am o vacă:
când cască gura,
tóte maţele i se vĕd. (5)

983. Am o épă albă:
când îĭ ieĭ şéua,
i se vĕd maţele. (6)

a) * Am o épă întărniţată:
când ieaŭ tarniţa,
se vĕd maţele. (7)

b) Am o épă:
dacă ieaŭ şéua de pe ea,
i se vĕd maţele. (8)

c) Am o épă vopsită,
şi până nu-ĭ ieaŭ şéua
nu i se vĕd maţele. (9)

---

(1) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 253; *Rev. critică literară,* IV, p. 159.
(2) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(3) Stamati, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 43.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Stamati, *op. cit.*
(7) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com de d-l P. Herescu.
(8) *Siedietórea,* III, p. 6.
(9) Bulgărescu, No. 117.

984. *Am un cal mult muşĭat,*
ma-lĭ scolĭ şĕaŭa di pi schinirat,
ilĭ si ved meţăle tŏate,
pînă ş-inima di tru hicate. (1)

CCXXXV. **Lampa.**

985. * Am o babă burduhósă,
face casa luminósă. (2)

986. * Intr'un vîrf de arin,
iĭ mîndru şi senin. (3)

987. * Sus casă,
jos casă,
la mijloc feréstră. (4)

988. * Ḑiua într'un cot,
nóptea peste tot. (5)

CCXXXVI. **Lanţul.**

989. Am un copilaş:
dacă-l las jos, tace;
dacă-l ieaŭ în braţe, plânge. (6)

a) Am un băiat:
când îl ieĭ în braţe, plânge;
când îl puĭ jos, tace. (7)

b) Dacă-l ieĭ de jos,
plânge;
dacă-l puĭ jos,
tace. (8)

---

(1) T. Iliescu, *loc. cit.*
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 103; *Revista critică literară*, IV, p. 301.
(7) Bibicescu, No. XVIII.
(8) *Siedietórea*, V, p. 95,

990. Am o fată:
când o ieĭ în braţe, plânge,
şi când o laşĭ din braţe, iar plânge. (1)

991. Am o scrófă cu purceĭ:
când prind pe unu,
acela tace şi ceĭ-alţĭ guiţă. (2)

a) Am o scrófă cu purceĭ:
de prind pe unul, toţĭ ţiţiesc. (3)

992. Şéde popa pe corlată
şi-ĭ atîrnă brîu 'n vatră. (4)

CCXXXVII. **Laptele.**

993. Ce înghéţă vara
maĭ iute decât érna? (5)

CCXXXVIII. **Lăcusta.**

994. Săritură de ciută, urmă de nimic. (6)

CCXXXIX. **Legumele.**

995. Popa 'n biserică, iar pletele pe-afară. (7)

CCXL. **Lemnele.**

996. * Ce ese bréz din pădure? (8)

(1) *Siedietórea*, II, p. 50.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 161; Bulgărescu, No. 79.
(3) *Siedietórea*, II, p. 66.
(4) Bulgărescu, No. 714.
(5) *Siedietórea*, III, p. 6.
(6) Bulgărescu, No. 684.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 93.
(8) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.

997. * De la noĭ
și pân' la voĭ
tot parale prin gunoiŭ. (1)

CCXLI. Lemnul și vatra.

998. * Rage buha din cenușă
și buhaiul din pădure. (2)

CCXLII. Leuca.

999. Nătărîmbă
strîmbă,
poznă cucuiată. (3)

CCXLIII. Légănul.

1000. Hetica,
petica,
sus ca bizuetica. (4)

1001. Suflet ține, suflet n'are. (5)

CCXLIV. Limba.

1002. Ce șéde în apă mereŭ
și nu putredesce? (6)

a) Ce stă în apă, de nu putredesce? (7)

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) *Revista critică literară*, IV, p. 300.
(4) *Siedietórea*, II, p. 42.
(5) *Ibidem*, IV, p. 47.
(6) Ispirescu *op. cit.*, No. 52; *Românul glumeț*, No. 84; Bulgárescu, No. 224.
(7) *Siedietórea*, IV, p. 64.

b) Ghicĭ ghicitórea mea:
ce şéde 'n apă făr' să putreḑéscă? (1)

c) Ce şéde tot una ud şi nu putreḑesce? (2)

1003. O blăniţă este pe apă
şi ḑiua şi nóptea,
şi ea nicĭ odată
nu putreḑesce. (3)

a) Am o blană lată,
stă în vecĭ udată. (4)

1004. *Un pornic ḑuă nŏapti amolĭŭ şadi.* (5)

1005. *Tru apă staŭ neputreḑîtă,*
duchescu ţi e bună ş-ţi-ĭ urută;
escu dulţe şi amară,
'ngrop ţi s-maţină la mŏară. (6)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qu'est-ce qui est mouillé et qui ne sèche jamais entièrement?
— La bouche. (7)

b) Qu'est-ce qui est toujours mouillé, quoiqu'abrité?
— La langue. (8)

c) Qu'est-ce qui est toujours à couvert et toujours mouillé?
— La langue. (9)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 153.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 65.
(3) *Românul glumeţ*, No. 254; Bulgărescu, No. 651.
(4) Bulgărescu, No. 140.
(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 51.
(6) T. Iliescu, *loc. cit.*
(7) Rolland, *op. cit.*, p. 59.
(8) *Ibidem.*
(9) *Ibidem.*

Cf. cimilitura catalană:

Una senyora molt ensenyorada,
que sempre va en cotxe
y sempre va mullada.
— La llenga. (1)

Cf. cimilitura senegambesă:

¿ Quinas son las companyonas que passan
tot lo dia pegantse y no's fan mal?
— La llenga y las dents. (2)

Cf. limilitura walonă în traducere francesă:

Diriez-vous bien qu'est-ce qui est toujours à
l'abri et toujours humide? (3)

1006. Ce-ĭ maĭ dulce şi tot odată
maĭ amar pe lume? (4)

1007. Ce-ĭ maĭ rĕŭ şi ce-ĭ maĭ bun
pentru omul cel nebun? (5)

Cf. cimiliturile francese:

a) Quelle est la meilleure et la pire chose au monde? (6)

b) Quelle est la meilleure et la pire des choses?
— La langue. (7)

1008. Óse n'are, nicĭ aramă,
însă ósele sfărâmă. (8)

---

(1) Briz, *op. cit.*, p. 221.
(2) *Ibidem*, p. 213.
(3) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 63.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Sauvé, *op. cit.*, No. 115.
(7) Rolland, *op. cit.*, p. 62.
(8) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 325; Bulgărescu, No. 619.

1009. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
să-mĭ dea carne fără os. (1)

Cf. cimilitura catalană:

Una cosa sens os,
que talla molt gros.
— La llenga. (2)

1010. Am o căţeluşă roşie,
care bate tot una
printr'un gard alb de os. (3)

Cf. cimiliturile francese:

a) Une dame rouge est enfermée dans une chambre; on lui ouvre souvent la porte, mais elle ne peut sortir. (4)

b) Une grande salle, deux rangées de chevaux blancs, un cheval rouge au milieu. (5)

Cf. cimiliturile walone în traducere francesă:

a) Un beau roi tout rouge habillé,
un palais de chair et d'os,
deux rangées de soldats pour y veiller. (6)

b) Un veau rouge qui saute outre d'une haie blanche. (7)

Cf. cimilitura Buriaţilor din Siberia, tradusă în nemţesce:

Hinter dem Berge steht ein rothes Pferd im Dressur. (8)

---

(1) Bulgărescu, No. 587.
(2) Briz, *op. cit.*, p. 164.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 64.
(4) Rolland, *op. cit*, p. 60.
(5) Sauvé, *op. cit.*, No. 116.
(6) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.
(7) E. Monseur, *Le Folk-lore wallon*, p. 106.
(8) Gombojew, *loc. cit.*

CCXLV. Limba clopotuluĭ.
(Vedĭ şi *Clopotul.*)

1011. *Hilĭlu başi tatăl.* (1)

CCXLVI. Lingura.

1012. * Fată mare 'n comândare,
nicĭ colac, nicĭ lumînare. (2)

1013. Buturugă uscată,
o rădică încărcată,
şi o dă jos descărcată. (3)

a) Buturuguţă uscată,
o ridicĭ încărcată,
şi o laşĭ uşurată. (4)

1014. Buturugă cam prelungă,
cine-o are vrea s'o ungă;
o ridică încărcată,
şi o lasă descărcată;
când e plină,
toţĭ se 'nchină;
când e sécă
toţĭ s'apléćă. (5)

1015. *Cucuibă uscată,*
o scolĭ încărcată
şĭ-o alaşĭ discarcată. (6)

a) Cutşubă uscată,
u scolĭ încîrcată
ş-o alas discîrcată. (7)

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 52.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) A. Pann; *Românul glumeţ*, No. 85; Bulgărescu, No. 166.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 97; Bulgărescu, No. 173.
(5) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 335.
(6) T. Iliescu, *loc. cit.*
(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 53.

1016. * Vrăbiuţă încărcăţică,
haĭ séra la poeţică. (1)

a) Vrăbiuţă încărcăţică,
huştiliuc în poeţică. (2)

1017. * Am o purcică mică
şi nu 'ncape 'n poeţică. (3)

1018. * Am o vacă 'ncărcăţică
de-abià se bagă 'n poeţică. (4)

1019. * Am o ghiţică
încărcăţică,
şi o duc de códă la poeţică. (5)

1020. * Hăştiuţă încărcată,
ţuştĭ în poiată. (6)

a) * Lopăţică încărcăţică,
ţuştì în poeţică. (7)

CCXLVII. **Lingurile şi strachina.**

1021. * Intr'o vale adîncă
multe brósce se adună. (8)

1022. Intr'o vale adîncă
multe ciorĭ s'aruncă. (9)

1023. * Intr'o vale adîncă
tóte coţofanele s'aruncă. (10)

(1) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(7) Idem.
(8) Idem.
(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 156; Bulgărescu, No. 454.
(10) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

1024. Intr'o vale adîncă
stau ciorile brâncă. (1)

a) Dintr'o vale adîncă
multe ciorĭ s'ardică. (2)

b) * Din cea rîpă adîncă
multe cióre se ridică. (3)

1025. De la locul luĭ Istrate
es coţofanele încărcate. (4)

a) Pe valea luĭ Istrate
es ciórele încărcate. (5)

CCXLVIII. **Lingurile în ólă.**

1026. Am un bordeiŭ
plin cu viţeĭ,
şi toţĭ staŭ cu códele afară. (6)

1027. *Luplu tu mŏare*
cŏadă nŏfŏară. (7)

CCXLIX. **Lipitórea.**

(Veḑĭ şi *Limba.*)

1028. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
să-mĭ dea pesce fără os. (8)

1029. *Me petrecu dŏamna din sus*
l'aţea den ghĭos,
să-mĭ daĭ pescu fără os. (9)

---

(1) *Românul glumeţ*, No. 123.
(2) *Românul glumeţ*, No. 223; Bulgărescu, No. 358.
(3) Din Perienĭ, jud. Tutova, com. de d-l G. Popescu.
(4) *Românul glumeţ*, No. 245.
(5) S. Crainic, *loc. cit*, II, p. 46.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 142; Bulgărescu, No. 99.
(7) Weigand, *op. cit.*, No. 9.
(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 105; *Românul glumeţ*, No. 135; Bulgărescu, No. 150.
(9) T. Iliescu, *loc. cit.*

CCL. Luléua.

1030\. * Am o căţeluşă,
scurmă în cenuşă. (1)

1031\. * Găinuşă ciuşă,
strînge 'n bot cenuşă. (2)

1032\. * Ilincuţă tuşă,
strînge 'n nas cenuşă. (3)

1033\. Găinuşă ciuşă,
trece prin cenuşă. (4)

a) Găinuşă ciuşă,
umblă prin cenuşă. (5)

b) Găinuşă ciuşă,
dă cu nasul prin cenuşă. (6)

c) Găinuşă ciuşă,
dă cu códa prin cenuşă. (7)

1034\. Am o găinuşă ciuşă,
şéde 'n c. . şi bea cenuşă. (8)

a) Am o găină ciuşă,
şéde jos şi face cenuşă. (9)

1035\. Am o pisică tuşe, tuşe,
umblă nóptea prin cenuşă. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(3) Idem.
(4) Baronzi, *op. cit.*
(5) A. Popescu, *loc. cit.*
(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 161; Bulgărescu, No. 400.
(7) *Românul glumeţ*, No. 113.
(8) *Ibidem*, No. 234.
(9) Bulgărescu, No. 64.
(10) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 147.

1036. *Gălbinuşe ciuşe,*
tragĭ tru nărĭ cinuşe. (1)

1037. * Vînă 'ntinsă,
gaură aprinsă. (2)

a) * Mână întinsă,
gaură aprinsă. (3)

b) * Alună întinsă,
gură aprinsă. (4)

1038. Apă de frunză,
funie de lemn,
şi puţul de pămînt. (5)

a) Apă de frunză,
funie de lemn,
şi puţul de cărămidă. (6)

1039. *Puslu di pîndă,*
apa di frîndă,
cova di loc,
funièa di lemnu. (7)

1040. Fată de sas,
cu scântee 'n nas. (8)

1041. * Intr'un vîrf de spin
îmblătea iepurile in. (9)

(1) T. Iliescu, *loc. cit.*
(2) Din jud Suceveĭ, culésă personal.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 4; Bulgărescu, No. 148.
(6) Bulgărescu, No. 17.
(7) Weigand, *op. cit.*, No. 21.
(8) *Siedietórea*, II, p. 23.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCLI. Lumina.

1042. * Am un om cu cămeşa 'n sîn. (1)

1043. Inchiseiŭ uşile,
lăsaiŭ perdelele,
şi hoţul tot în casă
şéde, şi nu vrea să ésă. (2)

1044. * Făr' de uşĭ, făr' de fereştĭ,
în casă tóte le privescĭ. (3)

CCLII. Luminarea.

1045. Dobra grasa
umple casa. (4)

a) Stanca grasa
umple casa. (5)

1046. Mică mititică,
umplu odaia cu ea. (6)

a) Mică mitutea
umplu argéua cu ea. (7)

b) Mică mititéua
umple argéua. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 88.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 106; *Românul glumeţ*, No. 102; Bulgărescu, No. 316.
(5) *Siedietórea*, IV, p. 40.
(6) Bulgărescu, No. 601.
(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
(8) *Românul glumeţ*, No. 183; Bulgărescu, No. 578.

Cf. cimiliturile francese:

a) Qu'est-ce qui n'étant pas plus gros qu'une amande peut cependant remplir tout un appartement ?
— La lumière d'une bougie. (1)

b) Qu'est-ce qui n'est pas plus gros qu'un œuf et qui tient toute la chambre?
— C'est une petite lampe. (2)

Cf. cimiliturile italiane:

a) Larga come una amandola,
che rischiar tutta la cambora.
— Il lume. (3)

b) Io ci ho'na cosa
larga come un amandola,
che rischiara tutta la cambora.
— Il lume. (4)

Cf. cimiliturile catalane:

a) Petit com una oliva
y ompla tota la botiga.
— Lo llum. (5)

b) ¿ Qu'es aixó?
Una pota d'asa
que no cap á casa. (6)

c) Una cosa com una abellota
que tota la casa retrota. (7)

---

(1) Roland, *op. cit*,, No. 167.
(2) *Ibidem.*
(3) Giannandrea, *op. cit.*
(4) *Ibidem.*
(5) Briz, *op. cit.*, p. 58.
(6) *Ibidem*, p. 13.
(7) *Ibidem*, p. 103.

d) Una cosa petita, petita,
y no cap á casa. (1)

Cf. cimilitura castelană:

Tamaño como una almendra,
y toda la casa llena.
— Luz. (2)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta
de Dios devineta,
como una almendra,
entra en un cuarto,
y todo lo llena.
— La luz del candil. (3)

Cf. cimilitura walonă în traducere francesă:

Qu'est ce qui n'est pas plus gros qu'une amande et qui remplit toute la chambre?
— La lumière d'une chandelle. (4)

Cf. cimilitura argoviană:

S'ist öppis so chlî as e mûs,
und füllt doch alle stuben ûs.
— Licht. (5)

1047. Când intru, de-odată
umplu casa tótă;
ḑiua mi-e ruşine,
nóptea vĕd maĭ bine. (6)

---

(1) Briz, *op. cit.*, p. 114.
(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 176.
(3) *Ibidem*, p. 394.
(4) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.
(5) Rolland, *op. cit.*, p. 81.
(6) *Colecţiune de basme şi ghicitorĭ*, Partea I, ed. II, Craiova 1884, p. 27.

a) Din tóte-s mai grasă;
când întru, de grósă
umplu tótă casa;
ḑiua mi-e ruşine,
nóptea văd maĭ bine. (1)

1048. *Eu în casă cînd întru,*
umplu loclu aţel ma strimtu,
şi di ḑiuă mi-este arşine,
noaptea îmĭ văd cama ghine. (2)

1049. Am o fată cu inima de feştile. (3)

1050. Nu încape în casă,
şi preţu-ĭ numaĭ doĭ cruceri. (4)

a) Doĭ crucerĭ i-e preţul,
şi totuşĭ nu încape în casă. (5)

b) De un crucer cumpĕraiŭ,
şi tótă casa am umplut-o. (6)

CCLIII. Luna.

1051. * Pe cea casa şîndilită,
jócă-o mîţă potcovită. (7)

a) Pe o biserică şîndilită.
jócă-o mîţă potcovită. (8)

b) * Urcă-o mîţă potcovită
pe o casă drăniţită. (9)

(1) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 74; Bulgărescu, No. 324; S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 303.
(2) Taşcu Iliescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(3) *Siedietórea*, IV, p. 40.
(4) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de de d-l V. Sala.
(5) *Siedietórea*, III, p. 6.
(6) *Ibidem*, I, p. 88.
(7) Stamati, *op. cit.*; Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 109.
(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 131.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

c) * Am o mîţă potcovită,
mergc pe casă drăniţită. (1)

d) * Am o mîţă potcovită,
şéde pe casă şindrilită. (2)

1052. * Pe o casă şindilită,
trece-o raţă potcovită. (3)

a) Raţa potcovită
o arunc pe casă şindilită. (4)

1053. Am o mîţă grasă,
umblă nóptea pe casă. (5)

1054. * Am o căţeluşă grasă,
trece nóptea peste casă. (6)

1055. Am o purcea grasă,
nóptea trece peste casă. (7)

1056. Am o mîţă albă, grasă,
tótă nóptea umblă 'n casă. (8)

1057. * Este o căţea albă,
tótă nóptea alérgă. (9)

1058. * Am o găinuşă,
şi şéde tótă nóptea pe casă. (10)

1059. * Găinuşă gălbinuşă,
trece Dunărea în picioruşĕ. (11)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) *Românul glumeţ*, No. 258.
(5) L. Wolf, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 120.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) A. Popescu, *loc. cit.*
(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 132.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Din jud. Sucevei, culésă personal.
(11) Idem.

a) Găinușă gălbinușă,
trece marea 'n piciorușĕ. (1)

1060. * Intr'un dél
este o urmă de cal. (2)

1061. * Pe icĭ pe colea
vĕḑuiŭ épa mea. (3)

1062. Bulgăre de aur
cu córne de taur. (4)

a) Am un glob de aur,
jócă pe-o pele de taur. (5)

1063. * Mĕ suiiŭ în dél la munte,
vĕḑuiŭ calul cu stea 'n frunte. (6)

1064. * Inelul dómneĭ
în fundul bulbóneĭ. (7)

1065. * Am o vacă bălaie,
pasce nóptea prin gunóie. (8)

a) * Am o vacă bălaie,
mâne nóptea prin gunóie. (9)

b) Am o vacă bălaie, bălaie,
umblă nóptea prin gunóie. (10)

1066. * Am o vacă priiană,
tótă nóptea pasce 'n poiană. (11)

(1) Bulgărescu, No. 392.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(4) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 322; Bulgărescu, No. 168.
(5) *Românul glumeț*, No. 236.
(6) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(7) Din Stânca, jud. Iașĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ, și din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Din Farcașa, jud. Suceveĭ, com. de d-l T. Daniilescu.
(9) Comunicată de d-l I. A. Ẕanne.
(10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 35; *Românul glumeț*, No. 8; Bulgărescu, No. 24.
(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl Marian.

1067. * Am o găină buhuetă,
mâne nóptea sub părete. (1)

1068. Gâscă tutuiană,
umblă nóptea pe poiană. (2)

1069. Cine umblă nóptea prin sat
şi nu-l latră cânii? (3)

1070. * Am un buhaiŭ în sat,
şi la tótă casa câte-o bucată. (4)

1071. * Am o ólă unsă
după dél ascunsă. (5)

1072. Am o óie bréză,
de se uită séra prin lésă. (6)

1073. La marginea satuluĭ
căciula fârtatuluĭ. (7)

a) Şapca fârtatuluĭ
în mijlocul satuluĭ. (8)

b) Pe din sus de sat
cujma luĭ fârtat. (9)

1074. *Blid di mîrcat*
pristi cas' arcat. (10)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.
(3) L Wolf, *op. cit.*
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) *Siedietórea*, II, p. 83.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No 93; *Românul glumeț*, No. 82; Bulgărescu, No. 256.
(8) Bibicescu, *op. cit.*, No. V.
(9) Sima, *op. cit*, No. 62.
(10) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 56.

CCLIV. Luntrea.

(Vedĭ şi *Corabia.*)

1075. * Suflet duce,
suflet aduce,
de fund nu maĭ ajunge. (1)

a) * Suflet n'are,
suflet duce,
şi de pămînt nu ajunge. (2)

1076. Am o raţă:
cu ciocul bălăcesce,
cu códa priminesce. (3)

1077. * Raţa în vale
şi penele în pădure. (4)

a) * Penele în pădure,
şi ea umblă pe apă. (5)

b) * Am o raţă:
fulgiĭ îĭ zac în pădure
şi ea şéde pe baltă. (6)

c) Raţa umblă pe gârlă
şi fulgiĭ îĭ rĕmase în pădure. (7)

1078. * Gâsca 'n baltă
şi penele 'n pădure. (8)

a) Am gâsca pe apă
şi fulgiĭ în pădure. (9)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 55; *Românul glumeţ*, No 342; Bulgărescu, No. 14.
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) Idem.
(6) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 130.
(8) Din Farcaşa, jud. Suceveĭ. com. de d-l T. Daniilescu.
(9) *Românul glumeţ*, No. 253.

1079. * Ea e pe baltă
și așchiile în pădure. (1)

1080. Resteiŭ rece,
marea trece. (2)

1081. * Am o cutiuță,
și 'n cutiuță o rățușcă;
rățușca cu aripele felezuià,
cu códa vînt trăgeà
în nasul cuĭ nu gîcià. (3)

1082. * Pe cea vale nourată
merge o féră 'ncornorată:
suflet n'are, suflet duce,
de pămînt nu maĭ ajunge. (4

CCLV. Lupul.

(Vedĭ și *Untișca.*)

1083. * Am o óie cócăză,
se rógă la cuc:
— Cucule, Măria ta,
să-mĭ daĭ caiĭ cu căruța,
să mĕ suiŭ la Măriuța,
c'am audit c'a fătat
treĭ edĭ logofețĭ,
cu pĕrul de aur creț:
unu a pierit,
unu a murit,
unu 'n munte s'a suit,
cu caiĭ satuluĭ,
cu căruța 'mpĕratuluĭ,
cu biciul vătafuluĭ. (5)

---

(1) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(2) Baronzi, *op. cit.*
(3) Din Stânca, jud. Iașĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.

a) * Am o óie óchéşă,
şéde jos şi dépĕnă;
şi se rógă robuluĭ,
şi se 'nchină cuculuĭ:
— Cucule, Măria Ta,
am venit la dumné-ta,
să-mĭ daĭ căruţa
cu streşinuţa,
să mĕ duc la soră-mea,
c'am auḑit c'a făcut
doĭ feţĭ
logofeţĭ,
cu pĕrul de aur creţ:
unu şéde cu maţele 'n pahar,
şi unul cu sângele 'n zahar. (1)

CCLVI. Lupul şi oile.

1084. * Jnapu 'n mărunţele
face drumurele. (2)

1085. Dac'a venì, n'a venì;
dacă n'a venì, va venì. (3)

1086. Ţinghi-linghi o ieă pe vale,
şoldu-boldu îĭ ese 'n cale. (4)

1087. Ciugurele
mugurele,
merg pe drum înşirăţele,
iar Ciucru
Muguru,
pe brâncĭ tupilat,
s'a pus la vînat. (5)

(1) Din Bâdiliţa, com. Lespeḑĭ, jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 135; Bulgărescu, No. 364.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 137; Bulgărescu, No. 734.
(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 12; Bulgărescu, No. 191.

CCLVII. Macul.

1088. Óstea unuĭ craiŭ
într'un vîrf de paiŭ. (1)

a) * Intr'un vîrf de paiŭ,
stă oştirea unuĭ craiŭ. (2)

b) * Intr'un vîrfuşor de paiŭ,
jócă óstea unuĭ craiŭ. (3)

1089. Intr'un vîrf de paiŭ,
şéde un cap de craiŭ. (4)

1090. * Ciutcă
butcă,
la vîrf măciucă. (5)

1091. * Tîrg în vîrful bĕţuluĭ. (6)

a) * Intr'un vîrf de beţişor,
am un frumos tîrguşor. (7)

b) Tîrguţ
într'un vîrf de măcăuţ. (8)

1092. * Intr'un vîrf de leţ,
un ţîr de ospeţ. (9)

CCLVIII. Maiul de cămăşĭ.

1093. In pădure m'aŭ tăiat,
la apă am sburat. (10)

(1) Alecsandri, *op. cit.*; S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 157.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
(5) Din Mădeiŭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l C. Pavilescu.
(6) Idem.
(7) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(8) *Siedietórea*, II, p. 83.
(9) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(10) *Siedietórea*, I, p. 72.

1094. * In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine la sate
şi sub mal răcnesce. (1)

CCLIX. **Mama grea cu fecioruł în braţe.**

1095. *Trei trec pri punti:*
unlu u vèadi, u calcă ş-trĕaţi;
alantu u vèadi ş-u trèaţi făr s-u calcă;
ş-alantu ne u vĕadi, ne u calcă ş-u trĕaţi. (2)

CCLX. **Marea şi rîurile.**

1096. *Cari-i muma ţe fiţiorĭ amintă*
ş-fiţiorĭ mîcă? (3)

CCLXI. **Masa.**

1097. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ;
acasă dacă m'a adus,
horă împrejur mi-a pus. (4)

1098. * In pădure sunt născută,
în pădure sunt crescută,
din pădure sunt adusă,
şi la mare cinste pusă. (5)

1099. In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine-acasă,
şi ca e maĭ mare jupânésă. (6)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 64.
(3) *Ibidem*, No. 4.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 6; *Românul glumeț*, No. 271; Bulgărescu, No. 418.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) *Siedietórea*, II, p. 59.

1100. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
în sat dacă m'aduseră,
cinstea caseĭ mĕ puseră. (1)

1101. * In pădure m'am născut,
în pădure am crescut,
acasă m'aŭ adus,
meşterii dómna m'aŭ pus. (2)

1102. *In pădure faptă fuĭ,*
tot în pădure crescuĭ,
'n casă cînd mi me băgară,
de-a 'nvìrliga-mì sĕ-adunară. (3)

1103. *M-pîduri criscuĭ,*
m-pîduri mi cìlìrsiĭ,
ş-acasă cum mĕ-adusiră,
divarliga-nĭ sĕ-apuseră. (4)

CCLXII. Măceşul.

(Vedĭ şi *Cacadîrul.*)

1104. Ce e cu pană,
şi nu-ĭ cătană,
zgîrie,
şi mîţă nu e? (5)

1105. E verde, şi nu e şopârlă;
dinţĭ are, şi gură n'are. (6)

CCLXIII. Măcinatul.

1106. Sute nesutite,
miĭ nesocotite,
merg la judele,
să-şĭ schimbe numele. (7)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 145.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) T. Iliescu, *loc. cit.*
(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 59.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 6; Bulgărescu, No. 239.
(6) Sima, *op. cit.*, No. 5; Bulgărescu, No. 379.
(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 176; Bulgărescu, No. 681.

1107. Sus pe drumul ferecat
trec miĭ nenumĕrate,
şi le taie capĕtele,
de rĕmâne albele. (1)

a) Pe podurĭ ferecate
trec miĭ nenumĕrate,
şi le taie capetele,
şi le schimbă numele. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Adevinez que c'est:
quant en haut monta,
son nom porta;
quant il deschendi,
son nom perdi.
— C'est quant on porte son bled pour mouldre cet bled et quant il descent ceste farine. (3)

CCLXIV. **Măgarul.**

1108. Ce e în tóte isprăvit
ş'apoĭ e nepotrivit? (4)

CCLXV. **Mălaiul** (meiul).

1109. Cotcobîna
umple mâna. (5)

1110. * Sórele-l soresce,
vîntu-l rĕcoresce,
găina-l înghiţesce
şi se prăpădesce. (6)

(1) Ispirescu, *op. cit*, No. 61; Bulgărescu, No. 680.
(2) *Românul glumeţ*, No. 125; Bulgărescu, No. 645.
(3) Rolland, *op. cit.*, No. 232.
(4) *Românul glumeţ*, No. 179.
(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 99.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCLXVI. **Mămăliga.**

1111. Intr'o vale prea adîncă
zace un popă de brâncă. (1)

1112. Cimel, cimel: clăoiŭ pe apă. (2)

1113. * Ce şéde pe apă
şi nu se înnécă? (3)

1114. * Négra besc,
gălea esc. (4)

1115. Opa, tropa prin obor,
op şi eŭ cu capul gol. (5)

CCLXVI. **Mănuşa.**

1116. Ce bagĭ neted în flocos? (6)

1117. Goluşică
înflocoşică. (7)

1118. * Am o mîţă pestriţă,
şi-o trag ḑiua pe mână. (8)

1119. Lână peste lână,
la mijloc e vînă,
vîna se sgârcesce,
lâna se clătesce. (9)

a) Lână, lână,
peste-o vînă;
lâna se 'ncâlcesce,
vîna se sgârcesce. (10)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 76; *Românul glumeţ*, No. 344; Bulgărescu, No. 427.
(2) Sbiera, *op. cit*. No. 81.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(5) A. Popescu, *loc. cit.*
(6) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(7) S. Crainic, *loc. cit*, IV, p. 155.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 23; *Românul glumeţ*, No. 289; Bulgărescu, No. 494.
(10) G. Dem. Teodorescu, *op cit.*, No. 184; Bulgărescu, No. 560.

b) * **Lână peste lână,**
şi la mijloc vînă;
când vîna se sgîrcesce,
lâna se 'ntăresce. (1)

c) * Lână peste lână
şi la mijloc mână (2)

CCLXVIII. **Mărăcinele.**

1120. Ciută mare şéde 'n cale
şi aştéptă carne móle. (3)

CCLXXIX. **Mătaniile.**

1121. Hîţa,
bîţa,
ţup la pămînt. (4)

CCLXX. **Mătura.**

1122. * Hîrşco, hîrşco prin cenuşă
până la mama Nastasia,
ḑi-ĭ s'o puie acia. (5)

1123. * Am o găină pestriţă
şi la códă ferfeniţă. (6)

1124. *Cît aŭa, cît aclo,*
fă-te cama 'nclo. (7)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) A. Pann, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 260.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 149.
(5) Din Fişcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) T. Iliescu, *loc. cit.*

1125. *Ţit aua, ţit aclo,*
după uşi şadi. (1)

1126. * Curenduş
între uşi. (2)

a) * Curcuduş
între uşi. (3)

b) * Cuturuşă
dupa uşă. (4)

c) * Coţobuşă
după uşă. (5)

1127. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă de m'aŭ adus,
ştergura caseĭ m'aŭ pus. (6)

Cf. cimilitura catalană:

Neix al bosch,
creix al bosch,
y segueix tots los recons de casa.
— La escombra. (7)

1128. Opincă rasă,
tótă ḑiua umblă 'n casă. (8)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qui est-ce qui fait le tour de la chambre et revient toujours dans son petit coin?
— Le balai. (9)

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 60.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Sima, *op. cit.*, No. 141; Bulgărescu, No. 460.
(7) Briz, *op. cit.*, p. 111.
(8) A. Popescu, *loc cit.*
(9) Rolland, *op. cit.*, p. 177.

b) Qu'es aco qué o qu'un pooutou
et qué couré dins l'oustolou?
— L'escoubo. (1)

c) Furet furetant dans la maison,
sans yeux et sans nez. (2)

d) Qu'est-ce qui fait le tour de la maison sans œil et sans nez? (3)

Cf. cimilitura castelană:

Verde en el campo,
blanca en la plaza,
y reculea en casa.
— La escoba. (4)

CCLXXI. **Mâna.**

1129. Am o greblă cu cincĭ dinţĭ,
pe ḑi-mĭ trebue de multe orĭ. (5)

a) Am o grebluţă cu cincĭ dinţişorĭ,
pe ḑi-mĭ trebuesce de-o mie de orĭ. (6)

1130. Am doĭ servitorĭ,
carĭ îmĭ lucră să se omóre. (7)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 178.
(2) Sauvé, *op. cit.*, No. 67.
(3) *Ibidem.*
(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 117
(5) Bulgărescu, No. 78.
(6) *Siedietórea,* IV, p. 144.
(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXVI.

CCLXXII. **Melița, melițoiul.**

1131 * Ce nasce în pădure
și bate în sat? (1)

a) Cresce în câmp
și bate în sat. (2)

b) * Ce vine din pădure
și bate în sat? (3)

1132. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă de m'aduseră,
lătrătórea satuluĭ mĕ puseră. (4)

1133. In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine acasă și gârbesce. (5)

1134. * In pădure nasce,
în pădure cresce,
vine la țară
și hăpăluesce. (6)

1135. * Pe-o moviliță năltuță,
latră o coteĭcuță. (7)

a) Intr'o vălcelușă
latră-o cățelușă. (8)

b) Am o cățelușă,
latră pe o vălcelușă. (9)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) *Siedietórea*, II, p. 66.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 142; Bulgărescu, No. 491.
(5) *Siedietórea*, II, p. 42.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 81.
(9) *Românul glumeț,* No. 238; Bulgărescu, No. 57; A. Popescu, *loc. cit.*

c) Intr'o vălceluşă
zace-o căţeluşă. (1)

1136. Helega
melega,
se duce la biserică,
şi vine acasă de se vaită. (2)

1137. * Bat cânii, bat,
da şi când a bate căţéua mea,
toţĭ cânii s'or mângâià. (3)

1138. * Am o căţea albă: când bate,
toţĭ dinţiĭ îĭ sar din gură. (4)

1139. * Am douĕ lemne: tótă ḑiua clăpăesc. (5)

1140. * La noĭ taie lemnele,
la voĭ sar surcelele. (6)

1141. * Merge în pădure, face cioc
boc,
vine acasă, face trépa
lépa. (7)

1142. * Hórţa
hórţa
pe spinare,
tranca
flénca
pintre picióre. (8)

(1) Bulgărescu, No. 429.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 146; Bulgărescu No. 413.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Idem.
(8) Idem.

a) * Hórcea
hórcea
între picióre,
flióşca
flióşca
pe spinare. (1)

CCLXXIII. **Mĕduva** (inima) **copaculuĭ.**

1113. * Ce-ĭ înalt cât pădurea
şi nu vede de feliŭ lumea? (2)

CCLXXIV. **Mĕrul.**

1144. * Jos subţire,
sus tufos,
şi maĭ multe mărunţele,
frumuşele,
roşiele,
şi maĭ multe gălbinele. (3)

CCLXXV. **Minciuna.**

1145. * Intr'o rîmătură de óie
a crescut un corn de porc,
un orb l'a găsit,
un gol în sîn l'a vîrît. (4)

1146. O rîmătură de óie
şi un corn de porc;
un orb îl vĕḑù,
un ciung îl luă,
şi un despoiat
în sîn îl băgă. (5)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Idem.
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 622.

1147. * Am găsit un corn de porc
într'o scurmănătură de óie:
şi un chior m'a vĕḑut,
şi un surd m'a auḑit,
şi un mut m'a spus,
şi un descins în sîn l'a pus. (1)

a) Pe o scorbură de óie
un orb o vede,
un ciung o ieà,
un despoiat în sîn o bagă. (2)

b) Un ciunt, un orb şi un despoiat
aŭ găsit un corn de porc
într'o rîmătură de óie:
orbul a vĕḑut cornul şi l'a luat de jos,
iar despoiatul l'a ascuns în sîn. (3)

1148. * Corn de porc
într'o rîmătură de óie. (4)

1149. *Ţe tricu pri afŭară,*
di orbul o viḑù,
mutlu-lĭ gri,
surdul sĕ-aspurè di bŭaţi-li? (5)

CCLXXVI. **Mintea.**

1150. *Loclu tut lu alagă*
şi dit loc nu-s mină. (6)

CCLXXVII. **Morarul.**

1151. Când am apă, béŭ vin;
când n'am apă, béŭ apă. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Românul glumeţ*, No. 121.
(3) *Revista ştiinţifică-literară*, 1895, No. 8.
(4) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 62.
(6) *Ibidem*, No. 61.
(7) Ispirescu, *op, cit*, No. 90; *Românul glumeţ*, No. 299; **Bulgărescu**, No. 190.

a) Am apă şi béŭ vin,
apă n'am şi béŭ apă. (1)

1152. *Ună lugurie,*
anda are apă,
domnul bĕa yin;
anda nu are apă,
domnul bĕa apă. (2)

Cf. cimiliturile francese:

a) Quel est celui qui, n'ayant point d'eau, boit de l'eau, et qui boit du vin, quand il a de l'eau?
— C'est un meunier. (3)

b) Je n'ai pas d'eau et je boirai de l'eau; si j'avais de l'eau, je boirais du vin. (4)

Cf. cimilitura germană.

Hab'ich kein Wasser,
so trink ich Wasser;
hab'ich Wasser,
so trink ich Wein.
Wer mag ich sein?
— Der Müller. (5)

CCLXVIII. **Morcovul.**

1153. * Popa în cămară
şi pletele-afară. (6)

a) * Şéde moşul în cămară,
cu pletele scóse-afară. (7)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.
(2) Weigand, *op. cit.*, No. 22.
(3) Rolland, *op. cit*, No. 238.
(4) Sauvé, *op. cit.*, No. 119.
(5) Rolland, *op. cit.*, p. 102.
(6) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1154. * Şéde moşul în cămară,
şi lasă desagiĭ afară. (1)

CCLXXIX. Mortul şi ceĭ carĭ-l duc la grópă.

1155. * Pe cea gură de vale
vine-o matahală mare,
cu cincĭ capete,
patru suflete,
şi-o sută de degete. (2)

a) * Prin sat trece-un dihănoiŭ
cu cincĭ capete, patru suflete,
şi-o sută de unghiĭ. (3)

b) Cincĭ capete,
patru suflete
şi-o sută de unghiĭ. (4)

1156. *Trec ținți ŏamenĭ,*
cu patru suflete,
ş cu ună sută di ḑeḑite. (5)

CCLXXX. Móra.

1157. * O ḑis Prea-Curata
că i-am furat vaca,
şi i-am dat vaca
pentru vacă,
şi o rață
créță:
cu aripile păbâià,
şi clonțul ciocănià. (6)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S Fl. Marian.
(2) Alecsandri, *op. cit.*
(3) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(4) Ispirescu, *op. cit.*
(5) Weigand, *op cit.*, No. 15.
(6) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.

1158. * Sus chisc,
jos chisc,
printre chisc
moţochisc,
puĭ de raţă motoceà;
voĭ ḑiceţĭ că nu-ĭ aşà. (1)

1159. * Am o pasĕre 'mpĕnată
şi pe apă lăsată. (2)

1160. * Baltă lată,
mazere vĕrsată
muncă de om,
poruncă de domn. (3)

1161. * Pe cea baltă lată
mazere vĕrsată,
şérpe încovrigit,
cuiŭ de fer bătut,
meşteşug de om,
poruncă de domn. (4)

1162. * Gînj îngînjuit,
şérpe potcovit,
sudóre de om,
şi muncă de domn. (5)

1163. Cu apă mĕ hrănesc,
mâncare nu primesc,
dar mâncare pregătesc. (6)

1164. * Ce merge ḑi şi nópte,
şi drumul nu-l maĭ trece? (7)

1165. Am o óie, de balegă tot urdă. (8)

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) A. Popescu, *loc. cit.*
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) *Siedietórea*, II, p. 66.

1166. Pe valea luĭ Berbeléc,
se dă dracul peste cap, (1)

1167. * Pe o vale 'ncornurată
stă un podișor de pétră
și trec miĭ nenumĕrate
ce-s din silă aruncate :
care cum trece,
capul și-l rumpe,
numele-șĭ schimbă. (2)

1168. * Sus bat dobele,
jos curg negurele;
care cum ajunge,
capul și-l rupe,
numele-șĭ schimbă. (3)

1169. Pană 'mpĕnată,
pe apă lăsată,
cu mână de om,
cu voie de domn. (4)

1170. * Am o gânscă șóică
bóică,
cu grumaziĭ șobîrloĭ,
în clonț
cu nouĕ corețe de orz. (5)

1171. Se udă, și strigă, și se ține de mal. (6)

1172. * Ciniliga
liga,
în dél la căprica,
se rógă turcul,

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 27; *Românul glumeț*, No. 808 Bulgărescu, No. 648.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 37.

să-ĭ dee cheile,
să descuie țĕrile;
mazere vĕrsată,
muncă de om,
poruncă de domn. (1)

1173. Tora, ropa prin răchițĭ,
baba varsă, tu mănâncĭ. (2)

1174. * Vine ceuca bĕuca
de pe Halăuca,
cu fîrfóze,
cu găvaze,
cu potlog de ciur
la c.. (3)

1175. * Am o vacă négră
cu țîțele 'n spate:
tótă țéra
îĭ mănâncă zara. (4)

1176. * Am o vacă mare
cu țîțele în spinare:
o mulg cu scara,
și-o 'mpart cu țéra. (5)

a) Am o vacă: o mulg cu scara,
și-o 'mpart cu țéra. (6)

b) Am o vacă,
de cu scara
o mulg,
și cu țéra
o mâne. (7)

c) * Am o vacă: o mulg séra,
și satur țéra. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) *Siedietórea*, II, p. 42.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Din Moțățeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(6) A. Popescu, *loc. cit.*; S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 518.
(7) *Siedietórea*, IV, p. 64.
(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1177. Am o vacă priiană,
la tot satul dă hrană. (1)

1178. *Calii aruzascu,*
munțilii înkisescu,
pupîza tut bati. (2)

CCLXXXI. Mucii.

1179. * Eşĭ Ilie
din chilie,
că te-aşteptă cincĭ la uşă. (3)

a) Eşĭ, popo, pe douĕ uşĭ,
că te aşteptă cincĭ inşĭ. (4)

b) * Eşĭ părinte,
prea sfinte,
prin douĕ uşĭ,
că te-aşteptă doĭ inşĭ. (5)

1180. Intr'un vîrf de moviliță,
ferbe-o ólă cu chisĕliță. (6)

1181. Sub cel dél îngropilat,
ferbe-o ólă cu pâsat. (7)

1182. * Ce lépĕdă tot țiganul,
şi strînge împĕratul? (8)

Cf. eimilitura catalană:

Los pobres ho llensan,
los richs ho arreplegan.
— Les mochs. (9)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 38.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 63.
(3) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 95; Bulgărescu, No. 383.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Bulgărescu, No. 476.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 71.
(8) Din județul Suceveĭ, culésă personal.
(9) Briz *op. cit.*, p. 49.

Cf. cimilitura veneziană:

I signori mete in scarsela,
e i povareti buta via.
— I mozzi del naso. (1)

Cf. cimilitura gallega:

¿ Qué gardan os ricos e os pobres desprecian?
— Os mocos. (2)

Cf. cimilitura ribagorzana:

Una coseta
de Dios devineta,
que lo rico lo recoge y lo pobre lo tira.
— Mocos. (3)

CCLXXXII. **Mura.**

1183. Pe-o potecă şovăită
merge mierla 'nsovonită:
suflet n'are, sânge are. (4)

CCLXXXIII. **Musca.**

1184. Ḑiua staŭ pe feréstră,
la prânḑ pe masă,
şi séra mĕ ascund. (5)

1185. Şéde în grindă
ca o ţingă,
şi vorbesce
unguresce. (6)

(1) Bernoni, *op. cit.*, p. 9.
(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 345.
(3) *Ibidem*, p. 390
(4) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 156; Bulgărescu, No. 774.
(6) Bibicescu, *op. cit*, No. XIII.

CCLXXXIV. Nasul

1186. * Ciocănaş cu douĕ borte
unde-l bagĭ? (1)

a) Am un ciocănel
cu douĕ găurele. (2)

b) Ciocănel cu douĕ găurĭ:
ghicĭ ce e? (3)

c) Am un ciocănaş de piele
cu douĕ găurele. (4)

7. * Am douĕ găurele:
cură apă după ele. (5)

1188. * Am un flueraş
cu douĕ borticele. (6)

CCLXXXV. Năpîrca.

1189. * Covîl
covîl
prin érbă;
lungu-ĭ,
şérpe nu-ĭ. (7)

CCLXXXVI. Negura (pâcla).

1190. Ce trece prin sat
şi cânii nu bat? (8)

(1) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 140.
(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 201; Bulgărescu, No. 126.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 70.
(5) Din Moţăţeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(8) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.

a) Ce intră în sat
și cânii nu bat? (1)

b) Ce trece prin sat
și cânii nu latră? (2)

1191. Pe-o vale cotită,
vine merla tăvălită. (3)

1192. Am o vacă surie,
vine din pustie,
cuprinde luncile
cu brâncile. (4)

1193. Voica lunga,
hârba lunga,
se pune cu brâncile
și cuprinde luncile. (5)

1194. * Am o vacă
brâncovancă:
când întinde brâncile
acopere luncile. (6)

a) Am o vacă brâncalae:
când slobóde țîțele,
umple tóte luncile. (7)

CCLXXXVII. **Nevăstnica.**

1195. Strigă Marîța din dél
s'o aperĭ de găinĭ,
că de cânĭ
nu-ĭ e frică. (8)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 143.
(2) *Românul glumeț*, No. 204.
(3) Bulgărescu, No. 638.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 144.
(5) Bulgărescu, No. 768.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 685.

CCLXXXVIII. **Néua** (zăpada).

1196. Câte stele logostele,
lucesc sub piciórele mele. (1)

1197. * De la noĭ în lumea mare,
vedĭ tot stele sclipitóre. (2)

1198. Vin oile de la munte,
cu steluțele în frunte. (3)

1199. De aicĭ până la voĭ,
sunt tot ciórici noĭ. (4)

1200. * S'a dus Chică Vodă
la Vodean,
să încépă un isvor lat
cu mare cusutură,
fără léc de tivitură. (5)

1201. * Nascerea mi-ĭ sclipiciósă,
îngropăciunea mi-ĭ tinósă. (6)

1202. *Ună țergă mari, mari,*
tut loclu lu acŏapiră
ş-amarĕa nu o-acŏapiră. (7)

CCLXXXIX. **Ninsórea şi sórele.**

1203. * Miĭ de păsĕrele sbor :
vine un om fără picióre,
şi le mănâncă fără gură. (8)

---

(1) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 313.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Arsenie, *op. cit.;* Bulgărescu, No. 766.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 56; Bulgărescu, No 355.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 65.
(8) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.

CCXC. Norul.

1204. Sus tună,
jos rĕsună;
sus bat tobele,
jos cad negurele. (1)

CCXCI. Nóptea.

1205. Scăpaiŭ cheile,
se 'ncurcară ţĕrile. (2)

a) Scăpaiŭ cheile,
se 'ncuiară ţĕrile. (3)

b) * Mĕ suiiŭ pe scaiŭ,
să vĕd de caĭ;
scăpaiŭ cheile,
se 'ncuià reţelile. (4)

CCXCII. Nuca.

1206. Am patru fraţĭ voinicí,
îmbrăcaţĭ tot într'un cojoc. (5)

a) Am patru voinicĭ,
câteşĭ patru micĭ,
toţĭ grămadă la un loc
înveliţĭ într'un cojoc. (6)

b) Patru fraţĭ într'un cojoc. (7)

---

(1) Leon Wolf, *op. cit.*
(2) Bulgărescu, No. 692.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 40.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) *Românul glumeţ*, No. 184.
(6) Bulgărescu, No. 49.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 98.

c) Patru fraţĭ, într'un cojoc înveliţĭ. (1)

d) Am un cojoc, şi ţine patru fraţı în el. (2)

e) Am un cojoc,
şi ţine patru fraţĭ la un loc. (3)

f) Am patru fraţĭ,
ce sunt îmbrăcaţĭ
la un loc
c'un cojoc. (4)

g) Patru fraţĭ la un loc,
puşĭ cu toţĭ într'un cojoc. (5)

1207. Patru fraţĭ
gemenĭ născuţĭ,
toţĭ îmbrăţişaţĭ
crescuţĭ,
orĭ-când îĭ vedĭ la un loc,
învěliţĭ într'un cojoc. (6)

1208. * Am patru fraţĭ,
într'o cămaşă 'mbrăcaţĭ. (7)

a) * Am un om cu patru fraţĭ
într'o cămaşă 'mbrăcaţĭ. (8)

b) Patru fraţı,
într'o cămaşă 'mbrăcaţĭ. (9)

c) * Sunt de-a gemenea patru fraţı,
toţĭ într'o cămaşă 'mbrăcaţĭ. (10)

---

(1) L. Wolf, *op. cit.*
(2) *Românul glumeţ*, No. 221.
(3) Bulgărescu, No. 60.
(4) *Ibidem*, No. 54.
(5) *Ibidem*, No. 626.
(6) *Românul glumeţ*, No. 88; Bulgărescu, No. 641 şi 683.
(7) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michailescu.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) *Siedietórea*, II, p. 90.
(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1209. *Patru fraţĭ gĕamenĭ crescuţĭ*
ş'tr'ună cămĕaşe 'nvescuţĭ. (1)

a) Patru fraţĭ tu nă cîmĕaşi. (2)

1210. Am patru fraţĭ gemenĭ,
îmbrăcaţĭ într'o cójă. (3)

1211. Patru fraţi,
într'o haină îmbrăcaţĭ. (4)

1212. * Sunt patru fraţĭ într'o casă,
şi când deschideţĭ uşa, toţĭ es afară. (5)

1213. Am patru surorĭ gemene,
îmbrăcate tóte într'un cojoc. (6)

a) Am patru surorĭ gemene,
la un loc
într'un cojoc. (7)

b) Am un cojoc,
şi ţine patru surorĭ
gemene în el. (8)

1214. Am patru surorĭ gemene,
îmbrăcate într'o cójă. (9)

Cf. cimiliturile francese:

a) Quatre petites demoiselles sont enfermées dans la même chambre, tiennent la clef et ne peuvent pas sortir?
— Les quatre quartiers d'une noix. (10)

(1) T. Iliescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 67.
(3) *Românul glumeţ*, No. 186.
(4) *Siedietórea*, II, p. 50.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) *Românul glumeţ*, No. 185.
(7) Bulgărescu, No. 52.
(8) *Românul glumeţ*, No. 222.
(9) *Ibidem*, No. 187.
(10) Rolland, *op. cit*, No. 108.

b) Quatre petites sœurs sont enfermées et ne peuvent sortir sans la dent de l'homme?
— Les quatre quartiers d'une noix. (1)

c) Quouètte demoizelles que sont enframayes dan eune chambe, l'ont lé tié et i ne sèrin devér l'ohhe.
— Les quatre quartiers d'une noix. (2)

d) Quatre dames dans une chambre, ont la clé et ne peuvent pas ouvrir.
— La noix. (3)

Cf. cimilitura catalană:

Quatre camas dins un llit,
y un tiroriro al mig.
— La nou. (4)

Cf. cimilitura castelană:

En un cuarto muy oscuro,
cuatro piernas vi yo entrar,
no son de persona humana,
ni tampoco de animal.
— Nuez. (5)

Cf. cimilitura languedociană;

De qu'es acò? de qu'es acò:
quatre doumaiseletas
que se tenon dins sas chambretas.
— Una nouga. (6)

Cf. cimilitura vască:

Lau damachu cuaxto baten.
— Inchaurra. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 108.
(2) *Ibidem.*
(3) *Mélusine*, I, colóna 264.
(4) Briz, *op. cit.*, p. 95.
(5) Demófilo, *op. cit.*, p. 207.
(6) Roque-Ferrier, *Enigmes populaires en langue d'oc*, p. 7.
(7) Demófilo, *op. cit.*, p. 574.

Cf. cimilitura germană:

Es sind vier Brüder in einem Kämmerlein,
und keiner kanndem andern aufmachen.
— Die Nuszkerne. (1)

1215. *Un mînăstir cu patru cîlugri.* (2)

CCXCIII. Nucul.

1216. * Am un păun
cu penele 'n drum. (3)

1217. Ce e nalt ca casa,
verde ca mătasa,
şi amar ca fierea,
şi dulce ca mierea? (4)

a) Nalt cât casa,
verde ca mătasa,
dulce ca mierea,
amar ca fierea. (5)

b) * Inalt ca casa,
rotund ca masa,
dulce ca mierea,
amar ca fierea. (6)

c) Verde ca mătasa,
amar ca fierea,
dulce ca mierea. (7)

1218. *Amar ca hĭerĕa,*
şi dulţe ca mĭerĕa. (8)

---

(1) *Mone's Anzeiger*, 1838, p. 262, ap. Rolland.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 67.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 26.; *Românul glumeţ*, No. 11; Baronzi, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 182.
(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 85; Bibicescu, *op. cit.*, No. VII.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Stamati, *op. cit.*
(8) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

1219. Jos prescure,
sus pădure,
dulce ca mierea,
amar ca fierea. (1)

Cf. cimiliturile francese:

a) Vert comme pré,
blanc comme neige,
amer comme fiel,
doux comme miel.
— La noix. (2)

b) Qu'est-ce qui est vert comme pré, amer comme suie, doux comme miel?
— La noix. (3)

c) Qu'est-ce qui est blanc comme neige, vert comme pré, doux comme lait, amer comme suie, dur comme bois et mou comme pomme?
— C'est une noix verte. (4)

d) Bas, bas comme un bourbier,
haut, haut comme un chocher,
aigre, aigre comme du vinaigre,
doux, doux comme du miel.
— Le noyer et la noix. (5)

e) Haut comme un clocher,
bas comme un vivier,
aigre comme du vinaigre,
doux comme du miel.
— Le noyer et la noix. (6)

---

(1) *Românul glumeț*, No. 315.
(2) Rolland, *op. cit.*, No. 107.
(3) *Ibidem.*
(4) *Ibidem.*
(5) *Mélusine*, I, colóna 255.
(6) *Ibidem*, colóna 264.

f) Long coumo uno lato,
naon coumo Pilato,
omar coumo de féou,
doux coumo de méou.
— Le noyer. (1)

Cf. cimiliturile languedociane:

a) Dous couma lou méu,
amar couma lou féu.
— L'oli e l'oliva. (2)

b) Grand, grand couma un ostau,
pichot, pichot couma un dedau;
dous couma lou méu,
amar couma lou féu?
— L'olivera, l'oliva y l'oli. (3)

Cf. cimilitura catalană:

Llarga com una soga,
rodona com una poma,
dolso com una mel,
y amarga com un fel.
— L'olivera. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană :

Alta com una casa,
rodona com un cuvell,
dolsa com una mel,
y amarga com un fel.
— Noguera. (5)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 51.
(2) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 8.
(3) *Ibidem.*
(4) Briz, *op. cit.*, p. 106.
(5) *Ibidem*, p. 207.

Cf. cimilitura wallonă, în traducere franceså:

Verte comme de l'herbe,
amère comme de la suie,
rouge comme du sang,
doux comme du miel.
— La cerise. (1)

Cf. cimiliturile asalciene:

a) Hoch wie e hūs,
chlei wie e mūs,
bitter wie galle,
sūesz wie hunnigh.
— D'nuszbaum. (2)

b) Es stat hoch ob dem haus,
hot die grös als ein mauss,
ist weiss wie der schne
und braün wie der klee,
auch gryn wie das grass;
sag gutter freündt was ist das?
— Ein Baum nüss. (3)

Cf. cimiliturile englese:

a) As soft as silk, as white as milk,
as bitter as gall, a thick wall,
and a great coat covers me all.
— A Walnut. (4)

There was a little green house,
and in the little green house
there was a little brown house,
and in the little brown house
there was a little yellow house,
and in the little yellow house

(1) *Revue des traditions populaires*, VIII, p. 148.
(2) Rolland, *op. cit.*, p. 52.
(3) *Ibidem.*
(4) *Ibidem*, p. 51.

there was a little white house,
and in the little white house
there was a little heart.
— A Walnut. (1)

CCXCIV. Nuielele.

(Vedĭ şi *Carul cu nuiele.)*

1220. * Am pe un un munte
oĭ miĭ şi sute;
tóte sunt ţintate 'n frunte (2)

CCXCV. Numele.

1221. Ce este în tóte? (3)

a) Ce este în tóte
şi fără el nu se póte? (4)

1222. Sciĭ tu, póte,
ce-ĭ in tóte? (5)

1223. *Ună luğurie, ţi s'află tu tute luğuriile.* (6)

1224. *Ţi intră 'n tŏate
ş-armîne fără mŏarte.* (7)

*a) Ţe intră tu tŏati
ş-armîne fĭră mŏarte.* (8)

1225. *Ş-di mortu ş-di yiu
nidislîkit ĭo hiŭ.* (9)

---

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 51.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 169.
(4) Pann, *op. cit.*; Baronzi, *op. cit.*; Arsenie, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 62; Bulgărescu, No. 263.
(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 15.
(6) Weigand, *op. cit.*, p. 270.
(7) P. Papahagi, *loc cit.*, p. 169.
(8) *Ibidem.*

1226. Ce-ĭ pe tine şi nu simţĭ? (1)

CCXCVI. **Ochiĭ.**

1227. * Am două mere frumuşele:
când le-arunc, atuncĭ se duc. (2)

1228. Am două petre nestimate:
încotro le-arunc, acolo se duc. (3)

1229. Am doĭ bulgăraşĭ de aur:
încotro-ĭ arunc, într'acolo se duc. (4)

a) Am două globurĭ de aur:
cât le-arunc, atâta se duc. (5)

b) Am două mere de aur:
cât le-arunc, atâta se duc. (6)

1230. Am două ghemuşóre:
cât le-arunc, atâta se duc. (7)

1231. * Am doĭ lucefereĭ:
cât îĭ arunc, atâta se duc. (8)

a) Am doĭ umereĭ,
doĭ luceferei:
până unde-ĭ arunc,
până acolo ajung. (9)

1232. *Doĭ purungĭ: ţe ĭu lĭ-aruc,
acloţi s-duc.* (10)

---

(1) *Românul glumeţ*, No. 198; Bulgărescu, No. 213.
(2) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(3) V. Alecsandri, *op. cit.*
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 121.
(5) *Românul glumeţ*, No. 261.
(6) Bulgărescu, No. 70.
(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.
(8) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(9) *Românul glumeţ*, No. 239; Bulgărescu, No. 66.
(10) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 69[a].

1233. Am douĕ rude, şi ajung până la cer. (1)

1234. Am douĕ luminĭ, de ajung până în cer. (2)

1235. * Am doĭ drugĭ de fer,
şi ajung până în cer. (3)

1236. Doĭ luceferei,
privesc lumeà cu eĭ. (4)

1237. Tărtăcuţă négrà,
peste câmp alérgă. (5)

a) Ghicĭ ghicitórea mea:
am o târtăcuţă négră,
peste orĭ-ce câmp alérgă? (6)

1238. Am un loc oval:
când eŭ l'am scărpinat,
zémă i-a picat. (7)

a) Am un loc oval,
împrejur cu pĕr:
când îl scarpinĭ,
curge zémă. (8)

Cf. cimilitura francesă:

Poil contre poil,
un martinet dans son petit trou. (9)

---

(1) *Siedietórea*, I, p. 96.
(2) *Ibidem*, II, p. 58.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) *Românul glumeţ*, No. 252; Bulgărescu, No. 335.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 3; *Românul glumeţ*, No. 262.
(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 208.
(7) Bulgărescu, No. 12.
(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 39.
(9) Sauvé, *op. cit.*, No. 26.

Cf. cimilitura istriană:

Pil de xuta, e pil de xura,
el gardilein in miezo che lavura.
— L'occhio. (1)

Cf. cimilitura palermitană:

Supra pilu, e sulta pilu,
'mmenzu cè 'e lu mariolu. (2)

Cf. cimilitura siciliană:

Pilu di susu, pilu di jusu,
e'ntra lu menzu ce 'e lu curiusu. (3)

Cf. cimilitura catalană:

Pelut sobre pelut,
y 'l belluguet al mig.
— L'ull. (4)

Cf. cimilitura wallonă în traducere francesă:

Poil dessus,
poil dessous,
le plus dangereux
au milieu. (5)

1239. Am doĭ porumbeĭ:
tótă lumea s'oglindesce 'n eĭ. (6)

1240. Măciuchiţa glava,
cunjură dumbrava. (7)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 136.
(2) *Ibidem.*
(3) *Ibidem.*
(4) *Ibidem.*
(5) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 149.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 62.
(7) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 30; Bulgărescu, No. 391

Cf. cimilitura francesă:

Une chose pas plus grosse qu'une noisette
fait le tour des montagnes. (1)

1241. Am doĭ junciĭ,
cât lumea de lungĭ. (2)

1242. * Am douĕ mure negre
pe câmp aruncate,
şi vĕd multe pĕcate. (3)

a) Douĕ mure negre,
pe câmp se repede. (4)

1243. *Doĭ purungĭ da si z başă,*
ma nu z başă di tot. (5)

1244. Am douĕ gheme de mătasă:
se duc peste dumbrăvésă,
iar de séră vin acasă. (6)

a) Am douĕ gheme de mătasă:
alérgă pe dumbrava désă,
şi séra vin iar acasă. (7)

1245. Am douĕ călugăriţe negre,
nicĭ odată nu se vede. (8)

a) Am douĕ călugăriţe negre
şi-amîndouĕ nu se vede. (9

(1) *Mélusine*, I, colóna 263.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 61.
(3) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. d-l V. Sala.
(4) Bulgărescu, No. 370.
(5) Weigand, *op. cit.*, p. 272.
(6) Sima, *op. cit.*, No. 170.
(7) Bulgărescu, No. 82.
(8) *Ibidem*, No. 122.
(9) L. Wolf, *op. cit.*

1246. *Sun doĭ fraţ vruţ,*
ardu di dorlu să z-vĕadă,
ma un munti îlĭ dispartă. (1)

1247. * Haĭ dragă să ne culcăm,
pĕr cu pĕr s'amestecăm,
borte negre s'astupăm. (2)

a) * Haĭ dragă să ne culcăm,
flocĭ cu flocĭ s'amestecăm. (3)

b) * Stăĭ bade să ne pupăm,
pĕr cu pĕr s'amestecăm. (4)

Cf. cimiliturile francese:

a) Nous allons nous coucher,
nous ferons ce que vous savez,
nous mettrons poils contre poils,
et le rond au milieu. (5)

b) Bourru contre bourru,
ferme le trou qui est fendu. (6)

Cf. cimilitura siciliană:

E jamuninni a la casa ch'è notti
e jamu a fari li soliti fatti;
quannu si junci lu pilu 'u pilu,
dda cosa echiù dintra ti 'nfilu. (7)

Cf. cimilitura catalană:

Marit, marit,
anem al llit,
farem alló de cada nit,

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 68[1].
(2) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Rolland, *op. cit.*, p. 127.
(6) *Ibidem.*
(7) *Ibidem*, p. 128.

pelet sobre pelet,
y al mig lo belluguet.
— Dormir. (1)

1248. M'a trimes dómna de sus
la cea de jos,
ca să-ĭ dea pesce fără óse:
dar nu i-a dat pesce fără óse,
ci doĭ gonitorí cu tînjala după eĭ. (2)
— Ochiĭ şi sprincenele.

1249. * Ce tot închidĭ
şi tot deschidĭ? (3)

1250. * Am doĭ bulbuceĭ
cu doĭ copăceĭ,
unde merg nu pot fără eĭ. (4)

1251. * Am două locurĭ sclipiciόse,
şi locuesc între óse. (5)

1252. * Am doĭ puĭ de grieraş,
jócă sub un păltinaş. (6)

CCXCVII. Ochiĭ din caşcaval.

1253. Cu cât am maĭ multe,
cu atât cântăresc maĭ puţin. (7)

Cf. cimiliturile francese:

a) Adevinez que c'est, plus est ione et plus est grand?
— C'est un frommage. (8)

---

(1) Briz, *op. cit.*, p. 111.
(2) Bulgărescu, No. 599.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) *Românul glumeţ*, No. 317.
(8) Rolland, *op. cit.*, p. 118.

b) Plus y en a, d'autant moins pèse.
— De trous à une planche. (1)

c) Tant plus il y aura,
tant moins ça pèsera.
— De trous dans un crible. (2)

d) Qu'est-ce qui augmente, quand on en retire?
— Le trou que fait la tarière. (3)

e) Tant plus y en a, moins en pèse.
— Plusieurs trous en un crible. (4)

f) Plus il y en a, moins elle pèse.
— Plus la passoire a de trous, moins elle pèse. (5)

Cf. cimilitura languedociană:

De qu'es acò? de qu'es acò?
que doumai n'i'o, doumeus pesa? (6)

Cf. cimimilitura venețiană:

Chi piu ghe n'a, manco 'l pesa.
— La fame. (7)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta
de Dios devineta,
que cuanto mas gran e, menos pesa.
— Los rasgones de la ropa. (8)

---

(1) *Mélusine*, I, colóna 262.
(2) Sauvé, *op. cit.*, No. 111.
(3) *Ibidem*, No. 112.
(4) Rolland, *op. cit.*, p. 194.
(5) *Ibidem.*
(6) *Ibidem*, p 91.
(7) Briz, *op. cit.*, p. 50.
(8) Demófilo, *op. cit.*, p. 392.

Cf. cimilitura catalană :

Qu'es això ?
com mes n'hi ha, menos pesan.
— Los forats. (1)

Cf. cimilitura germană :

Je mehr est hat, je weniger wiegt es ?
— Käse mit Löchern. (2)

CCXCVIII. **Oglinda.**

1254. Eŭ n'am din natură
nicĭ limbă, nicĭ gură,
dar spun la orĭ-care
cusurul ce-l are,
şi nu se mânie,
ci va să mĕ ţie. (3)

a) Eŭ n'am gură,
dar spun tuturor
cusurul ce are,
şi nimenĭ nu se supĕră pe mine. (4)

1255. * N'are limbă şi nicĭ gură,
şi-arată orĭ-ce făptură. (5)

a) * N'am nicĭ limbă, n'am nicĭ gură,
dară spun orĭ-ce făptură. (6)

1256. *Din faţere n'am ni limbă,*
niţi gură să sbr'ăescu,
ma la toţĭ li spun să scibă
cusurile a lor, şi nu s'năirescu. (7)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 49.
(2) Rolland, *op. cit.*, p. 91.
(3) A. Pann. *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 77; Bulgărescu, No. 375.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 1; Bulgărescu, No. 376.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

1257. Am un lup cu ochiĭ steclițĭ
de te vedĭ printr'înşiĭ. (1)

1258. *Me ved, te ved.* (2)

1259. * Lipie pe lipie
fóie ververichie. (3)

a) Lichie, polichie,
frundă vărzărichie. (4)

1260. * Am o străchinuță verde:
umbra i se vede. (5)

1261. Intr'un vîrf de-anin,
se află puțin senin. (6)

1262. Ochiĭ dómneĭ
în fundul óleĭ. (7)

1263. * O găină boghetă,
şéde la mama 'n părete. (8)

1264. * Am o găinuşă buhuetă
într'o cămară încuetă. (9)

1265. * Am o găină boghetă,
stă în cămară 'ncuetă;
ce să fac ca s'o descuiŭ,
să-ĭ pun mâna pe cucuiŭ? (10)

(1) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 41.
(2) Weigand, *op. cit.*, No. 274.
(3) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu
(4) *Românul glumeț*, No. 241; Bulgărescu No. 553.
(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(6) Bulgărescu, No 470.
(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XVII.
(8) Din Giulesci, jud. Sucevei, com. de d-l S. Michăilescu.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1266. * Am o găină boghétă
în cămară încuiată:
ce să fac să puiŭ
mâna pe cucuiŭ? (1)

1267. * Pana cocostîrculuĭ
lucesce 'n faţa tîrguluĭ. (2)

CCXCIX. **Omul.**

1268. * Am un pom frumos
cu ramurele în jos,
iar rădĕcina o ţine
drept în sus ca mine. (3)

a) * Ce pom e cu rădĕcina în sus? (4)

b) Ce cresce cu rădĕcina în sus? (5)

c) Am un pom cu ramurele 'n jos
şi cu rădĕcina în sus. (6)

1269. *Un pom cu lumăkile 'n ghios,*
ş-are rădăţina 'n sus. (7)

1270. Spuneţi-mĭ acum anume:
ce pom e acel în lume,
care ramurele sale
tóte le are la vale,
şi vinele, rădĕcina,
îĭ staŭ în sus cu tulpina? (8)

1271. Douĕ-ḑecĭ de frumoşĭ,
patru-ḑecĭ de voinicĭ
şaĭ-ḑecĭ de înţĕlepţĭ,
opt-ḑecĭ de nebunĭ.
— Aniĭ vieţeĭ. (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(4) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(5) Bulgărescu, No. 215.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 172; Bulgărescu, No. 100.
(7) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(8) A. Pann, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 686.
(9) *Siedietórea*, IV, p. 40.

a) * Am douě-ḑecĭ de frumoşĭ,
douě-ḑecĭ de cuminţĭ,
opt-ḑecĭ de nebunĭ. (1)

1272. * Tare ca criţa şi slab ca oul;
ghicĭ cine este? (2)

1273. *Cur pi kĭatră,*
cap pi cur,
ḑaţe strîngu,
daă plîngu. (3)
— Omul care mulge capra.

CCC. **Opinca.**

1274. * M'am dus în pădure
şi-am tăiat o nuia,
şi-am făcut o poiată
şi o zagnată,
şi mi-a maĭ rĕmas o bucată. (4)

a) M'am dus la pădure
şi mi-am tăiat o nuia lungă,
şi-am venit acasă,
şi mi-am făcut o zăhată
şi o poiată,
şi mi-a maĭ rĕmas o bucată. (5)

b) * Am o poiată
şi o zàhată,
şi maĭ am încă o bucată. (6)

1275. Dinainte înfigu-ţi-o,
dindĕrĕt diregu-ţi-o. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l Ś. Fl. Marian.
(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(3) Weigand, *op. cit.*, p. 272.
(4) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(5) Sbiera, *op. cit.*, No. 78.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXXII.

1276. * Am douĕ găinuşe:
ḑiua-s cu maţele înăuntru,
şi nóptea le dă pe spate. (1)

a) * Am douĕ găinĭ boghete:
séra îşĭ daŭ maţele pe pântice,
şi diminéţa pe spate. (2)

b) * Am o puicuţă:
nóptea pórtă maţele pe pântice,
iară ḑiua pe spate. (3)

c) Am o scrófă:
ḑiua-ĭ cu maţele pe spinare,
iar nóptea pe pântice. (4)

1277. *Dŏaŭă fèati: ḑua tută alagă,*
ş-nŏaptea dupǎ uşi z-bagă. (5)

1278. * Am doĭ ómenĭ: ḑiua umblă,
şi nóptea şed cu gura căscată. (6)

1279. Stăĭ négră, să-ţĭ bag bandalul. (7)

1280. * Fudulie n'are,
dar căldură are. (8)

1281. * Am douĕ covăţele:
ḑiua-s pline, nóptea-s góle. (9)

1282. * Am douĕ covăţele
uşurele:
ḑiua-s pline,
nóptea-s góle. (10)

---

(1) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(2) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 77.
(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 77.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 79.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Din Broscenĭ şi Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-niĭ Lupescu şi Herescu.
(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimiliturile francese:

a) Qu'est-ce qui est vuyde la nuict et le jour plain?
— Le soulier. (1)

b) Vide la nuit, plein le jour.
— Le soulier. (2)

c) Tout le jour est plein de sang,
et la nuit couche sur un banc.
— Le bas. (3)

d) Plein de jour, vide de nuit.
— Le sabot. (4)

Cf. cimiliturile languedociane:

a) De qu'es acò? de qu'es acò:
que tout le jour manja de car,
et que la nioch bada?
— Un soulié. (5)

b) De qu'es acò? de qu'es acò:
ple lou jour, vouide la nioch.
— Lou soulié. (6)

Cf. cimilitura bearnesă:

Eth die, que-s harte,
era noeyt que hé gaute?
— Lou soulié. (7)

Cf cimilitura provensală:

Tout lou jour es ple,
e touto la nioch bado?
— Un esclop. (8)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 136.
(2) *Ibidem.*
(3) *Ibidem.*
(4) *Mélusine*, I, colóna 262.
(5) Rolland, *op. cit.*, p. 66.
(6) *Ibidem.*
(7) *Ibidem.*
(8) Briz, *op. cit.*, p. 103.

Cf. cimilitura italiană:

Quali son quelle due caverne, che il giorno in esse tu dimori
e la notte ti fanno la guardia quanto tu dormi?
— Le tue scarpe. (1)

Cf. cimilitura siciliană:

'U juornu cini e a notti vacanti. (2)

Cf. cimilitura castelană:

De dia lleno de carne,
y por la noche con la boca al aire.
— Zapato. (3)

Cf. cimilitura marchigiană:

Io ci ho 'una cosa
che al giorno sta bbocca chiusa,
e la notte sta bbocca aperta.
— La ciavatte. (4)

Cf. cimiliturile catalane:

De dia fa trip-trap,
y de nit bada la boca al amo.
— La sabata. (5)

Tot lo dia van per casa,
y obran de nit la bocassa.
— Las sabatas. (6)

Cf. cimilitura walonă în traducere francesă:

Qu'est-ce qui est plein le jour et vide la nuit?
— La chaussure. (7)

---

(1) Rolland, *op. cit*, p. 164.
(2) Matia di Martino, *Enigm. pop. sicil*, No. 45.
(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 303.
(4) Giannandrea, *Arch. delle trad. pop.*, I, p. 403.
(5) Briz, *op. cit.*, p. 72.
(6) *Ibidem*, p. 102.
(7) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 149.

Cf. cimilitura olandesă:

Holderken, bolderken,
lief op zolderken,
met ze muilken, vol mensche vleesch.
— Der Holzschuh mit dem Fusze darin. (1)

Cf. cimilitura alsaciană:

Was ist des tags voll,
und des nachts holl?
— Heffen kessel darin man kocht, desgleichen schuh. (2)

Ct. cimilitura lituană:

Bei Tage trägt es Kuschen,
bei Nacht speerts das Maul auf.
Was ist das?
— Die Schuhe. (3)

CCCI. **Oul.**

1283. * Şi vin şi holercă
tot într'o balercă. (4)

1284. M'a trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-mĭ dea vin şi rachiŭ
tot într'un butoiŭ. (5)

a) M'a trimes dómna de sus
la dómna de jos,
să-mĭ dea vin şi rachiŭ
tot într'un buriŭ. (6)

---

(1) Rolland, *op. cit*, No. 66 şi 67.
(2) *Ibidem.*
(3) *Ibidem.*
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 69; Bulgărescu, No. 571.
(6) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 57; Bulgărescu, No. 153.

b) Am un buriŭ,
şi 'n el ţiŭ
vin şi rachiŭ. (1)

1285. * M'a trimes mama în tîrg,
să ieaŭ într'un poloboc
şi vin alb şi vin roş. (2)

1286. * Am un vas cu două felurĭ de vin. (3)

a) * Am o bute cu două felurĭ de băuturĭ. (4)

b) * Am o balercuţă
cu două holercuţe. (5)

c) Am o balercuţă cu două felurĭ de băuturĭ în ea, şi nu se amestecă. (6)

1287. * Vinul popeĭ şi al preuteseĭ tot într'o bute se pune, dar nu se amestecă, (7)

1288. *Yinlu al amirău cu yinlu al păşă*
tu ună bute ş nu s mĕastică. (8)

1289. *Vinlu a meŭ şi vinlu a tău*
tr'ună bute sunt turnaţĭ
şi tot sta nemestecaţĭ. (9)

1290. Am un butoiŭ şi e vin şi oţet în el, şi nu se amestecă unul cu altul. (10)

1291. * Am un bîrlanaş cu două felurĭ de bucate. (11)

(1) Bulgărescu, No. 62.
(2) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(3) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 83; Sima, *op. cit.*, No. 79.
(7) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(8) Weigand, *op. cit.*, p. 270.
(9) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(10) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXVII.
(11) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.

1292. * Am o tigăiţă albă, şi am două felurĭ de mâncărĭ într'însa. (1)

1293. * Am o bărbînţă
cu două felurĭ de brânză:
una înălbesce,
alta 'ngălbinesce. (2)

1294. M'a trimis mama gaie,
să-mĭ daĭ vin şi lapte într'o tigaie. (3)

1295. * Am o păreche de racle cu două felurĭ de bucate, şi nu se amestecă, şi dacă s'ar strică, nu-ĭ meşter să le tocméscă. (4)

1296. * Am un poloboc cu bĕuturĭ,
şi într'însul sunt două felurĭ;
când ar fi să se risipéscă,
n'ar fi în stare să-l tocméscă. (5)

a) * Am un poloboc: dacă se strică, nu-l póte nicĭ un butnariŭ tocmì. (6)

1297. Ce nu poţĭ să puĭ
să şédă în cuiŭ? (7)

a) * Ce nu stă în cuiŭ,
orĭ şi cât să-l puĭ? (8)

1298. Ce stă în cuiŭ
fără tórtă? (9)

1299. Ce este 'n tufă
şi nu rĕsuflă? (10)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.
(4) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) A. Pann, *op. cit.*; *Romänul glumeţ*, No. 83.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Sima, *op. cit.*, No 77.
(10) Ispirescu, *op. cit.*, No. 109.

a) Ce-ĭ în tufă
 şi nu sufiă? (1)

b) Ce-ĭ viŭ sub tufă
 şi nu suflă? (2)

1300. Albóia în paie, ghicĭ ce e? (3)

1301. Gălgăuţă
în părăuţă. (4)

1302. Rotogol după cuer. (5)

1303. Am o lădiţă : până n'o sparg, la ea nu pot umblà. (6)

a) Am o lădiţă: până n'o spargĭ, n'o poţĭ descuià (7)

1304. * Am o căsuţă
micuţă,
văruită,
şi până ce n'o spargĭ,
nu poţĭ să intri 'ntr'însa. (8)

1305. Am o bute fără nicĭ un cerc. (9)

a) Am o bute fără léc de cerc. (10)

b) Am o bute văruită, fără ném de dógă. (11)

c) Am o bute văruită, fără léc de vrană. (12)

(1) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 18; Bulgărescu, No. 192.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 110.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 80; Bulgărescu, No. 93.
(4) Bulgărescu, No. 395.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 83; Bulgărescu, No. 653.
(6) Bulgărescu, No. 88.
(7) Sima, *op. cit.*, No. 82.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Bulgărescu, No. 91.
(10) Sima, *op. cit.*, No. 85.
(11) Bulgărescu, No. 94.
(12) Sima, *op. cit.*, No. 78.

1306. * Făr de cerc şi făr de fund
bună-ĭ butea de bĕnt. (1)

1307. * Am o casă fără cercurĭ,
şi şéde un om într'însa. (2)

Cf. cimilitura francesă:

A nouste, que y ha u barricoutet,
qui n'ha ni cercle ni bouquet?
— L'œu. (3)

Cf. cimilitura germană:

Welches Fasz hat keinen Spunden?
— Das Ei. (4)

Cf. cimilitura alsaciană veche:

Ein fesslein das ist voll gebunden fast geheb on hařdt und on bandt hott auch kein reyff.
— Ein ey. (5)

Cf. cimilitura lituană:

Ein kleines Fäszchen ohne Dauben und ohne Reife, innen zweierlei Bier. Was ist das?
— Das Ei. (6)

Cf. cimilitura moravă:

Leží soudek bez obrouček
dvoje víno v něm. (7)

Cf. cimilitura siciliană:

Haju 'n carratidduzu c'é binu ri ru'sorti e nun si misca.
— L'uovu. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Rolland, *op. cit.*, No. 64.
(4) *Ibidem*, p. 35.
(5) *Ibidem*.
(6) *Ibidem*.
(7) *Ibidem*.
(8) Matia di Martino, *op. cit.*, No. 44.

1308. * Am o căsuţă văruită,
nicăirea nu-ĭ bortită. (1)

a) * Am o căsuţă alb văruită,
şi nicĭ într'un loc nu e bortită. (2)

b) Am o curte văruită
pe nicăirea nu-ĭ găurită. (3)

c) * Am o casă şindelită,
nicăirĭ nu-ĭ sfredelită. (4)

d) * Am o casă mititică,
fără nicĭ o borticică. (5)

e) * Am o căsuţă,
şi n'are uşuţă. (6)

f) Am o cămăruţă fără un léc de uşă. (7)

g) * Este o poeţică,
şi n'are uşă pe nicăirĭ. (8)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qu'est-ce qui est plein et n'a ni porte ni fenêtre?
— Un œuf. (9)

b) Ina granzita,
plena di pastourita
sans aucuna finestrita.
— Un œuf. (10)

---

(1) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) *Siedietórea,* II, p. 66.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Sima, *op. cit.*, No. 81.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Rolland, *op. cit.,* No. 65.
(10) *Ibidem.*

c) J'ai une chambrette blanche,
qui n'a ni porte, ni barre. (1)

d) J'ai une chambrette blanche,
qui n'a ni porte, ni fenêtre,
et qui est pleine jusqu'au faîte. (2)

e) Devine: un petit coffret blanc,
qui n'a ni trou, ni serrure. (3)

f) J'ai une petite chambrette blanche,
qui est fermée à clef des deux bouts.
— Un œuf. (4)

Cf. cimilitura languedociană:

Una pichota bouita blanca,
que s'oubris e noun se tranca.
— Un iòu. (5)

Cf. cimilitura catalană:

Una capseta blanca,
que s'obra y no 's tanca.
— L'ou. (5)

Cf. cimiliturile castelane:

a) Una arquita blanca como la cal,
que todos saben abrir y na d

b) Una arquita muy chiquita
y blanca como la cal,
que todos saben abrir
y nadie sabe cerrar.
— Huevo. (8)

---

(1) Sauvé, *op. cit.*, No. 44.
(2) *Ibidem.*
(3) *Ibidem.*
(4) *Ibidem,* No. 45.
(5) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 9.
(6) Briz, *op. cit.*, p. 32.
(7) Demófilo, *op. cit.*, p. 153.
(8) *Ibidem,* p. 154.

1309. Am o casă văruită,
peste tot este boltită. (1)

1310. Var văruit,
zid zidit,
fără uşĭ,
fără ferestre. (2)

1311. * Când îl aruncĭ e alb, când cade e galben. (3)

a) Când îl aruncĭ sus e alb,
când pică jos e galben. (4)

b) Ce e sus alb şi jos galben? (5)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qu'est-ce qu'on jette blanc et qui retombe jaune ? (6)

b) Jaune dedans, blanc dessus. (7)

Cf. cimilitura wallonă în traducere francesă:

Qu'est-ce qu'on lance en l'air blanc et qui retombe jaune? (8)

1312. * Ferb un fel de mâncare
şi pun treĭ ocà de sare,
şi când îĭ la mâncat
tot trebue sărat. (9)

a) * Să-l sarĭ cât li-i sărà,
tot trebue să-l sarĭ
când aĭ a-l mâncà. (10)

(1) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(2) Bulgărescu, No. 765.
(3) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(4) *Siedietórea*, I, p. 8.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 84; Bulgărescu, No. 299.
(6) Rolland, *op. cit.*, No. 61.
(7) *Ibidem*, No. 62.
(8) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 148.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Idem.

1313. * *Nĭic escu,*
nĭicuţ escu,
tu paľi mĕ-arucutescu. (1)

1314. *Alîsat, dizbrînat, ţut lạilu-n hiŭ.* (2)

CCCII. **Óia, oile.**

1315. Am un car cu fîn,
şi merge pe patru resteie. (3)

a) Ghicĭ ghicitórea mea:
patru resteie
duc un car de fîn? (4)

b) * Patru ciocâlteie
duc un car cu fîn. (5)

c) * Ce am: patru resteie
duc o căpiţă cu fin? (6)

1316. * Am un car cu paie
pe patru rĕstaie. (7)

1317. Gurele
măgurele
merg pe drum înşirăţele. (8)

1318. Patru proptele
opt opintinele,
miĭ de milióne
se légănă de ele. (9)

---

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 70.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 48.
(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 221; Bulgărescu, No. 405.
(5) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(6) Din Moţăţeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(7) Bulgărescu, No. 118.
(8) *Românul glumeţ*, No. 203.
(9) Bulgărescu, No. 637.

CCCIII. Óla.

1319. **Cât am trăit,
pe foc m'aĭ fript;
iară după ce am murit
pe drum m'aĭ asvârlit.** (1)

a) **Eŭ cât am trăit,
tot pe foc m'aĭ fript;
iară dacă am învechit,
m'aĭ şi asvârlit.** (2)

b) **Până am fost în viéţă,
tot la masă am stat;
iar după mórte nu-ĭ cine
să-mĭ astupe ósele mele.** (3)

c) **De când trăesc pe lume,
pe mulţĭ am hrănit
şi am adăpat;
iar dacă am murit,
n'a avut cine să mě îngrópe.** (4)

1320. * ***Cît kirò fuĭ pri loc,
arsă ş-friptă fuĭ în foc;
ş-cînd mi viḑură mŏartă,
mě-aruncară după pŏartă.*** (5)

a) ***Cît banai pre-aistu loc,
arsă ş-friptă fuĭ pri foc;
ş-cînd me veḑură mŏartă,
me aruncară după pŏartă.*** (6)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 166; Bulgărescu, No. 237; ***Revista critică literară***, IV, p. 157.
(2) Leon Wolf, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 382.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 22.
(4) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
(5) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(6) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

1321. Din pămînt născuiŭ,
în lume trăiiŭ,
şi când muriiŭ,
ósele mi le svârliră
pe gunoiŭ. (1)

a) Din pămînt născuiŭ,
în lume trăiiŭ,
şi când muriiŭ,
în gunoiŭ mě pomeniiŭ. (2)

1322. Cincĭ în brâncĭ, négra 'nainte. (3)

a) * Cincĭ în brâncĭ, gogonata înainte. (4)

1323. * Am o mătuşă
cu guşă:
tótă ḑiua horcotesce,
iar nóptea se odihnesce. (5)

1324. Ce stă în cuiŭ fără tórtă? (6)

1325. * La mama sub părete,
tot găinĭ boghete. (7)

a) * Pe icĭ pe sub părete,
tot găinĭ boghete. (8)

b) * Am un rînd de găinĭ boghete:
staŭ rînd pe lângă părete. (9)

c) Pe la noĭ pe sub părete,
tot găine bubuete. (10)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 170; Bulgărescu, No. 362.
(2) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 217; Bulgărescu, No. 360.
(3) Ispirescu. *op. cit.*, No. 44; Bulgărescu, No. 184; *Revista critică literară*, I, p. 517.
(4) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Bulgărescu, No. 217.
(7) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(8) Din Broscenĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l N. Vasiliu.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Sima, *op. cit.*, No. 20.

1326. * *Ună mŏaşi cu gura căscată.* (1)

CCCIV. **Pana.**

1327. * Ce nu poţĭ să asvârlĭ în pod? (2)

1328. * Are viéţă, n'are viéţă,
şi tot vine de la viéţă. (3)

CCCV. **Para focului.**

1329. — Unde mergĭ tu, rĕsucită?
— Ce mĕ întrebĭ tu, găurită?
Códa mea e într'aurită. (4)

CCCVI. **Parii.**

1330. * Am doĭ fraţĭ,
cu un brîŭ legaţĭ. (5)

a) * Am doĭ fraţĭ încinşĭ într'o curea. (6)

CCCVII. **Pascele.**

1331. * Este un pod lung de şépte mile,
şi pe pod se află un călin:
când călinul înfloresce,
tótă lumea se veselesce. (7)

CCCVIII. **Pasĕrea.**

1332. * In pomul mare,
şéde o arătare,
cu o mie de cojóce
şi tot tremură cât póte. (8)

(1) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(2) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) *Siedietórea*, II, p. 66.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Idem.
(8) Idem.

1333. * *Ţe aruţ tu vimtu ş-nu cadi?* (1)

1334. * Cine trece pe lângă pom
şi n'o bagă nime 'n samă?
— Vrabia. (2)

CCCIX. **Patul.**

1335. * Ce-ĭ gata şi tot trebue gătit? (3)

a) * Ce este gata şi tot trebue de făcut? (4)

CCCX. **Păcorniţa** (dihoniţa).

1336. * Am o babă şi-un moşnég,
hőrş în óla cu chişlég. (5)

CCCXI. **Pădurea.**

1337. * Am o stea mare:
când o taĭ, îĭ rĕmâne capul. (6)

CCCXII. **Pădureţele la foc.**

1338. * Umflă-mi-se, gânfă-mi-se.
parpalicul scólă-mi-se,
tot apĕs şi n'am ce-ĭ face. (7)

CCCXIII. **Păianjenul.**

1339. * Puseiŭ chila 'n poliţă,
fuştele sub poliţă. (8)

---

(1) Din Macedonia, com. de d. P. Papahagi.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(7) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(8) Din Crucea-Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l N. Vasiliu.

1340. * Mititel,
țese frumușel. (1)

CCCXIV. Pălăria.

1341. * Scut pe sóre, scut pe vînt.
trebue omuluĭ numaĭ decât. (2)

1342. O urmă de cal
în un vîrf de dél. (3)

1343. * In vîrf cumaș,
la pólă gurelaș. (4)

CCCXV. Pămîntul, aerul și cerul.

1344. * Am un copac:
la rădĕcină uscat,
la mijloc iĭ verde,
și la vîrf iĭ cu florĭ. (5)

a) * Am un pom:
la tulpină verde,
la mijloc uscat,
la vîrf înflorit. (6)

b) In vîrf înflorit,
la mijloc uscat,
și la rădĕcină verde. (7)

c) * Am un crin:
la rădĕcină veșted,
și la vîrf înflorit. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) *Siedietórea*, IV, p. 64.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din Broscenĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(6) Din Crucea-Broscenĭ, jud. Sucevеĭ, com. de d-l N. Vasiliu.
(7) *Românul glumeț*, No. 133; Bulgărescu, No. 456.
(8) Din Crucea-Broscenĭ, jud. Sucevеĭ, com. de N. Vasiliu.

1345. * Am un om mare, mare:
nóptea înfloresce
şi ḑiua se pălesce. (1)

1346. * Am un poloboc,
peste poloboc un prosop,
pe prosop măzĕrele,
printre măzĕrele
două tălgerele,
ce s'asémĕnă 'ntre ele.
— Pămîntul, cerul, stelele, sórele şi luna. (2)

CCCXVI. **Păpuşoiul.**

1347. * Ese moşul din răgoz,
şi-ĭ tare mătrungos. (3)

a) * Ese moşul din răgoz,
mititel şi flotocos. (4)

1348. * Ese moşul din răgoz,
cu cojocu 'ntors pe dos. (5)

1349. * Şéde moşu în rogoz,
mare tiulihăŭ a scos. (6)

a) * Merge moşul prin rogoz,
mare mătărângă-a scos. (7)

b) * Ese popa din rogoz,
multă bunătate-a scos. (8)

c) * Fóşa, fóşa prin rogoz,
mare mătăhulă-a scos. (9)

(1) Din Moţăţeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(2) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(3) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(4) Din Crucea-Broscenĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l N. Vasiliu.
(5) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Idem.
(9) Idem.

1350. Grec îngrecat,
cu nouĕ haine 'mbrăcat. (1)

1351. * Ce-ĭ érna îmbrăcat
şi vara desbrăcat? (2)

1352. * De aicĭ până în bradĭ,
tot parĭ împlântaţĭ. (3)

1353. Botă mazarată,
în pod aruncată. (4)

a) * Am o botă împistrită
şi în pod svârlită. (5)

1354. * Din gĭos de cancelărie,
am o cólă de hârtie,
sub cólă multe halicĭurĭ,
sub halicĭurĭ pîrhaiţă. (6)

CCCXVII. Părinţiĭ.

1355. Este un lucru, pe care uniĭ îl aŭ întreg, alţiĭ pe jumătate, iar alţiĭ de loc. (7)

CCCXVIII. Păstrăvul.

1356. * Ciuştĭ prin apă,
zup sub pétră. (8)

CCCXIX. Pătiacul cu fîn.

1357. * Patru ómenĭ pórtă toţĭ o căciulă. (9)

(1) A. Popescu, *loc. cit.*
(2) Din Bucovina, com. de d-l S Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) *Siedietórea*, III, p. 6.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 32; Bulgărescu, No. 377.
(8) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(9) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

CCCXX. Pătlăgelele.

1358. Cârpe crețe
pe coteţe. (1)

CCCXXI. Păunul.

1359. * Stejar verde,
vîrfu-ĭ arde;
la trupină,
are albină. (2)

1360. * Am o rață
tîrgovață,
singură códa-şĭ negóţă. (3)

a) * Am o rață
forforață,
singură códa-şĭ negóţă. (4)

CCCXXII. Pânea.

1361. O bagĭ fără cójă,
şi o scoţĭ cu cójă. (5)

1362. * Chinuită
şi muncită,
peste tot locul bortită;
cine-o are, îĭ bogat,
cine nu, îĭ om sărac. (6)

---

(1) Bulgărescu, No. 268.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Idem.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 41.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCCXXIII. **Pânza în răsboiŭ.**

1363. * O mătuşe îmbrăcată,
suveicată,
tot pe lat şedeà culcată,
douĕ fete-ĭ jócă 'n spate:
una sare şi-alta piere. (1)

1364. Am nisce pasĕrĭ: când se rupe la una
un picior, tóte trebue să stea. (2)

1365. * Este un croitoriŭ,
şi croesce o croitură
făr un pic de tivitură. (3)

CCCXXIV. **Pecetea.**

1366. * Sunt rotund ca un ban; staŭ în mijlocul uşeĭ;
ghicĭ ce păzesc? (4)

CCCXXV. **Peria.**

1367. Gogonéţa de purcea,
fugĭ d'acìa, vino 'ncoa. (5)

1368. * Totolina
umple mâna. (6)

1369. * Turtea
burtea,
gură de viţea. (7)

---

(1) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(2) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXXI.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Idem.

a) * Turtel
burdel,
buză de viţel. (1)

CCCXXVI. **Perina.**

1370. * Moşul se culcă pe móşa,
şi móşa face foss! (2)

a) Se suie moşul pe móşă, şi face foss! (3)

1371. * Nóptea lată,
ḑiua îmflată. (4)

a) * Ḑiua umflată
şi nóptea deşartă. (5)

1372. * Pelea merge la apă,
vaca rĕmâne acasă. (6)

CCCXXVII. **Perja** (pruna).

1373. * Am o vacă a fătà,
şi viţelul tot a fătà. (7)

a) Am o vacă a fătà
şi viţelul dintr'însa
încă-ĭ a fătà. (8)

b) Am o vacă de-a fătà
şi viţelul de la ea
stă încă de-a fătà. (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(3) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Idem.
(7) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 92; Sima, *op. cit.*, No. 31.
(9) Bulgărescu, No. 84.

c) Am o vacă: e a fătà,
deşì viţelul în ea e a fătà. (1)

d) Am o vacă a fătà:
dar cum să nu fie a fătà
când şi viţelul în ea
încă e a fătà. (2)

1374. Am o vacă şi este a fătà,
şi fată o ghiţică;
şi ghiţica este a fătà
şi fată şi ea un ghiţel. (3)

1375. Am o scrófă négră,
şi în ea este un purcel,
şi purcelul încă are un purcel. (4)

CCCXXVIII. Pescele.

1376. Apa mĕ nasce,
sórele mĕ cresce,
şi când nu vĕd pe mama mor. (5)

1377. *Apa-mĭ me faţe,*
sŏarele-mĭ me creşte,
ş-ma nu-mĭ ved dada,
mŏarte-mĭ me-anvăleşte. (6)

1378. De mâncare am să mănânc,
dar n'am gură de vorbit. (7)

1379. In umblat e slab,
bun la mâncat. (8)

(1) *Siedietórea*, II, p. 66.
(2) *Ibidem*, IV, p. 47.
(3) S. Crainic, în *Revista critică literară*, IV, p. 301.
(4) *Siedietórea*, IV, p. 23.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 168; Bulgărescu, No. 161.
(6) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(7) A. Popescu, *loc. cit.*
(8) Sima, *op. cit.*, No. 125.

1380. Slab la umblat,
bun la înnotat,
dar şi bun la mâncat. (1)

1381. Bumbiĭ dómneĭ
în fundul óleĭ. (2)

1382. * Merge — nu pe drum,
scarmenĭ — dar nu pene,
ferbĭ — nu zémă,
mănâncĭ — nu carne. (3)

a) * Mergênd — nu pe drum,
prindênd — nu pasĕre,
smulgênd — nu pene,
făcênd — nu zémă,
şi mâncând — nu carne. (4)

1383. Intru 'n casă să scap,
şi casa-mĭ ese pe ferestre. (5)

1384. Casa face sgomot,
locuitoriĭ sunt mulţĭ:
veniră nisce ómenĭ,
luară pe locuitorĭ,
iar casa eşì pe ferestre. (6)

a) Aŭ venit hoţiĭ,
aŭ prins pe locuitorĭ,
şi casa eşì pe ferestre. (7)

---

(1) Bulgărescu, No. 690.
(2) *Siedietórea*, II, p. 66
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 240; Bulgărescu, No. 485.
(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 240.
(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 240; Bulgărescu, No. 103.

1385. S'aŭ dus turcĭ
să prindă pruncĭ;
pruncĭ n'aŭ găsit,
şi casele pruncilor
aŭ eşit pe ferĕstră. (1)

Cf. cimiliturile francese:

a) Quelle chose est-ce quant les ennemis entrent en une maison pour prendre l'oste, la maison ist hors par les fenestres? (2)

b) Je vas, je viens dans ma maison;
on vient pour me prendre,
ma maison se sauve par les fenêtres,
et moi je reste en prison.
— Le poisson et le filet. (3)

c) L'eau passe par mes fenêtres et moi je reste prisonnier dans ma maison.
— C'est un poisson pris dans un filet. (4)

d) En ma maison j'étais en repos, mes ennemis m'ont environné, ma maison est sortie par les fenêtres et je suis demouré prins.
— Le poisson et la nasse. (5)

Cf. cimilitura alsaciană:

Es kam ein gast yns wirtz hauss do viel das hauss zum fenster auss und bleib der wirt ym gast. (6)

Cf. cimilitura scoţiană:

The robbers came to our house
when we were a'in:
the house lap out at the windows
and we were a'ta'en.
— Fish caught in a net. (7)

(1) Bulgărescu, No. 706.
(2) Rolland, *op. cit.*, No. 71.
(3) *Ibidem.*
(4) *Ibidem.*
(5) *Ibidem*, p. 39.
(6) *Ibidem.*
(7) *Ibidem.*

CCCXXIX. Petrele de móră.

1386. *Turta mĕa, ştri turta ta,*
fuslu a mĭeŭ 'n buriclu a teŭ. (1)

1387. *Turta ta cu turta a mea*
pi un fus, ună se şuţă. (2)

CCCXXX. Pĕduchele.

1388. * Am o turmă de oĭ,
şi ciobanul le mână dinapoĭ. (3)

1389. Ce este micuţ, fórte mititel,
de-şĭ ieà căciula Vodă pentru el? (4)

a) Ce e mic mititel,
de-şĭ ieà Vodă chipiul pentru el? (5)

b) Işĭ ieà orĭ-cine căciula de el. (6)

CCCXXXI. Picătura de plóie.

1390. *Ţiŭ, ţiŭ după casă.* (7)

1391. *Divarligaluĭ di casă cuscîrli sĕ-adună ş-ḑŏacă.* (8)

CCCXXXII. Piciórele.

1392. * Am douĕ bodolane
şi le ferb în douĕ óle. (9)

(1) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(2) Weigand, *op. cit.*, No. 31.
(3) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 102.
(5) Bulgărescu, No. 187.
(6) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 48.
(7) P. Papahagi, *loc. cit*, No. 48.
(8) *Ibidem*, No. 80.
(9) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

1393. Am doĭ călușeĭ,
tiĭerĭ sprinteneĭ,
numaĭ să m'arunc pe eĭ. (1)

CCCXXXIII. Piciórele caluluĭ.

1394. *Patru tŏacă,*
ş'o miĭe gĭŏacă. (2)

CCCXXXIV. Pieptenele.

1395. * Am un om tăpălăgos,
mână porciĭ în jos. (3)

a) * Moşul cel tăpălăgos
alungă porciĭ în jos. (4)

b) * Popa felegos
mână porciĭ în jos. (5)

c) * Am un om tăpănos,
mână porciĭ în jos. (6)

1396. * Am un moşnég flenduros,
mână porciĭ pe gârlă în jos. (7)

b) * Totoliciŭ de os,
se duce cu porciĭ în jos. (8)

c) Omul terfegos
duce porciĭ în jos. (9)

d) Petrea felegos
mână porciĭ în jos. (10)

---

(1) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXII.
(2) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(3) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(4) Idem.
(5) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ. com. de d-l P. Herescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 149; Bulgărescu, No. 624.
(10) Sbiera, *op. cit.*, No. 55.

e) Purcăraş de os
duce porcii în jos. (1)

1397. Angheluţă mititel
trage porcii după el. (2)

1398. Bârnuţă de os
duce porcĭ în jos. (3)

a) Bârnuţă de os
duce boerĭ în jos. (4)

1399. * Am un urs tăpălăgos,
mână porcii tot în jos. (5)

Cf. cimiliturile francese:

a) Il n'est pas plus grand que le pied d'une mulle, et si en enchasse len bien cent bestes hors de leur pasture?
— C'est un pigne qui abat les poux des cheveulx. (6)

b) Tel n'a chair, ni os, ni vèture,
et met cent bêtes hors de pâture.
— Un peigne. (7)

c) Es pas pu gros qué lo mo,
souort toutos los bestios dey bono.
— La pigne. (8)

Cf. cimiliturile catalane:

a) ¿ Qu'es una pota de mula,
que treu totas las bestias de la pastura?
— La pinta. (9)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 47; *Românul glumeț*, No. 339.
(2) Bulgărescu, No. 163.
(3) *Ibidem*, No. 175.
(4) *Ibidem*, No. 176.
(5) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(6) Rolland, *op. cit.*, p. 191.
(7) *Ibidem.*
(8) *Ibidem.*
(9) Briz, *op. cit.*, p 76.

b) Una posteta com la má,
puja dalt de la montanya,
y'n fa baixá' 'l bestiá'.
— La pinta. (1)

Cf. cimilitura ribagorzană :

Una tableta como la ma,
puya ta la montanya,
y en fa baixá al bestiá.
— Peine. (2)

Cf. cimilitura asturiană :

Un garabin con garabinos,
sube á la llomba y baya rocinos.
— El peine. (3)

1400. * Ion flenduros
mână porciĭ 'n jos,
şi-ĭ adapă
şi-ĭ înţépă,
şi-ĭ mânâncă
fripţĭ cu cépă. (4)

1401. Sus pădure
jos pădure,
la mijloc
e loc de joc. (5)

CCCXXXV. **Pieptenil de lână.**

1402. Lătăruşcă
ruşcă,
de bagĭ deştiul te muşcă. (6)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 109.
(2) Demófilo, *op. cit.*, p. 391.
(3) *Ibidem*, p. 378.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 154; Bulgărescu No. 703.
(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 237; Bulgărescu, No. 558.

1403. Incâlcitură
peste 'ncâlcitură,
când bagĭ deştiul,
l'apucă 'n gură (1)

Cf. cimilitura francesă :

Locquette siet a la paroit,
se vous y metiez vostre doit,
sachiez que elle vous morderoit.
— Ce sont pignes à pignier laine. (2)

1404. Am doĭ uncheşĭ : se trag de barbă amîndoĭ. (3)

a) * Am doĭ moşĭ cu bărbile marĭ, marĭ,
şi se tot trag de bărbĭ. (4)

b) * Am doĭ moşnegĭ, tótă ḑiua se trag cu dinţiĭ
de barbă. (5)

c) Am douĭ moşnegĭ
cu barba şargă:
când se 'ntîlnesc,
se trag de barbă. (6)

1405. * *Doĭ cîlugri s-trag di barbă.* (7)

1406. *Harţa, farţa, nu ari (fîră) nĭilă.* (8)

1407. Mĕ suiiŭ în pod după iţe codoiţă,
nu aflaiŭ iţe codoiţă
şi aflaiŭ dinţĭ de veveriţă. (9)

---

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 238; Bulgărescu, No. 486.
(2) Rolland, *op. cit.*, No. 240.
(3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 156.
(4) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 25.
(7) Din Macedonia, com. de d-l P. Papahagi.
(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 47.
(9) *Siedietórea*, II, p. 42.

CCCXXXVI. **Piperul** (chipăruşul).

1408. * Cimilinga linga,
légă-ţi-se limba. (1)

a) * Cimiliga liga,
de ţi se légă limba. (2)

b) * Titiliga liga,
lege-ţi-se limba. (3)

c) Cinmeliga liga,
ciumeléscă-ţi-se limba. (4)

d) Ciumeliga liga,
ciumeléscă-ţĭ dracu limba. (5)

e) Cimilégă légă,
limba ţi se légă
cu un fir de mătasă négră. (6)

1409. * Ce-ĭ din lume adus
şi la masă pus? (7)

a) * Ce-ĭ din lumea mare adus
şi la mare masă pus? (8)

1410. * Tărtăcuţă roşie
plină de cîrmojie. (9)

---

(1) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(2) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 33; Bulgărescu, No. 242.
(5) *Siedietórea*, II, p. 65.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 84.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl Marian.
(8) Idem.
(9) Comunicată de d-l I. A Zanne.

1411. * Roşu ca focul,
iute ca dracul. (1)

1412. Gheme creţe
prin coteţe,
tăiete pe de laturĭ. (2)

1413. Stiugiar (gorón) verde,
în vîrf arde,
pupueţĭ cumĕtră. (3)

1414. *Un cuţut plin cu furniţ.* (4)

CCCXXXVII. **Pirostriile** (fierosteile).

1415. * Cionteiŭ, bonteiŭ,
picióre de coteiŭ. (5)

1416. * Scăunel cu treĭ picióre,
merge séra 'n şeḑĕtóre. (6)

1417. Călugăriţă cu treĭ picióre la cap. (7)

1418. *Treĭ surăriţă
t-ună cîmisiţă.* (8)

1419. * Cât am trăit,
pe foc m'aĭ fript;
iar după ce am murit,
pe drum m'aĭ svârlit. (9)
(Veḑĭ şi Óla.)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Bulgărescu, No. 391
(3) *Siedietórea,* II, p. 23
(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 13.
(5) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) *Românul glumeţ,* No. 99.
(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 72.
(9) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Matcescu.

1420. Cracaia,
negraia,
albuş,
gălbenuş,
moş Neculae de-asupra. (1)

1421. Pe lelea crăcănată
şéde lelea roşcată,
şi 'n lelea roşcată
şéde lelea fisîiată. (2)
— Pirostriile, céunul, mămăliga.

CCCXXXVIII. Pisica.

1422. * Fuge purea pe cuptor
de-a purea purea 'napoĭ. (3)

a) * Suie pierea pe cuptĭoriŭ,
n'a purì purea 'napoĭ. (4)

b) * Suie sura pe cuptĭoriŭ,
n'a surì sura 'napoĭ. (5)

1423. * Cine dórme în căsuţă,
saŭ în pat, saŭ în cotruţă,
albă, négră, pestricióră,
sfîrîind din mustecióră,
şi când vede-un şoricel,
ţup, îl prinde sprintenel? (6)

a) * Ce şéde 'n căsuţă,
dórme 'n pat saŭ 'n cotruţă;
de se mişcă un şoricel,
ţup, îl prinde sprintenel? (7)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.
(2) Bulgărescu, No. 626.
(3) Din Crucea-Broscenĭ, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Comunicată de d-l M. Lupescu.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1424. Am un năpârstoc:
stă în vatră la foc. (1)

a) Am un năpârstoc:
şéde jos la foc. (2)

1425. Opincă nerasă,
vîrghide prin casă. (3)

a) * Opincă nerasă,
ciors séra prin casă. (4)

1426. * Ese ţimţurugul
din haliup cacancea
şi întrébă de clopoţel:
acasă e sgrepţoşel? (5)
— Mîţa şi şórecele.

CCCXXXIX. Pina şi pilugul.

1427. * Baba stă,
moşnégul dă. (6)

a) * Baba stă
şi moşul dă. (7)

b) Mama stă
şi tata-ĭ dă. (8)

1428. * Unul stă
şi unul dă. (9)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 94.
(2) Bulgărescu, No. 74.
(3) *Românul glumeţ*, No. 224.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 114; *Românul glumeţ*, No. 115; Sbiera, *op. cit.*, No. 45; Bulgărescu, No. 569 şi 592.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1429. *Dada sta*
şi tata-lĭi da. (1)

1430. Treĭ daŭ,
treĭ staŭ,
treĭ se uită,
treĭ ascultă. (2)

CCCXL. **Pirpeliţa** (3)

1431. * Am o căţeluşă vînĕtă
şi face numaĭ urdă. (4)

CCCXLI. **Plasa** (de prins pesce).

1432. O mie înodate,
o mie desnodate,
o mie să vorbescĭ,
o mie nu ghicescĭ. (5)

1433. *Ună miliĭe înnodate,*
ună miliĭe disnodate,
ună miliĭe să sburăştĭ,
şi tot nu poţĭ s'anguceştĭ. (6)

CCCXLII. **Plăcinta.**

1434. * Turtă peste turtă
şi la mijloc urdă. (7)

1435. * Petec peste petec,
sus pe desuetec. (8)

---

(1) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(2) Sima, *op. cit.*, No. 173.
(3) Adecă jgiabul moriĭ, prin care curge făina de sub pétră, la măcinat.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 24; *Românul glumeţ* No. 291.
(6) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(7) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCCXLIII. **Plopul.**

1436. * Am un frate, dar e prea nalt (1).

CCCXLIV. **Plosca.**

1437. Am o fată mare şi o atârn de plete în cuiŭ. (2)

a) * Am o fată,
stă cu gîţele
în cuiŭ acăţată. (3)

1438. Fată de secuiŭ
cu pletele în cuiŭ. (4)

1439. Am o fată încinsă cu bete,
ş'o strigă din cetate
şépte leĭ şi jumătate. (5)

1440. Am o fetiţă
încinsă cu betiţă
de la Vodă cumpĕrate,
şépte leĭ pe ele-a dat. (6)

1441. *Am o fată*
mult muşiată
di cuşiţă-ĭ spinzurată;
cînd o ľiaĭ 'n braţă
ş'o muntreşti 'n faţă,
o strîngĭ cu vrĕare
şi 'n gură o başĭ,
te saturĭ de mĭere
ş'nu-ţĭ vine s'o-alaşĭ. (7)

---

(1) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 137; Bulgărescu, No. 105.
(3) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.
(4) Bulgărescu, No. 389.
(5) Ispirescu, *op. cit.*, No. 159; Bulgărescu, No. 102.
(6) A. Popescu, *loc. cit.*
(7) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

1442. *Nă fëată cu mînile 'n gechĭ,*
o lĭaĭ 'n brațe făr s'o 'ntreghĭ,
cu sete mare o bașĭ 'n gură,
ș'te saturĭ di laptele-lĭi ți cură. (1)

1443. Am o fată de sas
cu lindina 'n nas. (2)

1444. Am o găină cucuiată:
șéde în casă încuiată. (3)

1445. Am o vacă: când o mulg, o întorc cu picióreie în sus. (4)

1446. Cine nu gîcesce
treĭ mațe sgârcesce. (5)

1447. * Am o gâscă cioĭcă, boĭcă,
cu grumajiĭ ciobîrloĭ,
din gură pahaiŭ isbesce,
saĭ, domnule, și-o ghicesce. (6)

a) * Am o gâscă ciόită bόită,
c'un picior țurluiŭ burluiŭ,
clonțul din pahar zmuncesce,
mergĭ, băete, de ghicesce. (7)

b) * Am o gâscă șόică bόică,
cu grumazul șoiŭ bîrloiŭ,
cine nu ghicesce
treĭ mațe sgârcesce. (8)

1448. * Hurduz
burduz,
din Țarigrad adus,
în șurub legat,
în cuiŭ aninat. (9)

(1) Tașcu Iliescu, *loc. cit.*
(2) Bulgărescu, No. 133.
(3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 153; Bulgărescu, No. 160.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(7) Din Farcașa, jud. Suceveĭ, com. de d-l T. Daniilescu.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.

CCCXLV. Ploşniţa.

1449. * Burdujel îmflat
umblă nóptea pe sub pat. (1)

CCCXLVI. Plóia.

1450. * Chicăţica
mărunţica,
înverdesce
şi 'negresce,
şi priesce,
şi belesce. (2)

1451. * Intr'un vîrf de plop
îmblătesce bob. (3)

1452. Maĭ subţire ca golumbul
şi maĭ slab ca turnul. (4)

1453. * Ce-ĭ subţire ca fuiorul
şi e lungă ca fusciorul? (5)

CCCXLVII. Plugul.

1454. Ce hiară încornorată
umblă cu gura căscată,
şi numai cu limba rîmă,
tot rĕstórnă şi dărîmă? (6)

a) E o fiară încornorată,
gura eĭ e tot căscată,
limba eĭ mereŭ tot rîmă,
şi rĕstórnă şi dărîmă. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 10.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) A. Pann, *op. cit*; *Românul glumeţ*, No. 93; Bulgărescu, No. 207.
(7) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 333.

1455. * Am o bucată de lemn·
şi o bucată de fer:
ferul umblă prin pămînt,
iară lemnul pe afară. (1)

1456. * Doĭ trag,
doĭ mână,
doĭ împing,
coţofling. (2)

1457. * Treĭ telereĭ,
opt opinteĭ,
şi cu bilghiri găóza. (3)

1458. Opt opintele,
douĕ scîrţiele,
şi-un ţuţuiŭ după ele. (4)

1459. Opt opintite,
şépte fîrticăite,
înaintea luĭ Mustéţ i
gălbere găóză. (5)

a) Opt împingĕtorĭ,
doĭ flueratorĭ,
ghelbuia gogóşă
înaintea luĭ Mustéţă. (6)

1460. Opt opintesc,
miile plătesc,
şi un turuetic. (7)

1461. * Opt opintele,
şi-o ploscă de pele,
şi-un ham tătăresc. (8)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(5) A. Pann, *Povestea vorbeĭ*; Bulgărescu, No. 618; *Revista critică literară*, IV, p. 158.
(5) *Românul glumeţ*, No. 120.
(6) Bulgărescu, No. 625.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 113.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian

1462. * Şéĭ-spre-ḑece opintele,
doue scîrţîele,
şi-un ţuţuiŭ după ele. (1)

1463. Mĕ duseiŭ în munte
să-mĭ caut caiĭ;
caiĭ nu-ĭ găsiiŭ,
dar vĕḑuiŭ vîntul
rĕsturnând pămîntul. (2)

a) Mĕ suiiŭ în scaiŭ
să vĕd nisce caĭ;
dar nu vĕḑuiŭ caĭ,
şi vĕḑuiŭ vîntul
rĕsturnând pămîntul. (3)

b) * Mĕ suiiŭ pe doĭ scaĭ,
şi vedeam doĭ caĭ
şi vîntul
vînturând pămîntul. (4)

c) Mĕ suiiŭ în scaiŭ
să mĕ uit de caĭ,
vĕḑuiŭ vîntul
rĕsturnând pămîntul. (5)

d) * M'am dus după caĭ,
şi m'am suit într'un scaiŭ,
şi am vĕḑut bătênd vîntul,
rĕsturnând tot pămîntul. (6)

e) Mĕ suiiŭ în dél
să vĕd al meŭ cal,
nu vĕḑuiŭ calul,
dar vĕḑuiŭ vîntul
rĕsturnând pămîntul. (7)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 7; Bulgărescu, No. 567.
(3) Arsenie, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 604.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 58.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Bulgărescu, No. 564.

f) Eşiiŭ în dél,
věḑuiŭ un cal,
şi vîntul
risipind pămîntul. (1)

g) Mě suiiŭ în dél,
şi věḑuiŭ vîntul
rěsturnând pămîntul. (2)

1464. Iepure 'mpěnat,
şérpe potcovit,
poruncă de domn,
meşteşug de om. (3)

1465. Cocoş potcovit
de óste gătit,
găina cârcâià
să mérgă şi ea. (4)

a) Cocoş îmfierat
la óste a plecat;
găinile cârcâiaŭ
să mérgă şi ele. (5)

b) Am un cocoş gătit de nuntă:
găina cârcâià
să mérgă şi ea. (6)

1466. Am un boŭ: când merge de-acasă, ese cu capul înainte şi cu córnele 'napoĭ. (7)

1467. Am un boŭ, care, când merge de-acasă, stă cu córnele către casă; când vine de la câmp, stă cu córnele către câmp. (8)

---

(1) *Siedietórea,* II, p. 58.
(2) *Ibidem,* IV, p. 120.
(3) Ispirescu, *op. cit.*
(4) A. Popescu, *loc. cit.*; S Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.
(5) Bulgărescu, No 261.
(6) *Ibidem*, No. 119.
(7) *Siedietórea,* I, p. 88.
(8) *Ibidem*, p. 48.

1468. Am un boŭ cu córnele dinapoĭ. (1)

1469. * E cam lung şi are douĕ córne şi douĕ ferişóre. (2)

1470. Am un pesce:
în şeḑut sclipesce,
patru boĭ abià-l clătesce. (3)

1471. Ce e aceea:
cu trupul vĕréză,
cu córnele ernéză? (4)

1472. * Nucă nucósă,
chersă flocósă,
porc pîntănog.
chersă de dîrlog. (5)

CCCXLVIII. Pluta.

1473. * Am un uliŭ care sbóră şi nu se atinge de pămînt. (6)

CCCXLIX. Podelele pe grindar.

1474. Sunt douĕ-spre-ḑece, saŭ şi maĭ multe, orĭ şi maĭ puţine surorĭ, şi tóte dorm pe un căpĕtâiŭ. (7)

a) * Am 12 boĭ, dorm pe un căpĕtâiŭ. (8)

CCCL. Pologul.

1475. De la noĭ
şi pân' la voĭ,
pĕsat
vĕrsat. (9)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 57.
(2) Din Fişcălia jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(3) *Siedietórea*, II, p. 22.
(4) *Ibidem*, IV, p. 22.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl Marian.
(6) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. [illegible]
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 30.

CCCLI. **Pomița.**

1476. La vîrfu-ĭ roșie
la rădĕcină părósă. (1)

CCCLII. **Pomul.**

1477. Ce e aceea ce
primăvara mugluresce,
vara umbresce,
tómna hrănesce,
și érna încăldesce? (2)

a) * Primăvara te veselesce,
vara te umbresce,
tómna te nutresce,
érna te 'ncăldesce,
poftim de ghicesce. (3)

b) Primăvara te veselesc,
vara te rĕcoresc,
tómna te nutresc,
érna te încăldesc. (4)

CCCLIII. **Popa.**

1478. * Coțofană faură
întunecă 'n gaură,
se mânecă
în spre duminică. (5)

a) Coțofană faură
mănă nóptea 'n gaură,
mânecă
și tunecă
spre sfîntul Dumitru. (6)

(1) *Siedietórea*, II, p. 58
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 157.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) *Colecțiune de basme și ghicitorĭ*, Craiova 1884.
(5) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(6) Bulgărescu, No. 283.

b) Coţofană faură
întră ḑiua 'n gaură. (1)

1479. * Rage ursul din cetate
şi vacele nu vin tóte
şi viţei 'n jumătate. (2)

1480. Strigă micica din cetate
că-ĭ ciréda jumătate. (3)

1481. Strigă micica din cetate
să se-adune boĭ şi vacĭ. (4)

1482. Cântăreţul Domnuluĭ,
sărăcia omuluĭ. (5)

CCCLIV. **Porcul.**

1483. * Unu ară,
doĭ se miară,
patru 'mping,
ş'un coţofling. (6)

a) * Unu ară,
doĭ se miară,
patru 'mping
la un cioflîng. (7)

b) * Unu ară,
doĭ se miară,
patru 'nping,
unu face ţinghiling. (8)

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 255; Bulgărescu, No. 264.
(2) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(3) Bulgărescu, No. 693.
(4) *Ibidem*, No. 695.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 104.
(6) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Idem.

c) * Unu ară,
doĭ se miară,
patru se coţobănesc,
unu face hîţa, pîţa. (1)

d) * Unu ară,
doĭ se miară,
patru ţepenesce,
unu sgâţâesce,
poftim copile şi gicesce. (2)

e) * Unu ară,
doĭ se miară,
patru opintesc,
doĭ fîlfîitorĭ
şi un păţigoiŭ. (3)

f) * Unu ară,
doĭ se miară,
treĭ clompăesc,
patru opintesc. (4)

g) * Unu sapă,
doĭ se uită,
patru sprijinesc,
şi unu pîţîesce. (5)

h) Unu ară,
doĭ se miară,
doĭ fulăĭ,
patru umblăĭ,
şi un fîţaĭ fîţaĭ. (6)

i) Patru proptite
şi douĕ ciulite,
un opintitor
şi-un făscălitor. (7)

---

(1) Din Farcaşa, jud. Suceveĭ, com. de d-l T. Daniilescu.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Idem.
(5) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(6) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 27; Bulgărescu, No. 751.
(7) *Siedietórea,* IV, p. 144.

Cf. cimilitura francesă:

Un à fouiller,
et deux à regarder fouiller,
et deux à entendre fouiller,
et deux à gratter,
et un à frapper sur le trou.
— Un pourceau. (1)

1484. Merge pe drum: două ascultă,
două vede, două ară,
una mână şi umblă,
gemênd nefiind bolnav. (2)

1485. Cine geme nebolind
şi caută neperḑênd? (3)

a) * Ce se vaită şi nu-l dóre,
şi caută şi nu prăpădesce? (4)

b) Cine geme fără să fie bolnav,
şi caută fără să fie perdut? (5)

c) Ce caută neperdut
şi geme nebolit? (6)

1486. De la noĭ şi până la voĭ,
te petrec tot cu cimpoĭ (7)

a) * De la noĭ şi până la voĭ,
tot în surle şi cimpoiŭ. (8)

b) De la noĭ şi până la voĭ,
în ţîpete şi 'n cimpoiŭ. (9)

(1) Sauvé, *op. cit.*, No. 33.
(2) Ispirescu, *op. cit.*
(3) A. Pann, *op cit.*; *Românul glumeţ*, No. 150; Bulgărescu, No. 265.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.
(6) *Românul glumeţ*, No. 290.
(7) Sbiera, *op cit.*, No. 104.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) A. Popescu, *loc. cit.*

1487. Mĕ suiiŭ în scaiŭ,
ca să vĕd de caĭ;
dar nu vĕḑuiŭ caĭ,
ci óstea luĭ Michaiŭ,
tot umblând ca vîntul
şi rĕscolind pămîntul. (1)

1488. * Patru opinteĭ şi un tîrnăcop. (2)

CCCLV. **Porcul şi lupul.**

1489. * Hîra baba
cutrieră dumbrava,
viclénul tălhăros
se pune jos
şi rĕpune
capul babeĭ jos,
şi-şĭ face cină din el,
ca dintr'un miel. (3)

CCCLVI. **Poteceie.**

1490. De la noĭ până la voĭ,
tot făşiĭ de teiŭ. (4)

a) De la noĭ
până la voĭ
şi până la eĭ,
tot făşiĭ de teiŭ. (5)

1491. Mamă lată,
scofârdată. (6)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 109.
(2) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) *Românul glumeţ*, No. 104; Bulgărescu, No. 319; *Ţéra nouă*, 1887.
(5) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 257.
(6) *Românul glumeţ*, No. 114; Bulgărescu, No. 580.

1492. Mama lată
scofândată,
nenea grosul
terfegosul.
— Poteca şi drumul. (1)

CCCLVII. Pragul.

1493. * Am un om mititel:
vede trupul tuturor. (2)

1494. Butucaşul rotunjor,
vede dosul tuturor. (3)

1495. În pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă mĕ aduse,
vătav de picióre mĕ puse. (4)

1496. Am un cal frumos,
şi e jos:
cine vine îl incalică. (5)

1497. *Cal aştirnat,*
di cîţ trec încîlicat. (6)

a) Easti un cal: cîţ trec lu ncalică, tricuĭ·
ş-o, lu ncîlicaĭ. (7)

CCCLVIII. Prajul.

1498. * *Un auş cu barba-n loc.* (8)

a) Un auş cu barb in loc. (9)

---

(1) Bulgărescu, No. 606.
(2) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 159.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 21.
(5) *Siedietórea*, IV, p. 120.
(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 75[1].
(7) *Ibidem*, No. 75[2].
(8) Din Macedonia, com, de d-l P. Papahagi.
(9) Weigand, *op. cit.*, No. 2.

CCCLIX. Primarul.

1499. Şlépţul satuluĭ,
necazul săraculuĭ. (1)

CCCLX. Proţapul.

1500. * Mătărîngă grósă,
şede între douĕ flocóse. (2)

a) * Mătălungă
lungă,
grósă,
între douĕ flocóse. (3)

1501. Un mort între doĭ viĭ. (4)

CCCLXI. Proţapul şi leuca.

1502. * Postrungă
lungă,
posnă cucuiată. (5)

CCCLXII. Punga.

1503. * Am o raţă
şugubaţă,
singură códa negóţă,
şi cu ciocul cigălesce;
pas, bădiţă, de ghicesce. (6)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 140.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) *Siedietórea*, IV, p. 47.
(5) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de de d-l G. Popescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CCCLXIII. **Puntea.**

1504. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă de m'aŭ adus,
călcătórea satuluĭ m'aŭ pus. (1)

CCCLXIV. **Puntea nasuluĭ.**

1505. Ce-ĭ în lume
fără nume? (2)

CCCLXV. **Purceiĭ** (când sug).

1506. Béŭ boeriĭ dintr'o bute și butea geme. (3)

a) Butea geme, boeriĭ beŭ. (4)

b) Boeriĭ beŭ și butea geme. (5)

CCCLXVI. **Purecele.**

1507. * Am un boŭ:
unde calcă
nu se vede,
unde pasce
se cunósce. (6)

a) Am un boŭ negru:
unde sare
urmă n'are,
unde pasce
se cunósce. (7)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 143; Bulgărescu, No. 458.
(2) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu, și din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 12.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 108; Bulgărescu, No. 174.
(5) *Siedietórea*, II, p. 83.
(6) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 112.

b) Este un boŭ:
de unde sare
urme n'are,
unde pasce
se cunósce. (1)

1508. Am un cal
cât un mal:
unde sare
urmă n'are,
unde pasce
se cunósce. (2)

a) Am un cal mare:
unde sare
nu se cunósce,
unde pasce
se roşesce. (3)

1509. Unde pasce
se cunósce,
unde sare
urmă n'are. (4)

1510. * Cine sare
şi urmă n'are? (5)

1511. * Am un căluşel
mic şi sprintenel,
negru ca corbul,
iute ca focul:
unde sare
urmă n'are,
unde pasce
se cunósce. (6)

---

(1) *Siedietórea,* II, p. 42.
(2) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 260; Bulgărescu, No. 104.
(3) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 158.
(4) Sima, *op. cit*, No. 73.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.

a) * Am un căluţ negru ca corbul:
pe unde scopcesce
urma nu i se găsesce,
iar pe unde pasce
urma i se cunósce. (1)

1512. Săritură de ciută,
urmă de nimică. (2)

1513. Ce e mic mititel,
se tulbură Vodă de el? (3)

1514. *Nĭic ni escu,*
laĭ ni escu,
ş amirăulu lu ursescu. (4)

1515. Am o vacă négră,
şi pele n'are
nicĭ de o técă. (5)

1516. * Ţup icĭ,
ţup colea,
hi hara. (6)

1517. * Ce-ĭ mic ca şi un fir de mac,
şi sare în sus ca şi un ţap? (7)

1518. Am un dobitoc, ce tot mânâncă, şi nicĭ nu se satură vre-odată, nicĭ nu se culcă. (8)

1519. Ce se nasce în luna luĭ Martie, supĕră pe tótă lumea, doĭ îl gonesc, doĭ îl prind şi móre în cetate de óse? (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 113.
(3) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 320.
(4) Weigand, *op. cit.*, No. 14.
(5) Bulgărescu, No. 114.
(6) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Sima, *op. cit*, No. 74.
(9) Bulgărescu, No. 277.

a) In luna luĭ Martie săritura luĭ ca a căprióreĭ umblă cincĭ ómenĭ să-l prindă şi nu-l pot prinde, îl prind apoĭ doĭ şi-l bagă în cetatea feteĭ şi acolo îl omóră. (1)

1520. *Porcu nu-ĭ şi zurnă ari.* (2)

1521. *Grokĭ nu adară ş-pr-ĭu arîmă,*
faţi tuţ tra să si zgrîmă. (3)

CCCLXVII. Puşca.

1522. * Am o vacă brâncovancă,
când se pune brâncele,
se rĕsună luncile. (4)

1523. * Am o vacă bălţată,
pe la iĭ
cu băcăliĭ,
pe la nărĭ
cu lumînărĭ,
pe la códe
cu iscóde. (5)

1524. * Am o juncuţă
zbîrnăcuţă,
la mijloc
pară de foc. (6)

1525. Ţintă mîndră
şéde în grindă,
grăesce unguresce,
şi muşcă de prăpădesce. (7)

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No 76[1].
(3) *Ibidem*, No. 76[2].
(4) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(5) Idem.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) *Românul glumeţ*, No. 209 ; Bulgărescu, No. 605.

a) Țîntă mîndră
șede'n grindă,
și grăesce muntenesce,
și mușcă de prăpădesce. (1)

1526. Suflet n'are și suflet fură. (2)

1527. * Rage murga 'ntre hotarĕ
și s'aude'n ceea țéră. (3)

a) * Rage murga în cetate
și s'aude'n ceea parte. (4)

1528. * Huhuréză chéză,
după dél nechéză. (5)

a) * Huhuréză bréză,
departe nechéză. (6)

b) * Créța huhuréză,
peste dél nechéză. (7)

c) Huhuréză bréză,
șede'n dél de rinchéză
și nime nu-ĭ cutéză. (8)

1529. *Bŏațĭ lĕanga nu ari
și bumbunĕază di strigari.* (9)

1530. *'Nă fĕată cînd tușĕază
tot loclu bumbunĕază.* (10)

---

(1) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 159
(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 311.
(3) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(4) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com de d-l M Lupescu.
(5) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) *Siedietórea*, I, p. 72.
(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 88.
(10) Tașcu Iliescu, *loc. cit*

1531. * Are mama douě fete
răzămate pe-un părete. (1)

1532. * Țăndurică lemn uscat,
face loc în Țarigrad. (2)

a) Țăndurică lemn uscat,
face larmă'n Țarigrad. (3)

1533. * Unuma,
dunuma,
zaia,
paia,
chicura,
cucura,
hurduc,
burduc,
sacalie,
pic,
poc. (4)

1534. * Una lia
gâscâlia,
păulén,
gâscelén,
prinde jugul
jugubeț,
auliute,
du-te. (5)

1535. * Găinușă cu cucuiŭ,
ce-mĭ maĭ daĭ să nu te spuiŭ
c'am vědut ismene'n cuiŭ? (6)
— Pușca și génta.

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian
(2) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(3) *Românul glumeț*, No. 206
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.

CCCLXVIII. Pușcăria. primăria.

1536. Cerga dracului,
în mijlocul satului. (1)

1537. Inima dracului,
în mijlocul satului. (2)

CCCLXIX. Putineiul.

1538. * Trupinică scorbură,
șede jos și bolbură. (3)

a) Buturugă scorbură,
șede jos și bolboră. (4)

b) Buturugă bulbură,
șede jos și tulbură. (5)

1539. Sus tună,
jos resună,
și la mijloc horă. (6)

CCCLXX. Racul.

1540. * Cerceluș cu córne,
ferbe 'n fundul óleĭ. (7)

1541. Cercelușul măriĭ
pe fundul căldăriĭ. (8)

(1) Sima, *op. cit*, No. 139; Bulgărescu, No 249.
(2) Bulgărescu, No. 489.
(3) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(4) A. Popescu, în *Ţéra nouă*, 1887.
(5) Ispirescu, *op. cit*, No. 14 ; *Românul glumeț*, No. 280; Bulgărescu, No. 64.
(6) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 53.
(7) Din Movilița, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(8) *Românul glumeț*, No. 242.

1542. Ungur înarmat,
trece marea fără vad. (1)

a) * Ungur înarmat,
trece apa fără vad. (2)

1543. *N-vali laĭ şi-n foc aroş.* (3)

CCCLXXI. **Răşchitorul.**

1544. * Haida 'n sus şi haida 'n jos,
tot un puiŭ de ticălos. (4)

CCCLXXII. **Ridichea.**

1545. Strigă dómna de sus
la dómna de jos,
să-ĭ dea pesce fără óse. (5)

1546. * Felióră de caş
cu sare presărată,
mercurea mâncată. (6)

1547. Dómna în cămară,
cosiţele-afară. (7)

CCCLXXIII. **Rîma.**

1548. * Strigă liba de la gard,
şi mě apěră de găinĭ,
că de cânĭ nu mě tem. (8)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No 84; *Românul glumeţ*, No. 385.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 38.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Bibicescu, *op. cit*, No. XXX.
(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(7) *Siedietórea*, II, p. 50.
(8) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.

a) * Cine strigă tótă ḑiua:
sărițĭ ómenĭ bunĭ
și mĕ apĕrațĭ de găinĭ,
că de cânĭ nu mĕ tem? (1)

b) * Mĕ strigă o fată din dél,
s'o apĕr de găinĭ,
că de cânĭ nu-ĭ e frică. (2)

c) * Strigă lelea Anghelină,
ca s'o apĕr de-o găină,
și tot strigă și mĕ chémă,
că de câne n'are témă. (3)

d) * Strigă Titiană din poiană,
s'o apĕr de găinĭ,
că de cânĭ nu se teme. (4)

e) Strigă baba din pelin,
s'o păzască de găinĭ,
că de cânĭ nu-ĭ e frică. (5)

f) * Strigă badea din pîrlaz
pân'la lelea din grădină,
să mĕ apere de-o găină,
că de câne nu mĕ tem. (6)

g) Strigă Ghiță
din costiță,
să-l apĕrăm de găinĭ,
că de cânĭ
nu-ĭ este frică. (7)

(1) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(2) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(3) Din Bucovina, com. d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) *Romênul glumeț,* No. 308.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 267 ; Bulgărescu, No. 697.

1549. * Ciciană
din poiană,
apěră-mě de găinĭ,
că de cânĭ nu mě tem. (1)

1550. Strigă Dobra
din Moldova,
că de cânĭ
nu-ĭ este frică,
însă de găinĭ
i-e frică. (2)

a) Strigă Dobra
din Cosoba,
că e mică
mititică
și de găinĭ
îĭ este frică. (3)

b) Strigă Dobra 'n drum, că de găinĭ i-ĭ frică,
dar de cânĭ nu. (4)

1551. Strigă gălgăuță
din părăuță,
s'o aperĭ de găinĭ,
că de câne nu-ĭ e témă. (5)

Cf. cimilitură francesă:

Tordu, retordu, je passe sous la porte, garantissez-moi de vos poules, je n'ai pas peur de votre chien. (6)

1552. Stârcigat
îmbelșugat
sub pămînt e băgat. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 123; Bulgărescu, No. 702.
(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 270; Bulgărescu, No. 704.
(4) S. Crainic, *loc. cit.*, II, p. 47.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 165.
(6) *Mélusine*, I, colóna 88.
(7) Bulgărescu, No. 711.

CCCLXXIV. Rindunica.

1553. * Când în sus,
când în jos;
négră-i,
mîţă nu-ĭ. (1)

1554. * Am o épă sdravână,
şede jos şi dépĕnă,
şi se rógă rugului,
şi se 'nchină cucului. (2)

1555. Ţintă în grindă,
şi vorbesce
unguresce. (3)

a) * Ţundră
mîndră,
şede şi grăesce
unguresce. (4)

b) Ţinga
minga
şede'n grindă,
şi vorbesce
unguresce. (5)

c) * Ce este pe grindă,
şi colindă,
şi grăesce
unguresce? (6)

d) Ţintă mîndră
şéde 'n grindă,
şi grăesce
păsĕresce. (7)

(1) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Bulgărescu, No. 744.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.
(7) Sbiera, *op. cit.*, No. 120.

e) Ţintă 'n grindă,
şi vorbesce unguresce,
nu sci nimenĭ ce grăesce. (1)

1556. Négră în grădină,
vorbesce unguresce,
nime 'n lume
nu se nădăesce. (2)

1557. * Am un puiŭ de graur
pe un stâlp de aur,
şi graesce
împĕrătesce. (3)

1558. * Ce-ĭ la cap ca o dómnă,
iar la códă ca o furculiţă? (4)

1559. *Diprisupră nă ţigani,*
diprigĭos tută bumbac,
dinîpoĭ ca fŏarticā. (5)

1560. Ţăl, ţăl, ţăl, fată frumósă,
ieà sita din cuiŭ din casă
şi eşĭ pe uşă afară,
c'a venit ḑiua cea mare,
să-şĭ ascută dinţi 'n cămară. (6)

1561. *Ţiri-viri-maţiviri*
primuvĕara la pîlthiri. (7)

CCCLXXV. Ripele.

1562. * De la munte
pân'la munte,
numaĭ blănĭ înfipte. (8)

---

(1) Sima, *op cit*, No. 70.
(2) *Siedictórea*, II. p. 66.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 119.
(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 57[1].
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 57[2].
(8) Din Fişcălia. jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

CCCLXXVI. **Rîşniţa.**

1563. * Lată peste lată,
mazĕre vĕrsată. (1)

1564. * Turtă peste turtă,
şi la mijloc urdă. (2)

4465. Turtă peste turtă,
fusul meŭ
în nasul tĕŭ. (3)

1566. * Muncă de om,
sudóre de domn. (4)

CCCLXXVII. **Rîul.**

1567. Am un boŭ medelén:
pe unde pasce
se cunósce,
pe unde sare
urmă n'are,
şi fuge 'n mare. (5)

1568. * Unu viŭ între doĭ morţĭ. (6)

1569. *Cocut lungu ş-tut s-lunḑĕaşti,
fuḑi s-nîpoĭ nu mutrĕaşti.* (7)

CCCLXXVIII. **Rodia.**

1570. *Ună cutiĭ, cutică cu mîrḑĕali aroşi mplină.* (8)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 40.
(4) Din Bucovina com. de d-l S. Fl. Marian,
(5) Sbiera, *op. cit*, No. 150.
(6) *Siedietórea,* IV, p. 47.
(7) P Papahagi, *loc. cit.*, No. 8
(8) *Ibidem,* No. 7.

CCCLXXIX. **Róta.**

1571. Cincĭ cârligate,
ḑece băgate,
şi una îndreptată. (1)

CCCLXXX. **Róta móreĭ.**

1572. * Cep afară, cep în casă, cep în mijlocul caseĭ. (2)

CCCLXXXI. **Rótele.**

1573. Am patru surorĭ gemene,
cu numele asemene:
una pe alta se gonesc tot,
şi să s'ajungă nu pot. (3)

a) Am patru surorĭ:
una pe alta se alungă,
şi nu pot să se ajungă. (4)

b) * Patru surorĭ se gonesc una pe alta şi nu se ajung. (5)

c) Am patru surióre,
iuţĭ şi sprinteióre:
tótă viéţa fug,
şi nu se ajung. (6)

1574. Am patru surióre,
două marì, două micşóre:
una pe alta se alungă,
şi nu pot să se ajungă. (7)

(1) *Siedietórea*, II, p. 83.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) A. Pann, *op. cit.*, *Românul glumeţ*, No. 6; Bulgărescu, No. 145.
(4) G. Dem. Tedorescu, *op. cit.*, No. 271.
(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne
(6) Baronzi, *op. cit*; *Românul glumeţ*, No. 327.
(7) Bulgărescu, No 108.

1575. Am patru călugăricióre, carĭ daŭ fuga una după alta şi nu se pot ajunge. (1)

1576. Am patru feciorĭ, şi s'alungă ḑi şi nópte şi nu se maĭ ajung. (2)

1577. Am patru feciorĭ,
doĭ marĭ şi doĭ micĭ,
ḑi şi nópte eĭ se-alungă,
şi nu pot să se ajungă. (3)

1578. Am patru fraţĭ: toţĭ merg pe drum şi nu se ajung. (4)

a) * Patru fraţĭ pe drum tot fug,
şi nicĭ că să maĭ ajung. (5)

Cf. cimiliturile francese:

a) Quatre sœurs sont, lesquelles courent droict toutes ensemble et ne se joignent ou touchent jamais.
— Les roues d'un char. (6)

b) Quatre demoiselles courent les unes après les autres, sans jamais s'attraper.
— Les quatre roues d'une voiture. (7)

c) Quatre demoiselles, qui courent toujours et jamais ne s'atteignent.
— Les roues d'un chariot. (8)

d) Quatre, qui courent l'une après l'autre, sans s'attraper.
— Les roues d'une voiture. (9)

---

(1) Arsenie, *op. cit.*
(2) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 39.
(3) Bulgărescu, No. 41.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 34.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Rolland, *op. cit.*, p 218.
(7) *Ibidem.*
(8) *Ibidem.*
(9) Sauvé, *op. cit.*, No. 105.

e) Quatre doumaiseletos, que toujours se sieguen
e jamai non s'atrapon. (1)

Cf. cimilitura italiană:

Corrino, corrino quatri frati,
e nun s'arrivano l'uno eu l'ati.
— 'U vinnilo. (2)

Cf. cimilitură venețiană:

Mi gò quatre sorele: tute le se core drio,
e nessuna se ciapa.
— Le quatro rode del caro. (3)

Cf. cimilitura istriană:

A xi quatro suriele,
doûte quatro li curo,
e mai li nu se pol ciapa.
— Le ruote del carro. (4)

Cf. cimilitură siciliană:

Aju rùrici frati,
tutti rùrici 'ncatinati:
unu sfila, unu iufila,
unni fa la carcimina. (5)

Cf. cimilitura grega:

Tres germans, que l'un persegueix l'altre
y may se poden atrapar. (6)

(1) Roque-Ferrier, *op. cit.*, p. 14.
(2) Briz, *op. cit*, p. 27.
(3) Rolland, *op. cit.*, p. 97.
(4) Briz, *op. cit.*, p. 129.
(5) *Ibidem.*
(6) *Ibidem*, p. 130.

Cf. cimilitura castelană :

Cuatro angelitos
von para Francia,
corren y corren,
y nunca se alcanzan. (1)

Cf. cimiliturile catalane:

a) Quatre estudiants
von per un cami,
l'un va darrera l'altre
no's poden aconseguir.
— Las devanadoras. (2)

b) Quatre germanos corren agualment qui part estan posades y agual treball sostenen y una vol aconseguir l'altra y no s'alconsen.
— Las rodas de un carro. (3)

Cf. cimilitura castelană:

Cuatro caballitos
que todos danzan,
y por mâs que coran,
nunca se alcanzan.
— Devanaderas. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Cuatro caballos
corren á Francia,
corren y corren,
y nunca se alcanzan.
— Las devanaderas. (5)

---

(1) Briz, *op. cit.,* p. 130.
(2) *Ibidem,* p. 26.
(3) *Ibidem.*
(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 109.
(5) *Ibidem,* p. 392.

Cf. cimilitura alasciană:

Es laufe vier Brüeder enander nôch un kann
kenner den andere fange.
— D'stecke am Haspel voder d'Waüjesader. (1)

Cf. cimilitura moravă:

Vier brüeder laufn en dorf af en ô und
kriegn sich nit.
— Die vier räder am wagen. (2)

1579. Sunt patru căţĕle: orĭ-cât alérgă, nu se maĭ ajung. (3)

a) * Merg patru căţele
înşirăţele,
şi cât îĭ ḑiua de mare
nu se ajung una pe alta. (4)

1580. Am douĕ fete: alerg douĕ după douĕ, şi nu pot să se ajungă. (5)

CCCLXXXII. **Rótele móreĭ.**

1581. Am douĕ surorĭ: una bea şi alta se spală; cea nespĕlată e maĭ frumósă decât cea spĕlată. (6)

1582. Este o fată, care mereŭ se spală, şi tot négră este. (7)

CCCLXXXIII. **Rudeşica** (Rodaşca).

1583. Care vacă sbóră'n aer? (8)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 207.
(2) Rolland, *op cit.*, p. 97.
(3) *Siedietórea,* II, p. 90.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) *Românul glumeţ,* No. 142; Bulgărescu, No. 48.
(6) Sima, *op. cit.*, No. 169; Bulgărescu, No. 80.
(7) Bibicescu, *op. cit.*, No. XI.
(8) *Siedietórea,* III, p. 6.

CCCLXXXIV. Rugul.

1584. * Lungu-ĭ, şérpe nu-ĭ;
unghiĭ are, şi mîţ nu-ĭ. (1)

1585. Unghiĭ are, mîţă nu-ĭ;
verde-ĭ, guşter nu-ĭ;
lungu-ĭ, şérpe nu-ĭ. (2)

CCCLXXXV. Sabia.

1586. * Ugu, ugu, uguţu,
pe la c . . aducu-ţu,
sac, mac bagu-ţu
pe din dos diregu-ţu. (3)

1587. Reteveiŭ
de teiŭ,
limbă de balaur. (4)

a) * Boteiŭ
de teiŭ,
limbă de balaur. (5)

1588. Intr'o scorbură uscată,
şéde o căţea turbată. (6)

1589. *Tu cutşubă uscată,*
dŏarmi cîţaŭă turbată. (7)

1590. *Tr'ună crăpitură uscată,*
sta nipărtică muşiată;
cîndu te muşcă, e turbată. (8)

---

(1) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 159.
(3) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 17; *Romănul glumeț*, No. 284.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 160; Bulgărescu, No. 467.
(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 5.
(8) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

CCCLXXXVI. Sacul cu mălaiŭ.

1591. Tata gros,
fără os. (1)

a) Nenea grosul,
fără osul. (2)

b) Burtea grosul,
fără osul. (3)

1592. La valea luĭ Marmarac,
se daŭ dracii peste cap.
— Saciĭ la móră. (4)

CCCLXXXVII. Salcia.

1593. * Ce se prinde de grabă
şi nu face ródă? (5)

CCCLXXXVIII. Sania.

1594. * Am o vietate,
duce în spate
o greutate
încărcată cu bucate,
şi dînsa nu póte gustà. (6)

1595. * Ce intră ciont în luncă? (7)

1596. Şépte drepte, douĕ strîmbe. (8)

1597. Patru picióre: le'ncalţ cu douĕ opincĭ. (9)

(1) Ispirescu, *op cit.*, No. 148.
(2) Bulgărescu, No. 616.
(3) *Ibidem*, No. 177.
(4) *Ibidem*, No. 495.
(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(6) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(7) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 82; Bulgărescu, No. 696.
(9) A. Popescu, *loc. cit.*

1598. Érna fuge, vara zace (1).

CCCLXXXIX. **Sarea.**

1599. Apa mĕ nasce,
sórele mĕ cresce,
împĕraţĭ şi domnĭ mĕ iubesc,
şi când pe mama întîlnesc,
cad jos şi mĕ topesc. (2)

Cf. cimilitura francesă:

Ma mère est la mer, et elle ou sa sœur est toujours mon bourreau. (3)

Cf. cimilitura italiană:

Qual'è quella cosa, che ogni persona ne vuole in tavola e sua madre lo disfà?
— Il sale. (4)

Cf. cimilitura ruséscă în traducere francesă:

Né dans la terre, baptisé dans le feu, tombe-t-il dans l'eau, il disparaît entièrement. (5)

CCCXC. **Săculeţul şi capra.**

1600. * Putină pritocitóre
puiŭ de cochirnicitóre. (6)

CCCXCI. **Scara.**

1601. * Doué lemne odolene
şi maĭ multe mîndrulene. (7)

---

(1) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXIII.
(2) Bulgărescu, No. 16.
(3) Sauvé, *op. cit.*, No. 13.
(4) Rolland, *op. cit*, p. 159.
(5) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 756.
(6) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(7) Din Mădeiŭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l C. Pavilescu.

a) Douĕ lemne odolemne
și maĭ multe măruntele. (1)

b) Douĕ lemne odolemne,
cele multe mărunțele. (2)

c) Douĕ lemne odrobele
și maĭ multe mărunțele. (3)

d) Douĕ lemne odolemne,
la mijloc un braț de vréscurĭ mărunțele. (4)

e) Douĕ lemne odolene,
la mijloc un braț de vrescurele. (5)

f) * Douĕ lemne șodolemne
ș'un braț de surcele. (6)

g) * Douĕ lemne obedele
și un braț de nuele. (7)

h) * Douĕ lemne odobele,
cele-lalte mărunțele. (8)

i) * Douĕ lemne hodorele,
cele-lalte mânânțele. (9)

1602. * Am douĕ rețe
hodrobețe,
cele-lalte mărunțele. (10)

a) * Am douĕ rețe
hodrobețe,
cele-lalte maĭ mărețe. (11)

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 49.
(2) Sbiera, *op. cit*, No. 44.
(3) *Românul glumeț*, No. 212; Bulgărescu, No. 357.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 75; Bulgărescu, No. 368.
(5) G. Dem. Teodorescu. *op. cit*, No. 280.
(6) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.
(10) Idem.
(11) Idem.

CCCXCII. Scaunul.

1603. * Aĭ venit la noĭ,
şi ţi-am pus-o dinapoĭ. (1)

a) Veniĭ la noĭ,
ţi-l puseiŭ dinapoĭ. (2)

b) * Când viĭ la noĭ,
ţi-l pun dinapoĭ. (3)

c) * Mĕrsuiŭ la voĭ,
mi-l ţipă mă-ta dinapoĭ. (4)

d) Veniiŭ la voĭ,
şi mă-ta mĕ dete înapoĭ. (5)

e) Când mĕ duc la cine-và,
ce-mĭ tot pune pe dinapoĭ? (6)

1604. * Cimiliga cimilea,
se légă de om belea. (7)

CCCXCIII. Scăpărătorile (ésca, cremenea, amnarul.)

1605. * Rage Rujana din pădure
şi cerbana din genune,
şi taur
de la faur. (8)

1606. Mirésa în pădure,
ginerile în Ţarigrad,
şi nuna 'n gârlă (9)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 71; Bulgărescu, No. 772.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S Fl. Marian.
(4) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(5) *Românul glumeţ*, No. 307.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 13.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 89; Bulgărescu, No. 602.

1607. * Viţelul în prund,
vaca în pădure,
amnariul la ţigan. (1)

a) Vaca 'n dél,
viţelul în vale,
apĕrătorul de la ţigan. (2)

CCCXCIV. Scânteia.

1608. Cimilică
mititică,
nicĭ de Vodă nu-ĭ e frică. (3)

a) Ce e mică,
şi maĭ mică,
şi de Vodă n'are frică? (4)

b) * Şimilică
mititică,
nicĭ de Vodă n'are frică? (5)

c) * Cimilică
mititică,
n'are frică
de nimică. (6)

1609. Uite-o . . . nu e! (7)

a) Iată-o! . . . nu-ĭ! (8)

1610. *Ia o, ia o, ş'nu o vedĭ!* (9)

(1) Din Bucovina, com de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 53.
(3) Alecsandri, *op. cit.*; Sbiera, *op. cit*, No. 11; *Românul glumeţ*, No. 207.
(4) Bulgărescu, No. 287.
(5) Din Bucovina, com. de d-l. S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 99; Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No 131; Bulgărescu, No. 754
(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 10; *Siedietórea*, II, p. 82.
(9) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*

1611. E maĭ mică decât un purece,
şi maĭ grea decât o maĭă. (1)

1612. * A venit nu-ş ce (2),
ş'a luat nu-ş ce,
şi m'aş duce,
şi n'am după ce. (3)

CCCXCV. **Scoica.**

1613. Copae
peste copae,
la mijloc carne de óie. (4)

a) Sus copae,
jos copae,
la mijloc carne de óie. (5)

CCCXCVI. **Scrierea** (scrisul)

1614. Câmpul alb,
oile negre:
cin' le vede
nu le crede,
cin' le pasce
le cunósce. (6)

a) * Câmpul e alb,
oile-s negre:
cine le pasce
le cunósce. (7)

1615. Câmpu-ĭ alb,
oile negre:

---

(1) Sima, *op. cit.*, No. 124; Bulgărescu, No. 381.

(2) Nu-ş ce: nu sciŭ ce.

(3) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ; com. de d-l P. Herescu.

(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 2; *Românul glumeţ*, No. 260; Bulgărescu, No. 682.

(5) Baronzi, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 180.

(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 34; *Românul glumeţ*, No. 305; Bulgărescu, No. 183.

(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

cin' le mână
le adună,
cin' le pasce
le cunósce,
cin' le vede
nu le crede. (1)

1616. *Cîmpul albu,*
oile lăĭ,
nicînte ca pulĭi,
alte ca găĭ:
care le muntreşte
nu le anguceşte,
maş caĭ le paşte
aţel le cunŏaşte. (2)

1617. * Arătură albă,
sĕmînţă négră:
cine póte
acela sémĕnă. (3)

1618. Gâsca ară, omul mână. (4)

1619. Gâsca ară, omul mână,
câmpul alb, sĕmînţa négră. (5)

Cf. cimiliturile francese:

a) La semence est noire,
la terre est blanche,
celui qui sème pense.
— Celui qui écrit. (6)

b) Blanc est le champ, noire est la semence,
l'omme qui la semme est de tresgrant science.
— C'est papier et enchre et le clerc qui l'escript. (7)

---

(1) G Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 285.
(2) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) A. Popescu, *loc. cit.*
(5) S. Crainic, *loc. cit*, IV, p. 158.
(6) Rolland, *op. cit.*, No. 250.
(7) *Ibidem.*

c) Un champ blanc, la semence noire, trois qui travaillent, deux qui ne font rien, et la petite poule qui boit.
— C'est le papier, l'encre, et la plume, et la main qui écrit.(1)

d) Champ blanc, semence noire, trois qui travaillent et deux qui ne font rien, et la poule qui boit. (2)

e) Je laboure avec mes cinq bœufs, la terre que je laboure est blanche comme neige, le grain que j'ensemence est noir comme du jais. (3)

Cf. cimilitura languedociană:

Camp blanc, semenat negre,
tres biòus buton la relha.
— L'escritura. (4)

Cf. cimilitura italiană:

Campo bianco, sementa nera,
due ne guarda e cinque ne mena.
— Quando si scrive. (5)

Cf. cimilitura istriană:

Campo bianco, semenza nigra,
dui li guarda e ccinque li mena.
— La carta, l'inchiostro, gli occhi, le dita. (6)

Cf. cimiliturile siciliane:

a) Bianca muntagna e mura simenza,
e l'omu chi simina sempri penza.
— La lettera. (7)

(1) Rolland, *op. cit.*, No. 250.
(2) *Mélusine*, I, colóna 13.
(3) *Ibidem*, colóna 14.
(4) Roque-Ferrier, *op. cit*, p. 18.
(5) Giannandrea, *op. cit*, p. 302.
(6) Briz, *op. cit.*, p. 30.
(7) Rolland, *op. cit*, p. 106.

b) Cincu l'amanti,
unn 'u pungenti,
li terri bianchi,
e niuri li frumenti. (1)

Cf. cimilitura catalană:

Lo camp es blanch,
la llavò es negra,
cinch son los bous
que menan la rella.
— L'escriure. (2)

Cf. cimiliturile castelane:

a) Campo blanco,
simiente negra,
y cinco bueyes
aran en ella.
— Papel, tinta, dedos. (3)

b) Campo blanco,
simiente negra,
cinco carneros
y una ternera. (4)

Cf. cimilitura gallega:

Leira blanca,
semente negra,
cinco cabezallas
e unha chavella.
— Papel, tinta, dedos e pluma, que n'o
papel escribe. (5)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 31.
(2) *Ibidem*, p. 29.
(3) Demófilo, *op. cit.*, p. 220
(4) *Ibidem*, p. 221.
(5) *Ibidem*, p. 243.

Cf. cimilitura ribagorzană:

Hacienda blanca,
simiente negra,
cinco bueyes
à una reja.
— Papel, tinta, dedos, pluma. (1)

Cf. cimilitura wallonă în traducere francesă:

Blanc champ et noire semence,
celui qui le sème est plein de science.
— Le papier, l'encre, l'écrivain. (2)

Cf. cimilitura lituană:

Ein ehrbares Feld, eine wunderbare Saat. Was ist das?
— Papier mit der Schrifft. (3)

Cf. cimilitură englesă:

The land was white,
the seed was black;
it'll take a good scholar
to riddle me that.
— Paper and writing. (4)

CCCXCVII. **Scripca** (vióra).

1620. * Mĕ duseiŭ în pădurice
şi tăieiŭ o scândurice,
şi la capĕt cu un cucuiŭ,
şi la mijloc măcuiŭ, măcuiŭ. (5)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 388.
(2) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 153.
(3) Rolland, *op. cit*, p. 106.
(4) *Ibidem.*
(5) Din Crucea-Brosceni, jud. Sucevei, com. de d-l N. Vasiliu.

1621. * Am o scândură uscată,
şi în cuiŭ stă aninată,
sună de rĕsună,
toţĭ ómeniĭ adună. (1)

1622. * Scoică uscată,
în cuiŭ aninată. (2)

1623. * Bróscă uscată,
în cuiŭ aninată. (3)

1624. * Ţandură uscată,
în cuiŭ acăţată. (4)

1625. * Surcică uscată,
in cuiŭ aninată. (5)

1626. Flóre uscată,
de cuiŭ acăţată. (6)

1627. Dógă uscată,
în cuiŭ agăţată. (7)

1628. Roşcovă uscată,
în cuiŭ agăţată. (8)

1629. * Gâscă mórtă uscată,
în cuiŭ aninată. (9)

1630. * Am o scorbură uscată,
şéde în cuiŭ aninată. (10)

---

(1) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(2) Din jud Suceveĭ, culésă personal.
(3) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(4) Din Broscenĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(5) Din Bucovina, com de d-l S. Fl. Marian.
(6) Bibicescu, *op. cit.*, No. IV.
(7) Sima, *op. cit.*, No. 50; Bulgărescu, No. 354.
(8) Bulgărescu, No 657.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Idem.

1631. * Am o drâmbă uscată,
şéde în cuiŭ aninată. (1)

1632. Intr'o scorbură uscată,
urlă o cățea turbată. (2)

1633. Țandăra bradulŭĭ
în vrajba satuluĭ. (3)

1634. Țăndurica bradului,
veselia satuluĭ. (4)

1635. Ascia bradulŭĭ,
réua satuluĭ. (5)

1636. Aşchia faguluĭ,
frumuşica satuluĭ. (6)

1637. * Aşchiuța braduluĭ,
curvulița satuluĭ. (6)

a) Țăndurica braduluĭ,
curvulicea satuluĭ. (8)

1638. * Scândură de brad,
bate fruntea tîrguluĭ,
bucuria satuluĭ. (9)

1639. * Am o gâscă şovîrnógă,
şi grăesce
şovîrnesce. (10)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Bulgărescu, No. 477.
(3) *Românul glumeț.*
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 57.
(5) *Siedietórea,* II, p. 66.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S Fl. Marian.
(7) Idem.
(8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.

1640. * Mĕ duseiŭ în păduriţă
dupǎ iţe cotroiţe;
n'am găsit iţe cotroiţe,
am găsit pasere pestriţă,
pe la iì
cu măgăliĭ,
pe la códă
cuiŭ sub códă. (1)

1641. * Am o haită şóită
bóită,
cu grumajiĭ şovîrnogĭ,
pas voinicĭ şi mi-o gîciţĭ;
de-ţĭ greşì
şi nu-ţĭ gîcì,
şépte maţe v'oiŭ sgîrcì. (2)

1642. * Am o raţă
şoibârlaiţă,
cu gâtlanul şoiŭ
bârloiŭ. (3)

1643. * Am o raţă
şobărlaiţă,
cu grumajiĭ şobîrloiŭ,
cu capul păhărnicesce;
saĭ băete de ghicesce. (4)

a) * Am o rótă
jócă
bócă,
şi grumazul şoiŭ
bîrloiŭ,
când grăesce
tălmăcesce;
rar voinic care-o ghicesce. (5)

---

(1) Din Dorna, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(2) Idem.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.

1644. **Când se cértă calul cu óia și óia cu lemnul. (1)**

1645. * **Am un frate,**
și-ĭ curg mațele pe spate. (2)

CCCXCVIII. **Scripcarul și scripca.**

1646. **Strigă gagiul din pădure**
și gajgura din gaură. (3)

a) * **Strigă dada din pădure**
și gajgură din gaură. (4)

1647. **In pădure, peste pădure,**
s'aude un vițel de aur răgênd
și un cal nechezând. (5)

CCCXCIX. **Scrisórea.**

1648. **Am o găină cânepie,**
dă de veste la domnie. (6)

1649. **Am o găină pestriță,**
duce vestea la Gheorgiță. (7)

a) * **Am o găinuță pestriță,**
duce vestea la bădiță. (8)

b) **Am o găină pestriță,**
duce vestea'n Bistriță. (9)

c) * **Am o păsĕruică pestriță,**
duce vestea în Bistriță. (10)

---

(1) ***Siedietórea*, I, p. 88.**
(2) **Din Bucovina, com. de d-l** S. Fl. Marian.
(3) **Ispirescu, No. 12;** ***Românul glumeț***, No. 277; **Bulgărescu, No. 672.**
(4) **Din Bucovina, com. de d-l** S. Fl. Marian.
(5) **Sbiera, *op. cit.*, No. 56.**
(6) **Stamati, *op. cit.*;** ***Românul glumeț***, No. 36; **Bulgărescu, No. 36; *Revista critică literară*, IV, p. 158.**
(7) **Ispirescu, No. 46;** ***Românul glumeț***, No. 1; **Bulgărescu, No. 11.**
(8) **Din Bucovina, com. de d-l.** S. Fl. Marian.
(9) **Sbiera, *op. cit.*, No. 129; *Siedietórea*, II, p. 83; *ibidem*, IV, p. 23.**
(10) **Din Bucovina, com. de d-l** S. Fl. Marian.

1650. Popa mână, gâsca trage şi fac brazde negre pe pămîntul alb. (1)

(Veḑĭ şi *Scrierea.*)

1651. Limbă dulce saŭ amară, grăesce la resărit şi s'aude la apus. (2)

Cf. cimilitură francesă:

Qu'est-ce qui ne sçait parler, fait entendre toutes choses? (3)
— L'escriture.

1652. * A trimes dómna de sus
la a de jos,
să-ĭ dea cusătură
fără împunsătură. (4)

CD. Secerea.

1653. Gârniţă
povîrniţă,
cu dinţĭ ca de ceperiţă. (5)

1654. Mititel şi strâmb,
alérgă pe câmp. (6)

1655. * Am o capră albă,
tot câmpul alérgă. (7)

1656. Am un câne scurt de códă,
şi tot câmpul îl alérgă. (8)

(1) *Siedietórea*, I, p. 32.
(2) Alecsandri, *op. cit*; Bulgărescu, No. 557.
(3) Rolland, *op. cit.*, No. 251.
(4) Din Moţaţeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(5) *Românul glumeţ*, No. 248; Bulgărescu, No. 394.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 39.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Idem.

CDI. Sĕmînţa, vrejul şi dovlecií.

1657. Blănĭ îngrop, teĭ întinḑ, gheme adun. (1)

CDII. Sfecla.

1658. Parul roşu, borta négră. (2)

a) * Par roş în bortă négră. (3)

1659. * Pară roşie în bortă négră. (4)

a) Pĕr roşu, gaură négră. (5)

1660. Scot parul, îţĭ rĕmâne gaura négră. (6)

a) * Borta négră, parul roşu,
care n'a maĭ vĕḑut moşu. (7)

1661. * Ce-ĭ roşu, mĕr nu-ĭ;
cresce 'n pămînt, cépă nu-ĭ? (8)

1662. Lipie peste lipie,
flórea-ĭ verde liliechie. (9)

a) Lipie peste lipie,
flóre liliachie. (10)
(Veḑĭ şi *Oglinda.*)

1663. * Şéde Iuda în cămară
cu flendurile afară. (11)

---

(1) Bulgărescu, No. 179.
(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 300.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) S. Crainic, *loc. cit.*, I, p. 517.
(6) *Românul glumeţ*, No. 194.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(9) Ispirescu, *op. cit.*, No. 138.
(10) Bulgărescu, No. 497.
(11) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CDIII. Sfredelul.

1664. * Am un purcel
cu limba de oţel. (1)

a) Am un purcel
cu códa de fer. (2)

b) Am un purcel
cu rîtul de fer. (3)

c) * Am un purcel
c'o vînă de fer. (4)

1665. * Cinel, cinel:
picior de purcel
învĕlit cu cojocel. (5)

1666. * Feştelie pe poliţă.
feştelie sub poliţă. (6)

1667. Am un boŭ: el mânâncă, el se baligă, el mătură.(7)

1668. Am un boŭ ce c. . . sĕŭ. (8)

1669. Am un boŭ: cu gura rumegă şi cu córnele flutură. (9)

1670. Am un boŭ: el măcelăresce, el rânesce. (10)

1671. Am un boŭ cu trupul în casă şi cu códa afară.(11)

---

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 22; Bulgărescu, No. 26.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 26.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Din Giulescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Michăilescu.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 54; *Românul glumeţ*, No 34; Bulgărescu No. 13.
(8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 299.
(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 27.
(10) Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
(11) Bulgărescu, No. 93.

1672. Am un boŭ, de nu-ĭ încap córnele în grajd. (1)

a) * Am un boŭ mare,
stă cu c . . . în coşare
şi cu córnele afară. (2)

b) Am un boŭ, de cu trupul încape în grajd, iar
cu córnele rĕmâne afară. (3)

c) Am un boŭ, de cu trupul încape în poiată, iară
cu córnele nu. (4)

1673. *Boulu intră 'n casă*
şi córnele 'na-főară le-alasă. (5)

1674. Am un berbece negru, şi curg niţe din el. (6)

CDIV. Sita.

1675. Sus bat dobele,
jos cad negurile. (7)

a) Sus bat dobele,
jos pică negurile. (8)

b) * Sus bat dobele,
jos curg cofele. (9)

c) * Pe sus dobele băteaŭ
negurile 'n jos cădeaŭ. (10)

---

(1) *Siedietórea,* I, p. 72.
(2) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(3) *Siedietórea,* II, p. 50.
(4) *Ibidem,* IV, p. 64.
(5) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(6) S. Crainic, *loc, cit.,* II, p. 47.
(7) Stamati, *op. cit.*; *Siedietórea,* IV, p. 47; *Românul glumeţ,* No. 16; Bulgărescu, No. 716.
(8) Sbiera, *op. cit.,* No. 54.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Idem.

1676. * Ce nu ţine apă? (1)

1677. * Bete peste bete,
treĭ miĭ încheete. (2)

1678. In pădure boca, boca,
iar acasă lipa, lipa. (3)

a) Pe câmp boca, boca,
iar acasă lipa, lipa. (4)

b) * Pe câmp mihohò,
şi acasă trépa, lepa. (5)

1679. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
pe poiană ihò, ihò,
vin acasă lipa, lipa. (6)

1680. In pădure tic, tac,
pe câmp hi, hi,
în casă ninge de foc. (7)

a) In pădure tic, tac,
pe câmp ihihì,
în casă ninge
de frige. (8)

1681. Aşchiuţă din pădure,
mihohò din câmp,
şi liop, liop în casă. (9)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Hèrescu.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No 41; *Românul glumeţ*, No. 263; Bulgărescu, No. 453.
(4) Bulgărescu, No. 632.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Bulgărescu, No. 484.
(7) *Ibidem*, No. 451.
(8) Sima, *op. cit.*, No. 131.
(9) Sbiera, *op. cit.*, No. 53.

1682. *'Nă mulare butură*
tru-amare se scutură. (1)

1683. *Ună ĕapă durdură,*
carĭ da di si scutură;
lumĕa tută aspulberă. (2)

CDV. **Slănina.**

1684. Ţigan afumat,
în cuiŭ agăţat. (3)

CDVI. **Sloiul de ghéţă.**

1685. Ce creşte cu rădĕcina în sus? (4)

CDVII. **Smochina.**

1686. Persică pĕrósă
bucăţică lindinósă. (5)

a) Prună lindinósă,
persică flocósă. (6)

1687. Sus pele, jos pele,
în mijloc mălaiŭ cu miere. (7)

CDVIII. **Snopul.**

1688. * Am un om mic, gros şi scurt
şi strîns pe lângă pămînt. (8)

1689. * O sută de fraţĭ
într'un brîŭ legaţĭ. (9)

---

(1) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(2) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 78.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 157; Bulgărescu, No. 746.
(4) *Siedietórea*, IV, p. 144; Sima, *op. cit.*, No. 175.
(5) *Românul glumeţ*, No. 300.
(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.
(7) A. Popescu, *loc. cit.*
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl Marian.
(9) Idem.

CDIX. Soba

1690. * Albă şi spoită,
şi frumósă şi urîtă;
vara nu vor să mĕ vaḑă,
érna toţĭ mĕ îmbrăţişéză. (1)

a) Sunt albă suliminită,
şi urîtă şi iubită,
vara nu vor să mĕ vaḑă,
şi érna mĕ 'mbrăţişéză. (2)

1691. Am o fată: cine întră érna 'n casă, toţĭ o iea în braţe, şi vara fuge de dînsa. (3)

a) Am o fată
cu burta lată:
érna toţĭ o îmbrăţişaţĭ. (4)

b) Am o fată grósă, cine vine o iea în braţe.(5)

1692. *Am o fĕată, care èarna toţ o lĭa 'n braţă.* (6)

1693. Grósă ca casa,
albă ca masa,
érna o strîngĭ în braţă,
vara-ĭ fugĭ din faţă. (7)

1694. Când e cald mĕ depărtezĭ,
când e frig mĕ 'mbrăţişezĭ. (8)

1695. *Vèara ne s-mi vĕadă vor,*
ş-ĕarna divarliga 'n cor. (9)

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 67; Bulgărescu, No. 705.
(3) Ispirescu, *op. cit*, No. 63; *Românul glumeţ*, No. 343; Bulgărescu, No. 25.
(4) Bulgărescu, No. 138.
(5) *Românul glumeţ*, No. 138.
(6) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(7) L. Wolf, *op. cit.*
(8) *Basme şi ghicitorĭ*, Craiova 1884.
(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 96.

1696. Cum intru în casă,
daŭ mâna cu mutul. (1)

1697. * Mama titiéna,
drăgălașă-ĭ érna. (2)

CDX. Somnul.

1698. * Ce-ĭ maĭ dulce decât dulce
și pe talger nu se duce? (3)

a) Ce-ĭ maĭ dulce decât dulce
și pe talger nu-l poțĭ duce? (4)

b) Ce-ĭ maĭ dulce și maĭ dulce
și pe tăer nu-l poțĭ duce? (5)

c) Ce-ĭ maĭ plăcut și maĭ dulce
și pe talger nu-l poțĭ duce? (6)

1699. * Decât dulce-ĭ și maĭ dulce,
și-l alungĭ și nu se duce. (7)

1700. * Ce e dulce, fórte dulce,
și nu póte să se 'mbuce? (8)

1701. Ce e dulce și maĭ dulce
și pe taler nu se taie? (9)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 12.
(2) Din Stânca, jud. Iașĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(3) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(4) *Siedietórea*, II, p. 42.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 174.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 66.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(9) Ispirescu, No. 60; *Românul glumeț*, No 55; Bulgărescu, No. 195

1702. Ce-ĭ maĭ dulce şi maĭ dulce
şi nu póte să se îmbuce,
dar din el gustă tot omul,
şi argatul ca şi domnul? (1)

a) Ce e dulce şi maĭ dulce
şi pe taler nu se taie,
dar din el gustă şi bogatul
şi săracul? (2)

b) Ce e dulce şi maĭ dulce,
dar nu póte să se îmbuce,
şi din el tótă lumea póte ca s'apuce? (3)

1703. *Dulţe-ĭ ca miere,*
nu-ĭ tri măcare,
ş'fără di care
tot omlu mŏare. (4)

1704. * Am un pahar frumuşel,
şi se hrănesce tótă lumea cu el. (5)

1705. Cine-ĭ maĭ milos pe lume? (6)

1706. * Omul, cât trăesce,
de mine nu se hrănesce. (7)

CDXI. Sórele.

1707. * Bulgăre de aur,
jócă pe pele de taur. (8)

a) Am un bulgăre de aur,
jócă pe-o pele de taur. (9)

(1) A. Pann, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 271.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 174.
(3) Bulgărescu, No. 212.
(4) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 67.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(9) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 304.

b) Am un bulz mare de aur,
jócă pe-o pele de taur. (1)

c) Pe-o pele de taur,
jócă un glob de aur. (2)

d) * Pe-o pele de taur,
jócă un boţ de aur. (3)

1708. * Am un boŭ de aur
şi jócă pe pele de taur. (4)

1709. Am un mĕr de aur,
jócă pe-o pele de taur. (5)

1710. Am un oŭ de aur,
se jócă pe pele de taur. (6

1711. Bulbuc de aur
în pele de taur. (7)

1712. Bumb de aur
în pele de taur. (8)

1713. Căciula fârtatuluĭ
pe marginea satuluĭ. (9)

a) Căciula fârtatuluĭ
în mijlocul satuluĭ. (10)

1714. Peste délul pădurat
fuge-un iepure bălţat. (11)

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 110; Bulgărescu, No. 65.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 136
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(5) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 28; Bulgărescu, No 33.
(6) *Siedietórea*, II, p. 82.
(7) *Ibidem*, IV, p. 144.
(8) *Ibidem*, V, p. 95.
(9) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 331.
(10) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 302; Bulgărescu, No. 272.
(11) Sbiera, *op. cit.*, No. 135.

1715. Mic mititel,
jócă fulgeriĭ pe el. (1)

1716. * Ce se scaldă în apă și nu se udă? (2)

1717. Inchiseiŭ ușele,
lăsaiŭ perdelele
și hoțul tot în casă,
și nu vrea ca să ésă. (3)

1718. *Nclĭid, disclĭid, ŏaspits aflu nauntru.* (4)

1719. Care e hoțul ce stă ḑiua în casă
și nóptea fuge-afară? (5)

1720. A scăpat cucóna cheile
și s'aŭ închis țĕrile. (6)

1721. * Bate 'n pórta tîrguluĭ
pana cocostîrculuĭ. (7)

1722. Am o vacă roșie, de se uită séra prin lésă. (8)

CDXII. Sórele și luna.

1723. * Am un blid de alune,
numaĭ douĕ-s bune. (9)

a) * Am un căuș de alune,
și numaĭ douĕ-s bune. (1

(1) Bulgărescu, No. 598
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Bulgărescu, No. 452.
(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 79.
(5) Bulgărescu, No. 310.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 140.
(7) Din jud Suceveĭ, culésă personal.
(8) *Siedietórea,* II, p. 66.
(9) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(10) Din Bucovina, com de d-l S. Fl. Marian.

b) Am un ciur de alune,
și numaĭ douĕ-s bune. (1)

1724. Douĕ talere înfocate,
peste casă aruncate. (2)

1725. Am doĭ bulgărĭ de aur
se jócă pe-o pele de taur. (3)

1726. * Sunt douĕ surióre, carĭ alérgă tótă ḑiua și nu se maĭ ajung. (4)

1727. * Este un frate și o soră:
eĭ îs fraţĭ și se 'nfrăţesc,
iar nicĭ când nu se 'ntîlnesc. (5)

CDXIII. Sórele și luna, cerul și pămîntul, focul și apa.

1728. Douĕ merg, douĕ staŭ,
douĕ o dușmănie-șĭ aŭ. (6)

a) Douĕ merg, douĕ staŭ,
douĕ judecată n'aŭ. (7)

Cf. cimilitura ruséscă în traducere francesă:

Deux qui se tiennent debout (cerul și pămîntul),
deux qui marchent (sórele și luna),
deux entre eux qui taillent les heures (ḑiua și nóptea). (8)

CDXIV. Spicul.

1729. * Intr'un vîrf de paiŭ
șéde óstea unuĭ craiŭ. (9)
(Veḑĭ și *Macul*).

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 134.
(2) *Siedietórea*, II, p. 50
(3) *Românul glumeţ*, No. 68.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.
(6) V. Alecsandri, *op. cit.*
(7) Ispirescu, *op, cit.*, No. 20; *Românul glumeţ*, No. 288; Bulgărescu, No. 373.
(8) *Revue des traditions populaires*, VII, p. 755.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CDXV. Spinul.

1730. Hîrlibuţă, cîrlibuţă,
la gură de hăpăruţă. (1)

a) Hîrlibuţă, cîrlibuţă,
cu gura de hărpăriţă. (2)

1731. Ce stă încălecică
şi aştéptă cărnicică? (3)

1732. Mĕ duseiŭ pe-o cale,
dăduiŭ de-o supĕrare;
vaĭ negruţ! (4)

CDXVI. Sprîncenele.

1733. Am douĕ călugăriţe, şi amîndouĕ se culcă de-a piciórele. (5)

1734. Am douĕ surorĭ gemene, ce dorm de-a'n piciórele. (6)

1735. Pe douĕ deluşele,
staŭ douĕ săgeţele;
sub douĕ săgeţele
sunt doĭ lucefereĭ,
te vedĭ mereŭ în eĭ.
De vreĭ ca să-ĭ ghicescĭ,
citesce 'n ochiĭ meĭ
şi veĭ vedé pe-aĭ tĕĭ.
— Sprîncenele şi ochiĭ. (7)

(1) Sima, *op. cit.*, No. 69.
(2) Bulgărescu, No. 414.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 68.
(4) *Ibidem*, No. 67.
(5) Din judeţul Suceveĭ, culésă personal.
(6) Bulgărescu, No. 115.
(7) Baronzi, *op. cit.*, *Românul glumeţ*, No. 329

CDXVII. Spițele róteĭ.

1736. Sunt ḑece frațĭ
într'un pat culcațĭ,
și nicĭ unul nu-ĭ pe margine. (1)

CDXVIII. Stativele (răsboiul).

1737. * Hâța, bâța, boca, boca; hodorog. (2)

1738. * Hâț în colo, hâț în coa,
la judecată te chémă,
tu ce scil,
tot aia spuĭ. (3)

1739. Două lemne odolene
și-o mie maĭ măruntele. (4)

1740. Tranca, tranca 'ntre picióre,
hârpa, hârpa pe spinare. (5)

1741. * A poruncit norodul
ca să se tocméscă podul,
că vine împĕratul
cu biciŭ
clocoticiŭ;
când pocnesce
clocotesce. (6)

1742. * Am o juncuță
în frunte cu steluță,
în spate
cu pĕcate,

(1) *Siedietórea*, II, p. 23.
(2) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(3) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu
(4) A. Popescu, *loc. cit.*
(5) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 29º.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

în şale
cu greşale,
în pântice
cu descântice. (1)

1743. Două mere,
două pere,
două fuse de aur,
ferice de cel graur;
s'a dus la punte
să destupe o bute,
s'a dus la popa racu,
nicĭ pentru mine,
nicĭ pentru tine,
numaĭ pentru popa racu,
ce dă ḑece reţe de aramă
şi-o naframă. (2)

1744. * Mĕ duc la munte
să destup o bute,
nicĭ pentru mine,
nicĭ pentru tine,
numaĭ pentru popa racu,
care mi-a dat doĭ boĭ şi-o vacă. (3)

1745. *M-pîduri-nĭ criscuĭ,*
m-pîduri mi biliĭ,
ş-acasă cum me-adusiră
zdracu-zdruc mi fĕaţiră. (4)

1746. *Sun doĭ fraţ, cîndu unlu s-ţinḑi, alantu z-disţinḑi.*(5)

1747. * Am doĭ boĭ,
fac răsboiŭ. (6)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Idem.
(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 9.
(5) *Ibidem*, No. 82.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

CDXIX. Stelele.

1748. * De aicĭ până la munte,
numaĭ zale de aur mărunte. (1)

a) De aicĭ până la munte,
tot zare mărunte. (2)

b) De la munte păn' la munte,
tot zare mărunte. (3)

c) De la baltă până la munte,
tot zale mărunte. (4)

1749. * De aicĭ şi până la munte,
numaĭ ţinte sunt bătute. (5)

1750. De la noĭ
până la voĭ,
totu-s zale
şi parale. (6)

a) De la noĭ
şi până la voĭ,
tot banĭ şi lăscăĭ. (7)

1751. * De la noĭ
până la voĭ,
părăluţe pe gunoiŭ. (8)

1752. * De la noĭ
până la voĭ,
tot în pusce şi 'n oţele
şi 'n parale măruntele. (9)

---

(1) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 58; Bulgărescu, No. **318**.
(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 310; Bulgărescu, No. **326**.
(4) *Ibidem; ibidem.*
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Stamati, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 34; Bulgărescu, No. **327**.
(7) L. Wolf, *op. cit.*
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.

1753. De aicea până la munceĭ,
tot căruţĭ de fulgereĭ. (1)

1754. Am o sucnă mirie
plină de pozderie. (2)
(Vedĭ şi *Cerul.*)

1755. Am în pod o rogojină plină cu alune. (3)

1756. *Ună tşergă mari, mari,*
plină ţe-ĭ cu kitriţĕali. (4)

CDXX. Stelele şi luna.

1757. Am o strachină cu alune şi cu o nucă în mijloc. (5)

a) Am un troc de alune şi între ele numaĭ o nucă.(6)

b) * Am o coşarcă de alune şi numaĭ o nucă între ele. (7)

1758. * De la voĭ
şi până la noĭ,
numaĭ zale
şi parale
şi dosurĭ de căldare. (8)

1759. Am o scrófă cu purceĭ, de trece nópte peste casă.(9)

CDXXI. Stégul.

1760. Córnele sunt din tîrg,
capul din ogradă,
códa e din pădure. (10)

(1) *Siedietórea,* II, p. 66.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 133.
(3) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXVII.
(4) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 90.
(5) *Românul glumeţ*, No. 205; Bulgărescu, No. 55.
(6) Sima, *op. cit.*, No. 32.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(9) *Siedietórea*, II, p. 91.
(10) *Iibdem,* I, p. 88.

CDXXII. Stîlpiĭ hornuluĭ.

1761. * Am doĭ unchiaşĭ şi staŭ cu spatele la foc amîndoĭ. (1)

1762. * Doĭ boĭ tăvălucĭ,
nu-ĭ daĭ nicĭ pe mere, nicĭ pe nucĭ.
— Stîlpiĭ porţiĭ. (2)

CDXXIII. Stogul.

1763. * Pe câmpul rotat,
şéde moşul umflat. (3)

a) Pe un câmp rotat,
şéde un moş îmflat. (4)

b) * Pe délul gurguţat,
şéde moşu 'mflat. (5)

1764. In capĕtul satuluĭ
şlicul fârtatuluĭ. (6)

CDXXIV. Strugurele.

1765. Chipul meŭ e tot bubos,
şi nu-s la nimenĭ scârbos,
chiar de 'mpĕraţĭ sunt cinstit
şi la masă-s primit. (7)

1766. Am o fată bubósă,
şéde cu Vodă la masă. (8)

---

(1) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 32.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 33.
(6) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 87.
(8) Ispirescu, *op. cit.*, No. 57; *Românul glumeţ*, No. 56; Bulgărescu, No. 142.

a) Am o fată buburósă,
şéde cu Vodă la masă. (1)

1767. * Am o fată flenderósă,
toţĭ boeriĭ o trag la masă. (2)

1768. Am un ţigan bubos,
şéde cu Vodă la masă. (3)

1769. Am un ţigan bubos,
dar e fórte gustos. (4)

1770. Ţigan spânzurat la sóre;
ghiciţĭ, ce să fie óre? (5)

1771. Ciumel, ciumel:
găină borzósă,
la domnĭ pe masă. (6)

1772. * Roş iĭ, oŭ nu-ĭ;
zéma luĭ pe copacĭ,
veveriţă nu-ĭ. (7)

1773. Mama verde, tata uscat, pruncii creţĭ la cap. (8)

1774. * Sórele o cóce, mâna o rupe, piciorul o calcă
gura o bea. (9)

1775. * Am o ciotuţă de teiŭ,
şi-amirósă a bumbureĭ. (10)

1776. *Valĕa, valèa mi duţĕam,*
pitruniclĭi nĭ-acîţam,
pĕanili îlĭi mîcam,
truplu tut îlĭ lu arucam. (11)

(1) Baronzi, *op. cit.*
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Bulgărescu, No. 30.
(4) *Ibidem,* No. 32.
(5) *Ibidem,* No 747.
(6) *Siedietórea,* I, p. 88.
(7) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) *Siedietórea,* II, p. 90.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(10) Idem.
(11) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 10[1].

1777. *Zilită laĕa, nvirinată,*
di ună cutşubă acîţată. (1)

CDXXV. Stupul.

1778. Petre petrişor
şéde in curişor
şi dă cu săgeţile
în tóte părţile. (2)
(Vedĭ şi *Şérpele.*)

a) Am un năpîrstoc,
şéde 'n c... la foc
şi dă cu săgeţile
în tóte părţile. (3)

1779. Sub părete
ciuciulete,
cu mustăţĭ
în tóte părţĭ. (4)

1780. * Cinel, cinel:
butucul de teiŭ,
limbă de coteiŭ. (5)

CDXXVI. Sufletul.

1781. Eŭ am o lădiţă
cu o porumbiţă:
dacă sbóră porumbiţa,
ce ţi-ĭ maĭ bună lădiţa? (6)

a) Am o lădiţă
cu o porumbiţă:
dacă sbóră porumbiţa,
n'aĭ ce face cu lădiţa. (7)

---

(1) P. Papahagi, *loc. cit.*,No. 10[2].
(2) *Românul glumeţ*, No. 122.
(3) *Ibidem*, No. 259.
(4) Bibicescu, *op. cit.*, No II.
(5) Din Crucea-Broscenĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l N. Vasiliu.
(6) Stamati, *op cit.*; *Românul glumeţ*, No. 13; Sima, *op. cit.*, No. 167.
(7) Ispirescu, *op. cit.*, No. 29; *Românul glumeţ*, No. 336; Bulgărescu, No. 23.

b) Am o lădiţă,
şi 'n lădiţă o porumbiţă:
sburând porumbiţa,
ce-mĭ folosesce lădiţa? (1)

1782. * Am o lădiţă,
şi 'n nuntru o hulubiţă. (2)

1783. *Am nă sîndukiţă cu nîşti, nîşti nuntru;*
si fuḑĕari nuştĕa, ţẹ u voĭ ĭo sindukiţa? (3).

1784. Am o găină cucuiată,
o ţin în cămară încuiată. (4)

a) Am o găină cucuiată,
o ţin în casă încuiată. (5)

1785. Ce nu se póte îngropà? (6)

CDXXVII. Sulul de la răsboiŭ.

1786. * In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă daca m'aduseră
pârcălab mĕ puseră. (7)

1787. * Douĕ fete cam bĕtrâne,
amîndouĕ aŭ bâta 'n mână:
una strînge
şi-alta plânge. (8)

(1) Arsenie, *op. cit.*
(2) Din Bucovina, com de d-l S. Fl. Marian.
(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 81.
(4) *Românul glumeţ*, No. 210.
(5) Bulgărescu, No. 56.
(6) *Ibidem*, No. 208.
(7) Din Fişcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
(8) Idem.

CDXXVIII. Suveluița (suveica, sucala).

1788. * Tótă ḑiua răcnesce,
și n'o dóre gura;
tótă ḑiua se 'nvîrtesce,
și nu se 'mbată. (1)

1789. * Feliuță de pepene,
trece prin crăpătură repede. (2)

a) Am o felie de pepene,
trece prin apă repede. (3)

b) Felie de pepene,
trece sub podurĭ repede. (4)

c) Felie de pepene,
trece prin ițe repede. (5)

d) Felie de pepene,
intră pe rost repede. (6)

e) Ghicĭ ghicitórea mea:
am o felie de pepene,
trece prin gură repede. (7)

1790. *Trĕați, șuță, anglĭagă amari.* (8)

CDXXIX. Șérpele.

1791. * Am un fer rece,
multă apă trece. (8)

(1) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(2) Idem.
(3) Ispirescu, *op. cit.*, No. 143; Bulgărescu, No. 159.
(4) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 318; Bulgărescu, No. 398.
(5) *Românul glumeț*, No. 281.
(6) S. Crainic, *op. cit.*, II, p. 48
(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 319; Bulgărescu, No. 403.
(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 83.
(9) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

1792. **Resteiŭ rece,**
marea trece. (1)

1793. **Reteveiŭ rece,**
marea trece. (2)

a) **Resteŭ rece,**
Dunărea o trece. (3)

b) **Resteiŭ rece,**
prin Dunăre trece. (4)

1794. * **Firistrĕŭ,**
trece părĕŭ. (5)

1795. **Curĕluşă unsă,**
pe sub pămînt dusă. (6)

a) **Curĕluşă unsă,**
sub pămînt ascunsă. (7)

b) * **Curĕluşă unsă,**
pe pămînt adusă. (8)

1796. ***Ţe-ĭ curaŭă nică, aumtă,***
pri sum loc ascumtă? (9)

1797. * **Am o vargă**
unsă cu unt,
şi alérgă
pe sub pămînt. (10)

---

(1) Ispirescu, *op. cit.*, No. 119; ***Românul glumeţ,*** No. 126; Bulgărescu, No. 656.
(2) ***Românul glumeţ,*** No. 323; A. Popescu, *loc. cit.*
(3) ***Siedietórea,*** II, p. 50.
(4) ***Ibidem,*** V, p. 95.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Stamati, *op. cit.*; ***Românul glumeţ,*** No. 17.
(7) Bulgărescu, No. 186; Bibicescu, *op. cit.*, No. XVI.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 84
(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

1798. * Am o bâtă tărcată,
pe câmp aruncată. (1)

a) * Am o bătuţă, tótă 'nvĕrgată,
pe câmp aruncată. (2)

1799. * Lungu-ĭ, bĕţ nu-ĭ;
rotundu-ĭ, mĕr nu-ĭ. (3)

1800. * Mĕ duseiŭ în pădure
să caut douĕ resteie;
nu găsiiŭ douĕ resteie,
găsiiŭ douĕ ouĕ de hechea
beghea,
hechi să le ieaŭ,
hechi să nu le ieaŭ;
hechi mĕ temuiŭ
de heche bechea. (4)

CDXXX. Şipotul.

1801. *Un gĭone din calĕa mare,*
toţ cîţ trec pri ninga el
se discurmă 'n loclu-aţel
şi-mĭ ţi-l başă cu dor mare. (5)

CDXXXI. Şipul.

1802. * Cine n'a gîcì,
gâtul i-oiŭ sucì. (6)

1803. * Şaiculaş
baiculaş;
cine n'a gîcì,
capul i s'a sucì. (7)

(1) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(2) Idem.
(2) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com de d-l P. Herescu.
(4) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(5) Taşcu Iliescu, *loc. cit*
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Idem.

CDXXXII. Şopàrla.

1804. Apucaiŭ p'o haia,
më întîlniŭ c'o haia,
scoseiŭ o haia
să daŭ în haia,
haia intră în haia,
şi eŭ rĕmăseiŭ cu haia. (1)

CDXXXIII. Şórecele.

1805. * Cimiligă laură,
ţuştĭ în gaură. (2)

a) * Ulcicuţă laură,
ţuştĭ în gaură. (3)

1806. * Móra luĭ Bubuţă
îmblă prin grăunţe. (4)

1807. Păsĕrică în colivie
intră nóptea în cinie. (5)

1808. * Purĭ nainte, purĭ napoĭ,
pupurì purea 'napoĭ. (6)

1809. *Un auş di Búcuva*
pŏartă pal 'i Tútuva. (7)

1810. Am, dragă, nisce puĭ,
i-aş vinde şi n'am cuĭ:
eŭ mĕ culc, eì se scólă,
şi îmĭ lasă tróca gólă;

---

(1) Ispirescu, în *Revista literară*, 1887.
(2) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(3) Idem.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) A. Popescu, *loc. cit.*
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 85.

eĭ nu se trudesc,
mălaiul mi-l sfîrşesc,
eŭ mĕ socotesc
cum să-ĭ prăpădesc;
atât mi-e urît,
că se pitulă 'n pămînt. (1)

1811. * Picuruşu picură,
găvăruşu 'n gaură.
— Şórecele cu jir. (2)

1812. Hodoliţă
pe poliţă,
şi mîţa
pe cameniţă.
— Şórecele şi mîţa. (3)

CDXXXIV. **Şura morţilor**

1813. Casa grîuluĭ,
în vîrful gruiuluĭ. (4)

CDXXXV. **Tarniţa** (şéua)

1814. * Ce-ĭ maĭ nalt decât calul
şi maĭ mic decât porcul? (5)

a) Ce-ĭ maĭ nalt decât calul
şi maĭ mic decât cânele? (6)

1815. * Am o gânscă cheptoşeà,
şi ḑic ḑĕŭ că nu-ĭ a mea. (7)

1816. E şea şi-ĭ aşà,
şi ţi-oiŭ spune,
şi nu-ĭ ghicì. (8)

(1) Bibicescu, *op. cit.*. No. I.
(2) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(3) *Siedietórea*, IV, p. 47.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 113.
(5) Din Mădeiŭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l C. Pavilescu.
(6) Sima, *op. cit.*, No. 66.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Sima, *op. cit.*, No. 65.

1817. * Teleléua pe cărare,
cuciu, muciu pe spinare.
— Calul şi şéua. (1)

CDXXXVI. Tigaia

1818. * Am o copilă, când îĭ daŭ mâncare plânge
când nu-ĭ daŭ, tace. (2)

1819. *Nă călugîriţă*
cu ună cusiţă. (3)

CDXXXVII. Tinjala.

1820. E cu clonţ, şi nu-ĭ pasere;
cu córne, şi nu-ĭ boŭ;
cu ochĭ, şi nu-ĭ ferésta. (4)

CDXXXVIII. Tocila

1821. Pe lemn apă,
pe apă pétră,
pe pétră fer,
pe fer carne. (5)

CDXXXIX. Toiagul.

1822. * Ḑiua slujitoriŭ,
nóptea domnitoriŭ. (6)

CDXL. Toporul.

1823. * Tótă ḑiua cioca, cioca;
vine sara: boca, boca. (7)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 86.
(4) *Siedietórea*, I, p. 32.
(5) Bibicescu, *op. cit*, No. X.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.

1824. * Când merge de-acasă
acasă cată,
când vine din pădure
în pădure cată.
— Toporul pe umĕr. (1)

1825. *Ună ĕapă zură,*
alagă pitu pădure. (2)

1826. *Țe-ĭ nă ursă zurlă,*
țe m-pîduri aurlă? (3)

CDXLI. Tóca.

1827. * La noĭ tae lemne,
la voĭ sar surcele. (4)

1828. *M-pîduri mĕ-amintaĭ,*
m-piduri mi tîlĭaĭ,
şî tora laĕa agiumşu
tras-aurlu n-hŏară. (5)

CDXLII. Trâmbița.

1829. Pe dél nechiază,
pe vale uréză. (6)

CDXLIII. Trenul.

1830. * Pe drum drept și nălțat,
trece dracul înfocat;
după dînsul săracii,
săraciĭ şi bogățiĭ. (7)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Weigand, *op. cit.*, No. 8.
(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 91.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 87.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.

1831. * Am o trăsură mare:
la vale fuge tare,
la şes nebunesce,
la dél gâfâesce. (1)

CDXLIV. **Trestia.**

1832. Sus bute
jos bute,
la mijloc códă de vulpe. (2)

a) Butiĭ peste butiĭ,
sus códă de vulpĭ. (3)

CDXLV. **Trupul omuluĭ.**

1833. * Sunt douĕ scăunele:
pe scăunele
un polobocel,
pe polobocel
un bostănel,
pe bostănel
pădure,
prin pădure
umblă lupiĭ. (4)

1834. * Am douĕ crăcănuţe:
pe crăcănuţe
un ştiubeeş,
pe ştiubeeş
o căpĕţînă,
şi pe căpĕţînă
un huciŭ. (5)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 165; Bulgărescu, No. 700.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 100; Sima, *op. cit.*, No. 19; *Siedietórea,* VI, p. 8; Bulgărescu, No. 167.
(4) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(5) Idem.

1835. * Am o furcă:
pe furcă
un burduh,
pe burduh
o cruce,
pe cruce
bostanul. (1)

1836. Am un munte:
pe el cresc douĕ sgâţii,
pe ele este aşezat un trunchiŭ,
pe trunchiŭ o bute,
pe bute un bostan,
pe bostan cresce érbă,
prin érbă pasc oile. (2)

CDXLVI. Tufa cu nuelele.

1837. * Mĕ duseiŭ la pădure
şi găsiiŭ un cuib ochĭ bechĭ;
luaiŭ una, luaiŭ douĕ,
ca ochĭ bechĭ să se maĭ ouă,
dar ochĭ bechĭ nu se maĭ ouă. (3)

CDXLVII. Tuleiŭ de păpuşoĭŭ.

1838. Am la bâte ferecate,
le ţin în pod aruncate. (4)

CDXLVIII. Tunetul.

1839. * In vîrful munteluĭ,
crainicu 'mpĕratuluĭ
strigă lumea la răsboiŭ,
c'a venit vremea de-apoĭ. (5)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.
(3) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(4) Sima, *op. cit.*, No. 114.
(5) Din Stânca, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovicĭ.

1840. * Moșu tae lemne în dél,
așcile sare 'n vale. (1)

1841. Ce sună dintre hotarĕ
și s'aude-a noua ţéră? (2)

a) Ce sună la hotarĕ
și s'aude la nouĕ ţĕrĭ? (3)

1842. Sbéră leu 'ntre hotare
și s'aude 'n nouĕ ţĕrĭ. (4)

1843. Sbéră taurul între hotarĕ
și se-aude a noua ţéră. (5)

1844. Urlă lupu la hotarĕ
și s'aude 'ntr'altă ţéră. (6)

a) Strigă lupul la hotarĕ
și s'aude 'ntr'altă ţéră. (7)

b) Urlă lupu la hotare
și s'aude peste mare. (8)

1845. Rage bica între hotarĕ
și s'aude-a noua ţéră. (8)

1846. Coţofană bréză,
pe munte nechéză. (10)

1847. Hub huburéză
de pe dél nechéză
și nime nu cutéză. (11)

(1) Din Vașcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(2) Sima, *op. cit.*, No. 162.
(3) Bulgărescu, No. 240.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 157.
(5) *Siedietórea*, IV, p. 32.
(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 324; Bulgărescu, No. 761.
(7) Bulgărescu, No. 711.
(8) *Ibidem*, No. 755.
(9) *Siedietórea*, II, p. 22.
(10) Bulgărescu, No. 293.
(11) Sbiera, *op. cit.*, No. 145.

a) * Huhurezul huhuréză,
peste munțĭ înalțĭ nechéză
și nimene nu cutéză. (1)

1848. Sus în munte
se rĕspunde,
jos la țeră
se resciară. (2)

CDXLIX. Turta.

1849. * Vîrîm mâna în spuză,
pe moș apucăm de buză. (3)

a) Când eŭ mâna bag în spuză,
pe bónca apuc de buză. (4)

1850. *Cînd mi bag mîna în spuză,*
șunda o acaț di buză. (5)

1851. * Mama lata,
zupăiata. (6)

CDL. Tutunul.

1852. Buruenuță gàlbinuță,
rar bărbat care te cruță. (7)

CDLI. Țapul.

1853. Ce are barbă și totușĭ nu e bărbat? (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(4) Ispirescu, *op. cit.*, No. 147; Bulgărescu, No. 235.
(5) Țașcu Iliescu, *loc. cit.*
(6) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(7) Sima, *op. cit.*, No. 130; Bulgărescu, No. 169.
(8) *Siedietórea*, III, p. 6.

CDLII. Ţiganiĭ.

1854. Vin curcele de la vale
cu guşule la spinare. (1)

CDLIII. Ţigara.

1855. * Buruene ciuciulite,
ciuciulite şi 'nvîrtite
şi la capět strălucite. (2)

CDLIV. Ţîrul.

1856. *Ună ĕapă butură*
tu amare si scutură. (3)

CDLV. Ţîţele.

1857. * Am doĭ sacĭ de sěcară:
dacă pier, pier copiiĭ din ţéră. (4)

a) * Am doĭ sacĭ plinĭ de sěcară:
dacă n'ar fi aceĭ doĭ sacĭ de sěcară,
n'ar maĭ fi ómenĭ în ţéră. (5)

1858. Am doĭ sacĭ de sěcară,
care satură o ţéră. (6)

CDLVI. Ţiţele vaceĭ.

1859. * Am patru surióre şi se pişe tóte la un loc. (7)

1860. Am patru fraţĭ şi-şĭ împuşcă într'un brad. (8)

---

(1) *Românul glumeţ*, No. 250.
(2) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(3) Weigand, *op. cit.*, No. 7.
(4) Din Stânca, jud. Iaşĭ, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 27; *Românul glumeţ*, No. 293; Bulgărescu No. 10.
(7) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(8) Sbiera, *op. cit*,. No. 160.

a) * Am patru fraţĭ şi împuşcă într'un corciŭ.(1)

b) * Patru fraţĭ puşcă 'ntr'o tufă. (2)

1861. *Ḑĕace stringu,*
ş'patru plîngu. (3)

1862. Patru fee
rastafee,
şi un fiŭ,
şi-un rastafiŭ.
— Ţîţele vaceĭ, găléta, viţelul şi şuştarul. (4)

1863. * Sunt patru şipuşóre:
staŭ cu gura 'n jos,
şi nu se varsă. (5)

CDLVII. Ulcica în cuiŭ.

1864. * Şéde moşu pe părete
cu ţiganca de ureche. (6)

CDLVIII. Ulciorul.

1865. Am o vacă cu ţîţa în spinare. (7)

1866. *Un fitşor, fitşuric, tut cu mînli n-djepĭ sta.* (8)

CDLIX. Uliul şi găina.

1867. * — Gae, papagae,
ce ducĭ în tigae?
— Duc papa puiuluĭ
în valea plopuluĭ,

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(4) Sima, *op. cit.*, No. 138.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu
(7) *Românul glumeţ.*
(8) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 16.

c'a venit vipĕra,
şi-a luat pe chipăra,
şi-a dus-o 'n dél la cetăţue,
ca s'o 'nveţe blănărie. (1)

1868. * A venit mimura,
şi-a luat pe pipura,
şi o duse în dél la vie,
şi a învĕţat-o cojocărie. (2)

a) * Vine mimura,
şi ieà pipura,
şi-o băgă 'n cănţălărie,
şi-o 'nvĕţă cojocărie. (3)

b) * A venit tităra,
şi-a luat pipăra,
şi-a suit-o 'n calendar,
ca s'o înveţe cojocar. (4)

c) * Vine mimur,
ş'apucă pe pipur,
şi-l sue 'n calamariŭ,
şi-l învaţă cojocariŭ. (5)

d) * A venit nimer,
şi-a luat pe chiper,
şi l'a dus în calimariŭ,
să-l înveţe cojocariŭ. (6)

e) * Vine ipura,
şi ieà chipura,
şi-o duce pe vineţie,
ca s'o înveţe cojocărie. (7)

(1) Din Stânca, jud. Iaşi, com. de d-l I. T. Popovicĭ.
(2) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Din Brosceniĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu,
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Idem.

f) Vine pirpiriu,
să ieà pe pirpiria,
s'o ducă la mirmiriu,
s'o 'nveţe croitoria. (1)

g) * Vine mimurda,
să ieà pe pipurda,
s'o ducă la lutărie,
s'o 'nveţe cojocărie. (2)

h) * A venit virvăra,
şi-a luat pe Tudora,
şi-a dus-o la vărărie,
şi-a învĕţat-o cojocărie. (3)

i) A venit igol,
şi-a luat pe pigol,
şi l'a dus în cea pustie,
să-l înveţe cojocărie. (4)

j) * A venit fifu,
şi-a luat pe fifa,
şi-a dus-o pe munţĭ pustiĭ,
şi-a învĕţat-o cojocăriĭ. (5)

l) * A venit lebăda,
şi-a luat pe cebăda,
şi-a dus-o la Călimanĭ,
şi-a învĕţat-o cârjobanĭ. (6)

m) Vine mirmindéua,
să ieà titindéua,
şi să sue sus, sus,
în chindeliş. (7)

---

(1) *Românul glumeţ.*
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Idem.
(4) Sbiera, *op. cit.*, No. 117.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com de d-l M. Lupescu.
(7) Bulgărescu, No. 771.

1869. * Tuchiluş pe sub părete,
ciuştĭ între cele fete. (1)

CDLX. Umbra.

1870. Ce şéde în apă şi nu se udă? (2)

a) Ghicĭ ghicitórea mea:
ce şéde pe apă
şi nu s'adapă? (3)

1871. *Ḑiŭă, nŏapte şèade 'n apă,*
ni ţi s'udă, ni s'adapă. (4)

a) Nŏapte, ḑua şĕade 'n apă,
ninţi s'udă, niţi s'adapă. (5)

1872. *Ţe trĕaţi prit-apă şi nu s-udă.* (6)

Cf. cimilitura francesă:

Qui est-ce qui court plus qu'un cheval, est en l'eau et ne se mouille pas?
— Le soleil. (7)

Cf. cimilitura catalană:

¿ Qu'es lo que 's fica à dins de l'aygua y no's mulla?
— Lo sol. (8)

Cf. cimilitura castelană:

Que es una cosa,
que entra en el rio y no se moja?
— Rayo de sol. (9)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S Fl. Marian.
(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*; Bulgărescu, No. 286.
(3) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 327; Bulgărescu, No. 397.
(4) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(5) B. P. Hasdeŭ, *Etymologicum Magnum Romaine*, II, p. 1262.
(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 11[1].
(7) Rolland, *op. cit.*, No. 5.
(8) Briz, *op. cit.*, p. 93
(9) Demófilo, *op. cit.*, p. 238.

Cf. cimilitura asalciană veche:

Was geet uber wasser und netzt sich nit?
— Es ist die sonn. (1)

1873. * Pe apă merge,
nu stropesce;
prin trestie trece,
şi nu lărmuesce. (2)

1874. Ce nu s'afundă în apă? (3)

1875. Cine merge pe rîpă
şi nu se risipă? (4)

1876. Ce trece prin tină
şi nu se întină? (5)

1877. Ce nu-ĭ nimica
şi tot se vede? (6)

Cf. cimilitura francesă:

Tant la fait le vif que le mort,
chacun le peut aisément voir,
personne ne le peut toucher.
— L'ombre. (7)

1878. Ciumeleiŭ ce-ĭ:
şi eŭ am, şi altul are
şi chiar acul cel mic are? (8)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 2.
(2) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. d-l V. Sala.
(3) Bulgărescu, No. 300.
(4) Sbiera, *op. cit*, No. 141.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 2; Bulgărescu, No. 241.
(6) Sbiera, *op. cit.*, No. 142.
(7) Rolland, *op. cit.*, No. 19.
(8) Sima, *op. cit.*, No. 1.

Cf. cimiliturile francese:

a) Quelle chose est ce que j'ay, vous en avez; les bois, les herbes, les bestes, les oyseaux et toutes les choses du monde en ont, et mesmes les poissons qui noent.
— C'est l'ombre. (1)

b) Tu en as, j'en ai, il (ou elle) en a, même les prés en ont; jusqu'aux petits poissons qui sont dans l'eau.
— De l'ombre. (3)

c) Vous en avez; j'en ai, allez au bois, vous en trouverez plus.
— De l'ombre. (3)

Cf. cimilitura unguréscă în traducere germană:

Ich habe es, du hast es, der alte Klotz hat es; aber Gott hat est nicht.
— Einen Schatten. (4)

Cf. cimilitura frisonă:

Ik hebb't,
du hest't,
de olde klotts hett't,
man God hett't neet hett'neet.
— Schatten. (5)

1879. Eŭ fug de tine,
şi tu te ţiĭ de mine. (6)

a) Tu fugĭ, şi ea după tine. (7)

b) Alerg de ea, şi ea după mine. (8)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 8.
(2) *Ibidem.*
(3) *Ibidem.*
(4) *Ibidem.*
(5) *Ibidem.*
(6) Ispirescu, *op. cit.*
(7) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 329; Bulgărescu, No. 731.
(8) Bulgărescu, No. 156.

c) * Fugĭ de ea
orĭ-cât de bine,
că tot vine
după tine. (1)

d) * Poţi sà fugĭ de ea
prea bine,
că tot vine
după tine. (2)

e) * Eŭ mĕ duc,
ea încă vine;
şi eŭ fug,
ea după mine. (3)

Cf. cimilitura francesă:

Plus on court après moi, moins on peut m'attraper.
— L'ombre. (4)

1880. * Ce n'are corp şi tot se vede? (5)

1881. Jócă dracu pe părete
cu jidóvca de ureche. (6)

1882. Ce nu simţĭ pe tine? (7)

CDLXI. Undiţa.

1883. Stanca lunga, gârbova,
prinde caiĭ ne 'nvĕţaţĭ. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 326.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Rolland, *op. cit*, No. 18.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 155.
(7) *Ibidem*, I, p. 518.
(8) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXV.

CDLXII. Untişca.

(Vedĭ şi *Lupul.*)

1884. * Am o óie rapănă,
şéde 'n dél şi dépĕnă,
şi se 'nchină ruguluĭ,
şi se rógă cuculuĭ:
— Cucule, Măria Ta,
am venit la dumnia-ta,
să-mĭ daĭ calul dumi-tale,
să mĕ duc la socrul mare,
c'am audit c'a fătat
sub un munte rotundat,
şi-a făcut treĭ feciorĭ,
treĭ frăţiorĭ;
unu a murit,
altul a perit,
unu 'n munte s'a suit,
cu sângele într'un săhan,
cu maţele 'ntr'un pahar. (1)

1885. * Este o babă hrébănă,
şéde jos şi dépĕnă,
şi se rógă lupuluĭ,
şi se 'nchină cuculuĭ:
— Cucule, Măria Ta,
am venit la dumnia-ta,
să-mĭ daĭ calul şi căruţa,
să mĕ duc pân' la măicuţa,
c'am audit
c'a făcut
treĭ feţĭ
logofeţĭ,
cu pĕrul de aur creţ;
unul a murit,
unul a perit,
unul în munte s'a suit,
el în munte cu ciocanul a dat,
muntele s'a cutremurat,
fetele s'aŭ măritat,

(1) Din Bucovina, com de d-l S. Fl. Marian.

eŭ bacşiş am căpĕtat;
eşĭ fetiţă
la portiţă,
că te strigă Daleon,
Daleon fecior de domn. (1)

CDLXIII. Untura în porc.

1886. * — Cimilaş laş,
de unde foc te luaşĭ,
din ceĭ munţĭ crunţĭ?
— Dar cum n'oiŭ fi crunt,
dacă eŭ îs maĭ de-afund! (2)

a) * — Cimilaş laş,
de unde eştĭ isdaş?
— De pe ceĭ munţĭ
crunţĭ.
— Tu de ce nu eştĭ crunt?
— De ce? că eŭ sunt maĭ afund. (3)

1887. * Iepuraş
golaş,
cum de nu eştĭ crunt,
şi cât eştĭ de-afund? (4)

CDLXIV. Urechile.

1888. * Douĕ jumătăţĭ de blid
într'o margine de crâng. (5)

a) La o căpĕţînă de vultur,
douĕ jumătăţĭ de blid. (6)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(3) Din Bucovina, com de d-l S. Fl. Marian.
(4) *Siedietórea,* II, p. 90.
(5) Din Fişcălia, jud. Vilcea, com. de d-l G. Popescu.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 139; Bulgărescu, No. 498.

1889. Am douĕ poşte anume,
care-mĭ spune
veştĭ din lume. (1)

1890. * Vine moşul de la stână
cu doĭ sfinţĭ într'o prăjină. (2)

CDLXV. **Urma cósei pe cosiriște.**

1891. De la noĭ
şi până la voĭ,
tot cuţite
răscuţite. (3)

CDLXVI. **Urmele de cal.**

1892. *Blide, blide pîn în Pole.* (4)

CDLXVII. **Usturoiul.**

1893. * Dobra în grópă,
pletele pe grópă. (5)

1894. Îl apucaiŭ de nod
şi-l aruncaiŭ în pod. (6)

1895. Mama sue podul,
şi tata-ĭ apucă nodul. (7)

1896. * Constantin lungul
mĕsură plumbul. (8)

1897. Am nouĕ fraţĭ
într'un cojoc îmbrăcaţĭ. (9)

(1) Bibicescu, *op. cit.*, No. XXI.
(2) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(3) Sbiera, *op. cit.*, No. 31.
(4) Weigand, *op. cit*, No 27.
(5) Comunicată de d-l I. A. Zanne.
(6) Ispirescu, *op. cit.*, No. 101; Bulgărescu, No. 457.
(7) Bulgărescu, No. 570.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) *Romănul glumeț,* No. 274; Bulgărescu. No. 72.

a) Zac nouĕ fraţĭ
într'o cămaşă îmbrăcaţĭ. (1)

b) Am doĭ-spre-ḑece fraţĭ,
toţĭ sunt într'o cămaşă îmbrăcaţĭ. (2)

1898. *Ḑece fraţ îngemenaţ*
şi tr'ună grŏapă îngropaţ. (3)

1899. Intr'o urmă de óie
un pumn de bubóie. (4)

1900. Am o cloşcă: în pămînt clocesce, în pămînt scóte puĭ. (5)

1901. Şépte fraţĭ,
sub o mamă culcaţĭ. (6)

1902. Alb înfemeiat, ce-ĭ? (7)

1903. Chele pe chele,
alb ca zaharul,
şi ustură ca ţipirigul. (8)

CDLXVIII. Uşa.

1904. * Huha 'n sus şi huha 'n jos,
sara-ĭ maĭ chefos. (9)

a) * Huha 'n sus şi huha 'n jos,
vine mandehos. (10)

(1) Bulgărescu, No. 775.
(2) *Siedietórea,* IV, p. 71.
(3) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(4) Bulgărescu, No. 465.
(5) Sima, *op cit.*, No. 154.
(6) *Ibidem,* No. 153.
(7) *Ibidem,* No. 155.
(8) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 301.
(9) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(10) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

b) * Suha 'n sus şi suha 'n jos,
când e nópte antihos. (1)

1905. Hâţa la dél,
hâţa la vale,
hâţa spre vreme de sară. (2)

Cf. cimilitura bassutas:

¿ Quina cosa es aquella que va amunt y avall sempre pel'mateix camí?
— Una porta. (3)

1906. * Ce-ĭ mare ca boul,
culcuşul ca oul? (4)

a) * Am un boŭ,
culcuşu-ĭ cât un oŭ. (5)

1907. * Ce-ĭ maĭ tare decât un boŭ
şi are loc cât un oŭ? (6)

1908. * Mĕrseiŭ la voĭ,
prinseiŭ pe mă-ta de buric,
şi făcù ţînic! (7)

a) * Prin grădinĭ, prin păpuşoiŭ
m'am dus asară la voĭ,
prinseiŭ mă-ta de buric
şi ea a făcut ţuvic! (8)

b) * Prinde moşu pe móşa de buric,
şi ea face ţipţiric! (9)

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Sbiera, *op. cit.*, No. 3.
(3) Briz, *op. cit.*, p. 214.
(4) Din Brosceni, jud. Suceveĭ, com. de d-l M. Lupescu.
(5) Idem.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(8) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(9) Idem.

c) Am o babă
hăt de trébă:
când o trag de buric,
face ţuvlic! (1)

1909. Ursul şéde, urechia-ĭ bate. (2)

a) Am un boŭ ce şéde, şi urechia-ĭ bate. (3)

1910. Eŭ la orĭ-ce casă
sunt slugă alésă;
eŭ pe orĭ şi cine
întîmpin când vine;
când plécă afară,
eú îl petrec iară. (4)

1911. * Tótă ḑiua huhurì la dél, huhurì la vale, iară sara huhurì hohóră. (5)

1912. * Mĕ duceam la voĭ,
şi făceam liop dinapoĭ. (6)

1913. * Vin la voĭ,
şi tot cu mâna dinapoĭ. (7)

1914. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă mĕ aduseră,
isbirea caseĭ mĕ puseră. (8)

1915. In pădure născuiŭ,
în pădure crescuiŭ,
acasă dacă m'aŭ adus,
primitorul caseĭ m'aŭ pus. (9)

---

(1) Sbiera, *op. cit.*, No. 4.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 117; *Românul glumeţ*, No. 240.
(3) Bulgărescu, No. 116.
(4) A. Pann, *op. cit.*; *Românul glumeţ*; Bulgărescu, No 374.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.
(7) Idem.
(8) Sbiera, *op. cit.*, No. 144.
(9) Bulgărescu, No. 462.

1916. * Am un cal cu nuca 'n gât. (1)

1917. * Am o căţeluşă albă, ḑi şi nópte bate. (2)

1918. *Doĭ fraţ*
c-un brîn ligaţ. (3)

CDLXIX. Vaca.

1919. * Patru împlântate,
patru spânzurate,
şi o pleftură. (4)

1920. * Patru merg,
patru staŭ,
patru vamă daŭ. (5)

a) * Patru merg
şi patru staŭ,
bună vamă daŭ. (6)

Cf. cimiliturile francese:

a) Quatre allants,
quatre à lait,
deux voyants,
deux fichets,
la queue faite comme un balai.
— Vache. (7)

b) Quat' qui battent lou tzemi,
quat' qu'apportent lou sparti,
et quat' qu'agaytent li cha.
— Vache. (8)

---

(1) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(2) Idem.
(3) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 74.
(4) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(5) Idem.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) Rolland, *op. cit.*, No. 44.
(8) *Ibidem*.

c) Quatre viroun vès lou ciel, quatre pouor toun lou gousta, quatre battoun lo colabro. (1)

Cf. cimiliturile italiane:

a) Dui lucenti,
dui puncenti,
quatro zocculi,
e'na scupa.
— Il bue. (2)

b) Do lusenti,
do punzenti,
quatro mazzoche
e un bon scovoloto,
—El bô. (3)

c) Du lucenti
du'pugenti,
quatro zoccoli,
e'na scopa. (4)

d) Dui luzenti,
dui punzenti,
quatre masse,
e un scovuleiu.
— Il bue. (5)

Cf. cimiliturile catalane:

a) Qu'es aixó?
Dos miras, miras,
dos varas, varas,
un venta moscas,
y quatre mangolas.
-— Lo bou. (6)

(1) Rolland, *op. cit*, No. 400.
(2) *Ibidem*, p. 23.
(3) *Ibidem*.
(4) *Ibidem*.
(5) Briz, *op. cit.*, p. 100.
(6) *Ibidem*, p. 22.

b) Quatre que'l portan,
dos que'l defensan,
dos que li fan llum,
y un que li venta'l cul.
— Lo bou. (1)

c) Dos puntxets,
dos ullets,
quatre massas,
y una escombra.
— Lo bou. (2)

d) Dos punxents
dos lluhents,
quatre tups tups,
y un ventador de moscas.
— Lo bou. (3)

e) Duas gavinas,
duas gavanas,
un venta moscas,
y quatre pavanas.
— Lo bou. (4)

f) Quatre tupatups,
dos regarrechs,
un ventamoscas,
y dos mirallets.
— Bou. (5)

Cf. cimiliturile castelane:

a) Dos ciris, ciris,
dos miras, miras,
dos vayas, vayas,
cuatro andaderas,
y una zurriaga.
— Buey. (6)

(1) Briz, *op. cit.*, p. 91.
(2) *Ibidem*, p. 99.
(3) *Ibidem*, p. 113.
(4) *Ibidem*, p. 172.
(5) *Ibidem*, p. 176.
(6) Demófilo, *op. cit.*, p. 58.

b) Dos torres altas,
dos miradores,
un quitamoscas,
y quatro andadores.
– Buey. (1)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Cuatro chafacharcos,
dos muriciegos,
dos miralcels,
y un huixamoscas.
— Patas, orejas, cuernos y rabo de la vaca ó buey. (2)

Cf. cimilitura germană:

Vier Hänge,
vier Gänge
zwei Gickelgackel,
zwei Wegweiser,
und ein Zuschmeiszer.
— Kuh. (3)

Cf. cimilitura alsaciană:

Vier lamble,
vier bamble,
vier lueghe d'r Himmel a.
— D'Kueh. (4)

Cf. cimilitura norvegiană:

Fire hangande,
fire gangande,
tvo koper up i sky,
tvo visar veg i by,
ein diltar etter.
— Ei kyr. (5)

(1) Demófilo, *op. cit.*, p. 58.
(2) *Ibidem*, p. 383.
(3) Rolland, *op. cit*, p. 24.
(4) *Ibidem*.
(5) *Ibidem*, p. 25.

Cf. cimilitura moravă:

Má to štyry nohy,
dva parohy,
a sídmy vodmětáč. (1)

Cf. cimilitura lituană:

Zwei strecken sich, zwei recken sich, und der fünfte ficht im Kriege. Was ist das?
-- Des Ochsen Hörner, Ohren und Schweif. (2)

CDLXX. Valea.

1921. Rudă lungă fără umbră. (3)

CDLXXI. Valeul.

1922. Lungă cotrovită,
în el nutreț la vită. (4)

CDLXXII. Varga.

1923. * Cățelușă
pestrilușă,
pîraĭ
pîraĭ
printre ușă,
s'a pîrît para 'napoĭ. (5)

CDLXXIII. Varul pe păreți.

1924. * Pana cocostîrculuĭ
bate fața tîrguluĭ. (6)

(1) Rolland, *op. cit.*, p. 25.
(2) *Ibidem.*
(3) Sima, *op. cit.*, No. 44.
(4) *Siedietórea*, IV, p. 47.
(5) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(6) Idem.

CDLXXIV. Văgașul róteĭ.

1925. Ce este lung cât lumea
și lat de-l pășesce găina? (1)

a) Lungă cât lumea, o pășesce găina. (2)

1926. Ce e strîmt cât pășesce găina
și lung cât vedĭ cu ochiĭ? (3)

CDLXXV. Vătrarul (cociorva) și cărbuniĭ.

1927. * Dălăngatu
încovrigatu,
sfîr în sobă,
sfîr pe sobă,
tot cu roșu
în c... la moșu. (4)

1928. Am un cal negru: când îl bag în grajd, rĕscolesce pe ceĭ roșiĭ. (5)

a) Am un grajd plin cu caĭ roșiĭ: dacă bagĭ pe negru 'ntr'înșiĭ, el îĭ scóte toțĭ afară. (6)

b) Am un obor de boĭ roșiĭ și unul negru: când bag boul negru între ceĭ roșiĭ, pe toțĭ îĭ rĕscolesce. (7)

c) Am un ocol plin de boĭ: se bagă barna și pe toțĭ îĭ scóte afară. (8)

d) Am un ocol cu vacĭ roșiĭ, și vine una négră și pe tóte le bușesce. (9)

---

(1) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 335; Bulgărescu, No. 290.
(2) Bibicescu, *op. cit.*, No. XII.
(3) Sima, *op. cit.*, No. 46; Bulgărescu, No. 216.
(4) Din Fișcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(5) Bulgărescu, No. 131.
(6) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeț*, No. 328; Bulgarescu No. 144.
(7) A. Popescu, *loc. cit.*
(8) *Siedietórea,* II, p. 66.
(9) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.

Cf. cimiliturile francese:

a) Une pleine écurie de vaches rouges: une noire vient qui les sort toutes.
— Le boulanger qui balaye son four. (1)

b) Une pleine étable de vaches rouges: vient une noire, les sort toutes.
— Un four quand l'écuvillon en retire les tisons. (2)

Cf. cimilitura catalană:

Un corral de vacas rossas:
quan arriba la moscarda,
las ne tren totas.
—Lo forn de pa quand lo forner tren los pans(3).

Cf. cimilitura gallega:

Qué serán vacas bermellas juntiñas en certa chousa; entron unha negra dentro, boton-n-nas á todas fora?
— As brasas dentro d'o forno e o barredoiro, on escobon, con que se arrastran pra fora. (4)

Cf. cimilitura ribagorzană:

Una coseta
de Dios divineta:
que es una corraleta de vacas rosas,
en dentro una moscarda, y las ne saca todas.
— El horno y la pala. (5)

CDLXXVI. **Veriga.**

(Veḑĭ şi *Brósca uşeĭ.)*

1929. Ḑiua sunt uitată,
staŭ şi moţăesc;
nóptea mě pun strajă,
casa să păzesc. (6)

---

(1) Rolland. *op. cit.*, No. 412.
(2) *Mélusine*, I, colóna 75.
(3) Briz, *op. cit.*, p. 52.
(4) Demófilo, *op. cit.*, p. 347.
(5) *Ibidem*, p. 381.
(6) G. Dem. Teodorescu, *op. cit.*, No. 340; Bulgărescu, No. 773.

CDLXXVII. **Via.**

1930. * Am şépte fete, şi fie-care fată are şépte fuste, şi fie-care fustă are şépte buzunare, şi în fie-care buzunar are câte şépte banĭ şi jumătate. (1)

1931. Pe valea luĭ Terteleat,
legaiŭ verde de uscat. (2)

1932. A vorbit un împĕrat
c' un alt împĕrat,
s'adune la pădure
copacĭ uscaţĭ cu frunza verde. (3)

CDLXXVIII. **Vinul.**

1933. Ce este bun la privit
şi lesne la ameţit? (4)

1934. Merge moşul prin sat
în cojoc de brad,
cânii după el nu bat. (5)

1935. * Hurduz
burduz,
din Ţarigrad adus
şi 'n pivniţă pus. (6)

1936. Nebunul satuluĭ în cămaşă de lemn. (7)

CDLXXIX. **Vita.**

1937. La cap furcă,
la mijloc cotargă cu fîn,
la şezut sită. (8)

---

(1) Din Moviliţa, jud. Putna, com. de d-l N. Mateescu.
(2) Ispirescu, *op. cit.*, No. 131; Bulgărescu, No. 631.
(3) *Românul glumeţ;* Bulgărescu, No. 63.
(4) Bulgărescu, No. 267.
(5) *Ibidem*, No. 585.
(6) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(7) S. Crainic, *loc. cit.*, IV, p. 302.
(8) *Siedietórea*, II, p. 50.

CDLXXX. Vița.

1938. * Nelușă de cătină,
arar voinic o răjghină. (1)

1939. Mama verde, tata uscat, pruncii dulcĭ. (2)

1940. * Tata-ĭ gros,
mama-ĭ subțire,
sora-ĭ lată,
fratele-ĭ gros,
și-ĭ îmbrăcat cu cojoc de lemn,
și stă cu împĕratul la masă. (3)

1941. * Nenea lungu, mama lată,
sora mea sgrimburată,
frate-meŭ nebunul satuluĭ,
cu cojoc de lemn îmbrăcat,
șéde cu împĕratul la masă. (4)

a) * Tata lung și mama lată,
sora mea încârligată,
frate-meŭ nebun de sat,
cu cămeșe îmbrăcat,
cămeșa-ĭ de lemn alésă,
șéde cu Vodă la masă. (5)

1942. * Mĕ duseiŭ în dee,
să caut douĕ restee;
nu găsiiŭ restee,
și găsiiŭ un chenar cu ouĕ:
luăiŭ nouĕ,
lăsăiŭ douĕ,
că chenarul să maĭ ouă.
— Butucul de viță, când se taie. (6)

---

(1) Din Moțățeĭ, jud. Dolj, com. de d-l M. Popescu.
(2) *Siedietórea*, II, p. 42.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Idem.
(5) Idem.
(6) Comunicată de d-l I. A. Zanne

CDLXXXI. **Vițelul** (în pântece).

1943. * Ce trece prin apă
și nu se înnécă? (1)

1944. Ce trece prin apă
și nu se udă? (2)

a) Ce trece prin gârlă
și nu se udă? (3)

Cf. cimiliturile francese:

a) Qui est-ce qui traverse l'eau sans se mouiller?
— Le veau dans le ventre de sa mère. (4)

b) Devine pour toi devinette: Qu'est-ce qui traversera la rivière sans être mouillé?
— Le veau dans le ventre de sa mère. (5)

Cf. cimilitura unguréscă în traducere germană:

Es hat acht Beine; geht e durchs Wasser, so werden nur vier davon nasz.
— Die trächtige Kuh. (6)

CDLXXXII. **Vîntul.**

1945. Ce sbóră pe sus și nu-l vedĭ? (7)

Cf. cimilitura francesă:

On le sent, on ne le voit pas.
— Le vent. (8)

(1) Din jud. Suceveĭ, culésă personal.
(2) *Siedietórea,* II, p. 66.
(3) Ispirescu, *op. cit*, No. 144; Bulgărescu, No. 292.
(4) Rolland, *op. cit.,* No. 46.
(5) Sauvé, *op. cit.,* No. 31.
(6) Rolland, *op. cit.,* p. 25.
(7) Din Farcașa, jud. Suceveĭ, com. de d-l T. Danielescu.
(8) Sauvé, *op. cit.,* No. 6.

1946. * Ce-ĭ în mână
şi-ĭ minciună? (1)

1947. Ce trece prin vamă
şi nu se bagă 'n samă? (2)

1948. * Cine trece pe la pórtă
şi cânii la el nu latră? (3)

1949. Nenea Stan fluerător. (4)

1950. Huşĭ, huşĭ,
prin păiuş,
cotcodacĭ
prin copacĭ. (5)

1951. *Muma mèa şi amel tată,*
frati-nĭŭ zurlu-lĭ dispartă. (6)

1952. * Prin pădure printre fagĭ,
merge-un om făr' de nădragĭ. (7)

1953. * Este un iepure şchiop
într'un vîrf de plop,
şi vîntură bob. (8)

1954. * Cine, în érna gerósă,
când înghéţă apa 'n casă,
dar luĭ de ger nicĭ nu-ĭ pasă? (9)

1955. *Peturĭ pisti peturĭ*
pînă 'n ţer,
să-lĭ arneştĭ cu meturĭ
tot nu kĭer;

---

(1) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(2) Baronzi, *op. cit.*; *Românul glumeţ*, No. 312; Bulgărescu, No. 288.
(3) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(4) Bulgărescu, No. 613.
(5) *Siedietórea*, II, p. 23.
(6) P. Papahagi, *loc. cit.*, No. 99.
(7) Din Bucovina, com. de d-l S. Fl. Marian.
(8) Idem.
(9) Idem.

ma cîndu vine ațel fără trup
pri toțĭ îlĭ mîcă ca un lup.
— Noriĭ şi vîntul. (1)

CDLXXXIII. Vîrtelnița.

1956. * Am un moşneguț
într'un picioruț. (2)

1957. * Óiă, óie ócănă
şéde jos şi dapĕnă,
şi se rógă ruguluĭ,
şi se închină cuculuĭ. (3)

CDLXXXIV. Vulpea.

1958. * Merge érna pe poénă,
şi-ĭ gătită că ş'o dómnă. (4)

a) Merge Ana prin poénă,
şi se caută ca ş'o dómnă. (5)

CDLXXXV. Zăvorul.

1959. Până nu bagĭ degetul în gaură, nu te poțĭ culcà.(6)

CDLXXXVI. Zmeul.

1960. * Voinic vîrtolomete,
cu pipota 'ntre spete,
se sue 'n slava ceriuluĭ
cât aĭ potcovì puricele la un picior. (7)

---

(1) Taşcu Iliescu, *loc. cit.*
(2) Din Găinescĭ, jud. Suceveĭ, com. de d-l P. Herescu.
(3) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.
(4) Din Vaşcăŭ, Transilvania, com. de d-l V. Sala.
(5) Sima, *op. cit.*, No. 34; Bulgărescu, No. 596.
(6) Leon Wolf, *op. cit.*; Bulgărescu, No. 630.
(7) Din Fişcălia, jud. Vîlcea, com. de d-l G. Popescu.

GREŞELI DE TIPAR.

Pagina	Rîndul	In loc de	A se cetì
6	36	*Mon'se*	*Mone's*
7	8	*él*	*el*
7	13	*lumea*	*lumĕa*
7	18	*oastea*	*ŏastĕa*
8	5	comte	conte
8	9	*coadă*	*cŏadă*
8	10	*coada*	*cŏada*
8	12	*coadă*	*cŏadă*
8	13	*caada*	*cŏada*
15	6	*frunzele*	*frîndile*
18	4	*ncârcat*	*ncîrcat*
18	5	*ncârcat*	*ncîrcat*
23	4	*îm*	*îmĭ*
23	8	*îm*	*în*
31	22	Veirga	Veriga
32	1	*cărtĕasce*	*cărtĕaşte*
32	2	*ghilĕasce*	*ghilĕaşte*
35	3	Amo	Am o
39	11	luceferĭ	lucefereĭ
39	12	luceferĭ	lucefereĭ
39	16	luceferĭ	lucefereĭ
40	21	morcirlă	mocirlă
40	24	drumbrăviţă	dumbrăviţă
42	12	un	una
52	12	Cueros	Cuernos
52	14	tan	tau
60	13	*poati*	*pŏati*
82	8	moţa	móţa
111	18	sargă	şargă
116	6	Singurele	Şingurele

Pagina	Rîndul	In loc de	A se cetì
120	8	cimitura	cimilitura
139	1	*arîs pîndeaşti*	*arîspîndĕaşti*
162	7	*odară*	*adară*
163	13	le mijloc	la mijloc
165	2	pân'l	pân'
173	4	să ţese, pânză	să ţese pânză
182	10	dacĭ	dacă
186	27	can	cau
186	28	can	cau
188	5	*pîdurĭ*	*pîduri*
188	6	*pîdurĭ*	*pîduri*
194	8	fată de fer.	fată de fer
210	8	*ḑiuă*	*ḑiŭă*
210	9	*noaptea*	*nŏaptĕa*
210	9	*vĕd*	*ved*
227	1, 2	Hórcea	Hórscea
228	2	scurmănătură	scurmătură
228	21	*bŭaţi-le*	*bŭaţi-lĭ*
233	11	găvaze	găóze
243	3	kanndem	kann dem
244	19	chocher	clocher
268	21	y na d	y nadie cerrar
283	7	Quelle	Quele
284	4	*mea*	*mĕa*
286	19	bono	bouo
289	8	cinmelinga	ciumeliga
291	14	pierea	purea
306	21	*ş-o*	*ş-ĭo*
324	14	alconsen	alcansen
325	6	dorf af en	dorf af eu
344	10	*córnele*	*cŏarnele*
345	9	lepa	lépa
353	6	încălecică	în călecică
373	3	guşule	guşele
377	9	*ni ţi*	*uiţi*

INDICE.